

การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

นางสาวจิรกานต์ สิริกวินกอบกุล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2558

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPMENT OF THE QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR UNDERGRADUATE
MUSIC EDUCATION FOR LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPUBLIC BASED ON THAI
QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR HIGHER EDUCATION

Miss Jirakarn Sirikavinkobkul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Music Education

Department of Art Music and Dance Education

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2015

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

โดย

นางสาวจิรกานต์ สิริกวินกอบกุล

สาขาวิชา

ดนตรีศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปัญญา ชลาภิรมย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดนีนญา อุทัยสุข)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ อรวรรณ บรรจงศิลป์)

5683314727 : MAJOR MUSIC EDUCATION

KEYWORDS: DEVELOPMENT,THE QUALIFICATIONS FRAMEWORK,TQF,MUSIC EDUCATION,HIGHER EDUCATION,ARTS EDUCATION COLLEGE, LAO PEOPLE'S DEMOCRATIC REPLUBLIC

JIRAKARN SIRIKAVINKOBKUL: DEVELOPMENT OF THE QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR UNDERGRADUATE MUSIC EDUCATION FOR LAO PEOPLE’S DEMOCRATIC REPUBLIC BASED ON THAI QUALIFICATIONS FRAMEWORK FOR HIGHER EDUCATION. ADVISOR: ASSOC. PROF. NARUTT SUTTACHITT, Ph.D., 306 pp.

This research aimed for 1) studying the music education’s curriculum and instruction of the undergraduate students in the Arts Education College, Lao People’s Democratic Republic. 2) providing the proposal model, based on Thai qualifications framework for higher education, to improve the undergraduate qualifications framework of the music education for Lao People’s Democratic Republic. The qualitative research method was used to collect and analyze the data and documents. Also the interview and questionnaire are used to achieve the research.

The participation groups are the faculties from the Arts Education College. The research found that 1) The college aims to produce the teachers who have expertise in the field of teaching the arts and music education, who can have a career involved with the fields. Therefore the college has gained social recognition for preserving and transmitting their culture. 2) The undergraduate qualifications framework of the music education in Lao People’s Democratic Republic is a field of study that integrates both the practical and theoretical aspect of music education to produce qualified musicians and music educator. The desirable characteristics of graduate students include ethics and morals, professional ethics for the teaching profession , as well as good personality and act as a good role model for students; knowledge in various fields and in-depth knowledge in music education, and be able to apply it for personal, public and social benefits; creativity as well as problem solving and professional skills; communication skills, information technology skills; long for knowledge, learning management abilities, work with others very well; love, value and maintain the beautiful national identity; and be determined to consistently develop oneself and the teaching profession.The framework proposed in the thesis has six aspects: 1) Ethics and Morals to Society and the Profession 2) Academic Abilities : General Education, Instruction, Music Education, Music theory and Music skills 3) Analysis and Critical Thinking Skills 4) Communication Skills, Interpersonal Skills and Social Awareness 5) Numerical and Information Technology Skills 6) Learning Management skills.

Department: Art Music and Dance Education Student's Signature .....

Field of Study: Music Education Advisor's Signature .....

Academic Year: 2015

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธจิตต์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้และแนวคิดทางดนตรีศึกษา ตรวจสอบกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาวที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น รวมถึงให้คำแนะนำและข้อคิดในการดำเนินชีวิต ตลอดเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาในระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต และในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนิญา อุทัยสุข ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาถ่ายทอดความรู้และแนวคิดอันเป็นประโยชน์เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการทำวิจัยทางดนตรีศึกษา อาจารย์ได้ให้คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีเสมอมา ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์อรรพรณ บรรจงศิลป์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ภายนอก ผู้เป็นแรงบันดาลใจสำคัญของผู้วิจัย อาจารย์ให้คำแนะนำในการดำเนินการวิจัยอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ ช่วยพัฒนาให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความครบถ้วนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มอบทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ให้แก่ผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสิพันธ์ แข็งขัน และอาจารย์ ดร.ณัฐภูมิ บริบูรณ์วิริย์ ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.วิชุดา กิจธรรณ อาจารย์ศิริรัตน์ สุขชัย อาจารย์สีสุก พันแพงดี และอาจารย์สาววัน ไชยคุณที่กรุณาตรวจสอบกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์ลดา ธรรมพิทักษ์กุล และคณาจารย์ทุกท่านในสาขาดนตรีศึกษาที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ กำลังใจ และให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์เพ็ญภา เรียบร้อย และพี่พัชรพรณ มาลยาภรณ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานระหว่างการทำวิจัยเป็นอย่างดียิ่ง ขอขอบคุณเพื่อนๆและพี่ๆ คณะกรรมการนิสิตบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์ที่คอยให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยในการทำ E-thesis และขอขอบคุณพี่ศกดิพจน์ วุฒิหทัยโชติ ผู้เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงาน และให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณเพื่อนๆที่พี่น้องๆทุกคนที่ให้คำปรึกษา ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือตลอดเวลาที่ผู้วิจัยศึกษาในระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อสุจิตต์ สิริกวินกอบกุล คุณแม่แม่ณิรัตน์ สิริกวินกอบกุล และครอบครัว ที่คอยดูแล ให้ความรัก ให้กำลังใจ และสนับสนุนปัจจัยต่างๆทางการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีเสมอมา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	1
สารบัญภาพ	1
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย	1
คำถามวิจัย	4
วัตถุประสงค์	4
ขอบเขตในการวิจัย	4
นิยามศัพท์	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ตอนที่ 1 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	7
1.1 กรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ.....	7
1.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (TQF : HEd)	11
1.3 มาตรฐานคุณวุฒิสาชา/สาขาวิชา (มคอ.1)	16
ตอนที่ 2 หลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีศึกษา	23
2.1 แนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนดนตรีศึกษา	23
2.2 โครงสร้างหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ	24
2.3 แนวทางการศึกษาในปัจจุบัน	28

ตอนที่ 3 ดนตรีศึกษาประเทศลาว	36
3.1 ระบบการศึกษาของประเทศลาว.....	36
3.2 วิสัยทัศน์ทางการศึกษา	37
3.3 ดนตรีศึกษาในประเทศลาว	38
3.4 วิทยาลัยศิลปศึกษา.....	39
ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรีของ ประเทศลาว.....	47
1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
1.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	47
1.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	48
1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	49
1.5 การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
1.6 รวบรวมและสรุปภาพรวมของข้อมูล	53
ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา ของประเทศลาว	53
2.1 ร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว	53
2.2 ตรวจสอบคุณภาพของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา สำหรับประเทศลาว โดยผู้ทรงคุณวุฒิในประเทศไทยและประเทศลาว.....	58
2.3 ปรับปรุงคุณภาพกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา สำหรับประเทศลาว.....	59
2.5 รวบรวมข้อมูลทั้งหมด เพื่อสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอวิทยานิพนธ์ ฉบับสมบูรณ์	59

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา.....	61
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ เพื่อจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (มคอ.1 จำนวน 19 ข้อ).....	85
ตอนที่ 3 นำเสนอมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	126
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัย ศิลปศึกษาวิทยาลัยศิลปศึกษา	146
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	148
5.1 สรุปผลการวิจัย	148
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	164
5.3 ข้อเสนอแนะ	167
รายการอ้างอิง	169
ภาคผนวก.....	177
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	178
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	180
ภาคผนวก ค ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์แบบสอบถาม.....	208
ภาคผนวก ง ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิทยาลัยศิลปศึกษา.....	236
ภาคผนวก จ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ.....	253
ภาคผนวก ฉ ข้อมูลการศึกษาของประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง	295
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	306

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ภาพรวมผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละประเทศ	10
ตารางที่ 2 เปรียบเทียบมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF : HEd) กับภาพรวมผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละประเทศ.....	15
ตารางที่ 3 รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา.....	17
ตารางที่ 4 ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาในประเทศไทย	25
ตารางที่ 5 ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาในต่างประเทศ	27
ตารางที่ 6 ตารางแสดงกระบวนทัศน์ใหม่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	32
ตารางที่ 7 ตารางสรุปผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย	48
ตารางที่ 8 ตารางแสดงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย	50
ตารางที่ 9 ตารางแสดงประเด็นในการวิเคราะห์ข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูลในการวิเคราะห์ ลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา.....	52
ตารางที่ 10 ตารางแสดงข้อมูลประเด็นการวิเคราะห์และแหล่งที่มาของข้อมูลในการพัฒนากรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว	54
ตารางที่ 11 ตารางแสดงรายละเอียดของผู้ทรงคุณวุฒิ.....	58
ตารางที่ 12 แผนการดำเนินงานวิจัย	60
ตารางที่ 13 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านผู้สอน	62
ตารางที่ 14 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านผู้เรียน	65
ตารางที่ 15 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านหลักสูตร.....	70
ตารางที่ 16 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านการเรียน	75
ตารางที่ 17 ตารางแสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) ของ วิทยาลัยศิลปศึกษา.....	82

ตารางที่ 18 ตารางแสดงชื่อหลักสูตรสาขาศิลปศึกษาในประเทศลาว และหลักสูตรสาขา ดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ	86
ตารางที่ 19 ตารางชื่อปริญญาและสาขาวิชา	90
ตารางที่ 20 ตารางสรุปลักษณะวิชาสาขาดนตรีศึกษา	92
ตารางที่ 21 ตารางแสดงคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ และสมรรถนะรวมในหลักสูตรสร้างครุมัธยมศึกษา สาย วิชาครูศิลปศึกษาของประเทศลาว	94
ตารางที่ 22 ตารางเปรียบเทียบน้ำหนักในการจัดโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ.....	99
ตารางที่ 23 โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรี.....	102
ตารางที่ 24 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านกับเนื้อหาสาระสำคัญของ ความเชื่อมโยงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและเนื้อหาสาระสำคัญของ สาขาวิชาดนตรีศึกษาที่ปรากฏในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี).....	106
ตารางที่ 25 ตารางแสดงมาตรฐานผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและกลยุทธ์การประเมินผล การเรียนรู้.....	109
ตารางที่ 26 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554). 119	
ตารางที่ 27 ตารางแสดงประเด็นที่สอดคล้องกันระหว่างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และ มาตรฐานผลการเรียนรู้.....	161

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	29
ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	44
ภาพที่ 3 กรอบแผนการดำเนินการวิจัย	46

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความใกล้ชิดทางภูมิศาสตร์ และความใกล้เคียงทางวัฒนธรรม ชาติพันธุ์ ภาษา ประเพณี และความเชื่อ จนมีคำพูดติดปากที่ว่า ไทยและลาวเป็นบ้านพี่เมืองน้อง หรือที่ปรากฏในกระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า “ประเทศของเราอยู่ติดกัน ประชาชนทั้งสองชาติต่างนับถือพุทธศาสนาและมีสถาบันและวัฒนธรรมคล้ายคลึงกัน ดังนั้นจึงเรียกว่าเป็นพี่น้องกัน” (สีดา สอนศรี อ้างถึงใน ยุทธศักดิ์ คนบุญ, 2546) เนื่องจากคุณลักษณะที่คล้ายคลึงกันหลายประการ ถือได้ว่า ประเทศไทยและประเทศลาวมีความสัมพันธ์พิเศษต่อกัน ถึงแม้จะมีระบบเศรษฐกิจและการปกครองที่แตกต่างกัน แต่ประชาชนไทยและลาวใช้ภาษา มีวัฒนธรรมประเพณีที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งความสัมพันธ์พิเศษนี้ ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันใกล้ชิดและต่อเนื่องระหว่างสถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยกับชาวลาว ซึ่งเป็นการเสริมสร้างสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศลาวให้มีความมั่นคงขึ้นมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศลาว ระหว่างวันที่ 8-9 เมษายน พ.ศ.2537 ในการนี้ ทรงประกอบพิธีเปิดสะพานมิตรภาพไทย-ลาว และเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตร หลัก 22 พร้อมทั้งทอดพระเนตร โครงการส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนเด็กกำพร้าหลัก 67 ตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและบำเพ็ญพระราชกุศล ณ พระธาตุหลวง ได้สร้างความปลาบปลื้มใจแก่รัฐบาลและประชาชนลาวเป็นอย่างยิ่ง (สถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์, 2553)

นอกจากพระราชกรณียกิจที่พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ของไทยทรงบำเพ็ญต่อประเทศลาวแล้วนั้น ประเทศไทยกับประเทศลาวมีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในหลายด้าน อาทิ เช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง แต่ในด้านหนึ่งให้เห็นเด่นชัด และมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ คือ ด้านการศึกษา ปัจจุบันรัฐบาลของประเทศลาว ได้มีการส่งเสริมทางการศึกษาให้แก่ประชาชนให้ได้รับการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพชีวิตที่ดีในสังคม การศึกษาในสาขาวิชาต่างๆของประเทศลาวได้รับการพัฒนามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ได้มีแผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางวิชาการระดับอุดมศึกษาระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (พ.ศ. 2557-2561) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557) โดยมีวิสัยทัศน์ดังนี้ “เป็นพันธมิตรกับ ประเทศลาว พร้อมมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เพื่อความเท่าเทียมทางสังคม

วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ” และมีพันธกิจ 4 ข้อ ประกอบด้วย 1) สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือทางด้านศิลปวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคมในระดับบุคคลและองค์กร 2) สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การอบรม การแลกเปลี่ยนนักศึกษาและบุคลากร 3) สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนากระบวนการข้อมูลเกี่ยวกับลาวทุกสาขา และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกัน 4) ส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยและเผยแพร่งานวิจัยสู่ระดับนานาชาติ นอกจากนี้จากการศึกษาแล้ว การมีวัฒนธรรมที่แข็งแกร่งถือเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ดังที่นายโกสอน พรหมวิหาร อดีตประธานประเทศแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้กล่าวว่า “การที่สูญเสียวัฒนธรรมนั้นคือการสูญเสียชาติ” (สมจิตร์ ไสสุวรรณ, 2548) ดังนั้นการส่งเสริมวัฒนธรรมและการพัฒนาการศึกษาจึงเกิดขึ้นควบคู่กันไป

ดนตรี ถือเป็นวัฒนธรรมหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งแสดงถึงเอกลักษณ์ของชนชาตินั้นๆ ปัจจุบันดนตรีมีการจัดการเรียนการสอนอย่างแพร่หลายทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย โดยในระบบการศึกษาได้มีการบรรจุวิชาดนตรีให้เป็นส่วนหนึ่งในหลักสูตรการเรียนการสอน จึงมีการพัฒนาครู ซึ่งเป็นผู้ให้การศึกษาและถ่ายทอดดนตรีแก่เยาวชน ดนตรีศึกษาจึงเป็นสาขาวิชาที่สร้างครูดนตรีและนักการศึกษาทางดนตรี เป็นวิชาการที่มีความสำคัญในการสร้างและพัฒนาความมีดนตรีการของคนในสังคมอย่างมีระบบระเบียบ เป็นผลให้ผู้เรียนซึ่งได้แก่ เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปในทุกสังคมเกิดความเข้าใจ ความรัก และซาบซึ้งในศิลปะอย่างถ่องแท้ มีความหวงแหนในการธำรงรักษาวัฒนธรรมดนตรีอันทรงคุณค่าให้อยู่คู่กับสังคม (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555) การดนตรีศึกษาในแต่ละประเทศมีรูปแบบที่แตกต่างกันตามบริบททางสังคม ทำให้เกิดมุมมองทางดนตรีศึกษาที่หลากหลายและมีความน่าสนใจ หากมีการแลกเปลี่ยนมุมมองทางดนตรีศึกษา อาจนำไปสู่การพัฒนาดนตรีศึกษาในแต่ละประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การร่วมมือกันของแต่ละประเทศจะทำให้เกิดการพัฒนาด้านต่างๆมากขึ้น การดนตรีศึกษาของประเทศลาวเริ่มมีการพัฒนาจากการเรียนการสอนดนตรีเฉพาะในโรงเรียนสอนดนตรีนอกระบบ จากนั้นมีการนำวิชาดนตรีเข้าไปบรรจุในหลักสูตรสามัญศึกษา มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และมีการก่อตั้งโรงเรียนศิลปะแห่งชาติ เพื่อผลิตศิลปิน หรือบุคลากรทางด้านศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ และก่อตั้งโรงเรียนสร้างครุศิลปศึกษาชั้นกลางขึ้น เพื่อผลิตครูทางด้านศิลปศึกษา แต่ขณะนั้นยังไม่มีสถาบันที่เปิดสอนสาขาวิชาดนตรีศึกษา ในระดับอุดมศึกษา จนกระทั่งโรงเรียนสร้างครุศิลปศึกษาชั้นกลางได้เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยศิลปศึกษา เปิดสอนในระดับวิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรี ถือได้ว่าเป็น สถาบันแห่งเดียวในประเทศลาวที่มีการเรียนการสอนดนตรีศึกษาภายใต้สาขาศิลปศึกษา ในระดับปริญญาตรี ซึ่งจะแสดงถึงภาพรวมในการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศลาวได้เป็นอย่างดี

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาคำนี้ถึงมาตรฐานการศึกษาที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ จึงมีการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นกรอบในการจัดการศึกษาและสร้างมาตรฐานของบัณฑิตที่สามารถรับรองได้จากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษามีเป้าหมายเพื่อสร้างมาตรฐานการศึกษาให้มีความใกล้เคียงกันในทุกสถาบันเพื่อประโยชน์ในการเทียบโอนหน่วยกิต โดยมุ่งเน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตเป็นหลัก เป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตและสร้างความเชื่อมั่นผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยหลักสูตรแต่ละหลักสูตรจะต้องพัฒนาให้สอดคล้องกันทุกประการกับแนวทางของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ขั้นตอนแรกที่ทุกสาขาวิชาต้องดำเนินการคือ การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสภา (มคอ.1) ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี เปรียบเสมือนมาตรฐานวิชาชีพในสาขาวิชานั้นๆ และจากที่ศิริรัตน์ สุขชัย (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ” ทำให้ได้แนวทางและตัวอย่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ให้กับสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงรายละเอียดของสถาบันของตน ผู้วิจัยเห็นว่าปัจจุบันวิทยาลัยศิลปศึกษาเปิดสอนสาขาศิลปศึกษา ในระดับปริญญาตรี ซึ่งผู้เรียนจะต้องศึกษาทั้งสาขาวิชาศิลปศึกษา และสาขาดนตรีศึกษา แต่ในอนาคต ทางวิทยาลัยศิลปศึกษามีแนวโน้มที่จะแยกหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา และสาขาวิชาดนตรีศึกษา (สีสุก พันแพงดี, 2558) ดังนั้นหากมีการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี จะช่วยให้การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนมีแนวทางที่ชัดเจนและสามารถดำเนินการได้สะดวกยิ่งขึ้น

จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษางานวิจัย เรื่อง “การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ” โดยการศึกษาสภาพการเรียนการสอน ในด้านผู้สอน (T) ผู้เรียน (S) หลักสูตร (C) และการเรียนการสอน (X) ตามทฤษฎีของดร.สไตเนอร์ (Steiner, 1988 อ้างถึงใน ฌรุต สุธจิจิตต์, 2555) และนำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว เพื่อเป็นเอกสารทางวิชาการที่แสดงให้เห็นถึงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าผ่านการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของประเทศลาว อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในสาขาดนตรีศึกษาของประเทศลาว ให้เป็นมาตรฐานและมีความมั่นคงในสาขาดนตรีศึกษาสืบไป

คำถามวิจัย

1. การเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาวมีลักษณะเป็นอย่างไร
2. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว ควรจะมีลักษณะอย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว
2. เพื่อนำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ขอบเขตในการวิจัย

ศึกษาสภาพการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันแห่งเดียวในประเทศลาวที่มีการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรี ในด้านครู (T) ผู้เรียน (S) หลักสูตร (C) และ การเรียนการสอน (X) ตามทฤษฎีของดร.สไตเนอร์ (Steiner, 1988 อ้างถึงใน ฌรุทท์ สุทธิจิตต์, 2555) ศึกษาลักษณะเด่นของการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาที่วิทยาลัยศิลปศึกษา และพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว เน้นการนำเสนอเนื้อหาสาระในการพัฒนาองค์ประกอบที่ 3 (ลักษณะของสาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว) องค์ประกอบที่ 4 (คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว) องค์ประกอบที่ 5 (มาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว) ตามองค์ประกอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) ของประเทศไทย

นิยามศัพท์

การพัฒนา หมายถึง การจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว ตามองค์ประกอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) ของประเทศไทย

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา หมายถึง กรอบที่กำหนดลักษณะของสาขาวิชา คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตและข้อมูลในการจัดการศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว เกิดจากองค์ความรู้ที่เป็นข้อมูล

เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว โดยมีโครงสร้างของมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชา (มคอ.1) จากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย พ.ศ.2552 เป็นแนวทางในการพัฒนา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงสภาพการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรีที่วิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว

2. ได้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว และได้เอกสารทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ในการศึกษา หรือทำวิจัยต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรี ศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.1 กรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ

- 1.1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 1.1.2 วัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ
- 1.1.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ในกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศต่างๆ ใน ระดับปริญญาตรี

1.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (TQF : HED)

- 1.2.1 ความหมายของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
- 1.2.2 หลักการและวัตถุประสงค์ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติ
- 1.2.3 โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับ อุดมศึกษาแห่งชาติ
- 1.2.4 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.3 มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1)

ตอนที่ 2 หลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีศึกษา

- 2.1 แนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนดนตรีศึกษา
- 2.2 หลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ
  - 2.2.1 หลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทย
  - 2.2.2 หลักสูตรดนตรีศึกษาในต่างประเทศ
- 2.3 แนวทางการศึกษาในปัจจุบัน
  - 2.3.1 การศึกษาในศตวรรษที่ 21
  - 2.3.2 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตอนที่ 3 ดนตรีศึกษาประเทศลาว

- 3.1 ระบบการศึกษาของประเทศลาว
- 3.2 วิสัยทัศน์ทางการศึกษา
- 3.3 ดนตรีศึกษา ในประเทศลาว
  - 3.3.1 ด้านครู (T)
  - 3.3.2 ด้านผู้เรียน (S)
  - 3.3.3 ด้านหลักสูตร (C)
  - 3.3.4 ด้านการเรียนการสอน (X)
- 3.4 วิทยาลัยศิลปศึกษา

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1.1 กรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ

1.1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

ด้วยกระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบันเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาทั่วโลก นำไปสู่การพัฒนาาระบบการศึกษา ตั้งแต่การจัดการเรียนการสอนไปจนถึงระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษา การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติเป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบการศึกษาที่เชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพเพื่อสร้างมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ โดยใช้ระบบคุณวุฒิเป็นองค์ประกอบสำคัญในการประเมินศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคลที่เชื่อมโยงกับคุณวุฒิการศึกษา ผลลัพธ์การเรียนรู้ ระบบหน่วยกิตและการเทียบโอนประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีมาก่อน เป็นแนวคิดสำคัญในการเชื่อมโยงและสร้างความร่วมมือระหว่างการศึกษาในระดับต่างๆ และการศึกษาในระบบส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งแนวคิดดังกล่าวกำลังขยายวงกว้างไปทั่วโลกทั้งในระดับชาติและนานาชาติ แนวคิดดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลักในการส่งเสริมการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมที่เชื่อมโยงกับทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อยุคสังคมปัจจุบัน นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนโยกย้ายของประชากรที่สนใจในการศึกษา และทำงานในต่างแดนให้มีโอกาสในการพัฒนาความรู้และประสบการณ์ได้อย่างต่อเนื่อง

การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติ แบ่งได้เป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะแรก เริ่มพัฒนาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1990-1999 ได้แก่ ประเทศอังกฤษ สกอตแลนด์ เวลส์ ไอร์แลนด์เหนือ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และแอฟริกาใต้ กลุ่มสหภาพยุโรป (EU) กลุ่มประเทศเหล่านี้ได้มีการพัฒนากรอบคุณวุฒิ และมีการประกาศใช้กรอบคุณวุฒิกลางของประเทศอย่างเป็นทางการตั้งแต่ปี ค.ศ. 2001 เป็นต้นมา ระยะที่

สอง เริ่มพัฒนาปี ค.ศ.2000-2004 ได้แก่ สิงคโปร์ ไอร์แลนด์ ฮังการี มาเลเซีย ฝรั่งเศส เยอรมนี ลัตเวีย และระยะที่สาม เริ่มพัฒนาในช่วงปี ค.ศ.2005-ปัจจุบัน ได้แก่ ยูเครน ไอซ์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย จอร์เจีย กรีซ นอร์เวย์ โรมาเนีย รัสเซีย ลิทัวเนีย สเปน สวิสเซอร์แลนด์ ตุรกี ไทย เป็นต้น

ปัจจัยต่างๆที่กระตุ้นให้แต่ละประเทศ เกิดความตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนากรอบ คุณวุฒิของประเทศ นอกจากจุดมุ่งหมายในการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศแล้ว ยังมีประเด็น ที่น่าสนใจอื่นๆประกอบด้วย

1) การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) เป็นเป้าหมายหลักสำคัญใน การส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคลในยุคที่มีการแข่งขันและยุคเศรษฐกิจ ฐานความรู้เพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานในยุคของการแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้น การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ตลอดชีวิตในทุกระดับการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา เป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้เกิด การพัฒนาคนอย่างยั่งยืน การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นเป้าหมายสำคัญที่ประเทศต่างๆ ตระหนักถึงในการพัฒนากรอบคุณวุฒิ

2) กระแสการปฏิรูปกรอบคุณวุฒิของสหภาพยุโรปตามปฏิญญาโบลอยญา นับเป็นจุดเริ่มใน การพัฒนากรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศต่างๆ ในสหภาพยุโรป และส่งผลไปยังภูมิภาคอื่นๆ ทำให้เกิดความตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบคุณวุฒิของประเทศ ให้มีมาตรฐานสากลที่ สามารถเทียบเคียงกันได้เป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ สามารถเทียบโอนความรู้และ ประสบการณ์เป็นวุฒิการศึกษาเพื่อการศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3) การพัฒนาระบบคุณวุฒิให้ได้มาตรฐานสากลและโปร่งใส ประเทศต่างๆ ทั่วโลก มุ่งให้เกิด การพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ ซึ่งเป็น แนวทางสำคัญในการพัฒนาระบบการศึกษาของประเทศให้ก้าวไปสู่ความเป็นสากล

4) การสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ ปัจจุบันการสร้าง ความได้เปรียบทางการแข่งขันของประเทศโดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพของ ประชากรของประเทศในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ นับเป็นการลงทุนที่มีประสิทธิภาพและได้ผลยั่งยืน ที่สุด

การพัฒนากรอบคุณวุฒิจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของประเทศให้ได้ มาตรฐานและสามารถเทียบคุณวุฒิกับต่างประเทศได้ เป็นการควบคุมคุณภาพของหลักสูตรให้ผลิต บัณฑิตที่มีคุณลักษณะตรงตามเกณฑ์ที่หลักสูตรกำหนดซึ่งต้องได้ตามคุณภาพและมาตรฐานของ หลักสูตร เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพและมีศักยภาพเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานโลก หน่วยงาน/ องค์กรต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นอกจากจะเป็นการสร้างโอกาสในการทำงานให้กับ ประชาชนแล้ว ยังเป็นการสร้างโอกาสให้กับประเทศโดยการดึงความร่วมมือจากต่างประเทศเข้ามา ลงทุนหรือศึกษาต่อในประเทศอีกทางหนึ่ง (ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ, 2553)

1.1.2 วัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

กรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศต่างๆ มีรายละเอียดที่แตกต่างกันไป แต่โดยสรุปมีวัตถุประสงค์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังที่ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ และคณะ (2553) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของกรอบคุณวุฒิแห่งชาติไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาระบบคุณวุฒิของประเทศให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันระหว่างระบบคุณวุฒิย่อย
2. เพื่อกำหนดแนวทางในการรับรองผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาไม่ว่าอยู่ในระดับใดเป็นการขยายการรับรองคุณวุฒิให้กว้างขึ้น โดยใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นแนวทางสำคัญในการกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนที่ควรจะเป็นจากการเรียนรู้ในหลักสูตรต่างๆ
3. เพื่อสร้างมาตรฐานคุณภาพของคุณวุฒิ เป็นการเพิ่มมาตรฐานของผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
4. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) เป็นการสร้างโอกาสทางการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถกำหนดเส้นทางการเรียนรู้ของตนเองได้
5. เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันให้กับประเทศ
6. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความคล่องตัวในการโยกย้ายที่เรียนของนักศึกษาและการแลกเปลี่ยนบุคลากร (Mobility)
7. เพื่อส่งเสริมนโยบายการประกันคุณภาพ เป็นการสร้างมาตรฐานคุณวุฒิให้มีความเป็นสากล มีความโปร่งใส และเทียบเคียงกันได้

1.1.3 ผลลัพธ์การเรียนรู้ในกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศต่างๆ ในระดับปริญญาตรี

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning outcomes) และวิธีการเรียนรู้แบบใช้ผลลัพธ์เป็นฐาน (Outcomesbased approaches) ได้ถูกนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางการประเมินผลการเรียนรู้ของบุคคลในการรับรองคุณวุฒิระดับชาติ ผลลัพธ์การเรียนรู้จะเพิ่มระดับของความซับซ้อนในด้านต่างๆ ตามระดับการศึกษา ซึ่งเป็นผลจากการออกแบบหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน การเรียนรู้และการประเมินผล ผลลัพธ์การเรียนรู้ไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือที่ใช้ในการแบ่งระดับคุณวุฒิหรือระดับของหลักสูตรเท่านั้น แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการบูรณาการจัดการศึกษากับการประเมินผล โดยภาพรวมของผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละประเทศสามารถแบ่งได้ 5 ด้าน ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละด้านดังนี้

ตารางที่ 1 ภาพรวมผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละประเทศ

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ไพฑูรย์ สีนลรัตน์ และคณะ, 2553)	รายละเอียด
1. ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding)	1.1 รู้และเข้าใจ ข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวข้องกับ ศาสตร์วิชานั้น 1.1 รู้และเข้าใจหลักการ แนวคิด และทฤษฎี ที่ เกี่ยวข้องกับศาสตร์วิชานั้น 1.3 รู้และเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องกับ ศาสตร์วิชานั้น 1.4 ความรู้เชิงสหวิทยาการ
2. ทักษะการคิด (Cognitive Skills)	2.1 การคิดวิเคราะห์ 2.2 การคิดวิพากษ์ 2.3 การคิดสังเคราะห์ 2.4 การประยุกต์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีสู่เชิง ปฏิบัติตามคำแนะนำและในสถานการณ์ที่ไม่ คาดการณ์ 2.5 การบูรณาการ 2.6 การคิดสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรม
3. สมรรถนะ (Competence)	3.1 ทักษะส่วนบุคคล (Interpersonal Skills) หมายถึง ทักษะการประยุกต์และการปฏิบัติงาน ทักษะ การสื่อสารและการทำงานเป็นทีม ทักษะ ความเป็นผู้นำ ทักษะการบริหารจัดการ และ ทักษะการวิจัย 3.2 ทักษะด้านการสื่อสาร (Communication Skills) หมายถึง ทักษะการพูด การเขียน การอ่าน และทักษะการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร 3.3 ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม หมายถึง ความรับผิดชอบ ความสามารถในการ การพึ่งพาตนเอง และความโปร่งใส

ตารางที่ 1 ภาพรวมผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละประเทศ (ต่อ)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน และคณะ, 2553)	รายละเอียด
4. คุณธรรมและจริยธรรมต่อสังคม และต่อวิชาชีพ (Ethic and Values)	4.1 จริยธรรม 4.2 ค่านิยม 4.3 ทศนคติ 4.4 ความมีศักดิ์ศรีในวิชาชีพ
5. ทักษะปฏิบัติเฉพาะทาง (Specialized Skills)	ความรู้เชิงปฏิบัติการซึ่งหลายประเทศได้กำหนดทักษะปฏิบัติเฉพาะทางให้เป็นความรับผิดชอบของแต่ละสาขาวิชาชีพกำหนดเอง เนื่องจากแต่ละสาขาวิชามีขอบเขตของความรู้และบริบทที่แตกต่างกัน ดังนั้นในภาพรวมของประเทศจะไม่กำหนดลงในรายละเอียด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะมอบหมายให้หน่วยงาน/องค์กรทางวิชาชีพดูแลรับผิดชอบโดยตรง

สำหรับตารางเปรียบเทียบผลลัพธ์การเรียนรู้ของประเทศต่างๆ ในระดับปริญญาตรีสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากภาคผนวก จ.1

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (TQF : HEd)

1.2.1 ความหมายของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF : HEd) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสในเทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

1.2.2 หลักการและวัตถุประสงค์ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) ได้กำหนดหลักการและวัตถุประสงค์ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TOF : HEd) ไว้ดังนี้

1. เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการวัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

2. มุ่งเน้นที่ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต

3. มุ่งประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน

4. เป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง/มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดว่าจะพึงมี

5. มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันใด ๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้ในสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตรตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายโดยมั่นใจถึงคุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง

6. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

7. เพื่อเป็นการประกันคุณภาพขั้นต่ำของบัณฑิตในแต่ละสาขา/สาขาวิชา หรือแต่ละคุณวุฒิ

8. เพื่อให้แต่ละสาขา/สาขาวิชามีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเอง โดยบัณฑิตในสาขาสาขาวิชาเดียวกันของแต่ละสถาบันฯ มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษาของสาขา/สาขาวิชานั้น ๆ

9. เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ (deregulations) ในการดำเนินการให้กับสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็งและความพร้อมในการจัดการศึกษา

1.2.3 โครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552; ทิศนา แชมมณี, 2553) ไว้ดังนี้

1. **ระดับคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา** แบ่งเป็น 6 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี) ระดับที่ 2 ปริญญาตรี ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต ระดับที่ 4 ปริญญาโท ระดับที่ 5

ประกาศนียบัตรชั้นสูง และระดับที่ 6 ปริญาเอก

2. การเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิมีเหมือนกัน ซึ่งการเรียนรู้หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ผู้เรียนพัฒนาขึ้นในตนเองจากประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างการศึกา ครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้านคือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของแต่ละระดับคุณวุฒิ ซึ่งมาตรฐานสำหรับระดับคุณวุฒิใดคุณวุฒิหนึ่ง เช่น มาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี ถือเป็นมาตรฐานกลางสำหรับหลักสูตรต่างๆในระดับปริญญาตรี ซึ่งจะนำไปใช้ในการกำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชา เพื่อเป็นหลักประกันว่า บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในสาขาวิชา และระดับคุณวุฒิเดียวกัน จะมีผลการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าที่กำหนด แต่ในขณะเดียวกัน มาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาจะเปิดกว้างและส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ มีโอกาสบรรจุเนื้อหาวิชาในส่วนที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระเหมาะสม และตรงกับความต้องการหรือเอกลักษณ์ของแต่ละสถาบัน ทำให้สถาบันต่างๆสามารถพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย

มาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านของคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน เช่นเดียวกับการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย หรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้บัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิมีเหมือนกัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552) ได้แก่

1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม

สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม และวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐาน และจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมและจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่น และเข้าใจโลก เป็นต้น

2) ด้านความรู้

มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนัก รู้หลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติ จะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

3) ด้านทักษะทางปัญญา

สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้าและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่าเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกันได้

จากการศึกษามาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ (TQF : HEd) ผู้วิจัยพบว่ามีความสอดคล้องกับภาพรวมผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละประเทศ ดังนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF : HEd) กับภาพรวมผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละประเทศ

มาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้าน	ภาพรวมผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละประเทศ
1. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	คุณธรรมและจริยธรรมต่อสังคม และต่อวิชาชีพ (Ethic and Values)
2. ด้านความรู้	ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding)
3. ด้านทักษะทางปัญญา	- ทักษะการคิด (Cognitive Skills) - ทักษะปฏิบัติเฉพาะทาง (Specialized Skills)
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	สมรรถนะ (Competence) ได้แก่ ทักษะด้านการสื่อสาร และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	สมรรถนะ (Competence) ได้แก่ ทักษะส่วนบุคคล ทักษะด้านการสื่อสาร

จากตารางที่ 2 พบว่า ทั้งมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 5 ด้านของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (TQF : HEd) กับภาพรวมผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละประเทศมีความสอดคล้องกันในแต่ละด้าน หัวข้อหลักมีความคล้ายคลึงกัน แต่มีการนำรายละเอียดปลีกย่อยมาปรับตามความเหมาะสมของแต่ละประเทศ ด้านทักษะปฏิบัติเฉพาะทางในภาพรวมผลลัพธ์การเรียนรู้ของแต่ละประเทศ แม้ไม่ปรากฏชัดในมาตรฐานผลการเรียนรู้ แต่ได้สอดแทรกในด้านทักษะทางปัญญาซึ่งเน้นการปฏิบัติควบคู่กับทฤษฎีในศาสตร์ของแต่ละสาขา

4. ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ จากมาตรฐานผลการเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ ซึ่งมีลักษณะวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

5. จำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรและระยะเวลาในการศึกษา ระบบหน่วยกิตนั้นเป็นระบบที่ใช้เพื่ออธิบายปริมาณการเรียนรู้ที่คาดหวังว่านักศึกษาจะได้รับในการศึกษาแต่ละระดับคุณวุฒิ ระยะเวลาการศึกษาและจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่สาขา/สาขาวิชาต่างกัน แม้ในระดับเดียวกันอาจแตกต่างกันได้

6. การกำหนดชื่อคุณวุฒิ เป็นชื่อคุณวุฒิที่ผู้สำเร็จการศึกษาได้รับ แสดงถึงระดับคุณวุฒิ สายวิชา (สายวิชาการ หรือ สายวิชาชีพ) สาขาวิชาหรือเนื้อหาหลักของการเรียนรู้ ซึ่งการกำหนดชื่อคุณวุฒิหรือปริญญาในสาขาวิชาต่างๆ ต้องเป็นมาตรฐานสากล ถูกต้อง แม่นยำ

7. การเทียบโอนความรู้หรือประสบการณ์ หากนักศึกษาสามารถแสดงได้ว่ามีความรู้ ทักษะ เพียงพอและเทียบเคียงได้กับผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาของหลักสูตรที่ นักศึกษาศึกษาหรือประสงค์จะศึกษา ควรได้รับการประเมินเพื่อการเทียบโอนความรู้หรือ ประสบการณ์ที่มีเพื่อการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและไม่ต้องเสียเวลาเรียนสิ่งที่ตนรู้อยู่แล้ว

1.2.4 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

คณะกรรมการการอุดมศึกษา (2552) ได้กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ใน ระดับปริญญาตรีไว้ดังนี้

1. มีความคิดริเริ่มในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งทั้งในสถานการณ์ส่วนบุคคลและของ กลุ่มโดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมไปปฏิบัติได้
2. สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาค้นคว้าใน สาขาวิชาของตนเพื่อใช้ในการแก้ปัญหาและข้อโต้แย้งในสถานการณ์อื่นๆ
3. สามารถพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการหรือวิชาชีพ โดยยอมรับข้อจำกัดของธรรมชาติของความรู้ในสาขาวิชาของตน
4. มีส่วนร่วมในการติดตามพัฒนาการในศาสตร์ของตนให้ทันสมัย และเพิ่มพูนความรู้และ ความเข้าใจของตนอยู่เสมอ
5. มีจริยธรรมและความรับผิดชอบสูงทั้งในบริบททางวิชาการ ในวิชาชีพและชุมชนอย่าง สม่าเสมอ

1.3 มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1)

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา หมายถึง กรอบที่กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ของ บัณฑิตในแต่ละระดับการศึกษาของสาขา/สาขาวิชาหนึ่ง ซึ่งจะกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตใน สาขา/สาขาวิชา ปริญญา และองค์ความรู้ที่เป็นเนื้อหาเท่าที่จำเป็นจะต้องมีในหลักสูตรสาขา/ สาขาวิชาและระดับคุณวุฒินั้นๆ เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษา ต่างๆในสาขา/สาขาวิชาและระดับคุณวุฒิเดียวกันจะมีผลการเรียนรู้ไม่น้อยกว่าที่กำหนด ใน ขณะเดียวกันมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาจะเปิดกว้างและส่งเสริมให้สถาบันต่างๆมีโอกาสบรรลุ เนื้อหาวิชาในส่วนที่นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ได้อย่างอิสระ เหมาะสม และตรงกับความต้องการหรือ เอกลักษณ์ของแต่ละสถาบัน ซึ่งจะทำให้สถาบันต่างๆสามารถพัฒนาหลักสูตรได้อย่างหลากหลาย แต่ มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตรในสาขา/สาขาวิชาและระดับคุณวุฒิเดียวกันที่เทียบเคียงกันได้

นอกจากนี้ มาตรฐานคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชายังได้กำหนดเงื่อนไข ข้อเสนอแนะ ในการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่สถาบันอุดมศึกษาต้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้หลักประกันว่า หลักสูตร ที่จัดการเรียนการสอนสามารถบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

มคอ.1 เป็นแบบที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดให้คณะผู้เชี่ยวชาญใช้ในการจัดทำ มาตรฐานคุณวุฒิสสาขา/สาขาวิชาต่างๆ ให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เมื่อคณะกรรมการการอุดมศึกษามีมติเห็นชอบ มาตรฐานคุณวุฒิสสาขา/สาขาวิชาใดตามที่คณะผู้เชี่ยวชาญเสนอแล้ว จะเสนอรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการลงนามประกาศใช้เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้มาตรฐานคุณวุฒิดังกล่าวเป็น แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง ตามแบบ มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552)

ปัจจุบันมีมาตรฐานคุณวุฒิในระดับปริญญาตรีที่ได้รับการอนุมัติและประกาศโดย กระทรวงศึกษาธิการเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรระดับปริญญาตรี ในสาขา และสาขาวิชาต่างๆ มีทั้งหมด 16 สาขา (รายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวก จ.2) ซึ่งมีรายละเอียด มาตรฐานคุณวุฒิสสาขา/สาขาวิชา ดังนี้

ตารางที่ 3 รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิสสาขา/สาขาวิชา

มาตรฐานคุณวุฒิสสาขา/ สาขาวิชา	รายละเอียด
1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา	ระบุชื่อสาขา/สาขาวิชาต่างๆ ของแต่ละสถาบันอุดมศึกษา
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	ให้ระบุชื่อเต็มและอักษรย่อของปริญญาทั้งภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกัน สำหรับชื่อภาษาไทยให้ใช้ตามพระ ราชกฤษฎีกาว่าด้วยชื่อปริญญาในสาขาวิชา อักษรย่อสำหรับ สาขาวิชา ของสถาบันฯ (กรณีมหาวิทยาลัยของรัฐ) หรือตาม ข้อบังคับของสถาบันฯ ซึ่งสอดคล้องตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อ ปริญญาของกระทรวงศึกษาธิการ (กรณีมหาวิทยาลัยในกำกับ) หรือตามหลักเกณฑ์ การกำหนดชื่อปริญญาของกระทรวง ศึกษาธิการ (กรณีสถาบันอุดมศึกษาเอกชน)
3. ลักษณะของสาขา/ สาขาวิชา	ระบุลักษณะสาขา/สาขาวิชา และความเกี่ยวข้องกับสาขา/ สาขาวิชาอื่น (ถ้ามี)

ตารางที่ 3 รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ต่อ)

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชา	รายละเอียด
4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่ พึงประสงค์	ต้องสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของ ระดับคุณวุฒิที่จะกำหนดมาตรฐานตามที่ระบุไว้ในส่วนที่ 1 ข้อ 6
5. มาตรฐานผลการเรียนรู้	ให้ระบุคุณลักษณะ ทักษะ ความรู้ ความสามารถของบัณฑิตซึ่งเป็น เป็นผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ขั้นต่ำที่มุ่งหวังของ มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา และต้องสะท้อนให้เห็นว่าได้นำ มาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้านตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติพัฒนาไปสู่มาตรฐานผลการเรียนรู้ ในมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาในระดับคุณวุฒิที่ต้องการ พัฒนามาตรฐาน โดยอาจเพิ่มเติมคุณลักษณะเฉพาะของบัณฑิตใน สาขา/สาขาวิชาและระดับคุณวุฒินั้นๆ ที่แตกต่างจากบัณฑิต ระดับคุณวุฒิเดียวกันของสาขา/สาขาวิชาอื่น
6. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)	ให้ระบุเฉพาะองค์กรวิชาชีพที่รับรองหลักสูตรตามกฎหมาย
7. โครงสร้างหลักสูตร	ต้องสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของกระทรวง ศึกษาธิการ ถ้าต้องมีประสบการณ์ภาคสนาม เช่น ฝึกงานหรือ สหกิจศึกษา ให้ระบุให้ชัดเจน
8. เนื้อหาสาระสำคัญของ สาขา/สาขาวิชา	ให้กำหนดปริมาณเนื้อหาสาระสำคัญขั้นต่ำ เป็นสัดส่วนหรือ หน่วยกิตตามลักษณะของแต่ละสาขา/สาขาวิชา
9. กลยุทธ์การสอนและการ ประเมินผลการเรียนรู้	<p>9.1 กลยุทธ์การสอน ให้แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวข้องระหว่าง กระบวนการเรียนการสอนที่จะปลูกฝังให้นักศึกษาในสาขา/ สาขาวิชา มีคุณลักษณะตามที่กำหนดในมาตรฐานผลการเรียนรู้</p> <p>9.2 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ให้ระบุแนวทางการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ด้านต่างๆ อย่างครบถ้วน เพื่อให้มั่นใจ ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง</p>

ตารางที่ 3 รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ต่อ)

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชา	รายละเอียด
10. การทวนสอบมาตรฐาน ผลการเรียนรู้	สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบ เพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการ เรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับ..... สาขา/สาขาวิชา..... เป็นอย่างน้อย โดยอาจจัดทำ การทวนสอบใน ระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และระดับหลักสูตร เมื่อได้ ดำเนินการทวนสอบแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการทวนสอบเพื่อ เป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้
11. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา และการเทียบโอนผลการ เรียนรู้	กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาให้ชัดเจนและกำหนดแนวทางเพื่อ ประโยชน์ต่อการเคลื่อนย้ายของนักศึกษา การเทียบโอนหน่วยกิต และแนวทางสนับสนุนการศึกษาตลอดชีวิต โดยที่นักศึกษาได้ ประโยชน์และมีมาตรฐานผลการเรียนรู้เช่นเดียวกับนักศึกษาที่ เรียนตามระบบปกติ
12. คณาจารย์และบุคลากร สนับสนุนการเรียนการสอน	ให้แสดงข้อมูลของคณาจารย์ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยให้กำหนดคุณวุฒิ คุณสมบัติ และสัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา ในสาขา/สาขาวิชา ให้ระบุสัดส่วนบุคลากรสนับสนุนการเรียน การสอนต่อนักศึกษา (ถ้ามี)
13. ทรัพยากรการเรียนการ สอนและการจัดการ	ให้ระบุทรัพยากรที่สนับสนุนการเรียนการสอนและการจัดการที่ มีประสิทธิภาพ
14. แนวทางการพัฒนา คณาจารย์	ให้ระบุแนวทางการพัฒนาคณาจารย์ โดยเฉพาะด้านกลยุทธ์ การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้
15. การประกันคุณภาพ หลักสูตรและการจัดการ เรียนการสอน	ให้ระบุตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องและเกณฑ์การประเมินการประกัน คุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับ.....สาขา/สาขาวิชา .....สู่การปฏิบัติ	ระบุกระบวนการที่สถาบันอุดมศึกษานำมาตรฐานคุณวุฒิระดับ .....สาขา/สาขาวิชา.....สู่การพัฒนา หลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง ตามกำหนด 9 ข้อที่ระบุใน เอกสารแนบท้ายกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ

ตารางที่ 3 รายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (ต่อ)

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชา	รายละเอียด
17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR)	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) เมื่อสถาบันฯได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ 4 ข้อ
18. รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษา.....สาขา/สาขาวิชา.....	ระบุชื่อบุคคลและตำแหน่งทางวิชาการ (ถ้ามี) พร้อมสถานที่ทำงานของคณะกรรมการผู้จัดทำ
19. ภาคผนวก (ถ้ามี)	รายละเอียดหรือเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีในสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554 (รายละเอียดในภาคผนวก จ.3) และสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558 (รายละเอียดในภาคผนวก จ.4) โดยในรายละเอียดระบุถึงวิชาเอกทางดนตรีศึกษา (สาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์) วิชาเอกทางดุริยางคศิลป์ (สาขาศิลปกรรมศาสตร์) และแนวทางในการจัดทำมาตรฐานด้านเนื้อหาสาระ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการนำมาพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิ สาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว ร่วมกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี มีรายละเอียดดังนี้

ศิริรัตน์ สุขชัย (2553) ทำการศึกษาเรื่อง “การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ” ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ (มคอ.1) มีลักษณะของสาขาวิชาที่บูรณาการความรู้ด้านดนตรี กับความรู้หลักการธุรกิจเข้าด้วยกัน มีขอบเขตองค์ความรู้ประกอบด้วย ความรู้ดนตรี หลักการธุรกิจ และธุรกิจดนตรี คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย ความรู้และทักษะในด้านดนตรี หลักการธุรกิจ

ภาษา เทคโนโลยี มีทักษะการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหา รู้และเข้าใจในลักษณะของอุตสาหกรรมดนตรี มีคุณธรรมจริยธรรมในการเป็นนักดนตรีและนักธุรกิจ สามารถสร้างสรรค์ผลงานดนตรี และติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐานผลการเรียนรู้ มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ควรเป็นผู้ที่มีความรู้และเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ 2) ด้านความรู้ มีความรู้ในหลักการ ทฤษฎี และทักษะทาง ด้านดนตรี หลักการธุรกิจ และอุตสาหกรรมดนตรี 3) ด้านทักษะทางปัญญา สามารถคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ได้อย่างเป็นระบบ และประยุกต์ศาสตร์ต่าง ๆ มาใช้ในการประกอบอาชีพได้ 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ รู้จักกาลเทศะ ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เข้าใจในบทบาทของผู้นำและผู้ตาม การเป็นนักดนตรีและผู้ประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมดนตรีที่ดี 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความรู้และความสามารถในการบัญชีและการเงิน ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ สามารถปรับตัวในการใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุชาติ โสวัตร (2553) ทำการศึกษาเรื่อง “การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศึกษาไทยตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ” ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศึกษาไทย ประกอบไปด้วยองค์ประกอบทั้งสิ้น 19 ข้อ โดยมีการเน้นเนื้อหาสาระเฉพาะของสาขาวิชาศิลปศึกษาไทยในองค์ประกอบที่ 3 4 และ 5 ดังนี้ องค์ประกอบที่ 3. ลักษณะของสาขาวิชาที่มีขอบเขตสาระด้านความหมายของสาขาวิชา องค์ความรู้กระบวนการเรียนรู้ในสาขา การเชื่อมโยงองค์ความรู้กับศาสตร์อื่นและแนวทางในการประกอบอาชีพ 4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชาศิลปศึกษาไทยที่มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีทักษะและความรู้ในวิชาชีพที่ชำนาญ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและประยุกต์ใช้ความรู้ที่สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อการอนุรักษ์วิชาชีพบนพื้นฐานคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 2. มาตรฐานผลการเรียนรู้ 6 ด้าน ได้แก่ 2.1 การเรียนรู้แนวคิดในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ 2.2 การเรียนรู้และเข้าใจในหลักการหรือทฤษฎีในวิชาชีพรวมถึงบริบทที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ 2.3 การเรียนรู้วิธีการคิด วิเคราะห์องค์ความรู้ในวิชาชีพและบูรณาการกับการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2.4 การเรียนรู้และปรับตัวเพื่อแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและปฏิบัติงานในวิชาชีพร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ 2.5 การเรียนรู้องค์ความรู้ในวิชาชีพอย่างเป็นระบบและประยุกต์ใช้ความรู้ที่ทันสมัยในการสื่อสารแก่สังคมและพัฒนาวิชาชีพ 2.6 การเรียนรู้กระบวนการในการปฏิบัติทักษะวิชาชีพศิลปศึกษาไทยบนพื้นฐานหลักการวิชาชีพได้อย่างชำนาญ

ภัทรธิรา บุญเสริมส่ง (2554) ทำการศึกษาเรื่อง “การนำเสนอรูปแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ”

ผลการวิจัยพบว่า 1.สภาพปัจจุบัน ปัญหาของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขา วิทยาศาสตร์การกีฬา พบว่า ความเหมาะสมของหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การวัดผล ประเมินผลการสอน สภาพแวดล้อม และคุณลักษณะของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก รายวิชาที่มีประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้ในการทำงานมากที่สุด ได้แก่ วิชาสรีรวิทยาออกกำลังกาย วิชากายวิภาคศาสตร์ วิชาจิตวิทยาการกีฬา แต่ในภาพรวมความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติงานของ บัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง บัณฑิตมีความรู้ทางวิชาการน้อย มีปัญหาเรื่องภาษาไทยและ ภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตร ผู้สอน บัณฑิตที่จบ และการ คัดเลือกผู้เรียน แนวโน้มหลักสูตรพบว่า ชื่อสาขาวิชาควรเป็นวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและการ กีฬา ควรเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ การใช้ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นๆ มีความรู้ทักษะ ในการใช้อุปกรณ์วิทยาศาสตร์การกีฬา และสามารถซ่อมบำรุงได้ การฝึกให้นักกีฬาเป็นเลิศ 2. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์พบว่ามี 3 ด้าน คือ 1) ด้านพุทธิพิสัย เช่น มีความรู้ในสาขา วิทยาศาสตร์การกีฬาเทียบเคียงกับสถาบันอุดมศึกษานานาชาติ 2) ด้านจิตพิสัย เช่น มีจิตสำนึกใน การทำงานเพื่อส่วนร่วม 3) ด้านทักษะพิสัย เช่น มีความรู้ ความสามารถใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ วิทยาศาสตร์การกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3.รูปแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขา วิทยาศาสตร์การกีฬา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้เป็นรูปแบบในการ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ คุณลักษณะ บัณฑิตที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร มาตรฐานผลการเรียนรู้ เงื่อนไขการจัดการเรียนรู้ การ ประเมินผล กลยุทธ์การสอน และทรัพยากรการเรียนการสอน และ 4.แนวทางการประเมินคุณภาพ การจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย ด้าน ผู้สอน ได้แก่ ใช้แบบประเมินความพึงพอใจ สุ่มสัมภาษณ์ และด้านผู้เรียน ได้แก่ ใช้การสังเกต และ สัมภาษณ์ ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย ใช้สมุดบันทึกการเรียน

วันวิสาข์ อยู่ทอง (2555) ทำการศึกษาเรื่อง “การนำเสนอแนวทางการพัฒนารอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศึกษา ตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ” ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของสาขาวิชาประกอบด้วย 1) ทักษะ ด้านการจัดการเรียนรู้ 2) ความรู้ทางด้านดนตรี 3) ทักษะด้านภาษาและวัฒนธรรมตะวันตก 4) ทักษะ ด้านการแสดง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ คือ มีคุณธรรม และความกล้าทางจริยธรรม ตลอดจน มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู รับผิดชอบต่อวิชาการและวิชาชีพ มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการทำงานร่วมกันกับผู้เรียนและผู้ร่วมงาน สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎี และระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย เพื่อสร้างความรู้ใหม่ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา สามารถโต้แย้งโดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำ มีความสามารถในการพิจารณาและเสนอแนะแนวทาง ในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล โดยมีการบูรณาการศาสตร์แบบสหวิทยาการและพหุวิทยาการเพื่อ

เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความสามารถในการติดตามพัฒนาการของศาสตร์ทั้งหลาย โดยมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสมรรถนะของตนอยู่เสมอ ด้านมาตรฐานผลการเรียนรู้ มี 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 6) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ 7) ด้านทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพศิลปะศิลปศาสตร์ ได้แก่ สรีระวิทยาในการขับร้อง หลักสัทศาสตร์ในการออกเสียง ประเภทเสียงร้อง ทักษะการแสดงขั้นพื้นฐาน และกลวิธีการสอนขับร้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า ศิริรัตน์ สุขชัย (2553) สุชาดา ไส่วัตร (2553) ภัทร์ธิดา บุญเสริมส่ง (2554) และวันวิสาข์ อยู่ทอง (2555) ให้ความสำคัญกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา ซึ่งมีความสอดคล้องกันในการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ แนวทางการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดย ศิริรัตน์ สุขชัย (2553) มุ่งเน้นการนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ในลักษณะภาพรวมของสาขา สุชาดา ไส่วัตร (2553) และวันวิสาข์ อยู่ทอง (2555) เน้นการนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศึกษา และศิลปศึกษา ในรายละเอียดย่อยของสาขาวิชา และภัทร์ธิดา บุญเสริมส่ง (2554) เน้นการนำเสนอรูปแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา

ตอนที่ 2 หลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีศึกษา

2.1 แนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนดนตรีศึกษา

ณรุทธ์ สุทธิจิตต์ (2555) ได้กล่าวถึงแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนดนตรีศึกษา ประกอบด้วยกลุ่มวิชา 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มวิชาการศึกษาทั่วไป ได้แก่ กลุ่มวิชาที่มุ่งเน้นให้ครูดนตรีมีความรู้และความคิดกว้างไกล มีโลกทัศน์และวิสัยทัศน์ มีน้ำหนักร้อยละ 20 ของหลักสูตร ประกอบด้วยวิชาในสาขาต่างๆ ดังนี้

1.1 พื้นฐานทางภาษา	ร้อยละ 4
1.2 สังคม ปรัชญา และวัฒนธรรม	ร้อยละ 4
1.3 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ร้อยละ 4
1.4 สหศาสตร์ โลกทัศน์ ความคิดเห็นและเจตคติ	ร้อยละ 6
1.5 สุขภาพพลานามัย	ร้อยละ 2

2. กลุ่มวิชาครุศึกษา ได้แก่ กลุ่มวิชาการศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มวิชาที่ช่วยให้ครุคนตรีมีพื้นฐานทางทฤษฎีและปฏิบัติเกี่ยวกับความเป็นครุคนตรีที่ดี มีหลักการในการสอน หน้าที่ของกลุ่มวิชาครุศึกษา คือ ร้อยละ 25 ของหลักสูตร ประกอบด้วยสาขาวิชาต่างๆดังนี้

2.1 จิตวิทยา	ร้อยละ 5
2.2 พื้นฐานการศึกษา	ร้อยละ 5
2.3 หลักสูตร	ร้อยละ 5
2.4 วิธีสอน	ร้อยละ 5
2.5 ปฏิบัติการวิชาชีพครู	ร้อยละ 5

3. กลุ่มวิชาดนตรีศึกษา ในกลุ่มวิชานี้ประกอบด้วยวิชาด้านสาระดนตรี และสาระด้านดนตรีศึกษาและการเรียนการสอนดนตรี มีน้ำหนักร้อยละ 50 ของหลักสูตร แบ่งเป็น 2 ส่วน คือวิชาบังคับ และวิชาเลือก

4. กลุ่มวิชาเลือกเสรี ซึ่งมีน้ำหนักร้อยละ 5 ของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของวิชาเลือกเสรีมีอยู่ด้วยกัน 2 ประการ คือ มุ่งหวังให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาอื่นๆในกลุ่มวิชาดนตรีศึกษาตามที่ตนสนใจ และอีกส่วนหนึ่งคือวิชาอื่นๆ นอกเหนือจากวิชาทางการศึกษา เพื่อความรู้ที่กว้างไกล และเสริมโลกทัศน์จากวิชาการศึกษาทั่วไป

2.2 โครงสร้างหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ

2.2.1 โครงสร้างหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทย

ผู้วิจัยนำโครงสร้างหลักสูตรของ 5 สถาบันอุดมศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาดนตรีศึกษา ได้แก่ 1) สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2) สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์ศึกษา (ดนตรีไทยและดนตรีสากล) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 3) สาขาวิชาดนตรีศึกษาและการสอน วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล 4) สาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์ไทยศึกษา และสาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และ 5) สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา (ระพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์, 2557) โดยนำโครงสร้างหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558 ประกอบไปด้วย 3 หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี รวมถึงหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร มาวิเคราะห์เปรียบเทียบรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4 ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาในประเทศไทย

โครงสร้างหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (5 ปี)	คณะศิลปกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (5 ปี)	วิทยาลัย ดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (4 ปี)	คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ (5 ปี)	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏบ้าน สมเด็จเจ้าพระยา (5 ปี)
หมวดศึกษาศาสตร์ศึกษาทั่วไป (ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต)	30	30	30	32	30
หมวดวิชาเฉพาะ (หลักสูตร 4 ปี ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต และหลักสูตร 5 ปี ไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต)	130	129	103	126	135
หมวดวิชาเลือกเสรี (ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)	10	6	6	6	6
หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (หลักสูตร 4 ปี ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต และหลักสูตร 5 ปี ไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต)	170	165	139	164	171

จากตารางที่ 4 พบว่า จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีจำนวนหน่วยกิตมากที่สุด คือ 171 หน่วยกิต ส่วนวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีจำนวนหน่วยกิตรวมน้อยที่สุด คือ 139 หน่วยกิต ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ทุกมหาวิทยาลัยมีจำนวนหน่วยกิตเท่ากันคือ 30 หน่วยกิต ยกเว้นคณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 32 หน่วยกิต ในหมวดวิชาเฉพาะ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มีจำนวนหน่วยกิตมากที่สุด คือ 135 หน่วยกิต ส่วนวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีจำนวนหน่วยกิตรวมน้อยที่สุด คือ 103 หน่วยกิต ในหมวดวิชาเลือกเสรี คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจำนวนหน่วยกิตมากที่สุดคือ 10 หน่วยกิต ส่วนมหาวิทยาลัยอื่นๆ มีจำนวนหน่วยกิตเท่ากันคือ 6 หน่วยกิต สาเหตุที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลมีจำนวนหน่วยกิตน้อยที่สุดเนื่องจากมีระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี ขณะที่มหาวิทยาลัยอื่นๆ มีระยะเวลาในการศึกษา 5 ปี

2.2.2 โครงสร้างหลักสูตรดนตรีศึกษาในต่างประเทศ

ผู้วิจัยนำโครงสร้างหลักสูตรของ 5 สถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศที่มีการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาดนตรีศึกษา ได้แก่ 1) Florida State University College of Music , U.S.A. 2) New York University, U.S.A. 3) University of Kansas, U.S.A. 4) University of Sydney, Australia และ 5) National Taichung University of Education, Taiwan โดยนำโครงสร้างหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558 ประกอบไปด้วย 3 หมวดวิชา ได้แก่ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี รวมถึงหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร มาวิเคราะห์เปรียบเทียบรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 5 ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาในต่างประเทศ

โครงสร้างหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาตามเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558	Florida State University College of Music , U.S.A. (4 years)	New York University, U.S.A. (4 years)	University of Kansas, U.S.A. (4 years)	University of Sydney, Australia (4 years)	National Taichung University of Education, Taiwan (4 years)
หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป (ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต)	38	41	19	24	28
หมวดวิชาเฉพาะ (หลักสูตร 4 ปี ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต และหลักสูตร 5 ปี ไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต)	94	84	94	144	120
หมวดวิชาเลือกเสรี (ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต)	2	4	9	24	- (คิตหน่วยกิตรวม กับหมวดวิชา เฉพาะ)
หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (หลักสูตร 4 ปี ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต และหลักสูตร 5 ปี ไม่น้อยกว่า 150 หน่วย กิต)	134	129	122	192	148

จากตารางที่.5 พบว่า จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรของ University of Sydney มีจำนวนหน่วยกิตมากที่สุด คือ 192 หน่วยกิต และ University of Kansas, U.S.A. มีจำนวนหน่วยกิตรวมน้อยที่สุด คือ 122 หน่วยกิต ในหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป New York University, U.S.A. มีจำนวนหน่วยกิตมากที่สุด คือ 41 หน่วยกิต และ University of Kansas, U.S.A. มีจำนวนหน่วยกิตรวมน้อยที่สุด คือ 19 หน่วยกิต ในหมวดวิชาเฉพาะ University of Sydney มีจำนวนหน่วยกิตมากที่สุด คือ 144 หน่วยกิต และ New York University, U.S.A. มีจำนวนหน่วยกิตรวมน้อยที่สุด คือ 84 หน่วยกิต และในหมวดวิชาเลือกเสรี University of Sydney มีจำนวนหน่วยกิตมากที่สุด คือ 24 หน่วยกิต และ Florida State University College of Music , U.S.A. มีจำนวนหน่วยกิตน้อยที่สุดคือ 2 หน่วยกิต

จากการศึกษาโครงสร้างหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศพบว่า หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนเป็นหลักสูตรดนตรีศึกษา แยกออกจากศิลปศึกษา และนาฏศิลป์ศึกษาอย่างชัดเจน เน้นความรู้เชิงลึกทางด้านดนตรีศึกษา สามารถเลือกเรียนศิลปะ และนาฏศิลป์เป็นวิชาเลือกได้ แต่ไม่ใช่การจัดการเรียนการสอนในลักษณะหลักสูตรศิลปศึกษา ที่รวมรายวิชาทางศิลปศึกษา ดนตรีศึกษาและนาฏศิลป์ศึกษาไว้ในหลักสูตร ซึ่งเน้นความรู้ทั้งทางศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์

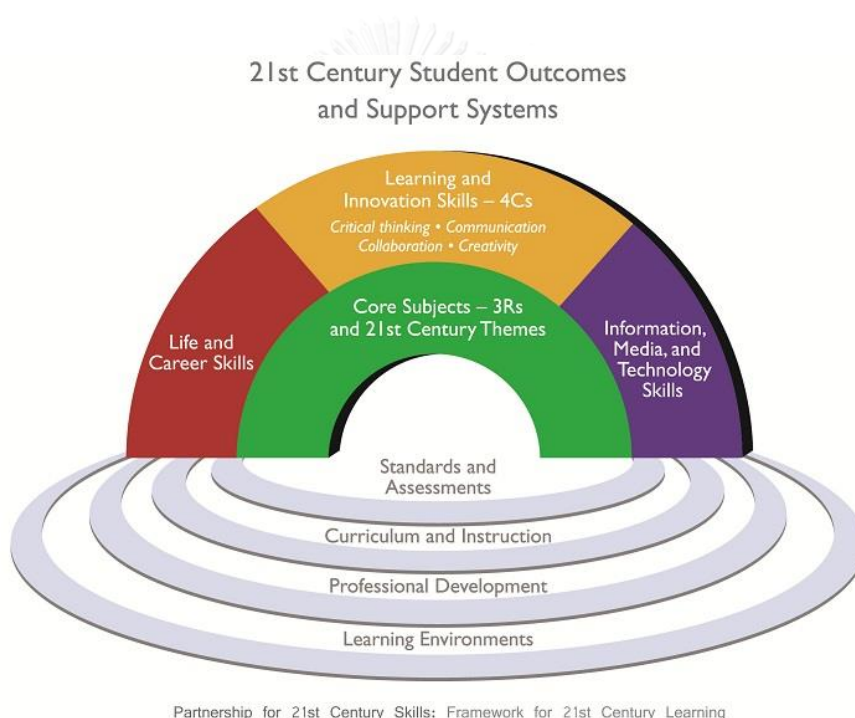
ทั้งนี้แนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนดนตรีศึกษา และโครงสร้างหลักสูตรดนตรีศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดน้ำหนักของหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา ปรากฏในองค์ประกอบที่ 7 โครงสร้างหลักสูตร ในการนำเสนอแนวทางการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย

2.3 แนวทางการศึกษาในปัจจุบัน

2.3.1 การศึกษาในศตวรรษที่ 21

โลกในปัจจุบันได้มีความเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ดังกล่าว

เครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) หรือมีชื่อย่อว่าเครือข่าย P21 ประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในประเทศสหรัฐอเมริกา ที่เล็งเห็นถึงปัญหาของการจัดการศึกษาในปัจจุบันที่ไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในการทำงาน และการใช้ชีวิตอย่างเหมาะสมกับสังคมปัจจุบันที่มีการพัฒนา และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงได้รวมตัวกันศึกษาและพัฒนาวิสัยทัศน์เพื่อความสำเร็จของนักเรียนในระบบเศรษฐกิจโลกใหม่ โดยกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ขึ้นตั้งแต่ปีค.ศ. 2002 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่คือ 1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 และ 2) ระบบส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, 2555 ; วราภรณ์ ทองนพคุณ, 2556) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

(<http://www.p21.org>)

1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21

เพื่อช่วยให้ผู้ปฏิบัติบูรณาการทักษะเข้าในการสอนเนื้อหาหลักด้านวิชาการ เครือข่าย P21 ได้พัฒนาวิสัยทัศน์การเรียนรู้เป็นกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆเข้าด้วยกัน เพื่อให้ประสบ

ความสำเร็จทั้งในด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต กรอบแนวคิดข้างต้นนี้ เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทักษะแห่งอนาคตใหม่สำหรับประเทศไทย

การนำทักษะในศตวรรษที่ 21 ทุกทักษะไปใช้ นักเรียนทุกคนจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาหลักด้านวิชาการ การที่นักเรียนจะสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณและสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยการบูรณาการของพื้นฐานความรู้ดังกล่าวภายใต้บริบทการสอนความรู้วิชาหลัก นักเรียนต้องเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นเพื่อให้ประสบความสำเร็จในโลกทุกวันนี้ เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การสื่อสาร และการร่วมมือกัน

กรอบความคิดข้างต้นจำเป็นต้องมีระบบสนับสนุนการศึกษาที่จำเป็น ได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้ การประเมินผล หลักสูตรและวิธีการสอน การพัฒนาวิชาชีพและบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้มากขึ้นและจบการศึกษาออกไปด้วยความพร้อมที่จะประสบความสำเร็จในเศรษฐกิจโลกของทุกวันนี้ โดยเครือข่าย P21 ประกอบด้วยหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ได้ขับเคลื่อนแนวคิดข้างต้นในสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ปี 2002 รายละเอียดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยส่วนต่างๆดังนี้

สาระวิชาหลักและทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

การรอบรู้สาระวิชามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของนักเรียน สาระวิชาหลัก (Core Subjects) ได้แก่ ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก (ภาษาอังกฤษ) ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การปกครองและความเป็นพลเมืองที่ดี แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อดำรงชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 โรงเรียนต้องส่งเสริมความเข้าใจเนื้อหาวิชาการให้อยู่ในระดับสูงด้วยการสอดแทรกทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ต่อไปนี้เข้าในทุกวิชาหลัก :

- ความรู้เกี่ยวกับโลก (Global Awareness)
- ความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy)
- ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองที่ดี (Civic Literacy)
- ความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy)
- ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Literacy)

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills)

ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมจะเป็นตัวกำหนดความพร้อมของนักเรียนในการเข้าสู่การทำงานซึ่งมีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นในโลกปัจจุบัน ทักษะด้านนี้ได้แก่ :

- ความริเริ่มสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)
- การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)
- การสื่อสารและการร่วมมือ (Communication and Collaboration)

ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information Media and Technology Skills)

ทุกวันนี้ เราอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ขับเคลื่อนด้วยสื่อและเทคโนโลยี ซึ่งจะเห็นได้จากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจำนวนมากมาย การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านเทคโนโลยีการศึกษาและความสามารถในการเชื่อมโยงกันและการมีส่วนร่วมในอัตราที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน พลเมืองและแรงงานที่มีประสิทธิภาพต้องสามารถแสดงทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและปฏิบัติงานได้หลากหลาย เช่น :

- ทักษะด้านสารสนเทศ (Information Literacy)
- ทักษะด้านสื่อ (Media Literacy)
- ทักษะด้านเทคโนโลยี (Communications, Information, and Media Literacy)

ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills)

ชีวิตและสภาพการทำงานในทุกวันนี้จำเป็นต้องมีทักษะการคิดและองค์ความรู้เพิ่มขึ้นมากมาย ความสามารถในการทำงานในยุคที่แข่งขันกันด้านข้อมูลข่าวสารและการดำรงชีวิตที่มีความซับซ้อนให้ประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นที่นักเรียนต้องใส่ใจอย่างเคร่งครัดในการพัฒนาทักษะชีวิตต่อไปนี้ให้เพียงพอ :

- ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability)
- การริเริ่มและการกำกับดูแลตนเองได้ (Initiative and Self-Direction)
- ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-cultural Skills)
- การมีผลงานและความรับผิดชอบตรวจสอบได้ (Productivity and Accountability)
- ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Leadership and Responsibility)

2) ระบบส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การพัฒนากรอบความคิดที่ครอบคลุมเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้นจำเป็นที่จะต้องสร้างระบบส่งเสริมเพิ่มขึ้นจากทักษะเฉพาะด้าน องค์ความรู้ ความชำนาญการและความสามารถในการเรียนรู้ด้านต่างๆ เพื่อช่วยให้นักเรียนรอบรู้ มีความสามารถที่จำเป็นและหลากหลาย เครือข่าย P21 ได้ระบุระบบส่งเสริมให้นักเรียนได้รอบรู้ทักษะการเรียนรู้ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ไว้ด้วยกัน 5 ระบบดังนี้ :

- มาตรฐานการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Standards)
- การประเมินผลทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Assessments of 21st Century Skills)

- หลักสูตรและวิธีการสอนในศตวรรษที่ 21 (21st Century Curriculum and Instruction)
- การพัฒนาวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 (21st Century Professional Development)
- บรรยากาศการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Environments)

กรอบแนวคิดเชิงมนทัศน์สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในการสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Model of 21st Century Outcomes and Support Systems) เนื่องด้วยเป็นกรอบแนวคิดที่เน้นผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน (Student Outcomes) ทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่จะช่วยผู้เรียนได้เตรียมความพร้อมในหลากหลายด้าน รวมทั้งระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานและการประเมินหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาครู สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนไม่ได้ แต่ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูนั้นต้องมีคุณสมบัติมากกว่าการเป็นผู้ที่ทำหน้าที่สอน (Instructor) ครูต้องมีลักษณะของผู้ที่สามารถชี้แนะการเรียนรู้ (Learning Coaching) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้แบบ PBL (Problem-Based Learning) ของนักเรียน จากที่กล่าวมานั้นบทบาทของครูจากยุคสมัยก่อนจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อก้าวสู่ยุคแห่งศตวรรษที่ 21 ครูในโลกยุคใหม่ต้องมีความรอบรู้มากกว่าการเป็นผู้ดูแลรายวิชาที่สอนเท่านั้น แต่ครูมีบทบาทของการเพิ่มพูนความรู้แก่นักเรียน เสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้นั้นต้องมีความสัมพันธ์ มีขั้นตอนและกระบวนการที่เป็นลำดับที่ผู้เรียนสามารถมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอน เช่น การกำหนดปัญหาที่สนใจและการทำกิจกรรมกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และสามารถบูรณาการกับรายวิชาอื่นๆ ได้

ในด้านลักษณะกระบวนการทัศน์ใหม่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข, 2557) มีรายละเอียดดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ตารางแสดงกระบวนการทัศน์ใหม่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

กระบวนการทัศน์ใหม่ของการสอน	กระบวนการทัศน์ใหม่ของการเรียนรู้
1.การเรียนรู้เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล	
1.1 ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก ผู้สนับสนุน และเป็นพี่เลี้ยง	1.1 ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้
1.2 ใช้หลากหลายรูปแบบการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ	1.2 เป็นโปรแกรมเน้นเอกัตบุคคล
1.3 จุดเน้นคือเราใจให้ผู้เรียนอยากรู้อยากเห็น เราใจ/กระตุ้นความสนใจให้คิด ลงมือปฏิบัติ สั่งสอนสำรวจ ตรวจสอบและเรียนรู้	1.3 เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ตารางที่ 6 ตารางแสดงกระบวนทัศน์ใหม่การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

กระบวนทัศน์ใหม่ของการสอน	กระบวนทัศน์ใหม่ของการเรียนรู้
1. การเรียนรู้เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ต่อ)	
1.4 การสอนเป็นกระบวนการของการริเริ่ม อำนวยความสะดวกและให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วย ตนเองและค้นพบความสามารถที่สมบูรณ์ด้วย ตนเอง	1.4 การเรียนรู้เป็นกระบวนการสืบค้นและเป็น การค้นพบด้วยตนเอง
1.5 การสอนคือการร่วมกันอย่างมีความสุขในการ ใช้กระบวนการแล้วทำให้เกิดผลการเรียนรู้โดย ผู้เรียน	1.5 เน้น “จะเรียนอย่างไร” “คิด” และ “สร้างสรรค์”
1.6 การสอนเป็นกระบวนการการเรียนรู้ตลอด ชีวิตและหมายรวมถึงการค้นพบอยู่เสมอ การ ทดลอง การค้นพบความสามารถ หรือ ศักยภาพตนเอง การสะท้อนกลับ และการ พัฒนาอาชีพ	1.6 เรียนรู้ด้วยความสนุกสนานและได้รับรางวัล ไปในตัว
2. การเรียนรู้ที่เน้นท้องถิ่นและเน้นความเป็นสากลโลก	
2.1 มีแหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งในและนอก โรงเรียน ในท้องถิ่น ในชุมชน และในจังหวัด	2.1 มีแหล่งเรียนรู้หลากหลายทั้งในและนอก โรงเรียน ในท้องถิ่น ในชุมชน และในจังหวัด
2.2 เป็นการสอนที่เน้นกลุ่มหรือทีมและการ สร้างเครือข่าย	2.2 การเรียนรู้เน้นกลุ่ม/ทีม และการสร้าง เครือข่าย
2.3 เป็นการสอนที่เน้นจากห้องเรียนสู่โลก ภายนอก	2.3 การเรียนรู้เกิดได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และ เป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน
2.4 เป็นการสอนที่เปิดโอกาสแก่ผู้เรียนอย่าง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่	2.4 ให้โอกาสการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ
2.5 เป็นการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การพัฒนาชุมชนโลก ร่วมกับกระบวนการ กลุ่ม	2.5 การเรียนรู้ที่เน้นจากชั้นเรียนสู่โลกภายนอก
2.6 เน้นการสร้างเครือข่ายของครูโรงเรียน ออกสู่โลกภายนอก	2.6 เป็นการเรียนรู้ที่เน้นทั้งชุมชนและความเป็น สากล

2.3.2 การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คณะกรรมการโลกว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (World Commission on Environment and Development) ได้ให้ความหมายของคำว่า การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) คือ การพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนในรุ่นปัจจุบันโดยไม่ทำให้คนรุ่นต่อไปในอนาคตต้องประนีประนอมยอมลดความสามารถในการตอบสนองความต้องการของตนเอง (UNESCO, 1997 อ้างถึงใน พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 2555)

ในแผนปฏิบัติการที่ 21 ขององค์การสหประชาชาติ ได้ระบุว่า การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญของการเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน การศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน จะต้องมีจุดมุ่งหมายในการเปลี่ยนทัศนคติของคนเพื่อให้มีความตระหนักในปัญหาที่เกิดจากการพัฒนา มีทักษะและพฤติกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยบูรณาการในทุกสายวิชา ซึ่งสอดคล้องกับยูเนสโก ได้ระบุว่า การศึกษาเป็นความหวังที่ดีที่สุดของมนุษยชาติในการบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (พงษ์สิทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 2555)

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (อำไพ หรคุณารักษ์, 2550) มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของคนในสังคมให้เกิดความรู้ ทักษะ มุมมอง และค่านิยม ซึ่งเป็นปัจจัยหลักชี้แนะและจูงใจให้บุคคลแสวงหาและดำเนินชีวิตของตนในแนวทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน เนื่องจากสภาวะการดำรงชีวิตของคนในสังคมปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้น ความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการสร้างตัวและครอบครัวให้อยู่ดีมีสุข ในขณะที่สามารถช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมให้อยู่รอดได้ด้วยนั้น จึงครอบคลุมหัวข้อวิชาและประเด็นที่ต้องเรียนรู้มากมาย ทั้งที่เป็นความรู้และทักษะจำเป็นต่อการใช้ชีวิตในท้องถิ่นที่ตนอาศัยอยู่ และความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์โลก ด้วยเหตุนี้ กระบวนการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่สังคมที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องมีสาระเนื้อหาที่เหมาะสม และมีความต่อเนื่องตลอดชีวิต สาระสำคัญของ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าสำหรับทุกคน ซึ่งหมายถึง การพัฒนาที่ก่อให้เกิดดุลยภาพระหว่าง การกระตุ้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การสร้างความเข้มแข็งทางสังคม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนทุกคน ทั้งในยุคปัจจุบันและอนาคต ในการส่งเสริมแนวคิดของการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ (knowledge) ทักษะ (skills) มุมมอง (perspectives) และค่านิยม (values) ของคนในสังคม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสู่สภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่สมดุลและยั่งยืน

สาระสำคัญสำหรับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (สุริยา เหมตะศิลป์, 2553) ได้แก่

1) การมีวิสัยทัศน์ (envisioning) เป็นความสามารถในการจินตนาการถึงอนาคตที่ดีกว่า หลักมียุ่ว่าหากเราทราบจุดหมายที่เราจะไปให้ถึง เราจะสามารถวางแผนดำเนินการเพื่อไปให้ถึงเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น

2) การคิดเชิงวิจารณ์ญาณและการคิดใคร่ครวญ (critical thinking and reflection) เป็น การเรียนรู้ที่จะตั้งคำถามกับระบบความเชื่อในปัจจุบันของเรา และเรียนรู้ที่จะจำแนกออกถึงฐานคิด หรือหลักคิดที่เป็นฐานรองรับความรู้ มุมมอง หรือความคิดเห็นของเรา ทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ญาณ ช่วยให้คนเรียนรู้ที่จะตรวจสอบโครงสร้างทางวัฒนธรรมสังคม สิ่งแวดล้อม และทางเศรษฐกิจ ใน บริบทของการพัฒนาที่ยั่งยืน

3) การคิดอย่างเป็นระบบ (systematic thinking) เป็นการยอมรับในความซับซ้อน และมอง หาความเชื่อมโยงและการร่วมมือหรือประสานพลังกันเมื่อมีการพยายามที่จะหาข้อสรุปในการ แก้ปัญหา

4) การสร้างคู่พันธมิตรหรือหุ้นส่วน (building partnerships) ส่งเสริมการพูดคุยทำความเข้าใจและการเจรจาต่อรอง การเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกัน

5) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (participation in decision-making) การเสริมพลังอำนาจ ประชาชนทักษะเหล่านี้ควรได้จัดให้มีการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ตามบริบทของวัฒนธรรมของผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียหรือแต่ละกลุ่มที่แตกต่างกัน

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นความคิดรวบยอดที่เป็นพลวัตและครอบคลุมวิสัยทัศน์ ใหม่ๆของการศึกษาที่มุ่งที่จะเสริมพลังอำนาจประชาชนทุกวัยให้มีความรับผิดชอบและพอใจในการที่ จะสร้างสรรค์อนาคตที่ยั่งยืน จุดมุ่งหมายโดยสรุปของการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนคือการที่จะ เสริมพลังอำนาจพลเมืองของประเทศให้ลงมือกระทำหรือปฏิบัติในทางบวกต่อการเปลี่ยนแปลงทาง สิ่งแวดล้อมและทางสังคมโดยเน้นกระบวนการปฏิบัติแบบมีส่วนร่วม การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ได้บูรณาการความคิดรวบยอดและเครื่องมือวิเคราะห์จากศาสตร์หลายแขนงเพื่อที่จะช่วยให้ ประชาชนเข้าใจโลกที่พวกเขาอาศัยอยู่ดีขึ้นกว่าเดิม

การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนสามารถนำวิธีการเรียนรู้ข้ามศาสตร์หรือสาขาวิชามาใช้ และ รวมถึงการแสวงหาความรู้ความจริงในลักษณะการศึกษาข้ามสาขาวิชาในประเด็นหัวข้อเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรมเพื่อที่จะสนับสนุนหรือให้กำลังใจให้ลงมือปฏิบัติสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน การแสวงหาความรู้ความจริงประกอบด้วย การเรียนรู้แบบองค์รวม การพัฒนาทักษะในด้านการคิด เชิงวิจารณ์ญาณ การสื่อสาร การร่วมมือกัน การจัดการความขัดแย้ง การตัดสินใจ การแก้ปัญหาและ การวางแผน การใช้เทคโนโลยี การมีส่วนร่วม การประเมินและให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อการเรียนรู้และ ปรับปรุง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ทั้งทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ล้วนเป็นแนวทาง พื้นฐานสำคัญในการจัดการศึกษา ซึ่งการศึกษาเป็นตัวแปรที่สำคัญของการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งการ พัฒนาประเทศ ชุมชนและตัวบุคคล ประชากรในประเทศต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ จะส่งผลให้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ควรคำนึงถึงทักษะการ

เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ตอนที่ 3 คนตรีศึกษาประเทศลาว

3.1 ระบบการศึกษาของประเทศลาว

ระบบการศึกษาของประเทศลาวนั้นเป็นแบบแนวตั้ง (Vertical) โดยมีการบริหารส่วนกลาง ซึ่งรับผิดชอบโดยกระทรวงศึกษาธิการและการกีฬา (Ministry of Education and Sport) มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและมีอำนาจในการตัดสินใจในการดำเนินงานทางการศึกษา ระบบการศึกษาประเทศลาว เป็นแบบระบบ 5:3:3 (ประถมศึกษามัธยมศึกษาตอนต้นมัธยมศึกษาตอนปลาย) นับตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อปีพ.ศ.2528 จนกระทั่งปีพ.ศ.2553 ประเทศลาวได้มีการปฏิรูปการศึกษา เป็นแบบระบบ 5:4:3 (งซัย สมบูรณ์, 2550; สีมาลา ลียงวา, 2557) รายละเอียดดังนี้

3.1.1 อนุบาล (Kindergarten) หรือการศึกษาก่อนประถมศึกษา ระบบการเรียนการสอนเป็นระบบที่ยืดหยุ่น (Flexible System) โดยจะรับเด็กตั้งแต่อายุ 3-6 ปี แบ่งเป็นชั้นอนุบาล 1-3 ใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี เป้าหมายของการศึกษาจะเน้นเตรียมความพร้อมทางด้านร่างกายมากกว่าสติปัญญา นอกจากนี้ยังเน้นการฝึกทักษะพื้นฐานและพัฒนาการทางด้านอารมณ์ของเด็กด้วย ระดับชั้นอนุบาลของประเทศลาวไม่สามารถจัดตั้งในท้องที่ชนบท ส่วนมากจะอยู่ในตัวเมืองมีทั้งในส่วนของรัฐบาลและเอกชน แต่อย่างไรก็ตามในพื้นที่ชนบทก็ยังมีสถานเลี้ยงเด็กโดยจัดให้เป็นศูนย์กลาง ซึ่งเรียกว่า โรงเรียนเด็กหรือศูนย์พัฒนาความพร้อมเด็ก

2.1.2 ประถมศึกษา (Primary Education) รัฐบาลลาวได้เน้นการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นพิเศษ โดยคาดว่าจะจัดการศึกษาของระดับนี้ให้ได้ครบทุกหมู่บ้าน เด็กที่เข้าเรียนในระดับนี้จะต้องมีอายุ 6 ปีบริบูรณ์ จะเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-5 ใช้เวลาศึกษา 5 ปี ซึ่งถือว่าเป็นการศึกษาภาคบังคับของประเทศ

2.1.3 มัธยมศึกษา (Secondary Education) แบ่งออกเป็น 2 ระดับการเรียน คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใช้เวลาเรียน 3 ปีและมัธยมศึกษาตอนปลายใช้เวลาเรียน 4 ปี เด็กที่เข้าเรียนจะต้องมีอายุตั้งแต่ 11-17 ปี การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะเน้นทางด้าน การเตรียมตัว เพื่อออกไปสู่การประกอบอาชีพเสียส่วนใหญ่ เด็กที่จบจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเทคนิคหรือโรงเรียนอาชีวะได้หรือศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนผู้ที่จบมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาได้

2.1.4 อุดมศึกษา (Higher Education) ปัจจุบันการจัดการศึกษาระดับสูงหรืออุดมศึกษาของประเทศ รัฐบาลให้ความสำคัญโดยรับนโยบายการเปลี่ยนแปลงพัฒนาในด้านต่าง ๆ จึงส่งผลให้เกิด

ประชาธิปไตยทางการศึกษาดังแต่ระดับล่างขึ้นไปด้วย เนื่องจากความขาดแคลนผู้มีความรู้ระดับสูง ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาระดับสูงจึงมีความสำคัญเทียบเท่ากับการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา การจัดการศึกษาระดับสูงนี้รวมถึงการศึกษาด้านเทคนิค สถาบันการศึกษาชั้นสูงหรือมหาวิทยาลัย ซึ่งอยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของกรมอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ยกเว้นการศึกษาเฉพาะทางซึ่งอยู่ในความดูแลของกระทรวงอื่น โดยเมื่อเด็กจบการศึกษาในระดับประถมและมัธยมศึกษาแล้ว จะมีการคัดเลือกนักเรียนเพื่อเสนอกระทรวงศึกษาธิการให้เด็กได้เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

นักเรียนที่สำเร็จจากชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถเลือกเรียนในสถาบันชั้นสูงได้ เช่น วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยครู มหาวิทยาลัยแห่งชาติ การเรียนการสอนส่วนใหญ่จะใช้เวลาเรียน 4-5 ปี ในมหาวิทยาลัย ส่วนการเรียนสาขาแพทยศาสตร์จะใช้เวลาเรียน 6 ปี วิทยาลัยเทคนิค (สายอาชีพ) ใช้เวลาเรียน 3 ปี

3.2 วิสัยทัศน์ทางการศึกษา

วิสัยทัศน์ทางการศึกษาของประเทศไทย เรียกว่า “วิสัยทัศน์ พ.ศ. 2563 ทางการศึกษาของประเทศไทย” ซึ่งมีจุดเน้น 5 ประเด็น (ธีระ รุญเจริญ, 2542) ดังต่อไปนี้

1) การจัดให้มีการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึงในระดับประถมศึกษา โดยยังคงทำให้การมีส่วนร่วมในการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเพิ่มมากขึ้นต่อไป เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้รับโอกาสในการสมัครเข้ารับการศึกษาในลักษณะที่สนองตอบต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ

2) การพยายามขจัดความไม่รู้หนังสือให้หมดไปอย่างสิ้นเชิงในกลุ่มประชากรเป้าหมาย ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกให้ประชากรที่ตกอยู่ในภาวะความยากจนสุทธิได้มีแนวทางในการยกระดับคุณภาพชีวิต

3) การขยายการศึกษาในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาในลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานสมัยใหม่ และเอื้อต่อการปรับปรุงผลตอบแทนทางเศรษฐกิจต่อภาคการเกษตรให้เพิ่มสูงขึ้น

4) การฝึกอบรมแรงงานฝีมือ ช่างเทคนิค วิชาชีพ และปัญญาชนให้มีความสามารถในการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในลักษณะที่สนองตอบต่อความจำเป็นในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมได้

5) การยกระดับการศึกษาชาติให้ใกล้มาตรฐานสากลมากขึ้นเป็นลำดับ

6) การให้การศึกษาเป็นแกนสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยให้มีการลงทุนด้านการศึกษาในสัดส่วนที่เหมาะสม

วิสัยทัศน์ดังกล่าวมีฐานแนวคิดที่ว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้พร้อมด้วยความรู้และความสามารถที่เหมาะสมต่อการอำนวยความสะดวกให้ประเทศก้าวพ้นจากการเป็นประเทศด้อยพัฒนาโดยรักษาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระดับปานกลางและคงที่ เป็นวิสัยทัศน์ทางการศึกษาของประเทศลาว ในช่วงต้นศตวรรษที่ 21 นี้ ซึ่ง ประเทศลาวเล็งเห็นความจำเป็นของทุนมนุษย์ที่มีทักษะพร้อมในด้านคณิตศาสตร์ ความสามารถในการอ่านและสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษร วิทยาศาสตร์ขั้นพื้นฐาน ความสามารถในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ทางอิเล็กทรอนิกส์และสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ เป็นฐานสำคัญสำหรับการนำเทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ และการส่งเสริมให้สังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ โดยอาศัยปรัชญาทางการศึกษาที่ว่า การศึกษานั้น เป็นการพัฒนาทางด้านร่างกายสติปัญญา และคุณสมบัติของมนุษย์ทั้งในและนอกโรงเรียน

3.3 ดนตรีศึกษาในประเทศลาว

3.3.1 ด้านผู้สอน

ผู้สอนดนตรีส่วนใหญ่จบการศึกษาจากโรงเรียนศิลปะแห่งชาติลาว และวิทยาลัยศิลปศึกษา ผู้สอนที่จบการศึกษาในสาขาวิชาดนตรีศึกษามีจำนวนน้อย ผู้สอนดนตรีศึกษาที่วิทยาลัยศิลปศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาจากวิทยาลัยศิลปศึกษา ในระดับชั้นสูง ส่วนผู้สอนที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท จากประเทศไทยและประเทศเวียดนาม ทางโรงเรียนศิลปะแห่งชาติลาว และวิทยาลัยศิลปศึกษามีการสนับสนุนให้บุคลากรไปศึกษาต่อทางด้านดนตรีศึกษาในระดับชั้นปริญญาตรี ปริญญาโท เพื่อเพิ่มจำนวนครูผู้สอนดนตรีศึกษา (สมจิตร์ ไสสุวรรณ, 2548)

3.3.2 ด้านผู้เรียน

ผู้เรียนดนตรีในระบบ ประกอบด้วยผู้เรียนดนตรีที่โรงเรียนศิลปะแห่งชาติลาว มุ่งเน้นศึกษาทางด้านการปฏิบัติดนตรี และผู้เรียนดนตรีศึกษาที่วิทยาลัยศิลปศึกษา ซึ่งมีตั้งแต่ระดับวิชาชีพชั้นกลาง ระดับวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรี เนื่องจากเป็นสถาบันเดียวที่มีการเรียนการสอนดนตรีศึกษา ส่วนการเรียนดนตรีนอกระบบของประเทศลาว มีผู้เรียนจากโรงเรียนสอนดนตรีเอกชน และศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น (นุช พุดทะวงสา, 2558)

3.3.3 ด้านหลักสูตร

เนื้อหาทางด้านดนตรีปรากฏอย่างชัดเจนในหลักสูตรการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มีรายละเอียดเนื้อหาเกี่ยวกับเสียง องค์ประกอบ อารมณ์และความรู้สึกของบทเพลงจากวัฒนธรรมต่างๆ การร้องเพลง การบรรเลงเครื่องดนตรีทั้งเดี่ยวและเป็นวง การสร้างสรรค์บทเพลงอย่างง่าย การอ่านเขียนโน้ตในบันไดเสียงที่มีเครื่องหมาย ปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบของผลงานทางดนตรี องค์ประกอบของผลงานด้านดนตรีกับศิลปะแขนงอื่น อิทธิพลของดนตรีที่มีต่อ

บุคคลและสังคม ความสัมพันธ์ อิทธิพลและบทบาทของดนตรีแต่ละวัฒนธรรมในยุคสมัยต่าง ๆ และมัธยมศึกษาตอนปลาย มีรายละเอียดเนื้อหาเกี่ยวกับในระดับมัธยมศึกษาในรูปแบบบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภท รูปแบบของวงดนตรีทั้งในประเทศและสากล อิทธิพลของวัฒนธรรมต่อการสร้างสรรค์ดนตรี อารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน การอ่าน เขียน โน้ตดนตรี การร้องเพลงการเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง รูปแบบ ลักษณะเด่นของดนตรีในประเทศและสากลในวัฒนธรรมต่าง ๆ และการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี (สิทธิกร สุมาลี, 2555)

ในด้านวิชาชีพ หลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีของโรงเรียนศิลปะแห่งชาติ จะมุ่งเน้นการผลิตศิลปิน ผลิตบุคลากรสายวัฒนธรรมและแยกวิชาเอกเฉพาะ หากต้องการเป็นครูก็จะต้องเรียนสายครูเพิ่ม เนื้อหาในหลักสูตรจึงเน้นความรู้ลึกของศาสตร์ทางด้านศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ แต่ในหลักสูตรของวิทยาลัยศิลปศึกษาจะมุ่งเน้นการผลิตครูทางด้านศิลปศึกษาโดยตรง เนื้อหาของหลักสูตรจึงเน้นความรู้รอบทางด้านการศึกษา ด้านศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์

3.3.4 ด้านการเรียนการสอน

การเรียนการสอนดนตรีในระบบ เริ่มมีตั้งแต่ระดับอนุบาล แต่ปรากฏเนื้อหาทางดนตรีอย่างชัดเจนในระดับมัธยมศึกษา และหากผู้เรียนต้องการศึกษาต่อทางด้านดนตรีจะมี 2 สถาบันของภาครัฐที่เปิดการเรียนการสอนดนตรี คือ โรงเรียนศิลปะแห่งชาติ สังกัดกระทรวงกลาโหมและวัฒนธรรม จัดการเรียนการสอนในระดับวิชาชีพชั้นกลาง และวิชาชีพชั้นสูง และวิทยาลัยศิลปศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา จัดการศึกษาในระดับวิชาชีพชั้นกลาง วิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรี ส่วนการเรียนการสอนดนตรีนอกระบบมีทั้งโรงเรียนสอนดนตรีเอกชน และศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่น

ในด้านสื่อและอุปกรณ์ ยังขาดสื่อการศึกษาทั้งแบบเรียนที่ทันสมัย จำนวนเครื่องดนตรีไม่เพียงพอ รวมทั้งสถานที่ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนนัก (สมจิตร ไสสุวรรณ, 2548)

3.4 วิทยาลัยศิลปศึกษา

วิทยาลัยศิลปศึกษา (Arts Education College) เป็นสถาบันแห่งเดียวในประเทศไทยที่เปิดสอนทางด้านศิลปศึกษาและดนตรีศึกษา ตั้งแต่ระดับชั้นกลาง จนถึงระดับปริญญาตรี อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา มุ่งเน้นการผลิตครูทางด้านศิลปะและดนตรี

ด้านหลักสูตรที่เปิดสอนมีทั้งหมด 3 หลักสูตร (วันชัย วงษา, 2558) คือ

1. หลักสูตรระดับชั้นกลาง หรือหลักสูตร 9+3 (เรียนประถมศึกษา 5 ปี เรียนมัธยมศึกษาตอนต้น 4 ปี และมาต่อระดับวิชาชีพชั้นกลางที่วิทยาลัยศิลปศึกษา 3 ปี) เทียบได้กับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของประเทศไทย ในหลักสูตรผู้เรียนจะเรียนรวมทั้งวิชาทางศิลปะ

ดนตรี (ดนตรีและนาฏศิลป์) และศิลปกรรม เมื่อจบหลักสูตรสามารถสอนศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ ในระดับประถมศึกษาได้

2.หลักสูตรระดับชั้นสูง หรือหลักสูตร 12+2 (เรียนประถมศึกษา 5 ปี เรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น 4 ปี เรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี และมาต่อระดับวิชาชีพชั้นสูงที่วิทยาลัยศิลปศึกษา 2 ปี) เทียบได้กับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของประเทศไทย ในหลักสูตรผู้เรียนจะเรียน แยกสาย เลือกเรียนอย่างใดอย่างหนึ่งระหว่างสายศิลปะดนตรี (ดนตรีและนาฏศิลป์) หรือสาย ศิลปกรรม เมื่อจบหลักสูตรสามารถสอนศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ หากบุคลากรไม่เพียงพอ สามารถสอนมัธยมศึกษาตอนปลายได้

3.หลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือหลักสูตร 12+4 (เรียนประถมศึกษา 5 ปี เรียนมัธยมศึกษา ตอนต้น 4 ปี เรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี และมาต่อระดับปริญญาตรีที่วิทยาลัยศิลปศึกษา 4 ปี) ไทย ในหลักสูตรผู้เรียนจะเรียนรวมทั้งวิชาทางศิลปะดนตรี (ดนตรีและนาฏศิลป์) และศิลปกรรม เมื่อ จบหลักสูตรสามารถสอนศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ในระดับมัธยมศึกษาได้ สาเหตุที่เรียนรวมระหว่าง ศิลปะดนตรีและศิลปกรรม เนื่องจากบุคลากรไม่เพียงพอ จึงเน้นปริมาณครูทางศิลปศึกษาที่มีความรู้ รอบ ยังไม่เน้นความเชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่เรียนเป็นวิธีการและความรู้ทางศิลปศึกษาโดยรวมไม่เน้น วิชาเอกเฉพาะ หลักสูตรในระดับปริญญาตรีนี้ กรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาเป็นผู้จัดทำ หลักสูตร และวิทยาลัยศิลปศึกษาเป็นผู้นำหลักสูตรเข้าสู่กระบวนการปฏิบัติและจัดการเรียนการสอน

แต่เดิมวิทยาลัยศิลปศึกษา เป็นโรงเรียนสร้างครูศิลปศึกษาชั้นกลาง ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2525 (ค.ศ.1982) ต่อมาในปีพ.ศ.2552 (ค.ศ.2009)เปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยศิลปศึกษา ทางกระทรวง ศึกษาธิการและกีฬาได้สร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีและมอบหมายให้วิทยาลัยศิลปศึกษาดำเนินการ จัดการเรียนการสอน เป็นหลักสูตรทดลองใช้ เปิดทำการเรียนการสอนในปีพ.ศ.2557 (ค.ศ.2014) เป็นปีแรก และถือได้ว่าวิทยาลัยศิลปศึกษาเป็นสถาบันแห่งแรกของสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาวที่เปิดสอนเกี่ยวกับศิลปศึกษาและดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรี แต่หลักสูตรทดลอง ใช้นี้ ยังไม่มีการแยกสาขาศิลปศึกษาและดนตรีศึกษาอย่างชัดเจน ระดับปริญญาตรีมีระยะเวลาใน การศึกษา 4 ปี ปีละ 2 ภาคการศึกษา ภาคการศึกษาที่ 1 เปิดการศึกษาตั้งแต่เดือนกันยายน-ธันวาคม และภาคการศึกษาที่ 2 เปิดการศึกษาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม ในปีพ.ศ.2557 มีนักศึกษาเข้า ศึกษาในระดับปริญญาตรีรุ่นที่ 1 จำนวนนักศึกษา 79 คน และในปีพ.ศ.2558 มีนักศึกษาเข้าศึกษาใน ระดับปริญญาตรีรุ่นที่ 2 จำนวน 80 คน วิธีการรับเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มี 2 วิธี คือ 1) การ วางเงื่อนไขและกำหนดโควตารับนักศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาเป็นผู้คัดเลือกจากผู้สนใจ สมัครเข้าศึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการศึกษา เพื่อเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ทุก พื้นที่ในประเทศ และ 2) การสอบตรงที่รับโดยวิทยาลัยศิลปศึกษา

โครงสร้างการบริหารประกอบด้วย ผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา (ดูแลฝ่ายจัดตั้งคຸ້ມຄອງและบริหาร) รองผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษาฝ่ายวิชาการ (ดูแลฝ่ายวิชาการและติดตามประเมินผล) และรองผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษาฝ่ายกิจการนักศึกษา (ดูแลฝ่ายกิจการนักศึกษา) หัวหน้าห้องการ 5 ฝ่ายได้แก่

1. ห้องการฝ่ายวิชาการ ดูแลการบริหารจัดการการเรียนการสอน
2. ห้องการฝ่ายบริหาร ดูแลและดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารโครงสร้างและงบประมาณ
3. หัวหน้าห้องการฝ่ายจัดตั้งคຸ້ມຄອງ ดูแลบุคลากร แผนงานต่างๆ การบริการ และเอกสารเกี่ยวกับครู การเลื่อนขั้นของครู สถิติต่างๆเกี่ยวกับครูและนักเรียน
4. หัวหน้าห้องการฝ่ายติดตามประเมินผล ดูแลติดตามประเมินผล ตรวจสอบ และการประกันคุณภาพ
5. หัวหน้าห้องการฝ่ายกิจการนักศึกษา ดูแลควบคุมระเบียบของวิทยาลัย ระเบียบวินัยของนักศึกษา ดูแลเรื่องที่พักและการเรียนของนักศึกษา

อาจารย์ผู้สอนที่วิทยาลัยศิลปศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 49 คน ประกอบด้วยอาจารย์ผู้สอนดนตรีและนาฏศิลป์จำนวน 14 คน อาจารย์ผู้สอนศิลปะจำนวน 13 คน อาจารย์ผู้สอนวิชาความรู้ทั่วไป 9 คน อาจารย์ผู้ช่วยสอนที่มีประสบการณ์ทางด้านวิชาเฉพาะ 8 คน และอาจารย์ผู้สอนจากภายนอก 5 คน ผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษาคนปัจจุบัน คือ อาจารย์วิลาวัณย์ บุนสุโข

นอกจากประเด็นต่างๆที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยพบว่ามิจานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดนตรีศึกษาในประเทศลาว มีรายละเอียดดังนี้

สมจิตร์ ไสสุวรรณ (2548) ทำการศึกษาเรื่อง “การดนตรีศึกษาในสถาบันการศึกษาของรัฐประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กรณีศึกษาโรงเรียนศิลปะดนตรีแห่งชาติและโรงเรียนสร้างครูศิลปศึกษาชั้นกลาง” ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนศิลปะดนตรีแห่งชาติดำเนินการเรียนการสอนทฤษฎีดนตรีและการปฏิบัติเครื่องดนตรีและจัดให้เรียนภาควิชาสามัญศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสร้างครูศิลปศึกษาชั้นกลางดำเนินการเรียนการสอนทฤษฎีดนตรีและการปฏิบัติเครื่องดนตรีแต่ไม่จัดให้เรียนภาควิชาสามัญศึกษา ด้านหลักสูตรพบว่า ทั้งสองโรงเรียนมีการกำหนดรายวิชาเรียนปฏิบัติเรื่องความรู้ทั้งดนตรีพื้นเมืองลาว และดนตรีสากลไว้เป็นอย่างดี ด้านการเรียนการสอนพบว่าทั้งด้านครุภัณฑ์ เครื่องดนตรี และตำราไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน โรงเรียนทั้ง 2 แห่งมีอาคารไม่เพียงพอ ห้องเรียนไม่ได้มาตรฐาน ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนพบว่าขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ ขาดแคลนบุคลากรครูผู้สอน นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาเรียนดนตรีไม่มีความรู้พื้นฐานดนตรี ความคิดเห็นของผู้บริหาร นักวิชาการ ครู นักเรียนและผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนดนตรี พบว่า ควรปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาสาระทางดนตรีควรให้หลากหลายและทันสมัย การเรียนการสอนควรเน้นทั้งศิลปะดนตรีพื้นเมืองลาวและดนตรีสากลให้

เจริญไปพร้อมๆกัน ครูผู้สอนควรพัฒนาด้านการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ควรจัดหาครูและครุภัณฑ์ทางการศึกษาให้เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน และขยายการแลกเปลี่ยนวิชาการด้านดนตรีกับต่างประเทศด้วย

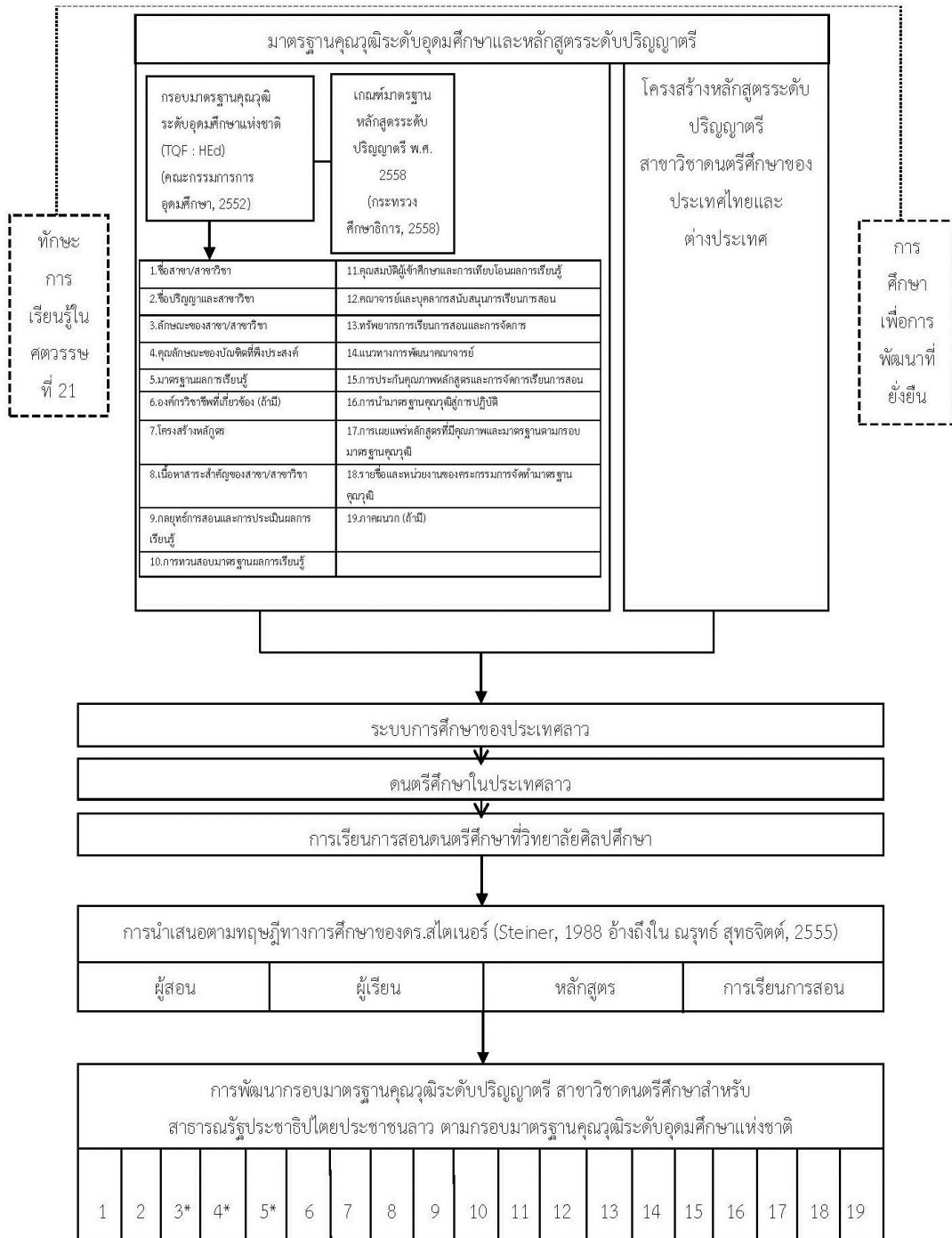
จากการศึกษางานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นพบว่า การเรียนการสอนดนตรีในประเทศลาว มีทั้งด้านศิลปกรรม คือ โรงเรียนศิลปะดนตรีแห่งชาติ และด้านดนตรีศึกษา คือ โรงเรียนสร้างครูศิลปศึกษาชั้นกลาง สถาบันทั้งสองแห่งเป็นสถาบันการศึกษาที่ต่อจากระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีการสอนทั้งดนตรีพื้นเมืองลาวและดนตรีสากลเหมือนกัน แต่มีรายละเอียดการจัดหลักสูตรที่แตกต่างกัน ในการศึกษาดนตรีศึกษาในสถาบันการศึกษาของรัฐสอดคล้องกับทฤษฎีทางการศึกษาของดร. สไตเนอร์ (Steiner, 1988 อ้างถึงใน ณรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2555) ในด้านครู ผู้เรียน หลักสูตร และการเรียนการสอน ซึ่งพบปัญหาในการเรียนการสอนหลายด้าน แนวทางแก้ไขในแต่ละด้านมีความสอดคล้องแนวทางปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าเอกสารและรวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศลาว ที่วิทยาลัยศิลปศึกษา และเสนอแนวทางในการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาในประเทศลาว การศึกษาค้นคว้าแบ่งเป็น 4 ส่วน โดยส่วนแรกเริ่มจากการศึกษาในเรื่องทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการศึกษายุคปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ร่วมกับส่วนอื่นๆ ในส่วนที่ 2 ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) ของประเทศต่างๆ และศึกษามาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษาของประเทศไทย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในหลักการและเชื่อมโยงสู่การศึกษารอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF : HEd) ควบคู่ไปกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558 โดยกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF : HEd) นั้น ผู้วิจัยมุ่งศึกษาองค์ประกอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) โดยละเอียด ในส่วนที่ 3 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของสาขา/สาขาวิชา โครงสร้างหลักสูตร และคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขา/สาขาวิชาดนตรีศึกษามากยิ่งขึ้น ในส่วนที่ 4 ผู้วิจัยศึกษาเกี่ยวกับระบบการศึกษาของประเทศลาว เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการจัดการศึกษาของประเทศลาวและศึกษาดนตรีศึกษาในประเทศลาว ซึ่งเป็นการเรียนการสอนดนตรีในระบบแบ่งเป็น 4 ด้านตามทฤษฎีของดร.สไตเนอร์ ได้แก่ ด้านผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร และการเรียน

การสอน ผู้วิจัยเลือกศึกษาลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษาของ ประเทศลาว ที่วิทยาลัยศิลปศึกษา เนื่องจากเป็นสถาบันเดียวที่เปิดสอนสาขาดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรี ในการศึกษาลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษา แบ่งเป็น 4 ด้านตามทฤษฎีของ ดร.สไตเนอร์ ได้แก่ ด้านผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร และการเรียนการสอนเช่นเดียวกัน จากนั้นนำข้อมูล ที่ศึกษาทั้ง 4 ส่วนมาวิเคราะห์เชื่อมโยงและพัฒนาเป็นกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาในประเทศลาว เน้นการนำเสนอเนื้อหาสาระในการพัฒนาองค์ประกอบที่ 3 (ลักษณะของสาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว) องค์ประกอบที่ 4 (คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึง ประสงค์ในสาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว) และองค์ประกอบที่ 5 (มาตรฐานผลการเรียนรู้ใน สาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว) ตามองค์ประกอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ. 1) โดยนำเสนอในรูปแบบของแผนภูมิดังนี้

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อ
1) ศึกษาลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรีที่วิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว
และ 2) นำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

โดยวิธีดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ มีรายละเอียดดังนี้

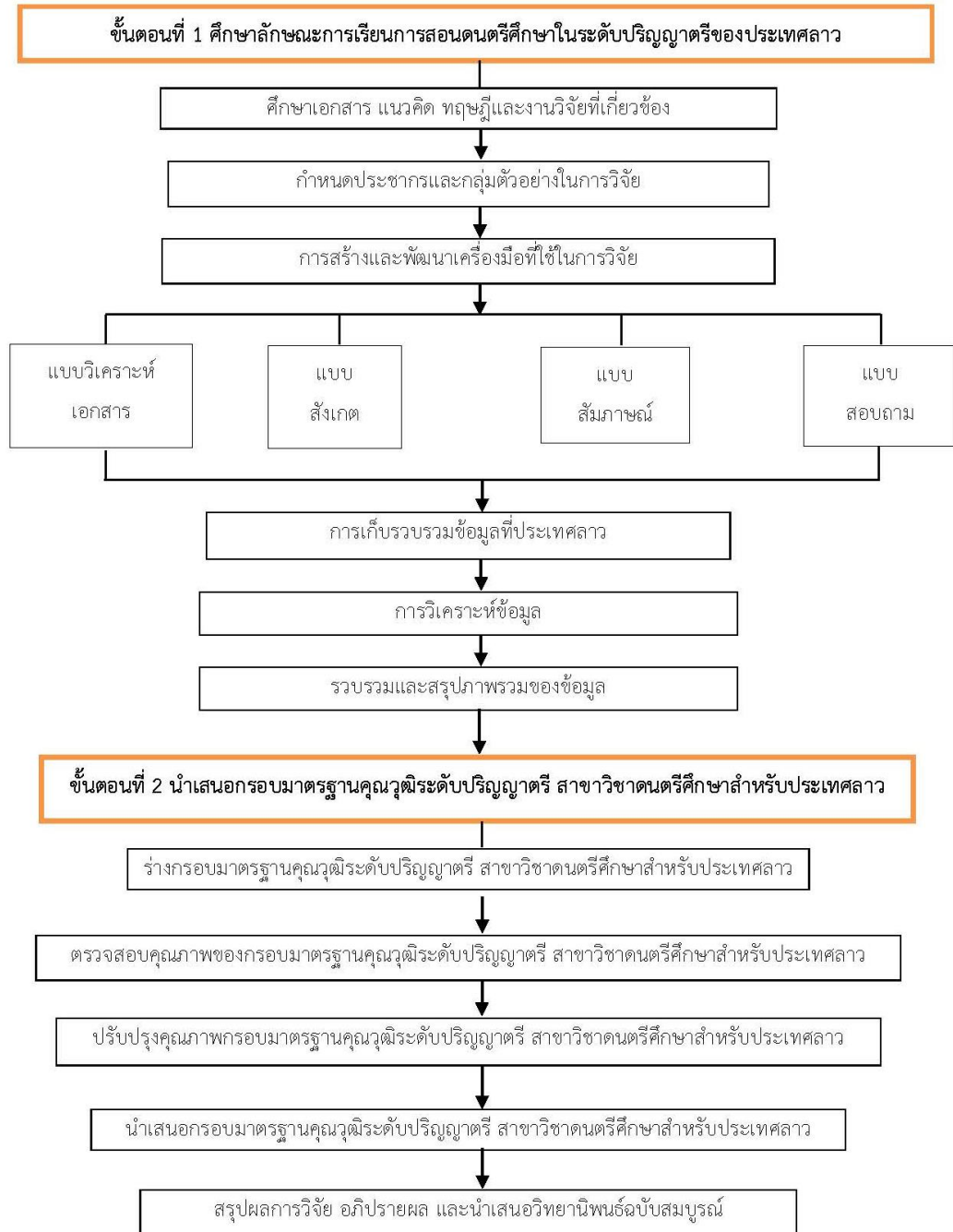
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรีของประเทศ ลาว

- 1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 1.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.5 การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.6 รวบรวมและสรุปภาพรวมของข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา สำหรับประเทศลาว

- 2.1 ร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับ
ประเทศลาว
- 2.2 ตรวจสอบคุณภาพของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรี
ศึกษาสำหรับประเทศลาว โดยผู้ทรงคุณวุฒิในประเทศไทยและประเทศลาว
- 2.3 ปรับปรุงคุณภาพกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา
สำหรับประเทศลาว
- 2.4 นำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับ
ประเทศลาว
- 2.5 รวบรวมข้อมูลทั้งหมด เพื่อสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอ
วิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

โดยผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนเป็นกรอบแผนการดำเนินการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 3 กรอบแผนการดำเนินการวิจัย

จากภาพที่ 3 กรอบแผนการดำเนินการวิจัยดังกล่าว มีรายละเอียดในการดำเนินการแต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรีของประเทศไทย

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดและแนวทางการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ กรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (TOF : Hed) และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1)

1.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีศึกษา ได้แก่ แนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนดนตรีศึกษา โครงสร้างหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ และแนวทางการศึกษาในปัจจุบัน ประกอบด้วย การศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับดนตรีศึกษาประเทศไทย ได้แก่ ระบบการศึกษาของประเทศไทย วิสัยทัศน์ทางการศึกษา ดนตรีศึกษาในประเทศไทย ประกอบด้วย ครู ผู้เรียน หลักสูตร และการเรียนการสอน รวมทั้งข้อมูลเบื้องต้นของวิทยาลัยศิลปศึกษา

1.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้

1.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนที่วิทยาลัยศิลปศึกษา

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 6 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษาจำนวน 1 คน เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรืออาจารย์ผู้สอนที่วิทยาลัยศิลปศึกษาจำนวน 5 คน

1.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอนได้แก่

1.3.1 เครื่องมือในการวิจัยและเก็บข้อมูล

1.3.1.1 แบบวิเคราะห์เอกสาร

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบบันทึกและวิเคราะห์เอกสารสำหรับการรวบรวมข้อมูลของวิทยาลัยศึกษา ได้แก่ ข้อมูลเบื้องต้นของวิทยาลัยศิลปศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา แผนการสอน ฯลฯ ซึ่งแบบวิเคราะห์เอกสารนี้สามารถใช้เชื่อมโยงข้อมูล นำมาวิเคราะห์และพัฒนาผลการวิจัย

1.3.1.2 แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และพัฒนาแบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลเป็นรูปแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured interview) ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถามเป็นแนวทางดำเนินการ แต่ข้อความและลำดับขั้นในการดำเนินการสามารถยืดหยุ่นได้

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย (Key Informant) ในการจัดการเรียนการสอนที่วิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว โดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ตารางสรุปผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล	รายชื่อบุคคลผู้ให้ข้อมูล	สถานภาพในการให้ข้อมูล
ผู้บริหาร วิทยาลัย ศิลปศึกษา	1.อาจารย์สีสุก พันแพงดี	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและติดตามประเมินผล วิทยาลัยศิลปศึกษา และอาจารย์ผู้สอนรายวิชาใน หมวดความรู้ทั่วไปและหมวดความรู้พื้นฐานวิชา เฉพาะ
อาจารย์ ผู้รับผิดชอบ หลักสูตร หรือ อาจารย์ผู้สอนที่ วิทยาลัย ศิลปศึกษา	1.อาจารย์วันชัย วงษา	อาจารย์ผู้สอนรายวิชาศิลปะในหมวดวิชาเฉพาะ
	2.อาจารย์สาววัน ไชคุณ	รองหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และอาจารย์ผู้สอนรายวิชา ทฤษฎีดนตรีในหมวดวิชาเฉพาะ
	3.อาจารย์จีเฮี ไพปี	อาจารย์ผู้สอนรายวิชาปฏิบัติดนตรีพื้นเมือง ใน หมวดวิชาเฉพาะ (ดนตรี)
	4.อาจารย์บรรทม พรหมเศรษฐา	อาจารย์ผู้สอนรายวิชาทฤษฎีดนตรี และนาฏศิลป์
	5.อาจารย์สุลิวัน คำภานวงศ์	อาจารย์ผู้สอนรายวิชาทฤษฎีดนตรีและปฏิบัติดนตรี (เปียโน)

โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นและลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา

1.3.1.3 แบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษาให้ครอบคลุมเนื้อหาในด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตร และด้านการเรียนการสอน รวมถึงมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มเดียวกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา

1.3.1.4 แบบบันทึกการสังเกต

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา เป็นการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) โดยรายการที่สังเกต ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตร และด้านการเรียนการสอน

1.3.2 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยมีดังนี้

1.3.2.1 ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1.3.2.2 กำหนดขอบเขตและประเด็นที่จะศึกษา

1.3.2.3 กำหนดโครงสร้างและข้อคำถามของเครื่องมือ

1.3.2.4 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

1.3.2.5 นำผลการตรวจสอบเครื่องมือ มาปรับปรุงแก้ไข

1.3.2.6 นำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมเอกสารและตำราต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหา ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์ที่วิทยาลัยศิลปศึกษา ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษาจากผู้บริหาร และอาจารย์ที่วิทยาลัยศิลปศึกษา จากนั้นรวบรวมข้อมูล

และจำแนกประเภทของข้อมูลเป็นหมวดหมู่โดยอาศัยหลักการทฤษฎีทางการศึกษาของดร.สไตเนอร์
รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 8 ตารางแสดงขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ช่วงเวลา	ขั้นตอนการดำเนินการ	ผู้ให้ข้อมูล	สถานที่
9 เม.ย.2558	ส่งจดหมายขออนุญาตเก็บข้อมูลที่วิทยาลัยศิลปศึกษา	-	-
20-23 เม.ย.2558	เก็บข้อมูลภาคสนามที่วิทยาลัยศิลปศึกษา - สัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์ที่วิทยาลัยศิลปศึกษา - ขอความร่วมมือผู้บริหารและออกจากรายในการตอบแบบสอบถาม - สังเกตการเรียนการสอน	อาจารย์สิลุ๊ก พันแพงดี อาจารย์วันชัย วงษา อาจารย์ดาววัน ไขคุณ อาจารย์จีเอี ไพปี	วิทยาลัยศิลปศึกษา
8-10 มิ.ย.2558	เก็บข้อมูลภาคสนาม (เพิ่มเติม) ที่วิทยาลัยศิลปศึกษา - สัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์ที่วิทยาลัยศิลปศึกษา	อาจารย์สิลุ๊ก พันแพงดี อาจารย์วันชัย วงษา	วิทยาลัยศิลปศึกษา
17 มิ.ย.2558	สัมภาษณ์อาจารย์จากกระทรวงเกษตรและ วัฒนธรรม	อาจารย์ชู พุทธิวงศา	ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย
ก.ค.2558- ก.ย.2558	รวบรวมข้อมูล และจำแนกประเภทของข้อมูลเป็น หมวดหมู่โดยอาศัยหลักการทฤษฎีทางการศึกษาของ ดร.สไตเนอร์	-	-
4 เม.ย.2559	สัมภาษณ์อาจารย์ที่วิทยาลัยศิลปศึกษา (เพิ่มเติม)	อาจารย์บรรทม พรหมเศรษฐ์ อาจารย์สุลิวัน คำภาวงศ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.5 การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล

1.5.1 การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูล โดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ในด้านข้อมูล (data triangulation) เป็นการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบ คือ นำข้อมูลในเรื่องเดียวกัน มาตรวจสอบแหล่งของข้อมูลทางด้าน เวลา สถานที่ และ บุคคล ซึ่งมีความแตกต่างกัน มาตรวจสอบซึ่งกันและกัน (สุภางค์ จันทวานิช, 2556)

1.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาตามระเบียบวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำมาสรุปลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัย ศิลปศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์แบบสร้างข้อสรุป ซึ่งส่วนใหญ่ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นข้อความ บรรยาย (Descriptive) ซึ่งได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ สอบถาม และจดบันทึก ประกอบกับการ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร โดยการจำแนกถ้อยคำ หรือใจความที่แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ โดยการตีความ และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Inductive Analysis) โดยมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ ข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 9 ตารางแสดงประเด็นในการวิเคราะห์ข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูลในการวิเคราะห์
ลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา

หัวข้อที่ใช้ในการวิเคราะห์	แหล่งที่มาของข้อมูล				รายชื่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง	สิ่งที่ได้จากกาวิเคราะห์และสังเคราะห์
	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๖		
1.การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา						
1.1 ผู้สอน	✓	✓	✓	✓	- แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและ อาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา - แบบสอบถามผู้บริหารและ อาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา - แบบสังเกตการเรียนการ สอนที่วิทยาลัยศิลปศึกษา	ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของ วิทยาลัยศิลปศึกษาด้านผู้สอนและปัญหาที่ พบในด้านผู้สอน
1.2 ผู้เรียน	-	✓	✓	✓	- รายชื่อครูผู้สอนในหลักสูตร สร้างคู่มือมัธยมศึกษา ประเทศ ลาว (หลักสูตรระดับ ปริญญาตรี) - หลักสูตรสร้างคู่มือมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษาของ ประเทศไทย	ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของ วิทยาลัยศิลปศึกษาด้านผู้เรียนและปัญหาที่ พบในด้านผู้เรียน
1.3 หลักสูตร	✓	✓	✓	✓	- รายชื่อครูผู้สอนในหลักสูตร สร้างคู่มือมัธยมศึกษา ประเทศ ลาว (หลักสูตรระดับ ปริญญาตรี) - หลักสูตรสร้างคู่มือมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษาของ ประเทศไทย	ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของ วิทยาลัยศิลปศึกษาด้านหลักสูตรและ ปัญหาที่พบในด้านหลักสูตร
1.4 การเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓	- หลักสูตรสร้างคู่มือมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษาของ ประเทศไทย	ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของ วิทยาลัยศิลปศึกษาด้านการเรียนการสอน และปัญหาที่พบในด้านการเรียนการสอน
2.การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพ (SWOT Analysis) ของวิทยาลัยศิลปศึกษา	✓	✓	✓	✓	ข้อมูลสภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) ของวิทยาลัยศิลปศึกษา ประกอบด้วยจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค	ข้อมูลสภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) ของวิทยาลัยศิลปศึกษา ประกอบด้วยจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค

1.6 รวบรวมและสรุปภาพรวมของข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ และจำแนกประเภทของข้อมูลเป็นหมวดหมู่โดยอาศัยหลักทฤษฎีทางการศึกษาของดร.สไตเนอร์ (Steiner, 1988 อ้างถึงใน ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555) จากนั้นเรียบเรียงและสรุปภาพรวมของข้อมูล นำเสนอในรูปแบบความเรียง ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม นำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา ของประเทศลาว

2.1 ร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว

ผู้วิจัยนำข้อมูลลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา มาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF : HEd) จำนวน 19 ข้อ จากนั้นจัดทำร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว โดยเน้นการนำเสนอเนื้อหาสาระในการพัฒนาองค์ประกอบที่ 3 (ลักษณะของสาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว) องค์ประกอบที่ 4 (คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว) และองค์ประกอบที่ 5 (มาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว) ตามองค์ประกอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 10 ตารางแสดงข้อมูลประเด็นการวิเคราะห์และแหล่งที่มาของข้อมูลในการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว

หัวข้อที่ใช้ในการวิเคราะห์	แหล่งที่มาของข้อมูล				รายชื่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง
	๕๒๕๐๐๑	๕๒๕๐๐๒	๕๒๕๐๐๓	๕๒๕๐๐๔	
1.ชื่อสาขา/สาขาวิชา	✓	-	-	-	- เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ - หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สาขาวิชาครูศิลปศึกษาของประเทศลาว
2.ข้อปริญญานและสาขาวิชา	✓	-	-	-	- เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ - หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สาขาวิชาครูศิลปศึกษาของประเทศลาว - เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558
3.ลักษณะของสาขาวิชา	✓	✓	-	-	- เอกสารตำราทางดนตรีศึกษา - เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ - กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย
4.คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	✓	✓	✓	-	- ผลการเรียนรู้ในกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทยในระดับปริญญาตรี - กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย - มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ของประเทศไทย (หลักสูตรห้าปี) - หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สาขาวิชาครูศิลปศึกษาของประเทศลาว
5.มาตรฐานผลการเรียนรู้	✓	✓	-	-	- ผลการเรียนรู้ในกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทยในระดับปริญญาตรี - กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย - มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ของประเทศไทย (หลักสูตรห้าปี) - หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สาขาวิชาครูศิลปศึกษาของประเทศลาว

ตารางที่ 10 ตารางแสดงข้อมูลประเด็นการวิเคราะห์และแหล่งที่มาของข้อมูลในการพัฒนากรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว (ต่อ)

หัวข้อที่ใช้ในการวิเคราะห์	แหล่งที่มาของข้อมูล				รายชื่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง
	แบบนอ	คุณนอแบบ	นอแบบ	นอแบบ	
6.องค์การวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	-	-	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารเกี่ยวกับการศึกษาของประเทศลาว - หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครูศิลปศึกษาของประเทศลาว - กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย - มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครูศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ของประเทศไทย (หลักสูตรห้าปี) - เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ - หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครูศิลปศึกษาของประเทศลาว - เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558 ของประเทศไทย - มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ.2549 ของประเทศไทย
7.โครงสร้างหลักสูตร	✓	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> - กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย - มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครูศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ของประเทศไทย (หลักสูตรห้าปี) - เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ - หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครูศิลปศึกษาของประเทศลาว - เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558 ของประเทศไทย - มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ.2549 ของประเทศไทย
8.เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา	✓	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> - กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย - มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครูศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ของประเทศไทย (หลักสูตรห้าปี) - เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ - หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครูศิลปศึกษาของประเทศลาว - เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558 ของประเทศไทย
9.กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้	✓	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> - กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย - มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครูศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ของประเทศไทย (หลักสูตรห้าปี) - เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทย - หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครูศิลปศึกษาของประเทศลาว - เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2558 ของประเทศไทย

ตารางที่ 10 ตารางแสดงข้อมูลประเด็นการวิเคราะห์และแหล่งที่มาของข้อมูลในการพัฒนากรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว (ต่อ)

หัวข้อที่ใช้ในการวิเคราะห์	แหล่งที่มาของข้อมูล				รายชื่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง
	๕.๒.๒๑	๕.๒.๒๒	๕.๒.๒๓	๕.๒.๒๔	
10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้	✓	-	-	-	- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย - มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ ของประเทศไทย (หลักสูตรห้าปี)
11. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาและภาระเทียบโอนผล การเรียนรู้	✓	✓	-	-	- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย - เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทย - หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลป์ศึกษาของประเทศไทย
12. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน	✓	-	-	-	- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย - เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ของประเทศไทย
13. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ	✓	✓	✓	-	- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย - มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ ของประเทศไทย (หลักสูตรห้าปี)
14. แนวทางพัฒนาจารย์	✓	✓	✓	-	- กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย - มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ ของประเทศไทย (หลักสูตรห้าปี)

ตารางที่ 10 ตารางแสดงข้อมูลประเด็นการวิเคราะห์และแหล่งที่มาของข้อมูลในการพัฒนากรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว (ต่อ)

หัวข้อที่ใช้ในการวิเคราะห์	แหล่งที่มาของข้อมูล				รายชื่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง
	ระบบอาชีวศึกษา	วิทยาลัยครู	ระบบอุดมศึกษา	ระบบโรงเรียน	
15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน	✓	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> - กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย - มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ของประเทศไทย (หลักสูตรห้าปี) - เอกสารการประกันคุณภาพภายนอก (สมศ.) - เอกสารการประกันคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษาในประเทศไทย ๓๖ ฉบับออกเรียงได้ - เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ของประเทศไทย - เอกสารคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษารายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2557
16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ	✓	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> - กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย
17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ	✓	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> - กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย
18. รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา	-	-	-	-	-
19. ภาคผนวก	✓	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทย

2.2 ตรวจสอบคุณภาพของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว โดยผู้ทรงคุณวุฒิในประเทศไทยและประเทศลาว

ผู้วิจัยนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาวที่พัฒนาขึ้นตามองค์ประกอบมาตรฐานคุณวุฒิสถา/สาขาวิชา (มคอ.1) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาทางดนตรีศึกษา และการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ทั้งจากประเทศไทยจำนวน 2 ท่าน และประเทศลาวจำนวน 2 ท่าน ทำการวิพากษ์ รายละเอียดของผู้ทรงคุณวุฒิมีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ตารางแสดงรายละเอียดของผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเภทของผู้ทรงคุณวุฒิ	เกณฑ์ในการกำหนดผู้ทรงคุณวุฒิ	รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	สังกัด
ประเทศไทย			
ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีศึกษา และการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งทางด้านดนตรีศึกษา และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เนื่องจากเป็นวิทยากรในการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์	รองศาสตราจารย์ ดร.มรุตย์ สุทธิรัตน์ คุณหญิงอรุณพร ทรัพย์สุโขทัย	คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา และการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งทางด้านการศึกษา และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เนื่องจากเป็นวิทยากรในการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และศึกษาศาสตร์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชุดา กิจธรรรม	สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีศึกษา และการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งทางด้านดนตรีศึกษา การประกันคุณภาพของหลักสูตรและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เนื่องจากมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี	อาจารย์ศิริรัตน์ สุขชัย	คณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
ประเทศลาว			
ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการศึกษา	มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านการศึกษาเป็นอย่างดี เนื่องจาก เป็นผู้สอนวิชาทางการศึกษา และเป็นรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและติดตามประเมินผลของวิทยาลัยศิลปศึกษา	อาจารย์สิฎุภ พินแพงดี	วิทยาลัยศิลปศึกษา
ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีศึกษา	มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านดนตรีศึกษาเป็นอย่างดี เนื่องจาก เป็นผู้สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับดนตรีศึกษา และเป็นรองหัวหน้าฝ่ายวิชาการของวิทยาลัยศิลปศึกษา	อาจารย์สาววัน ไซคุณ	วิทยาลัยศิลปศึกษา

2.3 ปรับปรุงคุณภาพกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับ ประเทศลาว

หลังจากผู้วิจัยนำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว แก่ผู้ทรงคุณวุฒิทางทั้ง 5 ท่าน หากมีการแก้ไข ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 นำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาในประเทศลาว ต่อ ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว

ผู้วิจัยนำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว ที่เสร็จสมบูรณ์ต่อผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว

2.5 รวบรวมข้อมูลทั้งหมด เพื่อสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับ สมบูรณ์

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทั้งหมด เพื่อสรุปผลและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ 1) ศึกษาลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรีที่วิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว และ 2) นำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พร้อมให้ข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญจากการวิจัย และนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิจัยโดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ เพื่อจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (มคอ.1 จำนวน 19 ข้อ)

ตอนที่ 3 นำเสนอมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษาด้วยองค์ประกอบทั้ง 4 ด้านตามทฤษฎีของดร.สไตเนอร์ (Steiner, 1988 อ้างถึงใน ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555) ได้แก่ ในด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตร และด้านการเรียนการสอน จากนั้นนำเสนอการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) ของวิทยาลัยศิลปศึกษา และข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา โดยในแต่ละองค์ประกอบที่จะนำเสนอ นั้น ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การทำแบบสอบถาม การสังเกต และการวิเคราะห์เอกสาร เพื่อนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ลักษณะการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา

1.1 ด้านผู้สอน

ตารางที่ 13 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านผู้สอน

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>ผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์โดยตรง แต่ไม่มีผู้สอนที่จบการศึกษาด้านดนตรีศึกษาโดยตรง</p>	<p>(รายละเอียดผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพิ่มเติมในภาคผนวก ค.2)</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ผู้สอนจบการศึกษาด้านศึกษาศาสตร์โดยตรง และ อาจารย์ในวิทยาลัยมีจิตสาธารณะ เลือกละ ช่วยเหลืองานส่วนรวม และเป็นแบบอย่างที่ดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 - อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเข้าใจ ในเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูผู้สอนมีความเอาใจใส่และมีความตั้งใจที่จะถ่ายทอดเนื้อหาในรายวิชาให้แก่ผู้เรียน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี
<p>ผู้สอนมีความเอาใจใส่ผู้เรียนและมีความตั้งใจที่จะถ่ายทอดเนื้อหาในรายวิชาให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ โดยใช่วิธีการสอนและกลวิธีที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละรายวิชา</p>	<p>- อาจารย์ผู้สอนมีการใช้จิตวิทยาและสร้างแรงจูงใจทางการเรียนแก่ผู้เรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาจารย์ผู้สอนเอาใจใส่ผู้เรียน ให้ความช่วยเหลือ และคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 	<ul style="list-style-type: none"> - ครูผู้สอนมีความเอาใจใส่และมีความตั้งใจที่จะถ่ายทอดเนื้อหาในรายวิชาให้แก่ผู้เรียน มีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี
<p>ในการเรียนการสอนวิชาทฤษฎี ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน แต่ไม่ทั่วถึง เนื่องจากผู้เรียนมีจำนวนมาก ผู้สอนจึงได้เพิ่มเติมเวลาออกชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรึกษาผู้สอนนอกเวลาเรียนได้</p>	<p>- อาจารย์ผู้สอนมีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ครูผู้สอนมีการสังเกตพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล - ครูผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน แต่บางครั้งอาจไม่ทั่วถึง เนื่องจากผู้เรียนมีจำนวนมาก
<p>มีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการเรียนการสอน ผู้สอนเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจและทัศนคติที่ดีให้กับผู้เรียน ใช้จิตวิทยาและสร้างแรงจูงใจทางการเรียนแก่ผู้เรียน ในการปฏิบัติงานของวิทยาลัย ผู้สอนมีจิตสาธารณะ ช่วยเหลืองานส่วนรวม และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน</p>		<p>-</p>

ตารางที่ 13 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านผู้สอน (ต่อ)

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>ผู้สอนยังมีการพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ โดยมีการเข้าร่วม การอบรมสัมมนา ค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ รวมทั้งมีการ แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศในอาเซียน เพื่อนำมาปรับใช้กับการเรียนการสอน และในบางโอกาสมีการร่วมมือกันทางด้านการศึกษาและการแลกเปลี่ยน วัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน</p>	<p>การวิเคราะห์แบบสอบถาม</p> <p>- อาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมการอบรมทางดนตรี / การศึกษา / ศิลปศึกษา / ดนตรีศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67</p> <p>- อาจารย์ผู้สอนมีการค้นคว้าความรู้ใหม่ๆตลอดเวลา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40</p> <p>- อาจารย์ผู้สอนมีความร่วมมือกันภายในและนอกสถาบัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83</p>	-
<p>ปัญหาที่พบในด้านครูผู้สอนคือ ทางวิทยาลัยขาดแคลนบุคลากรในการสอน ในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาทาง วิทยาลัยมีภาระประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำครูผู้สอนในวิชาที่ขาดครูผู้สอน ทางด้านวิชา ดนตรีจะวันตกทางวิทยาลัยได้รับความช่วยเหลือจาก องค์การทีก้า (TIGA) ในประเทศญี่ปุ่น ในการส่งครู อาสาสมัครมาช่วยสอนเป็โยนและทฤษฎีดนตรี ตะวันตก นอกจากนี้ทางวิทยาลัยได้ส่งบุคลากรครูของ ทางวิทยาลัยไปศึกษาต่อต่างประเทศโดยเฉพาะ ประเทศไทยและประเทศเวียดนามในระดับที่สูงขึ้น</p>	<p>หัวข้อที่ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า หัวข้ออื่น ๆ คือ</p> <p>- อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่างๆมีเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50</p>	-

ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกตมีความสอดคล้องกัน คือ ด้านผู้สอนมีจุดเด่นในด้านการการเข้าร่วมการอบรมทางดนตรี / การศึกษา / ศิลปศึกษา / ดนตรีศึกษา และอาจารย์ผู้สอนมีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการเรียนการสอน มีการใช้จิตวิทยาและสร้างแรงจูงใจทางการเรียนแก่ผู้เรียน และอาจารย์ผู้สอนมีการค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ตลอดเวลา จุดที่ควรพัฒนาคือด้านจำนวนบุคลากรในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งยังไม่เพียงพอ และจากการศึกษาเอกสารรายชื่อครูผู้สอนในหลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา ของวิทยาลัยศิลปศึกษา พบว่า คุณวุฒิของอาจารย์ผู้สอนที่ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท แต่ในระดับปริญญาโทยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน (รายละเอียดเพิ่มเติมในภาคผนวก ง.2)

ผู้สอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา มีความสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของไทย ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้สอนมีการสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกรายวิชา ด้านความรู้และทักษะทางปัญญา ผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษาที่ตรงสาย สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี และมอบหมายงานในรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพทางการทำงาน การคิดแก้ปัญหาและมีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานต่างๆ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ผู้สอนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นผู้นำและผู้ตอบ ทั้งยังได้ฝึกผู้เรียนในการแก้ปัญหา และทำงานร่วมกันในชั้นเรียนและกิจกรรมเสริมประสบการณ์นอกชั้นเรียน ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้สอนใช้เทคนิคทางสถิติในการประเมินผลผู้เรียน และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการรวบรวมและนำเสนอข้อมูลต่อผู้บริหาร และนำมาสอนในชั้นเรียน ผู้สอนมีการนำเสนอข้อมูลด้วยรูปแบบที่เหมาะสมทั้งภาษาเขียนและภาษาพูด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) ในหัวข้อที่ 14 แนวทางการพัฒนาคุณาจารย์ ทางวิทยาลัยได้ส่งผู้สอนเข้าร่วมการอบรมความรู้ทางการศึกษา ดนตรีศึกษาและศิลปศึกษา เพื่อนำมาพัฒนาองค์ความรู้ของผู้สอนและพัฒนาการเรียนการสอน

1.2 ด้านผู้เรียน

ตารางที่ 14 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านผู้เรียน

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม (รายละเอียดผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพิ่มเติมในภาคผนวก ค.2)	การสังเกต
<p>ในด้านผู้เรียน เนื่องจากวิธีการรับเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มี 2 วิธี คือ 1) การวางเงื่อนไขและกำหนดโควตารับนักศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการและกักพาคิวผู้คัดเลือกจากผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการศึกษา เพื่อเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ทุกพื้นที่ในประเทศ และ 2) การสอบตรงที่รับโดยวิทยาลัยศิลปศึกษา โดยคัดเลือกจากผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านศิลปะและดนตรี นักศึกษาแต่ละคนจึงมีพื้นฐานทางด้านศิลปะและดนตรีที่ไม่เท่ากัน</p>	-	<p>- ผู้เรียนมีพื้นฐานทางดนตรีและศิลปะไม่เท่ากัน มีจุดที่ตรงกันในการเรียนแตกต่างกัน</p>
<p>นักศึกษาโดยส่วนใหญ่มีความเข้าใจใต้อการเรียน มีวินัยต่อตนเอง และมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ทำให้มีพัฒนาการที่ดีทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน</p>	<p>- ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17</p> <p>- ผู้เรียนมีความตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการเรียน และมีส่วนร่วมในชั้นเรียน, อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00</p> <p>ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา, อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17</p> <p>- การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและแผนการสอน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17</p>	

ตารางที่ 14 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านผู้เรียน (ต่อ)

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>ในการทำกิจกรรมต่างๆที่เป็นเสริมประสบการณ์นอกชั้นเรียน ผู้เรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี มีจิตอาสา มีความกล้าแสดงออกและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี</p>	<p>การวิเคราะห์แบบสอบถาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางศิลปะและดนตรีอย่างครบถ้วนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 - ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ทางศิลปะและดนตรีเข้ากับศาสตร์ในสาขาอื่นได้อย่างมีเหตุผล อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 - ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม, อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 <p>- ผู้เรียนมีความเสียสละ มีจิตอาสา และมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนสามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 - ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรม ช่วยเหลืองานของวิทยาลัย
<p>นอกจากนี้ผู้เรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองตามคำแนะนำของผู้สอน มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน ใช้เทคโนโลยีมาประยุกต์กับการเรียน นำเสนองานได้อย่างเหมาะสม สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนได้รับคำชี้แจงข้อบกพร่องของตนเองในการเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 - ผู้เรียนสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 - ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาทวในการพูด การเขียน และนำเสนอผลงานของตนเองได้อย่างเหมาะสม และ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 	

ตารางที่ 14 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านผู้เรียน (ต่อ)

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>ในด้านผลงานเป็นที่ยอมรับในประเทศ จากการแสดง ผลงานในโอกาสต่างๆ แต่ในด้านผลงานที่ได้รับ การยอมรับในต่างประเทศยังมีอยู่น้อย ส่วนใหญ่เป็นการ แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับประเทศในอาเซียน</p> <p>ปัญหาที่พบทางด้านผู้เรียน ได้แก่ 1. ผู้เรียนเกิด ความ ท้อแท้ในการเรียน ซึ่งในการเรียนหลักสูตรระดับ ปริญญาตรี จะต้องเรียนทั้งวิชาศิลปะและดนตรี ไม่ได้ แบ่งเป็นวิชาเอก ผู้เรียนจะต้องเรียนให้เกิดความรู้รอบ เพื่อที่จะไปเป็นครูสอนศิลปศึกษา ที่สามารถสอนได้ ทั้งศิลปะและดนตรี ทำให้ผู้เรียนต้องมีความสามารถ ทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติในวิชาดนตรีและศิลปะ วิชาที่ต้องเรียนมีหลายวิชา จำเป็นต้องใช้ความ พยายามในการเรียนมาก ผู้สอนจึงคอยดูแล มีการ เสริมแรงในด้านต่างๆ ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีใจรักในการ</p>	<p>การวิเคราะห์แบบสอบถาม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ในการทำงาน สามารถปรับตัว และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 - ผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง อยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 - ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานทฤษฎี ประวัติศาสตร์ ทักษะ ปฏิบัติทางศิลปะและดนตรีอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.20 <p>- ผู้เรียนมีผลงานเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ อยู่ใน ระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00</p>	<p>การสังเกต</p>
		<p>- ผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมาก โดย ส่วนใหญ่มีความเอาใจใส่ต่อการเรียน</p>

ตารางที่ 14 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านผู้เรียน (ต่อ)

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>เป็นครูศิลปศึกษา มีการสอนเพิ่มเติมนอกเวลา ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการเรียนและให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด รวมถึงเพื่อนที่เพื่อนยังไม่สามารถทำได้</p> <p>2. ผู้เรียนมีปัญหาในการปรับตัว เนื่องจาก ในภาคตัดเลือกมีทั้งการสอบตรงที่รับโดยวิทยลัยและการวางเงื่อนไขและกำหนดโควตาให้กับนักศึกษา ให้แผนกของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาเป็นผู้คัดเลือก ผู้เรียนบางคนมีความรู้พื้นฐานมาก่อน และบางคนไม่มีความรู้พื้นฐาน ด้วยพื้นฐานที่แตกต่างกันเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และดำเนินการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทุกคนได้ประโยชน์มากที่สุด โดยส่วนใหญ่ผู้เรียนไม่มีพื้นฐานทางด้านศิลปะและดนตรี จำเป็นต้องสอนเนื้อหาตั้งแต่พื้นฐาน และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน</p>		

ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกตมีความสอดคล้องกัน คือ ด้านผู้เรียนมีจุดเด่นในเรื่องความเสียสละ มีจิตอาสา และมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 ด้านที่ควรปรับปรุงและพัฒนาเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลางและน้อยคือ ด้านผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ด้านผู้เรียนสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียน และด้านผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17 แต่ในด้านผู้เรียนมีผลงานเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลจากแบบสอบถามพบว่า อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 เนื่องจากผู้เรียนมีผลงานเป็นที่ยอมรับในประเทศ แต่ในต่างประเทศยังไม่มีผลงานเป็นที่ยอมรับหรือรู้จักอย่างแพร่หลายทางวิทยาลัยจึงได้มีการส่งนักศึกษาไปแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมในประเทศต่างๆในอาเซียน

ผู้เรียนของวิทยาลัยศิลปศึกษา มีความสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของไทย ทั้ง 5 ด้าน เนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนสามารถทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาในด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียน และการทำกิจกรรมเสริมประสบการณ์นอกชั้นเรียน มีความเสียสละ และมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่นในการเรียน ด้านความรู้ ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้ทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติในสาขาวิชาศิลปศึกษาและดนตรีศึกษาอย่างกว้างๆ ในลักษณะรู้อะไรรอบ สามารถนำไปถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาได้ ด้านทักษะทางปัญญา ผู้เรียนสามารถค้นหาค้นคว้าหาความจริงจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีวิจารณญาณ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำผลงาน ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ผู้เรียนมีความเป็นผู้นำและผู้ตาม ปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง ช่วยเหลือกันในการฝึกซ้อมและจัดรูปแบบการแสดงให้เหมาะสมในแต่ละงาน ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้เรียนสามารถใช้เทคนิคทางสถิติและเทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล นำเสนอในรายวิชา และสื่อสารด้วยการพูดและการเขียนได้อย่างเหมาะสมในแต่ละโอกาส

1.3 ด้านหลักสูตร

ตารางที่ 15 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านหลักสูตร

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม (รายละเอียดผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพิ่มเติมในภาคผนวก ค.2)	การสังเกต
<p>หลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน คือ หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครูศิลปศึกษา เป็นหลักสูตรที่กรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการและกึ่งจัดทำขึ้น กรมสร้างครูได้มอบหมายให้วิทยาลัยศิลปศึกษานำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นหลักสูตรทดลองใช้ในระดับปริญญาตรี ภายในหลักสูตรได้มีการระบุเนื้อหาและโครงสร้างการสอนในแต่ละวิชาอย่างชัดเจน โดยเริ่มใช้ในปีพ.ศ.2557 เป็นปีแรก หลักสูตรนี้มีระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี ปีละ 2 ภาคการศึกษา เมื่อจบหลักสูตรนักศึกษาทุกคนจะได้รับใบประกาศนียบัตร และสามารถเป็นครูสอนศิลปศึกษาได้</p>	-	-
<p>รายวิชาที่นักศึกษาต้องเรียนในหลักสูตรนั้นได้มีการกำหนดชัดเจน โดยที่ทุกวิชาในหมวดหมวดวิชาความรู้ทั่วไป หมวดวิชาพื้นฐานวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเฉพาะ เป็นวิชาบังคับที่ทุกคนต้องเรียนรวมกัน และหมวดวิชาเลือก นักศึกษาเป็นผู้เลือกเรียนเองตามความสนใจ ในการปฏิบัติตนที่โรงเรียนต้นแบบเมืองที่นักศึกษาต้องปฏิบัติได้ คือ แคน จิม ซอ และระนอง</p>	<p>- หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33</p> <p>- ภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17</p> <p>- รายวิชาในหลักสูตรทั้งทฤษฎีและปฏิบัติเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเป็นครู อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00</p>	-

ตารางที่ 15 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านหลักสูตร (ต่อ)

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>เครื่องดนตรีสากลที่สามารถปฏิบัติในวิชาเลือก คือ เปียโน และ กีตาร์</p> <p>หลักสูตรมีความครอบคลุมทางด้านวิชาดนตรีและศึกษาศาสตร์ ในหลักสูตร แต่ละรายวิชาในหลักสูตร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาต่างๆ มีการสอดแทรกการศึกษาศิลปะและวัฒนธรรมในเนื้อหาที่เรียน</p>	<p>การวิเคราะห์แบบสอบถาม</p> <p>- รายวิชาในหลักสูตรสะท้อนวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตร เนื้อหาที่เรียนมีความทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 - รายวิชาในหลักสูตรเน้นการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงเนื้อหาในการเรียน อย่างมีเหตุผล อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 - การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกทางด้านศิลปศึกษาและดนตรีศึกษา รวมทั้งมีความรู้รอบทางด้านศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 - แต่ละรายวิชาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาต่างๆ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 <p>- สอดแทรกการรักษาศิลปะและวัฒนธรรมในเนื้อหาที่เรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรสามารถเอื้อให้นักศึกษาสามารถศึกษาในระดัที่สูงขึ้น อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 	<p>- เนื้อหาเน้นความรู้รอบทางด้านศิลปศึกษาและดนตรีศึกษา</p> <p>- ไม่มีรายวิชาทางด้านดนตรีศึกษาโดยตรง</p>
<p>เนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคม รายวิชาส่วนใหญ่ มีแผนการสอนที่ชัดเจน ภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสม มีการบูรณาการระหว่างศิลปะ ดนตรี กับศาสตร์อื่นๆ และในชีวิตจริง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรมีการบูรณาการระหว่างศิลปะ ดนตรี กับศาสตร์อื่นๆ และกับชีวิตจริง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 - การจัดแผนการเรียนมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 <p>- เนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50</p>	

ตารางที่ 15 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านหลักสูตร (ต่อ)

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>ในด้านรายวิชาที่เปิดสอนให้เลือกรียนตามความสนใจ มีเพียง 2 รายวิชา คือ ศิลปะดนตรี (การรวมวง) และ ศิลปกรรม ซึ่งยังไม่หลากหลาย</p>	<p>การวิเคราะห์แบบสอบถาม</p> <p>- รายวิชาส่วนใหญ่มีแผนการสอนที่ชัดเจน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50</p> <ul style="list-style-type: none"> - รายวิชาส่วนใหญ่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 - รายวิชาในหลักสูตรมีความครอบคลุมในด้านดนตรีศึกษา / ศิลปศึกษา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 - หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ด้วยตนเอง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 - หลักสูตรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 <p>- มีความหลากหลายของรายวิชาที่เปิดสอนให้เลือกรียนตามความสนใจ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00</p>	<p>การสังเกต</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดลำดับเนื้อหาในการเรียนมีความเหมาะสม เริ่มต้นจากเนื้อหาพื้นฐานในด้านทฤษฎีก่อนที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ - หลักสูตรมีวิชาเลือกน้อย
<p>เมื่อมีนักศึกษาจบการศึกษา 1 รุ่นแล้ว ทางวิทยาลัย จะทำการประเมินความเหมาะสมสภาพรวมของ หลักสูตรในเรื่องต้นจกบัณฑิตที่จบการศึกษาไปเป็น ครูสอนศิลปศึกษาในสถาบันต่างๆ ทางวิทยาลัยมีการ ประกันคุณภาพหลักสูตรภายนอกทุก 4 ปี และมีการ ประเมินคุณภาพการศึกษามาตราฐานหลักสูตร แห่งชาติ พ.ศ.2557 ในอนาคตจะมีปรับปรุง หลักสูตรทุกๆ 2 ปี เป็นการประเมินจุดเด่น จุดที่ควร</p>	<p>-</p>	<p>-</p>

ตารางที่ 15 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านหลักสูตร (ต่อ)

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>พัฒนาของหลักสูตร และมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอนมากขึ้น</p> <p>ปัญหาที่พบในด้านหลักสูตร คือ 1. หน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีจำนวน 160 หน่วยกิต ซึ่งเกินจากที่กระทรวงศึกษาธิการและกศพกำหนด (ตามที่กำหนดไว้คือ 150 หน่วยกิต) ทำให้นักศึกษาเรียนวิชาที่มากเกินไปจนจำเป็น และเนื่องจากชั่วโมงในการเรียนที่จำกัด อาจมีการเพิ่มหรือลดชั่วโมงในบางรายวิชาตามความเหมาะสม เช่น ลดจำนวนชั่วโมงรายวิชาเฉพาะ และเพิ่ม จำนวนชั่วโมงในรายวิชาเฉพาะ และจะปรับปรุงหลักสูตรให้มหาวิทยาลัยที่ลาออกหลายชั้น ให้นักศึกษาได้ เลือกลงในรายวิชาเฉพาะสาขามากขึ้น</p> <p>2. ผู้สร้างหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตรเป็นคนละหน่วยงานกัน ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่สามารถเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดได้ทั้งหมด ในกรณีปัญหา ทางวิทยาลัยและกรมสร้างครูซึ่งเป็นผู้สร้างหลักสูตร ได้มีการประชุมและประเมินหลักสูตรเพื่อปรับปรุงในโอกาสต่อไป ซึ่งภายภาคหน้าทางวิทยาลัยมีแผนการที่จะจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนแยกสาขาอย่างชัดเจนระหว่างสาขาศิลปศึกษา และสาขาดนตรีศึกษา</p>	<p>- จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67</p>	<p>- จำนวนหน่วยกิต 160 หน่วยกิตมากเกินไปหากเทียบกับเวลาเรียน 4 ปี ทำให้แผนการศึกษาในแต่ละเทอมมีรายวิชาที่ต้องเรียนจำนวนมาก</p>

ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกตมีความสอดคล้องกัน คือ ด้านหลักสูตรมีจุดเด่นในเรื่องการสอดแทรกการรักษาศิลปะและวัฒนธรรมในเนื้อหาที่เรียน เนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคม และรายวิชาส่วนใหญ่มีแผนการสอนที่ชัดเจน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 หลักสูตรโดยภาพรวมเน้นความรู้รอบทางด้านศิลปะและดนตรี (รายละเอียดหลักสูตรของวิทยาลัยศิลปศึกษาเพิ่มเติมในภาคผนวก ง.2) ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามระบุไว้ว่า หลักสูตรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 แต่จากการสังเกตพบว่า หลักสูตรมีรายวิชาให้เลือกเรียนน้อย และรายวิชาในหลักสูตรที่จัดทำขึ้นโดยกรมสร้างครู และวิทยาลัยศิลปศึกษาเป็นผู้นำหลักสูตรมาใช้ มีการกำหนดอย่างชัดเจน ไม่มีความยืดหยุ่น ซึ่งครูผู้สอนได้นำมาปรับใช้และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม และให้ความสำคัญกับพัฒนาการของผู้เรียนเป็นหลัก ในด้านที่ควรปรับปรุงและพัฒนา คือ ด้านความหลากหลายของรายวิชาที่เปิดสอนให้เลือกเรียนตามความสนใจ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 จำนวนหน่วยกิต และรายวิชาในหลักสูตรทั้งทฤษฎีและปฏิบัติเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ในการเป็นครู และรายวิชาในหลักสูตรสะท้อนวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

หลักสูตรของวิทยาลัยศิลปศึกษา มีความสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของไทย ด้านความรู้ และด้านทักษะปัญญา เนื่องจาก เนื้อหาวิชาในหลักสูตร แสดงถึงองค์ความรู้ในสาขาศิลปศึกษาและดนตรีศึกษารวมถึงวิชาทางการศึกษาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ มุ่งเน้นให้บัณฑิตที่จบการศึกษาสามารถใช้ทักษะและความเข้าใจในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ แต่ในดำเนินงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอดองค์ความรู้ยังไม่ปรากฏชัดเจนในหลักสูตร

1.4 ด้านการเรียนการสอน

ตารางที่ 16 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านการเรียน
การสอน

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>ในการเรียนการสอน มีการดำเนินการตามแผนการสอน โดยผู้สอนมีเทคนิคและวิธีการสอนที่แตกต่างกัน ซึ่งอยู่กับวิชาที่สอนและสภาพในชั้นเรียน เช่น วิชา ภาษามี ผู้สอนจะเน้นการบรรยายเนื้อหา ที่มีการอธิบายรายละเอียดอย่างชัดเจน บางครั้งใช้คำถาม แลกเปลี่ยน สักให้ผู้เรียนตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น และนำไปสู่การสรุป ในด้านวิชาปฏิบัติทั้งวิชาศิลปะ และดนตรี ผู้สอนใช้วิธีการสาธิตเป็นขั้นตอนให้ผู้เรียน สังเกตและปฏิบัติตาม โดยมีผู้สอนคอยดูแลอย่างใกล้ชิด ผู้สอนมีการใช้วิธีการเปรียบเทียบ การใช้งาน ให้ผู้เรียนได้เห็นภาพเนื้อหาที่จะเรียนชัดเจนขึ้น โดยเนื้อหาที่เรียนจะมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน ผู้เรียน สามารถนำไปปรับใช้ในวิถีชีวิตประจำวันได้ มีการนำสื่อการเรียนจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการยกตัวอย่างประกอบ</p>	<p>(รายละเอียดผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพิ่มเติมในภาคผนวก ค.2) - จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.17</p>	<p>- การเรียนการสอนที่ดำเนินไปตามแผนการสอน - นักศึกษาได้มีการนำวิชาความรู้ที่เรียนไปใช้จริง ทั้งการแสดงผลงานทางศิลปะ และการแสดงดนตรีและนาฏศิลป์ในโอกาสต่างๆ - วิธีการสอนเหมาะสมกับรายวิชา และสอดคล้องกับเนื้อหา นอกจากนี้เนื้อหาในบทเรียน ผู้สอนมีเทคนิคและจิตวิทยาในการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน - จำนวนผู้เรียนในแต่ละรายวิชาไม่มากเกินไป ทำให้การดูแลไม่ทั่วถึง - เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการศึกษาค้นคว้า นำเสนอผลงานและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน</p>
<p>กิจกรรมเสริมประสบการณ์นอกชั้นเรียนของนักศึกษา ได้แก่ การแสดงดนตรีและนาฏศิลป์ในโอกาสต่างๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ มีการแสดงแลกเปลี่ยน</p>	<p>- มีการเตรียมการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00</p>	<p>-</p>

ตารางที่ 16 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>วัฒนธรรมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ วิทยาลัยนาฏศิลป์ปรอยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาพลินธุ์ เป็นต้น</p> <p>ในการวัดและประเมินผล วิชาทฤษฎีประเมินจากการสอบแบบอัตนัยและปรนัย การตอบคำถามในชั้นเรียน การทำรายงานและการค้นคว้าเพิ่มเติม วิชาปฏิบัติ ประเมินจากการสอบปฏิบัติ และชิ้นงานของผู้เรียน การประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ให้เกรดแบบอิงเกณฑ์ มีการแบ่งสัดส่วนของคะแนนเพื่อตัดเกรดดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน คิดเป็นร้อยละ 10 2) งานที่ได้รับมอบหมาย คิดเป็นร้อยละ 10 3) ความเข้าใจใส่ต่อการเรียน คิดเป็นร้อยละ 10 4) สอบกลางภาค คิดเป็นร้อยละ 30 และ 5) สอบปลายภาค คิดเป็นร้อยละ 40 ในบางรายวิชาอาจมีรายละเอียดที่แตกต่าง โดยเพิ่มการสอบย่อย หรือคะแนนชิ้นงานเพื่อเก็บคะแนน มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ใน การประกันคุณภาพ โดยปกติจะมีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษาจะมีการดำเนินการทุกปี โดยหน่วยงานวัดและประเมินผล การศึกษา (ห้องการฝ่ายติดตามประเมินผล) ของทาง</p>	<p>- มีการตรวจสอบมาตรฐาน / ประกันคุณภาพทางการศึกษา อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00</p> <p>- มีการนำผลการประเมินจากผู้เรียนมาใช้เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50</p> <p>- มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83</p> <p>- มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00</p> <p>- มีการวัดและประเมินผลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67</p>	-

ตารางที่ 16 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>วิทยาลัยจะรับผิดชอบประเมินมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตร เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ได้นำผลการประเมินจากผู้เรียนมาใช้ ประกอบการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้วยเช่นกัน</p> <p>ด้านสื่อการสอนและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน ประกอบด้วย เอกสารประกอบการสอน หนังสือเกี่ยวกับการศึกษาทั่วไป ศิลปะ ดนตรี และภาษาอังกฤษ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องแอลซีดี โปรเจคเตอร์ นอกจากนี้ครูผู้สอนได้มอบหมายผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต เพื่อเรียนรู้เนื้อหาใหม่ๆที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาให้ทันต่อเหตุการณ์ ปัจจุบัน อุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนมีเพียงพอ แต่สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน เครื่องดนตรี ยังไม่เพียงพอ และเอกสารตำรา มีจำนวนน้อยและขาดความทันสมัย</p>	<p>- สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาทฤษฎีที่เรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67</p> <p>- สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมต่างๆที่นำมาใช้มีความทันสมัย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33</p> <p>- อุปกรณ์ทางการศึกษา ตำรา เอกสาร โน้ตเพลง มีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33</p> <p>- จำนวนอุปกรณ์เทคโนโลยีมีจำนวนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00</p> <p>- จำนวนเครื่องดนตรีมีจำนวนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.83</p>	<p>- สื่อการสอนและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน ประกอบด้วย เอกสารประกอบการสอน หนังสือเกี่ยวกับการศึกษาทั่วไป ศิลปะ ดนตรี และภาษาอังกฤษ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องแอลซีดี โปรเจคเตอร์ นอกจากนี้ครูผู้สอนได้มอบหมายผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต เพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่ๆให้ทันต่อเหตุการณ์ ปัจจุบัน อุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการสอนมีเพียงพอ แต่สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน เครื่องดนตรี และเอกสารตำรา ยังไม่เพียงพอ</p>

ตารางที่ 16 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>ด้านงบประมาณในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษาแม้จะได้รับงบสนับสนุนจากทั้งหน่วยงานทางภาครัฐและเอกชน ในการจัดกิจกรรม หรือ การแสดง สามารถของงบประมาณจากหน่วยงานเอกชน ประเภทธุรกิจต่างๆ ซึ่งมีพันธะต่อรัฐในการช่วยเหลือสังคม เช่น เบียร์ลาว แต่ยังไม่เพียงพอต่อการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในทุกด้าน</p>	<p>- มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษา อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00</p>	<p>-</p>
<p>ปัญหาที่พบในด้านสถานที่ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.สถานที่มีจำกัด อาคารเรียนไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ในบางวิชาต้องใช้ห้องจัดการแสดงเป็นห้องเรียน เนื่องจากมีขนาดกว้างและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนมากที่สุด บางครั้งการเรียนศิลปะและดนตรีเรียนในห้องที่ใกล้กัน เสียงดนตรีที่ตั้งรบกวนการสร้างงานศิลปะ ซึ่งต้องใช้สมาธิ ทำให้ทางวิทยาลัยได้จัดสร้างงบประมาณในการสร้างตึกเพิ่ม ในขณะนี้ได้ทำการสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน จัดสรรห้องจัดการแสดง และห้องเรียนดนตรี ห้องเรียนศิลปะได้มีความเป็นสัดส่วนมากขึ้น 2. สภาพแวดล้อมยังไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เนื่องจากมีการก่อสร้าง ซึ่งมีอาคารหลังใหม่สร้าง 	<p>- สถานที่ในการจัดการเรียนการสอน ห้องเรียนมีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67</p> <p>- สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียนเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.67</p>	<p>ด้านสถานที่ในการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษาประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - อาคารเรียน มีลักษณะเป็นอาคารสองชั้น ส่วนใหญ่ใช้สำหรับการเรียนการสอนศิลปะในระดัต้นกลาง และชั้นสูง โดยบริเวณชั้นบนอาคารเรียนเป็นห้องเรียนดนตรีพื้นเมือง ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนฟ้อน (ห้องนาฏศิลป์) และห้องคอมพิวเตอร์ บริเวณชั้นล่างอาคารเรียนเป็นห้องสมุด ห้องเรียนศิลปะ และห้องเรียนวิชาบรรยาย - อาคารสโมสร มีลักษณะเป็นอาคารสองชั้น บริเวณชั้นล่างเป็นห้องพัก

ตารางที่ 16 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านการเรียนการสอน (ต่อ)

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>เสร็จสมบูรณ์ จะมีการปรับภูมิทัศน์และจัดสรรพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้มากขึ้น</p>		<p>ผู้อำนวยการและคณาจารย์ ห้องฝ่ายวิชาการ ห้องฝ่ายกิจการนักศึกษา ชั้นบนเป็นห้องจัดการแสดง รอบๆห้องมีการจัดแสดงผลงานศิลปะของนักศึกษา ด้านหน้าเป็นเวที ซึ่งใช้เป็นที่เรียนสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา เนื่องจากห้องมีขนาดใหญ่ เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - หอพักนักศึกษา มีลักษณะเป็นอาคารสามชั้น ตั้งอยู่ตรงข้ามกับอาคารเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษาที่มีบ้านอยู่ในเขตจังหวัดอื่น ซึ่งลำบากต่อการเดินทาง - อาคารเรียนหลังใหม่ มีลักษณะเป็นอาคารสามชั้นอยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง สภาพแวดล้อมอยู่ในระหว่างการค้าเป็นทางการก่อสร้าง อาคารส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนในบางช่วงเวลา และห้องเรียนดนตรี กับศิลปะอยู่ใกล้เคียงกัน หากเรียนใน

ตารางที่ 16 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และการวิเคราะห์แบบสอบถามด้านการเรียน
การสอน (ต่อ)

การสัมภาษณ์	การวิเคราะห์แบบสอบถาม	การสังเกต
<p>ปัญหาที่พบในด้านการเรียนการสอน ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมาก ทำให้ได้รับการดูแลจากผู้สอนไม่ทั่วถึง ซึ่งครูผู้สอนได้มีการให้คำแนะนำนอกเวลาเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามข้อสงสัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น 2. สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน เครื่องดนตรี เอกสาร ตำรา และงบประมาณยังไม่เพียงพอ ในห้องสมุดขาดตำราภาษาลาภ และตำราทางศิลปะและดนตรีที่ทันสมัย ทางวิทยาลัยศิลป์ศึกษาจึงมีการสรรหาหนังสือต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนมาเพิ่มเติมในห้องสมุดให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า และมีการให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ ทั้งวีดิทัศน์ สื่อทางอินเทอร์เน็ต และทัศนศึกษาที่แหล่งการเรียนรู้ในภูมิภาคด้วย พิพิธภัณฑ์ต่างๆ <p>นอกจากนี้ทางวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณและขอการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ทางด้านการจัดซื้ออุปกรณ์ด้านเทคโนโลยี และเครื่องดนตรี</p>	-	<p>เวลาเดียวกันเสียงดนตรีจากกระทบต่อสมาธิในการเรียนศิลปะ</p> <p>-</p>

ผลจากการวิเคราะห์แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสังเกตมีความสอดคล้องกัน คือ ด้านการเรียนการสอนมีจุดเด่นในเรื่องของการนำผลการประเมินจากผู้เรียนมาใช้เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ในด้านที่ควรปรับปรุงพัฒนาคือด้านงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษา มีการเตรียมการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และมีการตรวจสอบมาตรฐาน/ประกันคุณภาพทางการศึกษา อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.00 แต่จากการสังเกตและการค้นคว้าเพิ่มเติมของผู้วิจัยพบว่า ทางวิทยาลัยศิลปศึกษามีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับประเทศในประชาคมอาเซียน รวมทั้งมีรายวิชาวัฒนธรรมลาว อาเซียนและมรดกปรากฏในหลักสูตร ถือได้ว่าวิทยาลัยมีการเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน แต่ยังคงต้องพัฒนาในเรื่องของการใช้ภาษา และเรียนรู้วัฒนธรรมอาเซียนเชิงลึกมากขึ้น

การเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา มีความสอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับปริญญาตรี ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของไทย ทั้ง 5 ด้าน เนื่องจาก ด้านคุณธรรม จริยธรรม ผู้สอนได้สอดแทรกในการเรียนการสอนแต่ละคาบเรียน และกิจกรรมเสริมประสบการณ์นอกชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น ด้านความรู้ หลักสูตรที่นำมาจัดการเรียนการสอน มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาศิลปศึกษาและดนตรีศึกษาอย่างกว้างๆ ในลักษณะรู้รอบ ผู้เรียนมีทักษะปฏิบัติทั้งทางด้านศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์ ด้วยวิธีการสอนและการประเมินผลที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา โดยกิจกรรมในชั้นเรียนแสดงให้เห็นถึงด้านทักษะทางปัญญา ผู้เรียนสามารถค้นคว้าข้อเท็จจริงจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย สามารถแก้ปัญหาในประเด็นต่างๆ และมีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำผลงาน ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ เห็นได้ชัดเจนจากการทำกิจกรรมเสริมประสบการณ์นอกชั้นเรียน ผู้เรียนช่วยเหลือกันในการฝึกซ้อมและจัดรูปแบบการแสดงให้เหมาะสมในแต่ละงาน แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ในการประยุกต์ทำร่วมกับบทเพลง และรู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเมื่อเกิดปัญหา ในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้เรียนสามารถใช้เทคนิคทางสถิติและเทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ประมวลผลข้อมูลและนำเสนอได้อย่างเหมาะสม ผ่านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ปรากฏในงานมอบหมายของรายวิชาต่างๆ หากมีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน สามารถพัฒนาผู้เรียนได้ตรงกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาและทำให้ผู้เรียนมีศักยภาพที่ดียิ่งขึ้น

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) ของวิทยาลัยศิลปศึกษา

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) ของวิทยาลัยศิลปศึกษา ประกอบด้วย การวิเคราะห์จุดแข็ง และจุดอ่อนที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายในวิทยาลัยศิลปศึกษา และวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมภายนอกวิทยาลัยศิลปศึกษา โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 17 ตารางแสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) ของวิทยาลัยศิลปศึกษา

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> - เป็นกำลังสำคัญในการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมของประเทศลาว - หลักสูตรครอบคลุมเนื้อหาทางด้านศิลปศึกษาและดนตรีศึกษา - จัดการเรียนการสอนตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาโดยตรง - เนื้อหาสาระในหลักสูตรมีการวางพื้นฐานที่ดี - การเดินทางคมนาคมสะดวก มีเส้นทางเข้าออกวิทยาลัยได้ 2 ทาง - มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ - มีโครงสร้างระบบการบริหารที่ชัดเจน - มีการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น - มีการดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลการศึกษาทุกๆ 2 ปี - เป็นสถาบันที่มีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของบุคคลภายนอก - เป็นสถาบันเดียวในประเทศลาวที่เปิดหลักสูตรสร้างครูศิลปศึกษา - มีหอพักที่อำนวยความสะดวกแก่นักศึกษา และสามารถรองรับจำนวนนักศึกษาได้เพียงพอ 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ - หลักสูตรระดับปริญญาตรีเป็นหลักสูตรทดลองใช้ในปีแรก จึงต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงเพิ่มเติม - สถานที่ในการจัดการเรียนการสอนมีจำกัด - สื่อและอุปกรณ์การเรียนยังไม่เพียงพอ - จำนวนผู้เรียนในรายวิชาปฏิบัติเยอะเกินไป - สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้เท่าที่ควร - รายวิชาในหลักสูตรขาดความหลากหลาย และเปิดโอกาสให้เลือกเรียนน้อย

ตารางที่ 17 ตารางแสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) ของวิทยาลัยศิลปศึกษา (ต่อ)

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> - มีการทำข้อตกลงความร่วมมือกับสถาบันอื่นๆในต่างประเทศ - กระทรวงศึกษาธิการและกีฬามีทุนสนับสนุนให้นักศึกษา ทำให้นักศึกษามีความสนใจที่จะเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยศิลปศึกษา - ได้รับเชิญไปแสดงดนตรีในงานต่างๆของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา - มีงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานเอกชน - บุคคลภายนอก ชุมชน และสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศให้ความเชื่อถือไว้วางใจในคุณภาพการศึกษา และการสร้างครูศิลปศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณสนับสนุนจากภายนอกไม่เพียงพอ - สถานะทางเศรษฐกิจ ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อของนักศึกษา - การแข่งขันของตลาดแรงงาน และอาชีพที่นิยม ส่งผลให้นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกเรียนสายอาชีพ หรือเลือกเรียนในสาขาวิชาอื่นมากกว่าการเรียนศิลปศึกษา - หลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันเป็นหลักสูตรที่มาจากกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา วิทยาลัยศิลปศึกษามีหน้าที่ในการดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักสูตร ผู้จัดทำหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตรเป็นคนละหน่วยงาน ซึ่งมีความยืดหยุ่นน้อย หลักสูตรและการจัดการศึกษาอาจไม่สอดคล้องกัน

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยศิลปศึกษามีจุดเด่นในเรื่องของการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมประจำชาติลาว เป็นส่วนสำคัญในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่วัฒนธรรมให้เป็นที่ประจักษ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นสถาบันเดียวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่เปิดสอนหลักสูตรสร้างศิลปศึกษาเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาเป็นครูศิลปศึกษาที่ดี เป็นนักวิชาการที่ช่วยเหลือสังคม และประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องในศาสตร์ด้านศิลปะและดนตรีที่ได้รับการยอมรับจากสังคม โดยหลักสูตรที่วิทยาลัยศิลปศึกษาจัดการเรียนการสอน มีเนื้อหาสาระที่สร้างพื้นฐานที่ดีให้กับผู้เรียนด้านทฤษฎีและการปฏิบัติในศาสตร์ของศิลปะและดนตรี ซึ่งครบองค์ประกอบในการเป็นครูศิลปศึกษา สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศชาติ ที่ต้องการครูทางศิลปศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถในการสอน ถ่ายทอดความรู้ทางศิลปะและดนตรีได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยลดงบประมาณของประเทศชาติในการสร้างครู หากนักศึกษามีความขยัน เอาใจใส่ต่อการเรียน จะเป็นผู้มีความสามารถที่เก่งรอบด้านทั้งวิชาศิลปะและ

ดนตรี เนื่องจากที่วิทยาลัยมีครูผู้สอนที่มีความรู้ ความสามารถ แต่ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน หากมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเพิ่มมากขึ้น จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดีมากยิ่งขึ้น

ทางวิทยาลัยศิลปศึกษาได้มีการเตรียมตัวเข้าสู่อาเซียนโดยการเรียนรู้ภาษาต่างๆของประเทศในอาเซียน จัดรายวิชาวัฒนธรรมอาเซียน เป็นวิชาที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียน ทำข้อตกลง (MOU) ร่วมกัน ทางด้านวัฒนธรรมและแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการ กับวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ มีการแสดงในพิธีเปิด-ปิดการประชุมอาเซียนที่จัดโดยกระทรวงศึกษาธิการ และกีฬา และมีการแสดงร่วมกับชาติต่างๆในอาเซียน ทำให้วิทยาลัยศิลปศึกษาเป็นที่รู้จักทั้งในและต่างประเทศ

และในอนาคตหากมีบุคลากรครูและงบประมาณที่เพียงพอ จะดำเนินการแยกหลักสูตรสาขาศิลปศึกษาและสาขาดนตรีศึกษา รวมถึงอาจมีการเปิดสอนสาขาศิลปศึกษาในระดับปริญญาโท เพื่อสร้างและพัฒนาครูศิลปศึกษา รวมถึงนักวิชาการที่มีคุณภาพในพัฒนาการศึกษาของประเทศชาติสืบไป

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและการสัมภาษณ์ เพื่อจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (มคอ.1 จำนวน 19 ข้อ)

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแหล่งที่มาทั้งเอกสารและบุคคลมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำเสนอกระบวนการวิเคราะห์เรียงลำดับตามแนวทางการกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 19 ข้อ จากนั้นดำเนินการเรียงเรียงเป็นมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

หลักสูตรในปัจจุบันของวิทยาลัยศิลปศึกษาเป็นหลักสูตรที่เน้นความครอบคลุมทางศิลปศึกษา ซึ่งรวมรายวิชาทางศิลปศึกษา ดนตรีศึกษาและนาฏศิลป์ศึกษาไว้ในหลักสูตร แต่ในอนาคตทางวิทยาลัยศิลปศึกษาจะมีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนเป็นหลักสูตรดนตรีศึกษา แยกออกจากศิลปศึกษา และนาฏศิลป์ศึกษาอย่างชัดเจน เน้นความรู้เชิงลึกทางด้านดนตรีศึกษา สามารถเลือกเรียนศิลปะ และนาฏศิลป์เป็นวิชาเลือกได้ (สีสุก พันแพงดี, 2558) ผู้วิจัยจึงจัดทำรายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาในสาขาดนตรีศึกษาของประเทศไทยต่อไปในอนาคต โดยผู้วิจัยขอเสนอรายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ฉบับสมบูรณ์ ต่อไปในตอนที่ 3

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

ผู้วิจัยได้ศึกษาชื่อสาขา/สาขาวิชา จากเอกสารหลักสูตรสาขาศิลปศึกษาในประเทศลาว และ
หลักสูตรสาขาดนตรีศึกษา ในประเทศไทยและต่างประเทศ ซึ่งมีชื่อหลักสูตรที่มีความคล้ายคลึงและ
แตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 18 ตารางแสดงชื่อหลักสูตรสาขาศิลปศึกษาในประเทศลาว และหลักสูตรสาขา
ดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ

สถาบัน	ชื่อหลักสูตร
1. วิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว	หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครูศิลปศึกษา (4 ปี)
2. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (5 ปี)
3. มหาวิทยาลัยมหิดล	หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต แขนงวิชา ดนตรีศึกษาและการสอน (4 ปี)
4. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชา ดนตรีศึกษา (ดนตรีไทยและดนตรีสากล) (5 ปี)
5. มหาวิทยาลัยบูรพา	หลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน นาฏยสังคีต (ดนตรีไทย) (5 ปี)
6. มหาวิทยาลัยพายัพ	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยศิลป์ แขนงวิชาดนตรีศึกษา (4 ปี)
7. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ดนตรีศึกษา) (5 ปี)
8. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ในสาขาวิชาดนตรี คีตศิลป์ไทยและสาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์สากลศึกษา (5 ปี)
9. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา ศิลปนาฏดุริยางค์ (5 ปี)
10. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี	หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (5 ปี)

ตารางที่ 18 ตารางแสดงชื่อหลักสูตรสาขาศิลปศึกษาในประเทศลาว และหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ (ต่อ)

สถาบัน	ชื่อหลักสูตร
11. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา (5 ปี)
12. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมดนตรีศึกษา สาขาดนตรีไทย และสาขาดนตรีสากล (5 ปี)
13. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศิลปกรรม ดนตรี (5 ปี)
14. มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาดนตรีศึกษา (5 ปี)
15. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษา (5 ปี)
16. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (5 ปี)
17. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษา (5 ปี)
18. Jacobs School of Music, Indiana University, U.S.A.	Music Education (4 years)
19. Bienen School of Music, Northwestern University, U.S.A.	Music Education (4 years)
20. School of Music, University of Washington, U.S.A.	- Music Education, Instrumental Emphasis - - Music Education, Vocal Emphasis (4 years)
21. Ithaca College School of Music, U.S.A.	- Music Education (4 years) - Performance and Music Education (4 ½ years double-degree program)
22. Westminster Choir College of Rider University, U.S.A.	Music Education (3 ½ years)
23. University of Wisconsin, Madison, U.S.A.	Music Education (4 years)

ตารางที่ 18 ตารางแสดงชื่อหลักสูตรสาขาศิลปศึกษาในประเทศลาว และหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ (ต่อ)

สถาบัน	ชื่อหลักสูตร
24. University of Michigan, U.S.A.	- Choral Music Education (MEC) - Instrumental Music Education (MEI) (4 years)
25. Eastman School of Music, U.S.A.	Music Education (4 ½ years)
26. Boston University, U.S.A.	Music Education (4 years)
27. Florida State University, U.S.A.	Music Education (Instrumental, Choral, or General) (4 years)
28. Canterbury Christ Church University, U.K.	Music Education (3 years)
29. University of New South Wales, Australia	Music Education (4 years)
30. The University of Queensland , Australia	Music /Education (Secondary) (5 years)
31. National Taichung University of Education, Taiwan	Music Education (4 years)
32. Central Conservatory of Music, China	Music Education (5 years)
33. SIM UNIVERSITY Singapore	- Music Education with Psychology - Early Childhood Education with Music Education (4 years)
34. West Visayas State University, Philippines	Music Education (4 years)
35. University of the Philippines Diliman, Philippines	Music Education (5 years)

จากตารางที่ 18 พบว่า ลักษณะของชื่อหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษาที่พบมากที่สุด คือ ดนตรีศึกษา (Music Education) นอกจากนี้มีการใช้ชื่ออื่นๆ ที่ขยายความจากดนตรีศึกษาโดยระบุเจาะจงว่าเป็นดนตรีไทย หรือดนตรีสากล เช่น สาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์ไทยและสาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์สากลศึกษา ในบางหลักสูตรมีการระบุชัดเจนในสาขาที่เกี่ยวข้องกับดนตรีศึกษา เช่น Music Education with Psychology และระบุชัดเจนในระดับชั้นที่สอน เช่น Early Childhood Education with Music Education และ Music / Education (Secondary) เช่นเดียวกับ หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลป์ศึกษา ซึ่งจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นและเอกสารที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 สามารถสรุปชื่อสาขาวิชาที่ใช้ในมาตรฐาน คือ **มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา**

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ผู้วิจัยได้ศึกษาชื่อปริญญาและสาขาวิชา จาก 1) หลักสูตรสาขาศิลปศึกษาในประเทศลาว 2) หลักสูตรสาขาวิชาดนตรีศึกษา ในประเทศไทยและต่างประเทศ และ 3) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ.2558 ของประเทศไทย ซึ่งได้กำหนดเกี่ยวกับชื่อปริญญาว่า สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมิได้กำหนดชื่อไว้พระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

และจากประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ ได้ระบุรูปแบบชื่อปริญญาและวิชาเอกไว้ดังนี้

ภาษาไทย	ครุศาสตรบัณฑิต (*.....)
	ค.บ. (*.....) หรือ
	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (*.....)
	ศษ.บ. (*.....) หรือ
	การศึกษบัณฑิต (*.....)
	กศ.บ. (*.....)
ภาษาอังกฤษ	Bachelor of Education (*.....)
	B.Ed. (*.....)

สำหรับประเทศลาว กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา มีการกำหนดรูปแบบชื่อปริญญาและวิชาเอก ไว้ดังนี้

ภาษาลาว **ປະລິນຍາຕີ ອຸມັດທະຍົມ, ໃນສາຍວິຊາ
ອຸ (.....)**

ภาษาอังกฤษ Bachelor of Secondary Teacher Education, majoring in
(.....) Education

นอกจากนี้ในแต่ละสถาบันมีชื่อปริญญาและสาขาวิชาที่แตกต่างกัน พอนำมาเทียบตัวอย่างได้
ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ตารางชื่อปริญญาและสาขาวิชา

สถาบัน	หลักสูตร	ชื่อปริญญาและสาขาวิชา
1. วิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศ ลาว	หลักสูตรสร้างครู มัธยมศึกษา สายวิชาครู ศิลปศึกษา (4 ปี)	ปริญญาตรีครุมัธยมศึกษาในสายวิชาครู ศิลปศึกษา Bachelor of Secondary Teacher Education, majoring in Arts Education
2. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (5 ปี)	ครุศาสตรบัณฑิต (ดนตรีศึกษา) ค.บ. (ดนตรีศึกษา) Bachelor of Education (Music Education) B.Ed. (Music Education)
3. มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา (ดนตรีไทยและดนตรีสากล) (5 ปี)	การศึกษาระดับบัณฑิต (ดนตรีศึกษา) กศ.บ. (ดนตรีศึกษา) Bachelor of Education (Music Education) B.Ed. (Music Education)
4. มหาวิทยาลัยมหิดล	หลักสูตรดุริยางคศาสตร์ บัณฑิต แขนงวิชา ดนตรีศึกษาและการสอน (4 ปี)	ดุริยางคศาสตร์บัณฑิต (ดศ.บ.) Bachelor of Music (B.M.)
5. Boston University, U.S.A.	Music Education (4 years)	Bachelor of Music in Music Education
6. The University of Queensland , Australia	Music Education (Secondary) (5 years)	Bachelors of Music / Education (Secondary) (BMus/Bed (Sec)
7. Florida State University, U.S.A.	Music Education (4 years)	Bachelor of Music Education (BME) - Instrumental, Choral, or General

จากตารางที่ 19 พบว่า ชื่อปริญญาและสาขาวิชา ที่เปิดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในประเทศไทย คือ **ครุศาสตรบัณฑิต การศึกษาศาสตรบัณฑิต และดุริยางคศาสตรบัณฑิต** ซึ่งชื่อปริญญาในภาษาอังกฤษมีความสอดคล้องกับหลักสูตรของต่างประเทศ คือ **Bachelor of Music และ Bachelor of Education** ทางด้านชื่อปริญญาและสาขาวิชาที่ใช้ในวิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว คือ **ปริญญาตรีครุมัธยมศึกษาในสายวิชาครุศิลปศึกษา** ซึ่งเนื้อความใกล้เคียงกับของประเทศไทย แต่มีการปรับเปลี่ยนคำและเพิ่มรายละเอียดให้ชัดเจนขึ้น จากการวิเคราะห์พบว่า ลักษณะดนตรีศึกษามีความเกี่ยวข้องกับศาสตร์ทางด้านดนตรีและการศึกษา หากหลักสูตรมุ่งเน้นที่การศึกษา ชื่อชื่อปริญญาและสาขาวิชา ควรเป็น **ครุศาสตรบัณฑิต ศึกษาศาสตรบัณฑิต หรือการศึกษาศาสตรบัณฑิต (ดนตรีศึกษา)** แต่หากเน้นที่ศาสตร์ทางดนตรี ควรเป็น **ดุริยางคศาสตรบัณฑิต (ดนตรีศึกษา)** เนื่องจากในประเทศลาวมีการกำหนดชื่อของปริญญาและสาขาวิชาต่างๆในวิชาชีพครูไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยเห็นว่า ควรใช้ชื่อปริญญาและสาขาตามที่กรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับชื่อปริญญาและสาขาวิชาในประเทศไทยและต่างประเทศ คือ

ชื่อภาษาไทย ปริญญาตรีครุมัธยมศึกษาในสายวิชาครุดนตรีศึกษา

ชื่อภาษาลาว **ປະລິນຍາຕີ ອຸມັດທະຍົມ, ໃນສາຍວິຊາ ອຸດົມຕີ**

ສິກສາ

ชื่อภาษาอังกฤษ Bachelor of Secondary Teacher Education, majoring in Music Education

3. ลักษณะของสาขาวิชา

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของสาขาวิชาดนตรีศึกษา จาก 1) เอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (หัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา / สาขาวิชาต่างๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ) 2) เอกสารหลักสูตรดนตรีศึกษาของประเทศไทยและต่างประเทศ และ 3) เอกสารตำราทางดนตรีศึกษา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และสรุปข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 20 ตารางสรุปลักษณะวิชาสาขาคอนกรีตศึกษา

ตารางที่ 4.4 ตารางสรุปลักษณะสาขาวิชาคอนกรีตศึกษา

แหล่งข้อมูล	สาระที่ได้โดยสรุป	ผลการวิเคราะห์ลักษณะสาขาวิชาคอนกรีตศึกษา
1. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (หัวข้อการพัฒนามาตรฐาน คุณวุฒิสาขา / สาขาวิชาต่างๆ ใน แต่ละระดับคุณวุฒิ)	กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ได้กำหนดว่า ลักษณะของสาขาวิชาต้องมี ความเฉพาะเจาะจงตามสาขาวิชา มีความซับซ้อนของเนื้อหาสาระ ระดับสติปัญญาที่ต้องใช้ และ ปริมาณการเรียนรู้สอดคล้องกับระดับคุณวุฒิการศึกษา และแสดงถึงความเกี่ยวข้องกับศาสตร์ด้าน อื่น และการประกอบอาชีพ	สาขาวิชาคอนกรีตศึกษา เป็นศาสตร์ที่บูรณาการ ระหว่างองค์ความรู้ทางด้านการศึกษา และองค์ ความรู้ทางด้านดนตรีในเชิงทฤษฎีและทักษะ ปฏิบัติดนตรี ดนตรีศึกษาเป็นสาขาที่สร้างครูดนตรี และนักการศึกษาทางดนตรี การจัดการศึกษาใน สาขาคอนกรีตศึกษา ประกอบด้วยวิชาครูและวิชาเอก ทางดนตรีศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับปรัชญา ดนตรี จิตวิทยา สังคมวิทยา สุขศึกษาศาสตร์ และ เทคโนโลยี มีความเชื่อมโยงและบูรณาการในกลุ่ม สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีทักษะการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับกระแสพัฒนาธรรมในศตวรรษที่ 21
2. เอกสารหลักสูตรดนตรีศึกษา ของประเทศไทยและต่างประเทศ	จากเอกสารโครงสร้างหลักสูตรดนตรีศึกษาของประเทศไทยและต่างประเทศ พบว่า สาขาวิชาดนตรี ศึกษามีองค์ความรู้หลักใน 3 ด้าน ประกอบด้วยดนตรี ด้านการศึกษา และด้านดนตรีศึกษา	สาขาวิชาคอนกรีตศึกษา ประกอบด้วยวิชาครูและวิชาเอก ทางดนตรีศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับปรัชญา ดนตรี จิตวิทยา สังคมวิทยา สุขศึกษาศาสตร์ และ เทคโนโลยี มีความเชื่อมโยงและบูรณาการในกลุ่ม สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีทักษะการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับกระแสพัฒนาธรรมในศตวรรษที่ 21
3. เอกสารคำกรทางดนตรีศึกษา	ดนตรีศึกษาเป็นสาขาวิชาที่สร้างครูดนตรีและนักการศึกษาทางดนตรี ผู้ที่มีความสามารถอัน ที่จะสั่งสอน ถ่ายทอดสาระความรู้ด้านดนตรีให้แก่เด็กและเยาวชนของชาติให้รู้ เข้าใจ ซาบซึ้ง และ รักวัฒนธรรมอันสูงค่าอย่างหนึ่งที่มีมนุษย์สร้างสรรคและพัฒนาขึ้น รวมทั้งการสร้างสรรค วิจัย และ พัฒนาความรู้ใหม่ทางดนตรีศึกษา นอกจากการอนุรักษ์และพัฒนาดนตรีเป็นมรดกคู่อนุชนรุ่น หลังต่อไป (ณรุทธ์ สุทธิจิตต์, 2555)	สาขาวิชาคอนกรีตศึกษา ประกอบด้วยวิชาครูและวิชาเอก ทางดนตรีศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับปรัชญา ดนตรี จิตวิทยา สังคมวิทยา สุขศึกษาศาสตร์ และ เทคโนโลยี มีความเชื่อมโยงและบูรณาการในกลุ่ม สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีทักษะการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับกระแสพัฒนาธรรมในศตวรรษที่ 21
4. คณะกรรมาธิการวิสามัญ ศิลปะศึกษาจำนวน 6 ท่าน	จากการสัมภาษณ์คณะกรรมการที่ทำการสอนในวิทยาลัยศิลปศึกษาจำนวน 6 ท่าน สรุปได้ว่า ลักษณะ ของสาขาวิชาคอนกรีตศึกษา เป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับสร้าง/ผลิตครูเพื่อการสอนดนตรี องค์ความรู้ที่ จำเป็นในสาขาวิชาคอนกรีตศึกษา ประกอบด้วยองค์ความรู้ทางด้านการศึกษา มีความรู้และความเข้าใจ ในพื้นฐานการศึกษา จิตวิทยาการสอน รวมทั้งศึกษาพื้นฐานวิชาทั่วไป และองค์ความรู้ทางด้าน ดนตรีประจำชาติและดนตรีตะวันตก มีความเข้าใจทฤษฎีและมีทักษะปฏิบัติทางดนตรี สามารถนำ ความรู้และทักษะที่มีไปถ่ายทอดให้กับผู้เรียนได้	สาขาวิชาคอนกรีตศึกษา ประกอบด้วยวิชาครูและวิชาเอก ทางดนตรีศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับปรัชญา ดนตรี จิตวิทยา สังคมวิทยา สุขศึกษาศาสตร์ และ เทคโนโลยี มีความเชื่อมโยงและบูรณาการในกลุ่ม สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อ พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีทักษะการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับกระแสพัฒนาธรรมในศตวรรษที่ 21

4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้แก่ 1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ในกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศไทย 2) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในหัวข้อการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ของประเทศไทย หัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับที่ 2 ปริญญาตรี หัวข้อปัจจัยสู่ความสำเร็จที่จำเป็นต่อการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน และหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชาต่างๆในแต่ละระดับคุณวุฒิ 3) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) ของประเทศไทย 4) หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษาของประเทศไทย และสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา

ในการสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์มีดังนี้

“...มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต มีความเสียสละ เป็นตัวอย่างที่ดี เอาใจใส่ต่อผู้เรียน มีความรู้อย่างกว้างขวางทางด้านดนตรี และด้านการศึกษา มีความพร้อมในการเป็นครู สอนได้ในระดับมัธยมศึกษา รู้จักพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความคิดสร้างสรรค์ มีแนวทางการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลก และปรับใช้ในการสอน...”

อาจารย์ท่านที่ 1, สัมภาษณ์เมื่อ 22 เมษายน 2558

“...มีความรู้รอบทางด้านความรู้ทั่วไป และวิชาทางการศึกษา รู้ลึกในวิชาศิลปะและดนตรี รวมทั้งมีความรู้ทางด้านบริบทที่อยู่รอบตัว รักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพครู ทุ่มเทกับการสอน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น...”

อาจารย์ท่านที่ 2, สัมภาษณ์เมื่อ 22 เมษายน 2558

“...เป็นครูศิลปศึกษาที่ดี มีความรู้ด้านทฤษฎีและการปฏิบัติศิลปกรรมและศิลปะดนตรี สามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการเรียน มีคุณธรรม รักในการเป็นครู สามารถช่วยเหลือสังคม รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการสื่อสาร การพูด การเขียน สามารถสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี...”

อาจารย์ท่านที่ 3, สัมภาษณ์เมื่อ 22 เมษายน 2558

“...มีความรู้เพียงพอต่อการสอนดนตรีศึกษา และวิชาอื่นๆ มีความรับผิดชอบ มีความคิดที่ดี มีสมรรถนะในการพัฒนาตนเองในการเป็นครู รักษาวัฒนธรรมของชาติ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รักการเป็นครู ขยันหมั่นเพียร ใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม...”

อาจารย์ท่านที่ 4, สัมภาษณ์เมื่อ 9 มิถุนายน 2558

จากการศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา ครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) และสมรรถนะรวมในหลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษาของประเทศไทย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 21 ตารางแสดงคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ และสมรรถนะรวมในหลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษาของประเทศไทย

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์	สมรรถนะรวมในหลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษาของประเทศไทย
1. มีคุณธรรม มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู และมีความรับผิดชอบสูงต่อวิชาการ วิชาชีพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม 2. มีความอดทน ใจกว้างและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้เรียนและผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม 3. มีความรอบรู้และมีความสามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎี และระเบียบวิธีการศึกษาวิจัย เพื่อสร้างความรู้ใหม่ 4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งโดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมและปฏิบัติได้	1. สมรรถนะทางด้านรายวิชาและเทคนิคการสอน สามารถแนะนำนักเรียนในการค้นคว้าความรู้พื้นฐานของรายวิชา และนำใช้ความรู้ในชีวิตประจำวัน 2. สมรรถนะทางด้านวิชาครู สามารถสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ปลอดภัยทางด้านจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อสุขภาพที่ดีของผู้เรียน 3. สมรรถนะทางการจัดตั้งคุ้มครอง สามารถสร้างสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบภายในห้องเรียน 4. สมรรถนะทางด้านความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน และนำไปสู่การจัดระเบียบของโรงเรียน 5. สมรรถนะทางด้านความร่วมมือกับชุมชน มีส่วนร่วมกับชุมชน ผู้ปกครองและองค์กรท้องถิ่น

ตารางที่ 21 ตารางแสดงคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ และสมรรถนะรวมในหลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษาของประเทศลาว (ต่อ)

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์	สมรรถนะรวมในหลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษาของประเทศลาว
<p>5. มีความสามารถในการพิจารณาแสวงหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการ วิชาชีพ และสังคมอย่างมีเหตุผลที่สมเหตุสมผล โดยการบูรณาการศาสตร์แบบสหวิทยาการและพหุวิทยาการเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p>6. มีความสามารถในการติดตามพัฒนาการของศาสตร์ทั้งหลาย และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสมรรถนะของตนอยู่เสมอ</p>	<p>6. สมรรถนะในการไตร่ตรอง ประเมินและพัฒนาตนเอง มีความสามารถในการประเมินระดับความสามารถของตนเองและพัฒนาทางด้านวิชาชีพ เพื่อให้ทันกับสภาพการเปลี่ยนแปลง</p> <p>7. สมรรถนะทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สามารถสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร การร่วมมือและติดต่อสื่อสารอย่างเปิดกว้าง</p>

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษาและการรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ดังนี้

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรม เชื้อมั่นในการทำความดี มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตอาสา เคารพกฎกติกาของสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข
- 2) ความเป็นครู รักอาชีพครู มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู อุทิศตนเพื่อการศึกษา ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์ ให้ความรัก ความเมตตา ดูแลศิษย์ และมุ่งพัฒนาศิษย์ให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ
- 3) มีความรู้รอบและรู้ลึก มีความรู้รอบในหลายสาขาวิชา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ รวมถึงรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม มีความรู้ลึกทางดนตรีศึกษา เข้าใจทฤษฎี หลักการ และสามารถประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และสังคม
- 4) มีความคิดที่ดี ความเป็นเหตุเป็นผล มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหา และมีทักษะทางด้านวิชาชีพ
- 5) มีทักษะทางการสื่อสาร ใช้ภาษาลาวและภาษาต่างประเทศได้ดี มีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสื่อสารและค้นคว้าข้อมูลอย่างเหมาะสม มีทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติในการ

ศึกษาวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน และมีทักษะการบริหารจัดการ ดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

6) มีความใฝ่รู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ มีความอดทน ใจกว้าง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ

7) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพครู รู้จักวิธีการดูแลตนเอง สามารถปรับตัวกับสถานการณ์ต่างๆได้

8) มีความเข้าใจ รัก และหวงแหนในวัฒนธรรมของชาติ สามารถประกอบอาชีพครู อยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม แต่ยังคงดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์อันดีงามของประเทศชาติ มีการสืบสาน ถ่ายทอด และทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติอย่างยั่งยืน

5. มาตรฐานผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่างๆ ได้แก่ 1) ผลลัพธ์การเรียนรู้ในกรอบคุณวุฒิแห่งชาติของประเทศต่างๆ ในระดับปริญญาตรี 2) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (หัวข้อการเรียนรู้และมาตรฐานผลการเรียนรู้ของประเทศไทย หัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ระดับที่ 2 ปริญญาตรี หัวข้อปัจจัยสู่ความสำเร็จที่จำเป็นต่อการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน และหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาต่างๆในแต่ละระดับคุณวุฒิ) 3) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) และ 4) หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลป์ศึกษา ของประเทศลาว รวมไปถึงการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ที่วิทยาลัยศิลปศึกษา สามารถสรุปมาตรฐานผลการเรียนรู้ของสาขาดนตรีศึกษาได้ดังนี้

1. คุณธรรม จริยธรรมต่อสังคม และวิชาชีพ

1.1 มีจิตสำนึกที่ดีในการใช้ชีวิต มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเคารพกฎกติกาของสังคม

1.2 มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความตรงต่อเวลา และมีความซื่อสัตย์สุจริต

1.3 มีความเข้าใจผู้อื่น เข้าใจสังคมโลก มีความเป็นมิตร มีจิตสาธารณะ และมีน้ำใจต่อผู้อื่น

1.4 มีความรู้ ความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และอุทิศตนเพื่อการศึกษา พัฒนาศิษย์ให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

1.5 สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนร่วม

2. ความรู้และความเข้าใจ

- 2.1 มีความรู้ ความเข้าใจในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาที่จะสอนอย่างกว้างขวาง
- 2.2 มีความรู้ ความเข้าใจเชิงลึกในแนวคิด ทฤษฎีและหลักการทางดนตรี มีทักษะปฏิบัติทางดนตรี สามารถถ่ายทอดและสร้างสรรค์ดนตรีที่มีคุณค่า
- 2.3 มีความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติของสาขาดนตรีศึกษาในด้านผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร และบริบททางการเรียนการสอนอย่างลึกซึ้ง และเป็นระบบ
- 2.4 มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาดนตรีศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในการต่อยอดองค์ความรู้

3. ทักษะทางปัญญา

- 3.1 สามารถคิดวิเคราะห์ ค้นหาข้อเท็จจริง และประเมินข้อมูลที่ได้รับ แสดงความเป็นเหตุเป็นผล วิเคราะห์ แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ รวมถึงการทำวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้วยตนเอง
- 3.2 สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแก้ปัญหา เสนอแนวทางแก้ไขได้อย่างมีความสร้างสรรค์
- 3.3 สามารถเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้
- 3.4 มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ในการพัฒนาศาสตร์ทางดนตรีศึกษา และพัฒนาวิชาชีพครูได้อย่างเป็นระบบ
- 3.5 มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้

4. ทักษะการสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

- 4.1 รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และบทบาทในการเป็นครูที่ดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และสังคม มีความคิดในเชิงบวก
- 4.2 เข้าใจผู้อื่น ให้เกียรติ เคารพในสิทธิมนุษยชน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 4.3 มีความกล้าแสดงออกในทางที่ดี เช่น ในการถ่ายทอดดนตรี การเรียนการสอน และการนำเสนอผลงานของตนเอง
- 4.4 มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา ผู้เรียน หรือเพื่อนร่วมงาน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม
- 4.5 มีความขยันหมั่นเพียร แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ

4.6 มีความสามารถทางการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสมในแต่ละบุคคล

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งที่เป็นตัวเลขทางคณิตศาสตร์ หรือสถิติ ภาษาพูดและภาษาเขียน ทำให้เข้าใจองค์ความรู้ และประเด็นต่างๆได้อย่างรวดเร็ว

5.2 มีความสามารถในการประมวลผล แปลความหมาย จากข้อมูลคณิตศาสตร์และสถิติ และสามารถเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอ

5.3 มีความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

6. ทักษะการจัดการเรียนรู้

6.1 เข้าใจเทคนิคและกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์

6.2 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย

6.3 สามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้ในสาขาดนตรีศึกษากับศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้องได้

6. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษา 1) ตำราเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศลาว และ 2) หลักสูตรสร้างครุมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษาของประเทศลาวรวมถึงการสัมภาษณ์คณาจารย์ พบว่า

ในประเทศลาวมีองค์กรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู คือ กรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ทำหน้าที่พัฒนาวิชาชีพครู ดูแลมาตรฐานของครู และจัดทำหลักสูตรการสร้างครูในสาขาต่างๆ เทียบได้กับ ครูสภา ของประเทศไทย

7. โครงสร้างหลักสูตร

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารได้แก่ 1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในหัวข้อลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ และหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา / สาขาวิชาต่างๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ 2) มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ.2549 3) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ.2558 4) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) 5) หลักสูตรสร้างครุมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษาของประเทศลาว และ 6) เอกสารหลักสูตรดนตรีศึกษาของประเทศไทยและต่างประเทศ ในบทที่ 2 ผู้วิจัยได้ทำตารางเปรียบเทียบน้ำหนักในการจัดโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 22 ตารางเปรียบเทียบน้ำหนักในการจัดโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี
ศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรสาขา/ สาขาวิชาดนตรีศึกษา	หน่วยกิตรวมตลอด หลักสูตร (100 %)	หมวดวิชาศึกษา ทั่วไป (หน่วยกิต)	กลุ่มวิชาครู	กลุ่มวิชาเอก บังคับ	กลุ่มวิชาเอก เลือก	หมวดวิชา เลือกเสรี
เกณฑ์มาตรฐานโครงสร้างหลักสูตร (สกอ.)	หลักสูตร 4 ปี ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต และ หลักสูตร 5 ปี ไม่น้อย กว่า 150 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	หมวดวิชาเฉพาะ (หลักสูตร 4 ปี หน่วยกิต และหลักสูตร 5 ปี หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	170	30	130 หน่วยกิต	54	50	26
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	165	30	129 หน่วยกิต	51	56	22
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล	139	30	103 หน่วยกิต	48	49	6
คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	164	32	126 หน่วยกิต	48	74	4
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	171	30	135 หน่วยกิต	55	74	6
วิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทสลาว	160	20	140 หน่วยกิต	45	91	4

ตารางที่ 22 ตารางเปรียบเทียบน้ำหนักในการจัดโครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ (ต่อ)

มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรสาขา/สาขาวิชาดนตรีศึกษา	หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร (100 %)	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หน่วยกิต)	กลุ่มวิชาครู	กลุ่มวิชาเอกบังคับ	กลุ่มวิชาเอกเลือก	หมวดวิชาเลือกเสรี
เกณฑ์มาตรฐานโครงสร้างหลักสูตร (สกอ.)	หลักสูตร 4 ปี ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต และ หลักสูตร 5 ปี ไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	หมวดวิชาเฉพาะ (หลักสูตร 4 ปี หน่วยกิต และหลักสูตร 5 ปี หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 4 ปี ไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
Florida State University College of Music, U.S.A. (4 years)	134	38	27	94 หน่วยกิต	6	2
New York University, U.S.A. (4 years)	129	41	23	84 หน่วยกิต	61	4
University of Kansas, U.S.A. (4 years)	122	19	29	94 หน่วยกิต	65	9
University of Sydney, Australia (4 years)	192	24	96	144 หน่วยกิต	48	24
National Taichung University of Education, Taiwan (4 years)	148	28	40	120 หน่วยกิต	80 (รวมวิชาเลือก)	-

จากตารางพบว่า จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนในหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษาในประเทศไทยมีจำนวนหน่วยกิตอยู่ในเกณฑ์ที่ใกล้เคียงกันคือ 160-171 หน่วยกิต ใช้เวลาเรียน 5 ปี และจำนวน 139 หน่วยกิต ใช้เวลาเรียน 4 ปี เช่นเดียวกับวิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว คือ 160 หน่วยกิต ซึ่งแตกต่างจากหลักสูตรของต่างประเทศ ซึ่งมีจำนวนหน่วยกิตระหว่าง 122-192 หน่วยกิต และใช้เวลาเรียน 4 ปี

หลักสูตรในประเทศไทยปรากฏวิชาในกลุ่มวิชาครุฑมหาวิทยาลัย ยกเว้นมหาวิทยาลัยมหิดล กลุ่มวิชาครุฑจะเป็นกลุ่มวิชาทางด้านตรีศึกษา คล้ายคลึงกับหลักสูตรของ New York University, U.S.A., University of Kansas, U.S.A., University of Sydney, Australia, National Taichung University of Education, Taiwan ในบางรายวิชาเช่น วิชาสัมมนาและรวมวงของ New York University ไม่นับจำนวนหน่วยกิต และจำนวนหน่วยกิตของ University of Sydney จะมีความแตกต่างกันในแต่ละวิชาเอก จากข้อมูลในตารางเป็นข้อมูลของวิชาเอก Performance

National Taichung University of Education, Taiwan มีการจัดหลักสูตรเพื่อสร้างครูในระดับมัธยมศึกษาเช่นเดียวกับวิทยาลัยศิลปศึกษา แต่ในรายวิชามีความแตกต่างกันเนื่องจาก National Taichung University of Education, Taiwan เน้นสร้างครูดนตรีศึกษาที่สอนในระดับมัธยมศึกษา

ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า โครงสร้างหลักสูตรควรเป็นไปหลักสูตรของวิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว ซึ่งจัดทำโดยกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา โดยผู้วิจัยนำหลักสูตรมาปรับให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานโครงสร้างหลักสูตร (สกอ.) มีรายละเอียดดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษา มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ดังนี้

7.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
7.2 หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาครุฑ	ไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเอกบังคับ	ไม่น้อยกว่า 59 หน่วยกิต
(โดยมีวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต)	
กลุ่มวิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
7.3 หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

โดยมีรายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษา ระดับปริญญาตรี ดังนี้

ตารางที่ 23 โครงสร้างหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรี

หมวดวิชา	กลุ่มวิชา	ขอบเขตเนื้อหา
1. หมวดวิชา ศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	แบ่งเป็น 5 กลุ่มวิชา ได้แก่ 1. กลุ่มวิชาภาษา 2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 3. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 4. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ 5. กลุ่มวิชาพลศึกษา	วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่าง กว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจ ธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถ คิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อ สื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักใน คุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของ ประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการ ดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี
2. หมวดวิชา เฉพาะ ไม่ น้อยกว่า 114 หน่วยกิต	กลุ่มวิชาครู ไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต ได้แก่ เนื้อหาทางด้าน วิชาชีพครู	เนื้อหาทางการศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนได้รับ ความรู้ทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และวิชาชีพครู อันประกอบไปด้วย หลักการศึกษา ปรัชญาการศึกษา วิชาชีพครู คุณธรรม จริยธรรม สำหรับครู และความเป็นครู จิตวิทยาพัฒนาการ และจิตวิทยาการศึกษา หลักสูตรและการสอน การ ออกแบบและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบและ จัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียนและสิ่งแวดล้อม เพื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับครู นวัตกรรมการศึกษา การวัดและ ประเมินผลการศึกษา การศึกษาพิเศษ การวิจัยทาง การศึกษา และการบริหารการศึกษา รวมถึงกระแส ความนิยมและปัญหาทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ มีความรู้และเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับ วิชาชีพครู สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการ เรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้แก่เยาวชน และ ช่วยพัฒนาสังคมส่วนรวม ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

ตารางที่ 23 โครงสร้างหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษา ระดับปริญญาตรี (ต่อ)

หมวดวิชา	กลุ่มวิชา	ขอบเขตเนื้อหา
	<p>กลุ่มวิชาเอกบังคับ ไม่น้อยกว่า 59 หน่วยกิต (โดยมีวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต) ได้แก่ เนื้อหาทางด้านดนตรี และดนตรีศึกษา</p>	<p>เนื้อหาทางด้านดนตรี มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในองค์ประกอบและสาระดนตรีตั้งแต่พื้นฐานจนถึงขั้นสูง สาระดนตรีประกอบไปด้วย ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติดนตรี วรรณคดีดนตรี สุนทรียศาสตร์ทางดนตรี เทคโนโลยีทางดนตรี นวัตกรรมทางดนตรี การจัดการโครงการแสดงดนตรี รวมถึงคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของนักดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนจะมีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อดนตรี เป็นผู้แสดง ผู้ฟัง และผู้สร้างสรรค์ดนตรีที่ดี สามารถจัดโครงการแสดงดนตรีให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม</p> <p>เนื้อหาทางด้านดนตรีศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของสาขา เป็นการบูรณาการความรู้ทางด้านดนตรีทั้งในเชิงทฤษฎี และทักษะปฏิบัติดนตรี กับด้านการศึกษา รวมถึงศาสตร์ต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกับสาขา ดนตรีศึกษา ผู้เรียนควรมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรี ในด้านผู้สอนดนตรี ด้านผู้เรียนดนตรี ด้านหลักสูตรดนตรี และด้านการเรียนการสอนดนตรี หลักการทางดนตรีศึกษา การวัดและประเมินผลทางดนตรี การวิจัยทางดนตรีศึกษา รวมถึงมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการเรียนการสอน และการถ่ายทอดดนตรีอย่างมีระบบ</p>
	<p>กลุ่มวิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต</p>	<p>วิชาที่มีเนื้อหาทางด้านดนตรี ดนตรีศึกษา และเนื้อหาทางด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น ศิลปศึกษา ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ</p>

ตารางที่ 23 โครงสร้างหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษา ระดับปริญญาตรี (ต่อ)

หมวดวิชา	กลุ่มวิชา	ขอบเขตเนื้อหา
3. หมวดวิชา เลือกเสรี ไม่ น้อยกว่า 6 หน่วยกิต		วิชาที่ทางสถาบันมีการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาในเรื่องที่มีความถนัดหรือเรื่องที่น่าสนใจ เป็นการเปิดโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพและชีวิตประจำวันได้

8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารได้แก่ 1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในหัวข้อลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ และหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา / สาขาวิชาต่างๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ 2) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ.2558 3) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) 4) เอกสารหลักสูตรดนตรีศึกษาของประเทศไทย และ 5) หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษา ของประเทศไทย สามารถสรุปเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาดนตรีศึกษาได้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านเนื้อหาสาระด้านการศึกษาและวิชาชีพครู 2) ด้านเนื้อหาสาระด้านดนตรี และ 3) เนื้อหาสาระด้านดนตรีศึกษา โดยครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญขั้นต่อดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาสาระด้านการศึกษาและวิชาชีพครู ประกอบด้วยเนื้อหาทางด้านการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และวิชาชีพครู มุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางด้านการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และวิชาชีพครู อันประกอบไปด้วย หลักการศึกษา ปรัชญาการศึกษา วิชาชีพครู คุณธรรม จริยธรรมสำหรับครู และความเป็นครู จิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการศึกษา หลักสูตรและการสอน การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบและจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียนและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครู นวัตกรรมการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา การศึกษาพิเศษ การวิจัยทางการศึกษา และการบริหารการศึกษารวมถึงกระแสความนิยมและปัญหาทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้และเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้แก่เยาวชน และช่วยพัฒนาสังคมส่วนรวม ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2. เนื้อหาสาระด้านดนตรี ประกอบด้วยเนื้อหาทางด้านดนตรีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในองค์ประกอบและสาระดนตรีตั้งแต่พื้นฐานจนถึงขั้นสูง สาระดนตรีประกอบไปด้วย ทฤษฎีดนตรีและทักษะปฏิบัติดนตรี วรรณคดีดนตรี สุนทรียศาสตร์ทางดนตรี เทคโนโลยีทางดนตรี นวัตกรรมทางดนตรี การจัดโครงการแสดงดนตรี รวมถึงคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ

ของนักดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนจะมีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อดนตรี เป็นผู้แสดง ผู้ฟัง และ ผู้สร้างสรรคดนตรีที่ดีให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

3. เนื้อหาสาระด้านดนตรีศึกษา ประกอบด้วยเนื้อหาที่บูรณาการทางด้านดนตรีทั้งในเชิง ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติดนตรี กับด้านการศึกษา และด้านการเรียนการสอนดนตรีในด้านผู้สอนดนตรี มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของสาขา เป็นการบูรณาการความรู้ทางด้าน ดนตรีทั้งในเชิงทฤษฎีและทักษะปฏิบัติดนตรี กับด้านการศึกษา รวมถึงศาสตร์ต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกับ กับสาขาดนตรีศึกษา ผู้เรียนควรมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรีในด้านผู้สอนดนตรี ด้าน ผู้เรียนดนตรี ด้านหลักสูตรดนตรี และด้านการเรียนการสอนดนตรี หลักการทางดนตรีศึกษา การวัด และประเมินผลทางดนตรี การวิจัยทางดนตรีศึกษา รวมถึงมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อนำ ความรู้มาใช้ในการเรียนการสอน และการถ่ายทอดดนตรีอย่างมีระบบ

โดยเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีศึกษาใน 3 ด้านนี้ มีความเชื่อมโยงกับมาตรฐานผล การเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีศึกษาที่ปรากฏใน มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) มี รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 24 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านกับเนื้อหาสาระสำคัญของ
ความเชื่อมโยงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและเนื้อหาสาระสำคัญของ
สาขาคณิตศาสตร์ที่ปรากฏในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขา
ศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี)

มาตรฐานผลการเรียนรู้	เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา	เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาคณิตศาสตร์ศึกษาที่ปรากฏในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาคณิตศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี)
1. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	<p>1) เนื้อหาสาระด้านการศึกษาศึกษาและวิชาชีพครู เช่น คุณธรรม จริยธรรมสำหรับครู และความเป็นครู</p> <p>2) เนื้อหาสาระด้านตนตรร เช่น คุณธรรม จริยธรรม จรรยา มารยาทของนักตนตรร</p>	<p>คุณธรรมจริยธรรมสำหรับครูสอนตนตรรศึกษา</p>
2. ด้านความรู้	<p>1) เนื้อหาสาระด้านการศึกษาศึกษาและวิชาชีพครู เช่น หลักการศึกษาศึกษา ปรัชญาการศึกษา วิชาชีพรู จิตวิทยาพัฒนาการ และจิตวิทยาการศึกษา หลักสูตรและการสอน การวิจัยทางการศึกษา และการบริหารการศึกษา</p> <p>2) เนื้อหาสาระด้านตนตรร เช่น ทฤษฎีตนตรรและทักษะปฏิบัติตนตรร วรรณคดีตนตรร สุนทรียศาสตร์ทางตนตรร</p> <p>3) เนื้อหาสาระด้านตนตรรศึกษา เช่น ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนตนตรรในด้านผู้สอนตนตรร ด้านผู้เรียนตนตรร ด้านหลักสูตรตนตรร ด้านการเรียนการสอนตนตรร และหลักการทางตนตรรศึกษา</p>	<p>บูรณาการของความรู้ออนตรรศึกษาที่ครอบคลุมไม่้อยกว่าที่รูดังต่อไปนี้</p> <p>2.1) ทักษะตนตรร</p> <p>(1) ทักษะพื้นฐานที่สำคัญทั้งในเครื่องมือของตนตรรและทักษะเบื้องต้นของการปฏิบัติตนตรรและบรรเลงเครื่องตนตรรอื่น ๆ</p> <p>(2) การพัฒนาโน้ต ทักษะการขับร้องและการบรรเลงร่วมกันเป็นกลุ่ม</p> <p>2.2) ทฤษฎีตนตรร</p> <p>ทฤษฎีตนตรรเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการสร้างงานตนตรร ระบบประสานเสียง ทั้งในระบบตนตรรตะวันตก และระบบของตนตรรไทย</p> <p>2.3) ประวัติศาสตร์ และวรรณคดีตนตรร</p> <p>(1) การจัดระบบการเรียนรู้ออนตรรศึกษาประวัติศาสตร์ตนตรรไทยและในระบบสากล</p> <p>(2) วรรณคดีสำคัญในชุดต่าง ๆ</p> <p>2.4) สุนทรียศาสตร์</p>

ตารางที่ 24 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านกับเนื้อหาสาระสำคัญของความเชื่อมโยงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาดนตรีศึกษาที่ปรากฏในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้	เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีศึกษา	เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาดนตรีศึกษาที่ปรากฏในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี)
3. ด้านทักษะทางปัญญา	<p>1) เนื้อหาสาระด้านการศึกษาศาสตร์และวิชาชีพครู เช่น การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบและจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ การศึกษาพิเศษ การวิจัยทางการศึกษา กระแสความนิยมและปัญหาทางการศึกษา</p> <p>2) เนื้อหาสาระด้านดนตรี เช่น นวัตกรรมทางดนตรี การจัดการแสดงดนตรี</p> <p>3) เนื้อหาสาระด้านดนตรีศึกษา เช่น การวิจัยทางดนตรีศึกษา และการมีประสบการณ์วิชาชีพ</p>	<p>การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องในศาสตร์สาขาคนดนตรีศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหา การพัฒนาผู้เรียน และการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้ มีความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานอย่างมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการสอนดนตรีศึกษา</p>
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	<p>1) เนื้อหาสาระด้านการศึกษาศาสตร์และวิชาชีพครู เช่น คุณธรรม จริยธรรมสำหรับครู และความเป็นครู เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครู การออกแบบและจัดการเรียนรู้</p> <p>2) เนื้อหาสาระด้านดนตรี เช่น การจัดโครงการแสดงดนตรี</p> <p>3) เนื้อหาสาระด้านดนตรีศึกษา เช่น การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p>	<p>มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้เรียนดนตรีระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เอาใจใส่ผู้เรียน และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างมีความรับผิดชอบ</p>

ตารางที่ 24 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านกับเนื้อหาสาระสำคัญของความเชื่อมโยงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาดนตรีศึกษาที่ปรากฏในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้	เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชาดนตรีศึกษา	เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาดนตรีศึกษาที่ปรากฏในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี)
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	<p>1) เนื้อหาสาระด้านการศึกษาศาสตร์และวิชาชีพครู เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครู นวัตกรรมการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา</p> <p>2) เนื้อหาสาระด้านดนตรี เช่น เทคโนโลยีทางดนตรี และนวัตกรรมทางดนตรี</p> <p>3) เนื้อหาสาระด้านดนตรีศึกษา เช่น ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรี การวัดและประเมินผลทางดนตรี และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p>	<p>มีความไวในการวิเคราะห์รูปแบบความคิดของข้อมูลสารสนเทศด้านดนตรีจากผู้เรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สามารถสื่อสาร มีดุลยพินิจในการเลือกใช้และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้อย่างเหมาะสม</p>
6. ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้	<p>1) เนื้อหาสาระด้านการศึกษาศาสตร์และวิชาชีพครู เช่น การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบและจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียนและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้</p> <p>2) เนื้อหาสาระด้านดนตรี เช่น การจัดโครงการแสดงดนตรี</p> <p>3) เนื้อหาสาระด้านดนตรีศึกษา เช่น ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรี และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ</p>	<p>6.1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ดนตรีที่เป็นรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์</p> <p>6.2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ดนตรีสำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งที่มีความสามารถพิเศษ ที่มีความสามารถปานกลาง และที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม</p> <p>6.3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้วิชาเอกดนตรีศึกษาอย่างบูรณาการ</p>

9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารได้แก่ 1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา / สาขาวิชาต่างๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ 2) มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ.2549 ของประเทศไทย 3) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ.2558 ของประเทศไทย 4) เอกสารหลักสูตรดนตรีศึกษาของประเทศไทย และ 5) หลักสูตรสร้างครุมัธยมศึกษาสายวิชาครุศิลปศึกษา ของประเทศลาว สามารถสรุปประเด็นสำคัญของกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ดังนี้

ตารางที่ 25 ตารางแสดงมาตรฐานผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

มาตรฐานผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้
1. คุณธรรม จริยธรรมต่อสังคม และวิชาชีพ 1.1 มีจิตสำนึกที่ใฝ่ในการใช้ชีวิต มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเคารพกฎกติกาของสังคม 1.2 มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความตรงต่อเวลา และมีความซื่อสัตย์สุจริต 1.3 มีความเข้าใจผู้อื่น เข้าใจสังคมโลก มีความเป็นมิตร มีจิตสาธารณะ และมีน้ำใจต่อผู้อื่น 1.4 มีความรู้ ความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และอุทิศตนเพื่อการศึกษา พัฒนาวิชาชีพให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ 1.5 สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนร่วม	1. คุณธรรม จริยธรรมต่อสังคม และวิชาชีพ (1) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (Dialectics) ในประเด็นวิกฤตด้านคุณธรรมจริยธรรมของสังคมและวิชาการ รวมทั้งประเด็นวิกฤตของจรรยาบรรณวิชาชีพครู (2) การเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์เชิงปฏิบัติการ (Interactive action learning) (3) การใช้กรณีศึกษา (Case study) (4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร (5) การแก้ปัญหาเป็นฐาน ให้ผู้เรียนการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง (6) การอภิปรายในหัวข้อทางคุณธรรม จริยธรรม (7) การร่วมกิจกรรมสาธารณะ (8) การคิด ให้ความเห็น และการรับฟังความคิดเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)	1. คุณธรรม จริยธรรมต่อสังคม และวิชาชีพ (1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (2) วัดและประเมินจากกลุ่มเพื่อน (3) วัดและประเมินจากผลงานการมีศึกษา (4) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร

ตารางที่ 25 ตารางแสดงมาตรฐานผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและกลยุทธ์การประเมินผล การเรียนรู้ (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้
<p>2. ความรู้และความเข้าใจ</p> <p>2.1 มีความรู้ ความเข้าใจในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพ ครู และวิชาชีพที่จะสอนอย่างกว้างขวาง</p> <p>2.2 มีความรู้ ความเข้าใจเชิงลึกในแนวคิด ทฤษฎีและหลักการทางดนตรี มีทักษะปฏิบัติทางดนตรี สามารถถ่ายทอดและสร้างสรรค์ดนตรีที่มีคุณค่า</p> <p>2.3 มีความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติของสาขาดนตรี ศึกษาในด้านผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตรและระบบทางการเรียนการสอนอย่างลึกซึ้ง และเป็นระบบ</p> <p>2.4 มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาดนตรีศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในการต่อยอดองค์ความรู้</p>	<p>2. ความรู้และความเข้าใจ</p> <p>(1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้และการเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry method)</p> <p>(2) การทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้</p> <p>(3) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตขององค์ความรู้และทฤษฎี</p> <p>(4) การเรียนรู้ร่วมมือ (Collaborative learning) เพื่อประยุกต์และประเมินค่าองค์ความรู้ในสถานการณ์โลกแห่งความเป็นจริง</p> <p>(5) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปี ตลอดหลักสูตร</p> <p>(6) การเรียนรู้แบบเน้นวิจัยเป็นฐาน การเรียนรู้แบบโครงการ และการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง</p>	<p>2. ความรู้และความเข้าใจ</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้</p> <p>(3) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี</p> <p>(4) วัดและประเมินจากการเรียนรู้ร่วมมือ</p> <p>(5) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>

ตารางที่ 25 ตารางแสดงมาตรฐานผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและกลยุทธ์การประเมินผล
การเรียนรู้ (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้
<p>3. ทักษะทางปัญญา</p> <p>3.1 สามารถอธิบายวิเคราะห์ ค้นหาข้อเท็จจริง และประเมินข้อมูลที่ได้รับ แสดงความเป็นเหตุเป็นผล วิเคราะห์ แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ รวมถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้วยตนเอง</p> <p>3.2 สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแก้ปัญหาเสนอแนวทางแก้ไขได้อย่างมีความสร้างสรรค์</p> <p>3.3 สามารถเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้</p> <p>3.4 มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ในการพัฒนาศาสตร์ทางดนตรีศึกษา และพัฒนาวิชาชีพครูได้อย่างเป็นระบบ</p> <p>3.5 มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้</p>	<p>3. ทักษะทางปัญญา</p> <p>(1) การวิเคราะห์แบบวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพ และทางสังคม (Problem-based learning)</p> <p>(2) การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Research-based learning)</p> <p>(3) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอย่างมีวิสัยทัศน์ (Research and Development และ Vision-based learning)</p> <p>(4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเข้มแข็งเป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>	<p>3. ทักษะทางปัญญา</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพ และทางสังคม</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่</p> <p>(3) วัดและประเมินจากผลการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม</p> <p>(4) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเข้มแข็ง เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>

ตารางที่ 25 ตารางแสดงมาตรฐานผลการเรียนรู้ กลุ่มสาระการสอนและกลุ่มสาระประเมินผล
การเรียนรู้ (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้	กลุ่มสาระการสอน	กลุ่มสาระประเมินผลการเรียนรู้
<p>4. ทักษะการสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม</p> <p>4.1 รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และบทบาทในการเป็นครูที่ดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และสังคม มีความคิดในเชิงบวก</p> <p>4.2 เข้าใจผู้อื่น ให้เกียรติ เคารพในสิทธิมนุษยชน รับผิดชอบต่อความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น</p> <p>4.3 มีความกล้าแสดงออกในทางที่ดี เช่น ในการถ่ายทอดดนตรี การเรียนการสอน และการนำเสนอผลงานของตนเอง</p> <p>4.4 มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา ผู้เรียน หรือเพื่อนร่วมงาน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม</p> <p>4.5 มีความขยันหมั่นเพียร แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>4.6 มีความสามารถทางการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสมในแต่ละบุคคล</p>	<p>4. ทักษะการสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม</p> <p>(1) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action)</p> <p>(2) การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) ในการนำเสนอผลงานวิชาการ</p> <p>(3) การคิดให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)</p> <p>(4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>	<p>4. ทักษะการสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการเรียนแบบร่วมเมื่อ</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการศึกษาค้นคว้า/แก้โจทย์</p> <p>(3) วัดและประเมินจากผลนำเสนอผลงานกลุ่ม และการเป็นผู้ผู้นำในการอภิปรายซักถาม</p> <p>(4) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>

ตารางที่ 25 ตารางแสดงมาตรฐานผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและกลยุทธ์การประเมินผล
การเรียนรู้ (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้	กลยุทธ์การสอน	กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้
<p>5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>5.1 มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งที่เป็นตัวเลขทางคณิตศาสตร์ หรือสถิติ ภาษาพูดและภาษาเขียน ทำให้เข้าใจองค์ความรู้ และประเด็นต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว</p> <p>5.2 มีความสามารถในการประมวลผล แปลความหมาย จากข้อมูลคณิตศาสตร์และสถิติ และสามารถเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสมเหตุสมผล</p> <p>5.3 มีความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม</p>	<p>5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(1) การติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษากว่าหนังสือพิมพ์</p> <p>(2) การสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(3) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปี ตลอดหลักสูตร</p> <p>(4) การมีปฏิภาณในการนำเสนอและการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลกรติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษา</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(3) วัดและประเมินจากการทำงานกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>
<p>6. ทักษะการจัดการเรียนรู้</p> <p>6.1 เข้าใจเทคนิคและกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์</p> <p>6.2 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย</p> <p>6.3 สามารถบูรณาการจัดการเรียนรู้ในสาขาคุณธรรมศึกษากับศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้องได้</p>	<p>6. ทักษะการจัดการเรียนรู้</p> <p>(1) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา</p> <p>(2) การปฏิบัติการสอนเต็มเวลาในสถานศึกษา (Field based learning through action)</p> <p>(3) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปี ตลอดหลักสูตร</p>	<p>6. ทักษะการจัดการเรียนรู้</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการสอน</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการปฏิบัติการสอนเต็มเวลา</p> <p>(3) วัดและประเมินจากการทำงานกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>

10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร 1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในหัวข้อ การทวนสอบมาตรฐาน และหัวข้อพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาชา / สาขาวิชาต่างๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ และ2) เอกสารมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) ของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางในการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ มีรายละเอียดดังนี้

ในการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษาเป็นอย่างน้อย โดยอาจจัดทำการทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และระดับหลักสูตร เมื่อได้ดำเนินการทวนสอบแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการทวนสอบเพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้

โดยจะต้องมีคณะกรรมการตรวจสอบรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม และกิจกรรมเสริมความเป็นครูตลอดหลักสูตร รวมทั้งการกำกับให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตร สถานศึกษาที่รับนิสิตนักศึกษาไปปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเฉพาะด้านหรือวิชาเอกมีการประเมินนิสิตนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ และกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมทวนสอบผลการเรียนรู้

11. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้ จากเอกสารต่างๆ ได้แก่ 1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (หัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับแรกเข้า) 2) เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทย 3) และหลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลป์ศึกษา ของประเทศลาว สามารถสรุปคุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้ได้ดังนี้

1. คัดเลือกตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ในการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่เมืองต่างๆ กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาเป็นผู้คัดเลือก ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) มีกิริยามารยาทดี
- 2) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 3) มีความรักในอาชีพครู
- 4) มีความขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่การศึกษาเล่าเรียน
- 5) เป็นผู้มีสุขภาพจิตที่ดี และ ร่างกายแข็งแรง

6) เป็นนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.7) หรือ เทียบเท่า และมีผลการเรียนที่ดี

2. คัดเลือกโดยตรงจากทางสถาบัน โดยการสอบทฤษฎี สอบปฏิบัติ และการสัมภาษณ์ ผู้เข้าศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) มีกิริยามารยาทดี
- 2) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 3) มีความรักในอาชีพครู
- 4) มีความขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่การศึกษาเล่าเรียน
- 5) เป็นผู้มีสุขภาพจิตที่ดี และ ร่างกายแข็งแรง
- 6) เป็นนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นกลาง หรือชั้นสูง
- 7) มีความรู้พื้นฐานด้านทฤษฎีและโสตทักษะ
- 8) มีความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติดนตรี

หมายเหตุ* หากผู้เข้าศึกษาเป็นครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาระดับชั้นสูง หรือเป็นพนักงานที่เรียนจบสายครุระดับชั้นสูง มีผลงานดีเด่น และมีประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป สามารถเข้าศึกษาได้หากได้รับการเห็นชอบจากต้นสังกัดที่ทำงาน

12. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารได้แก่ 1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในหัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสถา/สาขาวิชาต่างๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ และ 2) ศึกษาข้อกำหนดในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ.2558 สรุปสาระสำคัญของคณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอนของประเทศไทยเพื่อเป็นแนวทาง ดังนี้

คณาจารย์ประจำหลักสูตรของประเทศไทย ให้มีจำนวนและคุณวุฒิตามข้อกำหนดในประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งระบุว่า ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ซึ่งมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า 5 คน และในจำนวนนั้นต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่า ผู้ช่วยศาสตราจารย์อย่างน้อย 2 คน ทั้งนี้อาจารย์ประจำในแต่ละหลักสูตรจะเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้

คณาจารย์และผู้สนับสนุนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนในกลุ่มวิชาต่างๆ และอาจารย์พิเศษ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ช่วยสอนที่มีประสบการณ์ทางด้านวิชาเฉพาะ และอาจารย์จากภายนอก

13. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร 1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (หัวข้อการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิสาขา / สาขาวิชาต่างๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ) 2) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) สามารถสรุปเป็นเนื้อหาสาระสำคัญของทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ ได้ดังนี้

สถานศึกษาต้องระบุทรัพยากรสนับสนุนการเรียนการสอนและการจัดการที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และแนวทางในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงการจัดหาทรัพยากรเพิ่มเติมให้สามารถใช้ทรัพยากรได้อย่างเพียงพอและเต็มประสิทธิภาพ

โดยสถานศึกษาควรมีทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการที่มีประสิทธิภาพที่ครอบคลุม ไม่น้อยกว่า หัวข้อดังต่อไปนี้

1. ห้องเรียนที่มีอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม ได้แก่ คอมพิวเตอร์ เครื่องดนตรี และอุปกรณ์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยมีการจัดตารางการใช้ห้องเรียนอย่างเป็นระบบ

2. ห้องปฏิบัติการ ได้แก่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางดนตรีพื้นเมืองลาว และดนตรีสากล ห้องปฏิบัติการทางนาฏศิลป์ ห้องปฏิบัติการทางศิลปะ ที่จำเป็นต่อหลักสูตรวิชาเอกที่เปิดสอน

3. ห้องเรียนแบบสื่อประสมหรือสื่อการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-learning)

4. ห้องสมุด ประกอบไปด้วยสื่อต่างๆ ที่ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอ เกี่ยวข้องกับวิชาเอกทางดนตรีศึกษา วิชาความรู้ทางดนตรี วิชาความรู้ทางการศึกษาและวิชาความรู้ทั่วไปเช่น ตำราเรียน หนังสือ วารสาร โสตทัศนวัสดุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลข่าวการศึกษา ฐานข้อมูลวารสารทางการศึกษา เป็นต้น

5. ประชาชนชาวบ้าน และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม

6. ทรัพยากรอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

14. แนวทางพัฒนาอาจารย์

ผู้วิจัยศึกษา 1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในหัวข้อการพัฒนา มาตรฐานคุณวุฒิสาขา / สาขาวิชาต่างๆ ในแต่ละระดับคุณวุฒิ และ 2) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) ซึ่งได้ระบุแนวทางการพัฒนาอาจารย์ โดยเฉพาะด้านกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ สามารถสรุปแนวทางพัฒนาอาจารย์ สำหรับสาขาดนตรีศึกษาเป็นสาระสำคัญได้ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์ใหม่

- 1) จัดการปฐมนิเทศสำหรับอาจารย์ใหม่ทุกคน
- 2) จัดการฝึกอบรมคณาจารย์ใหม่ในด้านการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล
- 3) จัดอาจารย์พี่เลี้ยง คอยให้คำแนะนำและคำปรึกษาในด้านวิชาการและการปรับตัว
- 4) สนับสนุนด้านการวิจัย ทั้งด้านทุนในการทำวิจัยและการพัฒนาคุณภาพงานวิจัย

2. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์ประจำการ

- 1) สนับสนุนอาจารย์เข้าร่วมการอบรมความรู้จากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก รวมทั้งการประชุมสัมมนาวิชาการต่างๆ ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน
- 2) สนับสนุนเงินทุนในการทำวิจัยในรายวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล
- 3) ส่งเสริมการจัดทำผลงานเพื่อพัฒนาเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
- 4) ส่งเสริมให้คณาจารย์ไปศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ

15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารได้แก่ 1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในหัวข้อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน 2) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขา ครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) 3) เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี พ.ศ.2558 4) เอกสารการประกันคุณภาพภายนอก (สมศ.) 5) เอกสารการประกันคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษาในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และ 6) เอกสารคู่มือการประกันคุณภาพ การศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557 สามารถสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอนดังนี้

หลักสูตรแต่ละหลักสูตรต้องกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นหลัก 4 ประเด็น คือ การบริหารหลักสูตร ทรัพยากรประกอบการเรียน การสอน การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา ความต้องการตลาดแรงงาน สังคมและ/หรือ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

สถานศึกษาต้องมีการประกันคุณภาพภายใน และมีการรายงานผลการประกันคุณภาพ ภายในต่อสภาสถาบัน มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตร และตัวบ่งชี้และเกณฑ์การ ประเมิน ควรมีอย่างน้อย 5 ข้อ ดังต่อไปนี้

- (1) มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิฯ

(2) มีการวางแผนดำเนินการหลักสูตร โดยการ จัดทำรายละเอียดของหลักสูตร จัดทำ รายละเอียดของรายวิชา และจัดทำรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม

(3) มีการดำเนินการตามแผน และการจัดทำรายงานผล โดยการ รายงานผลการดำเนินการ รายวิชา รายงานผลการดำเนินการประสบการณ์ภาคสนาม และรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร

(4) มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา

(5) มีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิฯ

ขั้นตอนการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มีดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพหลักสูตรทุกหลักสูตรอย่างต่อเนื่องและ หลักสูตรจะต้องมีตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องและเกณฑ์การประเมินตามที่ประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอกกำหนดเป็นอย่างน้อย โดยสถาบันฯ จะกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การ ประเมินเพิ่มก็ได้

2. กรณีที่สาขา/สาขาวิชาใดที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับคุณวุฒิ สาขา/สาขาวิชานั้นแล้ว นอกจากตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องและเกณฑ์การประเมินตามที่การประเมินคุณภาพ ภายในและการประกันคุณภาพภายนอกกำหนดแล้ว อาจมีตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติม ตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานระดับคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้น ซึ่งสถาบันฯจะกำหนดตัวบ่งชี้และ เกณฑ์การประเมินเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิของสาขา/สาขาวิชานั้นๆด้วยก็ได้

3. สถาบันฯ จะต้องรายงานผลการประเมินการประกันคุณภาพภายในซึ่งรวมถึงการประกัน คุณภาพหลักสูตรตามข้อที่ 1 และ/หรือ ข้อ 2 ด้วย ต่อสภาสถาบันฯ ต่อคณะกรรมการการอุดมศึกษา และต่อสาธารณะ

4. สถาบันฯ จะต้องนำผลการประเมินมาปรับปรุงคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการ สอนเพื่อให้บัณฑิตมีผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังเสมอ

นอกจากนี้ยังมีการกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน ที่สะท้อนการดำเนินงานตาม มาตรฐานคุณวุฒิฯ แสดงตัวอย่างรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 26 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
<p>1. การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน</p> <p>1.1 การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร</p> <p>1.2 การพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน</p> <p>(1) การพัฒนาการเรียนการสอนคณาจารย์ใหม่</p> <p>(2) การพัฒนาการเรียนการสอนคณาจารย์ประจำการ</p> <p>(3) การพัฒนาบุคลากรด้านการสนับสนุนการเรียนการสอน</p>	<p>มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างน้อย 1 ครั้งใน 5 ปี</p> <p>ได้รับการปฐมนิเทศ มีการปฐมนิเทศคณาจารย์ใหม่ ด้านการจัดการเรียนการสอนทุกคน</p> <p>มีการพัฒนาคณาจารย์ประจำการด้านวิธีการสอนและวิธีการวัดผลอย่างน้อย 1 ครั้งใน 2 ปีทุกคน</p> <p>มีการพัฒนาบุคลากรด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนอย่างน้อย 1 ครั้งใน 2 ปีทุกคน</p>
<p>2. การวางแผนการดำเนินการหลักสูตร</p> <p>2.1 การจัดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร</p> <p>2.2 การจัดกิจกรรมเสริมความเป็นครู</p> <p>2.3 การจัดคณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร</p>	<p>มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรทำหน้าที่ครบวงจรคือ วางแผนการสอน จัดการสอนและประเมินผลการสอน</p> <p>มีโครงการกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปี ทุกปีตลอดหลักสูตร โดยมีคณะกรรมการบริหารโครงการและมีการประเมินผลการเข้าโครงการของนิสิต นักศึกษาเป็นรายบุคคล เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาควบคู่กับผลการเรียนรายวิชาตามหลักสูตร</p> <p>มีคณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรตามเกณฑ์</p>

ตารางที่ 26 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554) (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
<p>2.4 การจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร</p> <p>2.5 การจัดทำรายละเอียดของรายวิชาและ ประสบการณ์ภาคสนาม</p>	<p>หลักสูตรใหม่ให้จัดทำรายละเอียดหลักสูตร ตามมาตรฐานคุณวุฒิฯ สาขา</p> <p>ให้จัดทำรายละเอียดรายวิชาตามมาตรฐาน คุณวุฒิฯ สาขา</p>
<p>3. การดำเนินการตามแผน และการจัดทำ รายงานผล</p> <p>3.1 การจัดสรรทรัพยากร</p> <p>(1) อาคารสถานที่สำหรับการเรียนการ สอน</p> <p>(2) สื่อคอมพิวเตอร์สำหรับการเรียนการ สอน</p> <p>(3) หนังสือห้องสมุด</p> <p>(4) การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อเสริมสร้าง การเรียนรู้ตามอัธยาศัย</p> <p>3.2 การจัดการเรียนการสอนและรายงาน ผล</p> <p>(1) การจัดทำประมวลการสอนรายวิชา</p> <p>(2) การรายงานผลการดำเนินการ รายวิชา</p> <p>(3) การรายงานผลการดำเนินการ ประสบการณ์ภาคสนาม</p> <p>(4) การรายงานผลการดำเนินการ หลักสูตร</p>	<p>มีปริมาณและคุณภาพเหมาะสมกับการเรียน การสอนและจำนวนนิสิต/นักศึกษา</p> <p>มีปริมาณและคุณภาพเหมาะสมกับการเรียน การสอนและจำนวนนิสิต/นักศึกษา</p> <p>มีจำนวนเพียงพอตามวิชาเอกที่เปิดสอน</p> <p>มีการจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์</p> <p>มีประมวลการสอนรายวิชาที่ครอบคลุมพุทธิ พิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย</p> <p>มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการรายวิชา ที่เปิดสอนทุกภาคการศึกษา</p> <p>มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการ ประสบการณ์ภาคสนามที่เปิดสอนทุกภาค การศึกษา</p> <p>มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการหลักสูตร ทุกปีการศึกษา</p>

ตารางที่ 26 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2554) (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	เกณฑ์การประเมิน
<p>4. การพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผล การเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงาน</p> <p>4.1 การประเมินการสอนของคณาจารย์</p> <p>4.2 การพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและกลยุทธ์การสอน</p> <p>4.3 การประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต/นักศึกษา</p> <p>4.4 การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การเรียนการสอน</p>	<p>มีการประเมินการสอนของคณาจารย์ทุกภาค การศึกษา</p> <p>มีการนำผลการประเมินการสอนมาใช้ในการปรับปรุงประมวลการสอนรายวิชา โดยระบุไว้ในประมวลการสอนในภาคการศึกษาถัดไป</p> <p>มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนิสิต/นักศึกษา ที่ครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้</p> <p>มีการรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนต่อสภา สถาบันอุดมศึกษาทุกปี</p>
<p>5. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิฯ</p>	<p>มีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิฯ ของผู้สำเร็จ การศึกษาทุกระดับ</p>

ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมตามจุดเน้น โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

ในการประกันคุณภาพภายนอก หน่วยงานของประเทศลาวและประเทศไทยมีความแตกต่างกันตรงที่ ประเทศลาวเป็นหน่วยงานของรัฐบาลกลาง ซึ่งเป็นหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ แต่ ประเทศไทย เป็นหน่วยงานกึ่งราชการ ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับชาติที่รัฐสนับสนุนงบประมาณ มีการบริหารอิสระคล่องตัวพอสมควร

16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในหัวข้อ ขั้นตอนการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พิจารณาเห็นความเหมาะสมในการนำไปปรับใช้กับประเทศลาว จึงสรุปประเด็นสำคัญของประเทศไทยเพื่อเป็นแนวทางการนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สู่การปฏิบัติได้ ดังนี้

ระบุกระบวนการที่สถาบันอุดมศึกษานำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สู่การพัฒนาหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุง ดังนี้

16.1 ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตาม หลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา

16.2 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา ตาม มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน โดยมี อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาดนตรีศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย 2 คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียด ของหลักสูตร (มคอ.2 ของประเทศไทย)

16.3 การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา ตามข้อ 16.2 นั้น ในหัวข้อ มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษาแล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่ง สถาบันฯ ต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษาของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษ กว่าบัณฑิต ในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและ พันธกิจของสถาบันฯ และเป็นที่น่าสนใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันฯ หรือผู้ที่สนใจ จะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่การกระจายความรับผิดชอบต่อ มาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชา ในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

16.4 จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่ กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตาม แบบรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3 ของประเทศ ไทย) และ แบบ รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4 ของประเทศไทย) ตามลำดับ พร้อมทั้ง แสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯ ต้อง มอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของ ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

16.5 สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันฯอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

16.6 สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วัน นับแต่สภาสถาบันฯอนุมัติ

16.7 เมื่อสภาสถาบันฯ อนุมัติตามข้อ 16.5 แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขา/สาขาวิชา

16.8 เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชา ที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5 ของประเทศไทย) และแบบรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.6) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7 ของประเทศไทย) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการสอน กลยุทธ์การสอน ประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้

16.9 เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการจัดการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ในหัวข้อ ขั้นตอนการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พิจารณาเห็นความเหมาะสม เป็นตัวอย่างและแนวทางในการนำไปปรับใช้กับประเทศลาว มีรายละเอียดการเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) ดังนี้

เพื่อประโยชน์ต่อการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา การรับรองคุณวุฒิเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนในการเข้ารับราชการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) การรับรองคุณวุฒิเพื่อการศึกษาต่อหรือทำงานในต่างประเทศ และเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการ สังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะสามารถตรวจสอบหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ได้โดยสะดวก ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) เมื่อสถาบันฯได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1. เป็นหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา ก่อนเปิดสอนและได้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วันนับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรนั้น
2. ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรซึ่ง สอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นไปต่อเนื่องกัน 2 ปี นับตั้งแต่เปิดสอนหลักสูตรที่ได้พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เว้นแต่หลักสูตรใดที่มี มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชาได้กำหนดตัวบ่งชี้และ/หรือเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติม ผลการประเมินคุณภาพจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นๆกำหนด จึงจะได้รับการเผยแพร่ กรณีหลักสูตรใดมีครึ่งระยะเวลาของหลักสูตร 1 ปีหรือน้อยกว่าให้พิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในของปีแรกที่เปิดสอนด้วยหลักเกณฑ์เดียวกัน
3. หลักสูตรใดที่ไม่ได้รับการเผยแพร่ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการปรับปรุงตามเงื่อนไขที่ คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดจากผลการประเมินต่อไป
4. กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไป หรือเป็นไปตามที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชานั้นกำหนดทุกปีหลังจากได้รับการเผยแพร่ หาก ต่อมาปรากฏว่าผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณาถอนการ

เผยแพร่หลักสูตรนั้น จนกว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นจะได้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการ การอุดมศึกษา

18. รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรี ศึกษา

นางสาวจिरกานต์ สิริกวินกอบกุล

19. ภาคผนวก (ถ้ามี)

ผู้วิจัยศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทย ในแต่ละสถาบันมีรายวิชาที่ คล้ายคลึงกัน ซึ่งครอบคลุมความรู้ในสาขาวิชาดนตรีศึกษา ตัวอย่างรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ ที่ควร ศึกษา มีดังนี้

19.1 เนื้อหาสาระด้านการศึกษาและวิชาชีพครู ประกอบด้วยเนื้อหาทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และวิชาชีพครู ตัวอย่างรายวิชาที่ควรศึกษา ได้แก่ ความรู้เบื้องต้นทาง การศึกษา การออกแบบและการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนา หลักสูตร ภาษาอังกฤษสำหรับครู จริยธรรมความเป็นครู จิตวิทยาการศึกษา การวัดและประเมินผล ทางการศึกษา การบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยและสถิติเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปฏิบัติการวิชาชีพครู

19.2 เนื้อหาสาระด้านดนตรี ประกอบด้วยเนื้อหาทางด้านดนตรีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ตัวอย่างรายวิชาที่ควรศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีดนตรีตะวันตก ทฤษฎีดนตรีลาว การอ่านออกเสียงโน้ตและ พัฒนาสไตประสาท ทักษะปฏิบัติดนตรีพื้นเมือง ทักษะปฏิบัติเปียโน/คีย์บอร์ด การบรรเลงรวมวง ประวัตติและวรรณคดีดนตรีลาว ประวัตติและวรรณคดีดนตรีตะวันตก ดนตรีในบริบทของสังคม ดนตรี วิทยา ดนตรีประกอบการแสดง ดนตรีประกอบพิธีกรรมทางศาสนา การประพันธ์ดนตรี การขับร้อง ประสานเสียง

19.3 เนื้อหาสาระด้านดนตรีศึกษา ประกอบด้วยเนื้อหาที่บูรณาการทางด้านดนตรีทั้งในเชิง ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติดนตรี กับด้านการศึกษา และด้านการเรียนการสอนดนตรีในด้านผู้สอนดนตรี ตัวอย่างรายวิชาที่ควรศึกษา ได้แก่ หลักดนตรีศึกษา ดนตรีในระดับปฐมวัย ดนตรีในระดับ ประถมศึกษา ดนตรีในระดับมัธยมศึกษา จิตวิทยาการสอนดนตรี เทคโนโลยีดนตรีศึกษา หลักสูตร และการสอนดนตรี การสอนปฏิบัติทักษะดนตรี ประเด็นและแนวโน้มทางดนตรีศึกษา สุนทรียศาสตร์ กับดนตรีศึกษา หลักการสอนดนตรีในแบบออร์ฟ โคดาย และดาลโครซ ดนตรีศึกษาในเอเชียอาคเนย์ สัมมนาดนตรีศึกษา การวิจัยดนตรีศึกษา และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางดนตรีศึกษา

ตอนที่ 3 นำเสนอมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ผู้วิจัยได้จัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยจัดทำในรูปแบบของมคอ.1 ของประเทศไทย จำนวน 19 ข้อ เพื่อนำเสนอเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชาดนตรีศึกษา สำหรับประเทศลาว ซึ่งได้จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอน และบริบททางการศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา และเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

สาขาดนตรีศึกษา

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อภาษาไทย ปริญญาตรีครุมัธยมศึกษาในสายวิชาครุดนตรีศึกษา

ชื่อภาษาลาว **ປະລິນຍາຕີ ຄູ່ມັດທະຍົມ, ໃນສາຍວິຊາ ຄູ່ດົນຕີ**

ສິກສາ

ชื่อภาษาอังกฤษ Bachelor of Secondary Teacher Education, majoring in Music Education

3. ลักษณะของสาขา

สาขาดนตรีศึกษา เป็นศาสตร์ที่บูรณาการระหว่างองค์ความรู้ทางการศึกษา และองค์ความรู้ทางด้านดนตรีในเชิงทฤษฎีและทักษะปฏิบัติดนตรี ดนตรีศึกษาเป็นสาขาที่สร้างครุดนตรี และนักการศึกษาทางดนตรี การจัดการศึกษาในสาขาดนตรีศึกษา ประกอบด้วยวิชาครูและวิชาเอกทางดนตรีศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับปรัชญา ดนตรี จิตวิทยา สังคมวิทยา สุนทรียศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความเชื่อมโยงและบูรณาการในกลุ่มสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระแสวัฒนธรรมในศตวรรษที่ 21 สามารถถ่ายทอดดนตรีและพัฒนาความมีดนตรีการของคนในสังคมอย่างมีระบบระเบียบ เป็นผลให้เยาวชนและ

ประชาชนทั่วไปในสังคมเกิดความเข้าใจ ความรัก ความซาบซึ้งในดนตรีอย่างถ่องแท้ และมีการรักษา วัฒนธรรมดนตรีอันทรงคุณค่าให้อยู่คู่กับสังคมสืบไป

4. คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

1. มีคุณธรรม จริยธรรม เชื้อมั่นในการทำความดี มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต มีจิตอาสา เคารพกฎกติกาของสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข
2. มีความเป็นครู รักอาชีพครู มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู อุทิศตนเพื่อการศึกษา ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์ ให้ความรัก ความเมตตา ดูแลศิษย์ และมุ่งพัฒนาศิษย์ให้เกิดการเรียนรู้ อย่างเต็มศักยภาพ
3. มีความรู้รอบและรู้ลึก มีความรู้รอบในหลายสาขาวิชา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ รวมถึงรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม มีความรู้ลึกทางดนตรีศึกษา เข้าใจทฤษฎี หลักการ และสามารถ ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และสังคม
4. มีความคิดที่ดี มีความเป็นเหตุเป็นผล มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ ในการแก้ปัญหา และมีทักษะทางด้านวิชาชีพ
5. มีทักษะทางการสื่อสาร ใช้ภาษาลาวและภาษาต่างประเทศได้ดี มีทักษะทางเทคโนโลยี สารสนเทศ ในการสื่อสารและค้นคว้าข้อมูลอย่างเหมาะสม มีทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติในการ ศึกษาวิจัยและพัฒนารายการเรียนการสอน และมีทักษะการบริหารจัดการ ดำเนินการจัดการศึกษาให้ บรรลุเป้าหมาย
6. มีความใฝ่รู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ มีความอดทน ใจกว้าง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนา ตนเองและพัฒนานาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ
7. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพครู รู้จักวิธีการดูแล ตนเอง สามารถปรับตัวกับสถานการณ์ต่างๆได้
8. มีความเข้าใจ รัก และหวงแหนในวัฒนธรรมของชาติ สามารถประกอบอาชีพครู อยู่ ร่วมกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม แต่ยังคงดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์อันดีงามของประเทศชาติ มี การสืบสาน ถิ่นทอด และทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติอย่างยั่งยืน

5. มาตรฐานผลการเรียนรู้

1) คุณธรรม จริยธรรมต่อสังคม และวิชาชีพ

1.1 มีจิตสำนึกที่ดีในการใช้ชีวิต มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเคารพกฎกติกาของสังคม

1.2 มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความตรงต่อเวลา และมีความซื่อสัตย์สุจริต

1.3 มีความเข้าใจผู้อื่น เข้าใจสังคมโลก ความเป็นมิตร มีจิตสาธารณะ และมีน้ำใจต่อผู้อื่น

1.4 มีความรู้ ความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และอุทิศตนเพื่อการศึกษา พัฒนาศิษย์ให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

1.5 สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนร่วม

2) ความรู้และความเข้าใจ

2.1 มีความรู้ ความเข้าใจในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาที่จะสอนอย่างกว้างขวาง

2.2 มีความรู้ ความเข้าใจเชิงลึกในแนวคิด ทฤษฎีและหลักการทางดนตรี มีทักษะปฏิบัติทางดนตรี สามารถถ่ายทอดและสร้างสรรค์ดนตรีที่มีคุณค่า

2.3 มีความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติของสาขาดนตรีศึกษาในด้านผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร และบริบททางการเรียนการสอนอย่างลึกซึ้ง และเป็นระบบ

2.4 มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาดนตรีศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยในการต่อยอดองค์ความรู้

3) ทักษะทางปัญญา

3.1 สามารถคิดวิเคราะห์ ค้นหาข้อเท็จจริง และประเมินข้อมูลที่ได้รับ แสดงความเป็นเหตุเป็นผล วินิจฉัย แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ รวมถึงการทำวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.2 สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแก้ปัญหา เสนอแนวทางแก้ไขได้อย่างมีความสร้างสรรค์

3.3 สามารถเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้

3.4 มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ในการพัฒนาศาสตร์ทางดนตรีศึกษา และพัฒนาวิชาชีพครูได้อย่างเป็นระบบ

3.5 มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้

4) ทักษะการสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

4.1 รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และบทบาทในการเป็นครูที่ดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และสังคม มีความคิดในเชิงบวก

4.2 เข้าใจผู้อื่น ให้เกียรติ เคารพในสิทธิมนุษยชน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4.3 มีความกล้าแสดงออกในทางที่ดี เช่น ในการถ่ายทอดดนตรี การเรียนการสอน และการนำเสนอผลงานของตนเอง

4.4 มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา ผู้เรียน หรือเพื่อนร่วมงาน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

4.5 มีความขยันหมั่นเพียร แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ

4.6 มีความสามารถทางการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสมในแต่ละบุคคล

5) ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งที่เป็นตัวเลขทางคณิตศาสตร์ หรือสถิติ ภาษาพูดและภาษาเขียน ทำให้เข้าใจองค์ความรู้ และประเด็นต่างๆได้อย่างรวดเร็ว

5.2 มีความสามารถในการประมวลผล แปลความหมาย จากข้อมูลคณิตศาสตร์และสถิติ และสามารถเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอ

5.3 มีความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

6) ทักษะการจัดการเรียนรู้

6.1 เข้าใจเทคนิคและกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์

6.2 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย

6.3 สามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้ในสาขาดนตรีศึกษากับศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้องได้

6. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

กรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา

7. โครงสร้างหลักสูตร

โครงสร้างหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษา มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ดังนี้

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาครู	ไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเอกบังคับ	ไม่น้อยกว่า 59 หน่วยกิต
(โดยมีวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต)	
กลุ่มวิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

โดยมีรายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษา ระดับปริญญาตรี ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษา ระดับปริญญาตรี

หมวดวิชา	กลุ่มวิชา	ขอบเขตเนื้อหา
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	แบ่งเป็น 5 กลุ่มวิชา ได้แก่ 1. กลุ่มวิชาภาษา 2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 3. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 4. กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ 5. กลุ่มวิชาพลศึกษา	วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจ ธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อ สื่อสาร ความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของ ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี
2. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต	กลุ่มวิชาครูไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต ได้แก่ เนื้อหาทางด้านวิชาชีพครู	เนื้อหาทางการศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทางด้านการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และ วิชาชีพครู อันประกอบไปด้วย หลักการศึกษา ปรัชญา การศึกษา วิชาชีพครู คุณธรรม จริยธรรมสำหรับครู และความเป็นครู จิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยา การศึกษา การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร การ ออกแบบและจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียนและ สิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศและ

โครงสร้างหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษา ระดับปริญญาตรี (ต่อ)

หมวดวิชา	กลุ่มวิชา	ขอบเขตเนื้อหา
		การสื่อสารสำหรับครู นวัตกรรมการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา การศึกษาพิเศษ การวิจัยทางการศึกษา และการบริหารการศึกษา รวมถึงกระแสด้านความนิยมและปัญหาทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้และเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้แก่เยาวชน และช่วยพัฒนาสังคม
2. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต	กลุ่มวิชาครูไม่น้อยกว่า 40 หน่วยกิต ได้แก่ เนื้อหาทางด้านวิชาชีพครู	ส่วนรวม ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ
	กลุ่มวิชาเอกบังคับ ไม่น้อยกว่า 59 หน่วยกิต (โดยมีวิชาประสบการณ์วิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต) ได้แก่ เนื้อหาทางด้านดนตรี และดนตรีศึกษา	เนื้อหาทางด้านดนตรี มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในองค์ประกอบและสาระดนตรีตั้งแต่พื้นฐานจนถึงขั้นสูง สาระดนตรีประกอบไปด้วย ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติ ดนตรี วรรณคดีดนตรี สุนทรียศาสตร์ทางดนตรี เทคโนโลยีทางดนตรี นวัตกรรมทางดนตรี รวมถึงคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของนักดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนจะมีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อดนตรี เป็นผู้แสดง ผู้ฟัง และผู้สร้างสรรค์ดนตรีที่ดี สามารถจัดโครงการแสดงดนตรีให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม
2. หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต (ต่อ)		เนื้อหาทางด้านดนตรีศึกษา มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของสาขา เป็นการบูรณาการความรู้ทางด้านดนตรีทั้งในเชิงทฤษฎีและทักษะปฏิบัติดนตรี กับด้านการศึกษา รวมถึงศาสตร์ต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกันกับสาขาดนตรีศึกษา ผู้เรียนควรมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรีในด้านผู้สอน ดนตรี ด้านผู้เรียนดนตรี ด้านหลักสูตรดนตรี และด้านบริบททางการเรียนการสอนดนตรี การวัดและประเมินผลทางดนตรี รวมถึงมีการฝึกประสบการณ์

โครงสร้างหลักสูตรสาขาดนตรีศึกษา ระดับปริญญาตรี (ต่อ)

หมวดวิชา	กลุ่มวิชา	ขอบเขตเนื้อหา
		วิชาชีพ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการเรียนการสอน และการถ่ายทอดดนตรีอย่างมีระบบ
	กลุ่มวิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต	วิชาที่มีเนื้อหาทางด้านดนตรี ดนตรีศึกษา และเนื้อหาทางด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น ศิลปศึกษา ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจ
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต		วิชาที่ทางสถาบันมีการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาในเรื่องที่มีความถนัดหรือเรื่องที่น่าสนใจ เป็นการเปิดโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพและชีวิตประจำวันได้

8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา

เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาดนตรีศึกษา ได้แก่ เนื้อหาสาระด้านการศึกษาและวิชาชีพครู เนื้อหาสาระด้านดนตรี และเนื้อหาสาระด้านดนตรีศึกษา โดยครอบคลุมเนื้อหาสาระสำคัญขั้นต่อดังต่อไปนี้

8.1 เนื้อหาสาระด้านการศึกษาและวิชาชีพครู ประกอบด้วยเนื้อหาทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และวิชาชีพครู มุ่งให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และวิชาชีพครู อันประกอบไปด้วย หลักการศึกษา ปรับปรุงการศึกษา วิชาชีพครู คุณธรรม จริยธรรมสำหรับครู และความเป็นครู จิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการศึกษา การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบและจัดการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียนและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครู นวัตกรรมการศึกษา การวัดและประเมินผลการศึกษา การศึกษาพิเศษ การวิจัยทางการศึกษา และการบริหารการศึกษา รวมถึงกระแสความนิยมและปัญหาทางการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้และเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้แก่เยาวชน และช่วยพัฒนาสังคมส่วนรวม ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ

8.2 เนื้อหาสาระด้านดนตรี ประกอบด้วยเนื้อหาทางด้านดนตรีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ในองค์ประกอบและสาระดนตรีตั้งแต่พื้นฐานจนถึงขั้นสูง สาระดนตรีประกอบไป

ด้วย ทฤษฎีดนตรีและทักษะปฏิบัติดนตรี วรรณคดีดนตรี สุนทรียศาสตร์ทางดนตรี เทคโนโลยีทางดนตรี นวัตกรรมทางดนตรี รวมถึงคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณของนักดนตรี เพื่อให้ผู้เรียนจะมีความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อดนตรี เป็นผู้แสดง ผู้ฟัง และผู้สร้างสรรค์ดนตรีที่ดี สามารถจัดโครงการแสดงดนตรีให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม

8.3 เนื้อหาสาระด้านดนตรีศึกษา ประกอบด้วยเนื้อหาที่บูรณาการทางด้านดนตรีทั้งในเชิงทฤษฎีและทักษะปฏิบัติดนตรี กับด้านการศึกษา และด้านการเรียนการสอนดนตรีในด้านผู้สอนดนตรี มุ่งให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของสาขา เป็นการบูรณาการความรู้ทางด้านดนตรีทั้งในเชิงทฤษฎีและทักษะปฏิบัติดนตรี กับด้านการศึกษา รวมถึงศาสตร์ต่างๆที่มีความเกี่ยวข้อง กับสาขาดนตรีศึกษา ผู้เรียนควรมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนดนตรีในด้านผู้สอนดนตรี ด้านผู้เรียนดนตรี ด้านหลักสูตรดนตรี และด้านบริบททางการเรียนการสอนดนตรี การวัดและประเมินผลทางดนตรี รวมถึงมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อนำความรู้มาใช้ในการเรียนการสอน และการถ่ายทอดดนตรีอย่างมีระบบ

9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

1) กลยุทธ์การสอน

1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (Dialectics) ในประเด็นวิกฤตด้านคุณธรรมจริยธรรมของสังคมและวิชาการ รวมทั้งประเด็นวิกฤตของจรรยาบรรณวิชาชีพครู
- (2) การเรียนรู้โดยการปฏิสัมพันธ์เชิงปฏิบัติการ (Interactive action learning)
- (3) การใช้กรณีศึกษา (Case study)
- (4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร
- (5) การใช้ปัญหาเป็นฐาน ให้ผู้เรียนการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง
- (6) การอภิปรายในหัวข้อทางคุณธรรม จริยธรรม
- (7) การร่วมกิจกรรมสาธารณะ
- (8) การคิด ให้ความเห็น และการรับฟังความคิดเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)

1.2 ด้านความรู้

- (1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้และการเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry method)
- (2) การทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้
- (3) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตขององค์ความรู้และทฤษฎี
- (4) การเรียนรู้ร่วมมือ (Collaborative learning) เพื่อประยุกต์และประเมินค่าองค์ความรู้ในสถานการณ์โลกแห่งความเป็นจริง

(5) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร

(6) การเรียนรู้แบบเน้นวิจัยเป็นฐาน การเรียนรู้แบบโครงการ และการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง

1.3 ด้านทักษะทางปัญญา

(1) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพ และทางสังคม (Problem-based learning)

(2) การทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Research-based learning)

(3) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอย่างมีวิสัยทัศน์ (Research and Development และ Vision-based learning)

(4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(1) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action)

(2) การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) ในการนำเสนองานวิชาการ

(3) การคิดให้เห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking)

(4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร

1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และเทคโนโลยีสารสนเทศ

(1) การติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาจากข่าวหนังสือพิมพ์

(2) การสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(3) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร

(4) การฝึกภาษาในการนำเสนอและการจัดการเรียนการสอน

1.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

(1) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

(2) การปฏิบัติการสอนเต็มเวลาในสถานศึกษา (Field based learning through action)

(3) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร

2.กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาควิธี
- (2) วัดและประเมินจากกลุ่มเพื่อน
- (3) วัดและประเมินจากผลงานกรณีศึกษา
- (4) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอด

หลักสูตร

2.2 ด้านความรู้

- (1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้
- (2) วัดและประเมินจากผลการทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้
- (3) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาควิธี
- (4) วัดและประเมินจากการเรียนรู้ร่วมมือ
- (5) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอด

หลักสูตร

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา

- (1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาควิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพ และทางสังคม
- (2) วัดและประเมินจากผลการทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่
- (3) วัดและประเมินจากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
- (4) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอด

หลักสูตร

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- (1) วัดและประเมินจากผลการเรียนแบบร่วมมือ
- (2) วัดและประเมินจากผลการศึกษาค้นคว้า/แก้โจทย์
- (3) วัดและประเมินจากผลนำเสนอผลงานกลุ่ม และการเป็นผู้นำในการอภิปรายซักถาม
- (4) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- (1) วัดและประเมินจากผลการติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญ

ด้านการศึกษา

- (2) วัดและประเมินจากผลการสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้าน

การศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(3) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอด

หลักสูตร

2.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้

(1) วัดและประเมินจากผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการสอน

(2) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนเต็มเวลา

(3) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอด

หลักสูตร

10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาต้องกำหนดให้มีระบบและกลไกการทวนสอบเพื่อยืนยันว่านักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาทุกคน มีผลการเรียนรู้ทุกด้านตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษาเป็นอย่างน้อย โดยอาจจัดทำการทวนสอบในระดับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และระดับหลักสูตร เมื่อได้ดำเนินการทวนสอบแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการทวนสอบเพื่อเป็นหลักฐานการบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้

โดยจะต้องมีคณะกรรมการตรวจสอบรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม และกิจกรรมเสริมความเป็นครูตลอดหลักสูตร รวมทั้งการกำกับให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตร สถานศึกษาที่รับนิสิตนักศึกษาไปปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเฉพาะด้าน หรือวิชาเอกมีการประเมินนิสิตนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ และกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมทวนสอบผลการเรียนรู้

CHULALONGKORN UNIVERSITY

11. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

11.1 คัดเลือกตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ในการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่เมืองต่างๆ กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาเป็นผู้คัดเลือก ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) มีกิริยามารยาทดี
- 2) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 3) มีความรักในอาชีพครู
- 4) มีความขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่การศึกษาเล่าเรียน
- 5) เป็นผู้มีความสุขภาพจิตที่ดี และ ร่างกายแข็งแรง
- 6) เป็นนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.7) หรือ เทียบเท่า และมีผลการ

เรียนที่ดี

11.2 คัดเลือกโดยตรงจากทางสถาบัน โดยการสอบทฤษฎี สอบปฏิบัติ และการสัมภาษณ์ ผู้เข้าศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) มีกิริยามารยาทดี
- 2) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 3) มีความรักในอาชีพครู
- 4) มีความขยันหมั่นเพียร เอาใจใส่การศึกษาเล่าเรียน
- 5) เป็นผู้มีความสุขภาพจิตที่ดี และ ร่างกายแข็งแรง
- 6) เป็นนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นกลาง หรือชั้นสูง
- 7) มีความรู้พื้นฐานด้านทฤษฎีและโสตทักษะ
- 8) มีความสามารถทางด้านทักษะปฏิบัติดนตรี

12. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

คณาจารย์ประจำหลักสูตรควรมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า 5 คน และในจำนวนนั้นต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์อย่างน้อย 2 คน

คณาจารย์และผู้สนับสนุนการเรียนการสอน ประกอบไปด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอนในกลุ่มวิชาต่างๆ และอาจารย์พิเศษ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ช่วยสอนที่มีประสบการณ์ทางด้านวิชาเฉพาะ และอาจารย์จากภายนอก

13. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

สถานศึกษาควรมีทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการที่มีประสิทธิภาพที่ครอบคลุมไม่น้อยกว่า หัวข้อดังต่อไปนี้

1. ห้องเรียนที่มีอุปกรณ์ประกอบการเรียนสอนเหมาะสม ได้แก่ คอมพิวเตอร์ เครื่องดนตรี และอุปกรณ์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยมีการจัดตารางการใช้ห้องเรียนอย่างเป็นระบบ
2. ห้องปฏิบัติการ ได้แก่ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางดนตรีพื้นเมืองลาว และดนตรีสากล ห้องปฏิบัติการทางนาฏศิลป์ ห้องปฏิบัติการทางศิลปะ ที่จำเป็นต่อหลักสูตรวิชาเอกที่เปิดสอน
3. ห้องเรียนแบบสื่อประสมหรือสื่อการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)
4. ห้องสมุด ประกอบไปด้วยสื่อต่างๆ ที่ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอ เกี่ยวข้องกับวิชาเอกทางดนตรีศึกษา วิชาความรู้ทางดนตรี วิชาความรู้ทางการศึกษาและวิชาความรู้ทั่วไป เช่น ตำราเรียน

หนังสือ วารสาร โสตทัศนวัสดุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลข่าวการศึกษา ฐานข้อมูลวารสารทางการศึกษา เป็นต้น

5. ประชาชนชาวบ้าน และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม
6. ทรัพยากรอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ

14. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์

ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคณาจารย์ ทั้งคณาจารย์ใหม่และคณาจารย์ประจำการ ทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ โดยเฉพาะในการพัฒนาด้านทักษะการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน การวัดและประเมินผลการสอน โดยกำหนดจำนวนครั้งหรือจำนวนชั่วโมงที่คณาจารย์แต่ละท่านควรเข้าร่วมการพัฒนา

1. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์ใหม่

- 1) จัดการปฐมนิเทศสำหรับอาจารย์ใหม่ทุกคน
- 2) จัดการฝึกอบรมคณาจารย์ใหม่ในด้านการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน และการประเมินผล
- 3) จัดอาจารย์พี่เลี้ยง คอยให้คำแนะนำและคำปรึกษาในด้านวิชาการและการปรับตัว
- 4) สนับสนุนด้านการวิจัย ทั้งด้านทุนในการทำวิจัยและการพัฒนาคุณภาพงานวิจัย

2. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์ประจำการ

- 1) สนับสนุนอาจารย์เข้าร่วมการอบรมความรู้จากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก รวมทั้งการประชุมสัมมนาวิชาการต่างๆ ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน
- 2) สนับสนุนเงินทุนในการทำวิจัยในรายวิชาที่รับผิดชอบ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล
- 3) ส่งเสริมการจัดทำผลงานเพื่อพัฒนาเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
- 4) ส่งเสริมให้คณาจารย์ไปศึกษาต่อทั้งในประเทศและต่างประเทศ

15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีการกำหนดเกณฑ์ในการประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน พ.ศ.2557 โดยกำหนดตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงประเด็นต่างๆ มีสาระสำคัญดังนี้

องค์ประกอบในการ ประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง
1. การกำกับมาตรฐาน	1.1 การบริหารจัดการหลักสูตรตาม	- ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรปริญญาตรี เกณฑ์ 4 ข้อ
2. บัณฑิต	2.1 คุณภาพบัณฑิตตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ	- ผลประเมินคุณภาพบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (โดยผู้ใช้บัณฑิต/ผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย)
3. นักศึกษา	2.2 การดำเนินงานหรือผลงานวิจัย ของผู้สำเร็จการศึกษา	- ผลงานตีพิมพ์หรือผลงานวิจัย - ผลงานของนักศึกษาระดับปริญญาโท/เอกที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่
	3.1 การรับนักศึกษา	- การรับนักศึกษา - การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา
	3.2 การส่งเสริมและพัฒนา การศึกษา	- การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษาในระดับปริญญาตรี - การควบคุมดูแลการให้คำปรึกษาวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา - การพัฒนาศักยภาพนักศึกษา และการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
	3.3 ผลที่เกิดกับนักศึกษา	- อัตราการคงอยู่ของนักศึกษา - อัตราการสำเร็จการศึกษา - ความพึงพอใจและผลการจัดการเรียนของนักศึกษา

องค์ประกอบในการ ประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง
4. อาจารย์	4.1 การบริหารและพัฒนาอาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> - การรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร - การบริหารอาจารย์ - การส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์
	4.2 คุณภาพอาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> - ร้อยละอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอก - ร้อยละอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการ - ผลงานทางวิชาการของอาจารย์ - จำนวนบทความของอาจารย์ประจำหลักสูตรปริญาเอกที่รับการอ้างอิงในฐานข้อมูล TCI และ Scopus ต่อจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร
	4.3 ผลที่เกิดกับอาจารย์	<ul style="list-style-type: none"> - อัตราการคงอยู่ของอาจารย์ - ความพึงพอใจของอาจารย์

องค์ประกอบในการ ประกันคุณภาพ หลักสูตร	ตัวบ่งชี้	อธิบายกระบวนการหรือแสดงผลการดำเนินงานในประเด็น ที่เกี่ยวข้อง
5. หลักสูตร การเรียน การสอน การประเมิน ผู้เรียน	5.1 สาระของรายวิชาใน หลักสูตร 5.2 การวางระบบผู้สอนและ กระบวนการจัดการเรียนการ สอน 5.4 ผลการดำเนินงานหลักสูตร ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ	<ul style="list-style-type: none"> - หลักการคิดในการออกแบบหลักสูตร จัดเนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร - การปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขาอื่นๆ - การพิจารณาอนุมัติหลักสูตรให้ผ่านและพิจารณาความจำเป็นระดับบัณฑิตศึกษา - การพิจารณาคุณภาพผู้สอน - การกำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดทำ มคอ.3 และ มคอ.4 - การกำกับกระบวนการเรียนการสอน - การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในระดับปริญญาตรี - การบูรณาการพันธกิจต่างๆ กับการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี <p>ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ</p>
6. สิ่งสนับสนุนการ เรียนรู้	6.1 สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบการดำเนินงานของภาควิชา/คณะ/สถาบันโดยมีส่วนร่วมของอาจารย์ประจำหลักสูตรเพื่อให้สิ่งสนับสนุนการ เรียนรู้ - จำนวนสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอน - กระบวนการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาคณะและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร

16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สู่การปฏิบัติ

1) ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรในหัวข้อต่าง ๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา

2) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา ซึ่งประกอบด้วยกรรมการอย่างน้อย 5 คน โดยมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาดนตรีศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย 2 คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร (มคอ.2 ของประเทศไทย)

3) การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา ตามข้อ 16.2 นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษาแล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันฯ ต้องการให้บัณฑิตระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษาของตนมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิต ในระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันอื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบันฯ และเป็นที่ยอมรับของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันฯ หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่มีการกระจายความรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบหลักหรือความรับผิดชอบรองต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด

4) จัดทำรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตาม แบบรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3 ของประเทศไทย) และ แบบ รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.4 ของประเทศไทย) ตามลำดับ พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่า แต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯต้องมอบหมายให้ภาควิชา/สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอน

5) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันฯอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำ

และอนุมัติรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน

6) สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วัน นับแต่สภาสถาบันฯอนุมัติ

7) เมื่อสภาสถาบันฯ อนุมัติตามข้อ 16.5 แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขา/สาขาวิชา

8) เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา ซึ่งรวมถึงการประเมินผล และการทวนสอบผลการเรียนในรายวิชา ที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (มคอ.5 ของประเทศไทย) และแบบรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (มคอ.6) ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล/วิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินการ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในภาพรวมประจำปีการศึกษาเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7 ของประเทศไทย) เพื่อใช้ในการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการสอน กลยุทธ์การสอน ประเมินผลและแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้ **กรมมหาวิทยาลัย**

9) เมื่อครบรอบหลักสูตร ให้จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร โดยมีหัวข้อและรายละเอียดอย่างน้อยตามแบบรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (มคอ.7) เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรในแต่ละปีการศึกษา และวิเคราะห์ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวม ว่าบัณฑิตบรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ รวมทั้งให้นำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและ/หรือการดำเนินการของหลักสูตรต่อไป

17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่

เพื่อประโยชน์ต่อการกำกับดูแลคุณภาพการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการอุดมศึกษา การรับรองคุณวุฒิเพื่อกำหนดอัตราเงินเดือนในการเข้ารับราชการของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) การรับรองคุณวุฒิเพื่อการศึกษาต่อหรือทำงานในต่างประเทศ และเป็นข้อมูลสำหรับ

ผู้ประกอบการ สังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะสามารถตรวจสอบหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานได้โดยสะดวก ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TQR) เมื่อสถาบันฯได้เปิดสอนไปแล้วอย่างน้อยครึ่งระยะเวลาของหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ต่อไปนี้

1) เป็นหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา ก่อนเปิดสอนและได้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วันนับแต่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรนั้น

2) ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตรซึ่งสอดคล้องกับการประกันคุณภาพภายในจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง 2 ปี นับตั้งแต่เปิดสอนหลักสูตรที่ได้พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เว้นแต่หลักสูตรใดที่มาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชาได้กำหนดตัวบ่งชี้และ/หรือเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติม ผลการประเมินคุณภาพจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่มาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชานั้นๆกำหนด จึงจะได้รับการเผยแพร่ กรณีหลักสูตรใดมีครึ่งระยะเวลาของหลักสูตร 1 ปีหรือน้อยกว่าให้พิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในของปีแรกที่เปิดสอนด้วยหลักเกณฑ์เดียวกัน

3) หลักสูตรใดที่ไม่ได้รับการเผยแพร่ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการปรับปรุงตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดจากผลการประเมินต่อไป

4) กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีมาตรฐานอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไป หรือเป็นไปตามที่มาตรฐานคุณวุฒิสภา/สาขาวิชานั้นกำหนดทุกปีหลังจากได้รับการเผยแพร่ หากต่อมาปรากฏว่าผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาใดไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อพิจารณาถอนการเผยแพร่หลักสูตรนั้น จนกว่าสถาบันอุดมศึกษานั้นจะได้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการการอุดมศึกษา

18. รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา

นางสาวจิรกานต์ สิริกวินกอบกุล

19. ภาคผนวก (ถ้ามี)

ตัวอย่างรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ ที่ควรศึกษามีดังนี้ -

1) **เนื้อหาสาระด้านการศึกษาและวิชาชีพครู** ประกอบด้วยเนื้อหาทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และวิชาชีพครู ตัวอย่างรายวิชาที่ควรศึกษา ได้แก่ ความรู้เบื้องต้นทางการศึกษา การออกแบบและการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร ภาษาอังกฤษสำหรับครู จริยธรรมความเป็นครู จิตวิทยาการศึกษา การวัดและประเมินผลทางการศึกษา การบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยและสถิติเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ปฏิบัติการวิชาชีพครู

2) **เนื้อหาสาระด้านดนตรี** ประกอบด้วยเนื้อหาทางด้านดนตรีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ตัวอย่างรายวิชาที่ควรศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีดนตรีตะวันตก ทฤษฎีดนตรีลาว การอ่านออกเสียงโน้ตและพัฒนา โสตประสาท ทักษะปฏิบัติดนตรีพื้นเมือง ทักษะปฏิบัติเปียโน/คีย์บอร์ด การบรรเลงรวมวง ประวัติ และวรรณคดีดนตรีลาว ประวัติและวรรณคดีดนตรีตะวันตก ดนตรีในบริบทของสังคม ดนตรีวิทยา ดนตรีประกอบการแสดง ดนตรีประกอบพิธีกรรมทางศาสนา การประพันธ์ดนตรี การขับร้องประสานเสียง

3) **เนื้อหาสาระด้านดนตรีศึกษา** ประกอบด้วยเนื้อหาที่บูรณาการทางด้านดนตรีทั้งในเชิง ทฤษฎีและทักษะปฏิบัติดนตรี กับด้านการศึกษา และด้านการเรียนการสอนดนตรีในด้านผู้สอนดนตรี ตัวอย่างรายวิชาที่ควรศึกษา ได้แก่ หลักดนตรีศึกษา ดนตรีในระดับปฐมวัย ดนตรีในระดับ ประถมศึกษา ดนตรีในระดับมัธยมศึกษา จิตวิทยาการสอนดนตรี เทคโนโลยีดนตรีศึกษา หลักสูตร และการสอนดนตรี การสอนปฏิบัติทักษะดนตรี ประเด็นและแนวโน้มทางดนตรีศึกษา สุนทรียศาสตร์ กับดนตรีศึกษา หลักการสอนดนตรีในแบบออร์ฟ โคดาเย และดาลโครซ ดนตรีศึกษาในเอเชียอาคเนย์ สัมมนาดนตรีศึกษา การวิจัยดนตรีศึกษา และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพทางดนตรีศึกษา

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา
วิทยาลัยศิลปศึกษา

ในการจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี หลักสูตรการสร้างสรรค์มัธยมศึกษา สายวิชาครู
ศิลปศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา แสดงถึงการที่ประเทศลาวให้ความสำคัญต่อการกระจายโอกาส
ทางการศึกษาให้กับเยาวชน จากการรับนักศึกษาโดยกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา และมุ่งเน้นการ
สร้างสรรค์ทางด้านศิลปศึกษา ที่มีความรู้และทักษะปฏิบัติทางด้านศิลปศึกษา (ศิลปกรรม) และดนตรี
ศึกษา (ศิลปะดนตรี) ให้เพียงพอต่อจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ วิทยาลัยศิลปศึกษาเป็น
สถาบันแรกและสถาบันเดียวในประเทศลาวขณะนี้ที่เปิดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีเพื่อสร้าง
ครูศิลปศึกษา โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาเป็นครูศิลปศึกษาที่ดี เป็น
นักวิชาการที่ช่วยเหลือสังคม และประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องในศาสตร์ด้านศิลปะและดนตรีที่ได้รับการ
ยอมรับจากสังคม

ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา
วิทยาลัยศิลปศึกษา เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อ
ความต้องการของสังคมได้ดียิ่งขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้สอน ควรมีการทำวิจัย หรือผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านดนตรี
ศึกษา และมีการเผยแพร่สู่สาธารณชน
2. ทางวิทยาลัยควรมีการวางแผนทางการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนที่มีความสามารถ
ในระดับพิเศษ เนื่องจากผู้เรียนบางคนมีทักษะปฏิบัติที่ดี หากได้รับการฝึกฝนที่ถูกวิธีและได้รับการ
สนับสนุนอย่างเต็มที่ จะทำให้สามารถสร้างบุคลากรทางด้านดนตรี/ครูดนตรีที่มีคุณภาพได้
3. เนื่องจากการรับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มีผู้เรียน 2 รูปแบบ คือผู้เรียนที่มี
พื้นฐานทางด้านดนตรี และผู้เรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรี ควรมีการปรับพื้นฐานก่อนเรียน
สำหรับผู้ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้านดนตรี เมื่อถึงเวลาเรียนจริง จะทำให้การเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างดี
ยิ่งขึ้น
4. ควรมีการแบ่งหมู่เรียนในรายวิชาปฏิบัติ เนื่องจากผู้เรียนมีจำนวนมาก ทำให้ผู้สอนดูแลได้
ไม่ทั่วถึง
5. ในหลักสูตรควรมีวิชาเลือกที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในวิชาที่
สนใจ และตรงกับความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น
6. เนื้อหาในหลักสูตรเป็นลักษณะให้ผู้เรียนมีความรู้รอบทางด้านศิลปะ ดนตรี และนาฏศิลป์
เพื่อเป็นครูศิลปศึกษาที่มีคุณภาพ หากมีการทำวิจัยในชั้นเรียนจะช่วยพัฒนาและแก้ไขปัญหาในการ
เรียนการสอน

7. ควรมีการจัดกิจกรรมอบรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งความรู้ด้านทฤษฎีและทักษะปฏิบัติ รวมถึงหัวข้อต่างๆที่เป็นประโยชน์ สามารถปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน

8. ควรมีการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกหลักสูตร

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และจัดทำข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว

2) เพื่อนำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

5.1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรีของประเทศลาว

1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี ข้อมูลต่างๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดและแนวทางการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ กรอบคุณวุฒิทางการศึกษาของต่างประเทศ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (TOF : HEd) และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1)

1.1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนดนตรีศึกษา ได้แก่ แนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนดนตรีศึกษา โครงสร้างหลักสูตรดนตรีศึกษาในประเทศไทยและต่างประเทศ และแนวทางการศึกษาในปัจจุบัน ประกอบด้วย การศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

1.1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับดนตรีศึกษาประเทศลาว ได้แก่ ระบบการศึกษาของประเทศลาว วิสัยทัศน์ทางการศึกษา ดนตรีศึกษาในประเทศลาว ประกอบด้วย ครู ผู้เรียน หลักสูตร และการเรียนการสอน รวมทั้งข้อมูลเบื้องต้นของวิทยาลัยศิลปศึกษา

1.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้

1.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนที่วิทยาลัยศิลปศึกษา

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 6 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษาจำนวน 1 คน เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรืออาจารย์ผู้สอนที่วิทยาลัยศิลปศึกษาจำนวน 5 คน

1.3 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอนได้แก่

1.3.1 เครื่องมือในการวิจัยและเก็บข้อมูล

1.3.1.1 แบบวิเคราะห์เอกสาร

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบบันทึกและวิเคราะห์เอกสารสำหรับการรวบรวมข้อมูลของวิทยาลัยศึกษา ได้แก่ ข้อมูลเบื้องต้นของวิทยาลัยศิลปศึกษา หลักสูตรการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา แผนการสอน ฯลฯ ซึ่งแบบวิเคราะห์เอกสารนี้สามารถใช้เชื่อมโยงข้อมูล นำมาวิเคราะห์และพัฒนาผลการวิจัย

1.3.1.2 แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และพัฒนาแบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูลเป็นรูปแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured interview) ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีคำถามเป็นแนวทางดำเนินการ แต่ข้อความและลำดับขั้นในการดำเนินการสามารถยืดหยุ่นได้

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ในการจัดการเรียนการสอนที่วิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว โดยวิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ดังนี้

- ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ อาจารย์สีสุก พันแพงดี
- อาจารย์ผู้สอนที่วิทยาลัยศิลปศึกษา ได้แก่ อาจารย์วันชัย วงษา อาจารย์สาววันไซคุณ อาจารย์จีเฮี ไพปี อาจารย์บรรทม พรหมเศรษฐา และอาจารย์สุลิวัน คำภาณุวงศ์

1.3.1.3 แบบสอบถาม

แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา ให้ครอบคลุมเนื้อหาในด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตร และด้านการเรียนการสอน รวมถึง

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มเดียวกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย

1.3.1.4 แบบบันทึกการสังเกต

ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบบันทึกการสังเกตการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา เป็นการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation) โดยรายการที่สังเกต ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตร และด้านการเรียนการสอน

1.3.2 ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยมีดังนี้

- 1.3.2.1 ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 1.3.2.2 กำหนดขอบเขตและประเด็นที่จะศึกษา
- 1.3.2.3 กำหนดโครงสร้างและข้อความของเครื่องมือ
- 1.3.2.4 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
- 1.3.2.5 นำผลการตรวจสอบเครื่องมือ มาปรับปรุงแก้ไข
- 1.3.2.6 นำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมเอกสารและตำราต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาวิเคราะห์เนื้อหา ลงพื้นที่สัมภาษณ์ผู้บริหารและอาจารย์ที่วิทยาลัยศิลปศึกษา ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษาจากผู้บริหาร และอาจารย์ที่วิทยาลัยศิลปศึกษา จากนั้นรวบรวมข้อมูลและจำแนกประเภทของข้อมูลเป็นหมวดหมู่โดยอาศัยหลักการทฤษฎีทางการศึกษาของดร.สไตเนอร์

1.5 การตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล

1.5.1 การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูล โดยใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) ในด้านข้อมูล (data triangulation) เป็นการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบ คือ นำข้อมูลในเรื่องเดียวกัน มาตรวจสอบแหล่งของข้อมูลทางด้าน เวลา สถานที่ และบุคคล ซึ่งมีความแตกต่างกัน มาตรวจสอบซึ่งกันและกัน (สุภาวงศ์ จันทวานิช, 2556)

1.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์เนื้อหาตามระเบียบวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพแบบวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำมาสรุปลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์แบบสร้างข้อสรุป ซึ่งส่วนใหญ่ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์จะเป็นข้อความบรรยาย (Descriptive) ซึ่งได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ สอบถาม และจดบันทึก ประกอบกับการ

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร โดยการจำแนกถ้อยคำ หรือใจความที่แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ โดยการตีความ และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Inductive Analysis)

1.6 รวบรวมและสรุปภาพรวมของข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ และจำแนกประเภทของข้อมูลเป็นหมวดหมู่โดยอาศัยหลักทฤษฎีทางการศึกษาของดร.สไตเนอร์ (Steiner, 1988 อ้างถึงใน ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2555) จากนั้นเรียบเรียงและสรุปภาพรวมของข้อมูล นำเสนอในรูปแบบความเรียง ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม นำเสนอในรูปแบบของตารางแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศไทย

2.1 ร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศไทย

ผู้วิจัยนำข้อมูลลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา มาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ ในกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF : HEd) จำนวน 19 ข้อ จากนั้นจัดทำร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศไทย โดยเน้นการนำเสนอเนื้อหาสาระในการพัฒนาองค์ประกอบที่ 3 (ลักษณะของสาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศไทย) องค์ประกอบที่ 4 (คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศไทย) และองค์ประกอบที่ 5 (มาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศไทย) ตามองค์ประกอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1)

2.2 ตรวจสอบคุณภาพของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศไทย โดยผู้ทรงคุณวุฒิในประเทศไทยและประเทศลาว

ผู้วิจัยนำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศไทยที่พัฒนาขึ้นตามองค์ประกอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (มคอ.1) ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาทางดนตรีศึกษา และการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ทั้งจากประเทศไทยจำนวน 2 ท่าน และประเทศลาวจำนวน 2 ท่าน ทำการวิพากษ์

2.3 ปรับปรุงคุณภาพกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศไทย

หลังจากผู้วิจัยนำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศไทย แก่ผู้ทรงคุณวุฒิทางทั้ง 5 ท่าน หากมีการแก้ไข ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศไทย ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.4 นำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาในประเทศลาว ต่อผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว

ผู้วิจัยนำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว ที่เสร็จสมบูรณ์ต่อผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว

2.5 รวบรวมข้อมูลทั้งหมด เพื่อสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และนำเสนอวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทั้งหมด เพื่อสรุปผลและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่

- 1) ศึกษาลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรีที่วิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว และ 2) นำเสนอกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษาสำหรับประเทศลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พร้อมให้ข้อเสนอแนะในประเด็นสำคัญจากการวิจัย และนำเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์

5.1.3 ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้คือ ลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยศิลปศึกษา และมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา สำหรับประเทศลาว มีรายละเอียดดังนี้

5.1.3.1 ลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับปริญญาตรี ของวิทยาลัยศิลปศึกษา

1.1 ด้านผู้สอน

ผู้สอนส่วนใหญ่จบการศึกษาตรงกับวิชาที่สอน แต่ไม่มีผู้สอนที่จบการศึกษาทางด้านดนตรีศึกษาโดยตรง ผู้สอนมีความเอาใจใส่ผู้เรียนและมีความตั้งใจที่จะถ่ายทอดเนื้อหาในรายวิชาให้แก่ผู้เรียนอย่างเต็มความสามารถ โดยใช้วิธีการสอนและกลวิธีที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละรายวิชา และมีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการเรียนการสอน ผู้สอนเป็นผู้สร้างแรงบันดาลใจและทัศนคติที่ดีให้กับผู้เรียน ใช้จิตวิทยาและสร้างแรงจูงใจทางการเรียนแก่ผู้เรียน ในการปฏิบัติงานของวิทยาลัย ผู้สอนมีจิตสาธารณะ ช่วยเหลืองานส่วนรวม และเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้เรียน ในบางโอกาสมีการร่วมมือกันทางด้านการศึกษาและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

ในการเรียนการสอนวิชาทฤษฎี ผู้สอนมีปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน แต่ไม่ทั่วถึง เนื่องจากผู้เรียนมีจำนวนมาก ผู้สอนจึงได้เพิ่มเติมเวลาออกชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรึกษาผู้สอนนอกเวลาเรียนได้ นอกจากนี้ผู้สอนยังมีการพัฒนาตนเองสม่ำเสมอ โดยการเข้าร่วมการอบรมสัมมนา ค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศในอาเซียน เพื่อนำมาปรับใช้กับการเรียนการสอน

ปัญหาที่พบในด้านครูผู้สอนคือ ทางวิทยาลัยขาดแคลนบุคลากรในการสอน ในการแก้ปัญหาทางวิทยาลัยมีการประสานกับทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดหาครูผู้สอนในวิชาที่ขาดครูผู้สอน ทางด้านวิชาดนตรีตะวันตกทางวิทยาลัยได้รับความช่วยเหลือจากองค์กรทีเก้า (TIGA) ในประเทศญี่ปุ่น ในการส่งครูอาสาสมัครมาช่วยสอนเปียโนและทฤษฎีดนตรีตะวันตก นอกจากนี้ทางวิทยาลัยได้ส่งบุคลากรครูของทางวิทยาลัยไปศึกษาต่อต่างประเทศโดยเฉพาะประเทศไทยและประเทศเวียดนามในระดับที่สูงขึ้น

1.2 ด้านผู้เรียน

ในด้านผู้เรียน เนื่องจากวิธีการรับเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี มี 2 วิธี คือ 1) การวางเงื่อนไขและกำหนดโควตารับนักศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาเป็นผู้คัดเลือกจากผู้สนใจสมัครเข้าศึกษาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการศึกษา เพื่อเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ทุกพื้นที่ในประเทศ และ 2) การสอบตรงที่รับโดยวิทยาลัยศิลปศึกษา โดยคัดเลือกจากผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านศิลปะและดนตรี นักศึกษาแต่ละคนจึงมีพื้นฐานทางด้านศิลปะและดนตรีที่ไม่เท่ากัน นักศึกษาโดยส่วนใหญ่มีความเอาใจใส่ต่อการเรียน มีวินัยต่อตนเอง และมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ทำให้มีพัฒนาการที่ดีทางการศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียน และในการทำกิจกรรมต่างๆที่เป็นเสริมประสบการณ์นอกชั้นเรียน ผู้เรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี มีจิตอาสา มีความกล้าแสดงออก และมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี นอกจากนี้ผู้เรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองตามคำแนะนำของผู้สอน มีการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน ใช้เทคโนโลยีมาประยุกต์กับการเรียน นำเสนองานได้อย่างเหมาะสม สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ในด้านผลงานเป็นที่ยอมรับในประเทศ จากการแสดงผลงานในโอกาสต่างๆ แต่ในด้านผลงานที่ได้รับการยอมรับในต่างประเทศยังมีอยู่น้อย ส่วนใหญ่เป็นการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับประเทศในอาเซียน

ปัญหาที่พบทางด้านผู้เรียน ได้แก่ 1. ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ในการเรียน ซึ่งในการเรียนหลักสูตรระดับปริญญาตรี จะต้องเรียนทั้งวิชาศิลปะและดนตรี ไม่ได้แบ่งเป็นวิชาเอก ผู้เรียนจะต้องเรียนให้เกิดความรู้รอบ เพื่อที่จะไปเป็นครูสอนศิลปศึกษา ที่สามารถสอนได้ทั้งศิลปะและดนตรี ทำให้ผู้เรียนต้องมีความสามารถทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติในวิชาดนตรีและศิลปะ วิชาที่ต้องเรียนมีหลายวิชา จำเป็นต้องใช้ความพยายามในการเรียนมาก ผู้สอนจึงคอยดูแล มีการเสริมแรงในด้านต่างๆ ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีใจรักในการเป็นครูศิลปศึกษา มีการสอนเพิ่มเติมนอกเวลา ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการเรียนและให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด รวมถึงเพื่อนๆนักศึกษาจะคอยช่วยดูแล และสอนเพิ่มเติมในสิ่งที่เพื่อนยังไม่สามารถทำได้

2. ผู้เรียนมีปัญหาในการปรับตัว เนื่องจาก ในการคัดเลือกมีทั้งการสอบตรงที่รับโดยวิทยาลัย และการวางเงื่อนไขและกำหนดโควตารับนักศึกษา ให้แผนกของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาเป็นผู้คัดเลือก ผู้เรียนบางคนความรู้พื้นฐานมาก่อน และบางคนไม่มีความรู้พื้นฐาน ด้วยพื้นฐานที่แตกต่าง

กันเป็นปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน และดำเนินการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทุกคนได้ประโยชน์มากที่สุด โดยส่วนใหญ่ผู้เรียนไม่มีพื้นฐานทางด้านศิลปะและดนตรี จำเป็นต้องสอนเนื้อหาตั้งแต่พื้นฐาน และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน

1.3 ด้านหลักสูตร

หลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบัน คือ หลักสูตรสร้างครุมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษา เป็นหลักสูตรที่กรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาจัดทำขึ้น กรมสร้างครูได้มอบหมายให้วิทยาลัยศิลปศึกษานำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นหลักสูตรทดลองใช้ในระดับปริญญาตรี ภายในหลักสูตรได้มีการระบุเนื้อหาและโครงการสอนในแต่ละวิชาอย่างชัดเจน โดยเริ่มใช้ในปีพ.ศ.2557 เป็นปีแรก หลักสูตรนี้มีระยะเวลาในการศึกษา 4 ปี ปีละ 2 ภาคการศึกษา เมื่อจบหลักสูตรนักศึกษาทุกคนจะได้รับใบประกาศนียบัตร และสามารถเป็นครูสอนศิลปศึกษาได้

รายวิชาที่นักศึกษาต้องเรียนในหลักสูตรนั้นได้มีการกำหนดชัดเจน โดยที่ทุกวิชาในหมวดหมวดวิชาความรู้ทั่วไป หมวดวิชาพื้นฐานวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเฉพาะ เป็นวิชาบังคับที่ทุกคนต้องเรียนรวมกัน และหมวดวิชาเลือก นักศึกษาเป็นผู้เลือกเรียนเองตามความสนใจ ในการปฏิบัติดนตรีเครื่องดนตรีพื้นเมืองที่นักศึกษาต้องปฏิบัติได้ คือ แคน ขิม ซอ และระนาด เครื่องดนตรีสากลที่สามารถปฏิบัติในวิชาเลือก คือ เปียโน และ กีตาร์

หลักสูตรมีความครอบคลุมทางด้านวิชาดนตรีและศึกษาศาสตร์ แต่ไม่ปรากฏวิชาทางด้านดนตรีศึกษาโดยตรงในหลักสูตร แต่ละรายวิชาในหลักสูตรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาต่างๆ มีการสอดแทรกการรักษาศิลปะและวัฒนธรรมในเนื้อหาที่เรียน เนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคม รายวิชาส่วนใหญ่มีแผนการสอนที่ชัดเจน ภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสม มีการบูรณาการระหว่างศิลปะ ดนตรี กับศาสตร์อื่นๆ และในชีวิตจริง แต่ในด้านรายวิชาที่เปิดสอนให้เลือกเรียนตามความสนใจมีเพียง 2 รายวิชา คือ ศิลปะดนตรี (การรวมวง) และ ศิลปกรรม ซึ่งยังไม่หลากหลาย

ปัญหาที่พบในด้านหลักสูตร คือ 1. หน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีจำนวน 160 หน่วยกิต ซึ่งเกินจากที่กระทรวงศึกษาธิการและกีฬากำหนด (ตามที่กำหนดไว้คือ 150 หน่วยกิต) ทำให้นักศึกษาเรียนวิชาที่มากเกินไปจนจำเป็น และเนื่องจากชั่วโมงในการเรียนที่จำกัด อาจมีการเพิ่มหรือลดชั่วโมงในบางรายวิชาตามความเหมาะสม เช่น ลดจำนวนชั่วโมงรายวิชาทั่วไป และเพิ่ม จำนวนชั่วโมงในรายวิชาเฉพาะ และจะปรับปรุงหลักสูตรให้มีรายวิชาที่หลากหลายขึ้น ให้นักศึกษาได้ เลือกลงในรายวิชาเฉพาะสาขามากขึ้น

2. ผู้สร้างหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตรเป็นคนละหน่วยงานกัน ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่สามารถเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดได้ทั้งหมด ในการแก้ปัญหา ทางวิทยาลัยและกรมสร้างครูซึ่ง

เป็นผู้สร้างหลักสูตร ได้มีการประชุมและประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงในโอกาสต่อไป ซึ่งภายภาคหน้าทางวิทยาลัยมีแผนการที่จะจัดทำหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนแยกสาขาอย่างชัดเจนระหว่างสาขาศิลปศึกษา และสาขาดนตรีศึกษา

1.4 ด้านการเรียนการสอน

ในการเรียนการสอน ดำเนินตามแผนการสอน โดยผู้สอนมีเทคนิคและวิธีการสอนที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับวิชาที่สอนและสภาพในชั้นเรียน เช่น วิชาทฤษฎี ผู้สอนจะเน้นการบรรยายเนื้อหา ที่มีการอธิบายรายละเอียดอย่างชัดเจน บางครั้งใช้คำถามแลกเปลี่ยน ฝึกให้ผู้เรียนตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น และนำไปสู่การสรุป ในด้านวิชาปฏิบัติทั้งวิชาศิลปะและดนตรี ผู้สอนใช้วิธีการสาธิตเป็นขั้นตอนให้ผู้เรียนสังเกตและปฏิบัติตาม โดยมีผู้สอนคอยดูแลอย่างใกล้ชิด ผู้สอนมีการใช้วิธีการเปรียบเทียบ การใช้งาน ให้ผู้เรียนได้เห็นภาพเนื้อหาที่จะเรียนชัดเจนขึ้น โดยเนื้อหาที่เรียนจะมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรประจำวันได้ มีการนำสื่อการเรียนจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการยกตัวอย่างประกอบ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมเสริมประสบการณ์นอกชั้นเรียนของนักศึกษา ได้แก่ การแสดงดนตรีและนาฏศิลป์ในโอกาสต่างๆ ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ มีการแสดงแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด และวิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์ เป็นต้น

ในการวัดและประเมินผล วิชาทฤษฎีประเมินจากการสอบแบบอัตนัยและปรนัย การตอบคำถามในชั้นเรียน การทำรายงานและการค้นคว้าเพิ่มเติม วิชาปฏิบัติประเมินจากการสอบปฏิบัติและชิ้นงานของผู้เรียน มีการประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ให้เกรดแบบอิงเกณฑ์ มีการแบ่งสัดส่วนของคะแนนเพื่อตัดเกรดดังนี้ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียนร้อยละ 10 งานที่ได้รับมอบหมายร้อยละ 10 ความเอาใจใส่ต่อการเรียนร้อยละ 10 สอบกลางภาคร้อยละ 30 และสอบปลายภาคร้อยละ 40 ของคะแนนรวมทั้งหมด ในบางรายวิชาอาจมีรายละเอียดที่แตกต่าง โดยเพิ่มการสอบย่อย หรือคะแนนชิ้นงานเพื่อเก็บคะแนน มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ในการประกันคุณภาพ โดยปกติจะมีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษาจะมีการดำเนินการทุกปี โดยหน่วยงานวัดและประเมินผลการศึกษา(ห้องการ) ของทางวิทยาลัยจะรับผิดชอบประเมินมาตรฐานการศึกษาและหลักสูตร เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ จะนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ได้นำผลการประเมินจากผู้เรียนมาใช้ประกอบการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนด้วยเช่นกัน

ด้านสื่อการสอนและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน ประกอบด้วย เอกสารประกอบการสอน หนังสือเกี่ยวกับการศึกษาทั่วไป ศิลปะ ดนตรี และภาษาอังกฤษ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องแอลซีดี โปรเจคเตอร์ นอกจากนี้ครูผู้สอนได้มอบหมายผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต เพื่อเรียนรู้เนื้อหาใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน อุปกรณ์พื้นฐานที่ใช้ในการเรียนการ

สอนมีเพียงพอ แต่สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน เครื่องดนตรียังไม่เพียงพอ และเอกสารตำรามีจำนวนน้อยและขาดความทันสมัย

ด้านงบประมาณในการจัดการศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษาแม้จะได้รับการสนับสนุนจากทั้งหน่วยงานทางภาครัฐและเอกชน ในการจัดกิจกรรม หรือ การแสดง สามารถของงบประมาณจากหน่วยงานเอกชน ประเภทธุรกิจต่างๆ ซึ่งมีพันธะต่อรัฐในการช่วยเหลือสังคม เช่น เปียร์ลาว แต่ยังไม่เพียงพอต่อการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนในทุกด้าน

ด้านสถานที่ในการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษาประกอบด้วย อาคารเรียน อาคารสโมสร หอพักนักศึกษา และอาคารเรียนหลังใหม่

ปัญหาที่พบในด้านบริบททางการเรียนการสอน ได้แก่

1. สถานที่มีจำกัด อาคารเรียนไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ในบางวิชาต้องใช้ห้องจัดการแสดงเป็นห้องเรียน เนื่องจากมีขนาดกว้างและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนมากที่สุด บางครั้งการเรียนศิลปะและดนตรีเรียนในห้องที่ใกล้กัน เสียงดนตรีที่ดัง รบกวนการสร้างงานศิลปะ ซึ่งต้องใช้สมาธิ ทำให้ทางวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณในการสร้างตึกเพิ่ม ในขณะนี้ได้ทำการสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน จัดสรรห้องจัดการแสดง และห้องเรียนดนตรี ห้องเรียนศิลปะให้มีความเป็นสัดส่วนมากขึ้น

2. ผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมาก ทำให้ได้รับการดูแลจากผู้สอนไม่ทั่วถึง ซึ่งครูผู้สอนได้มีการให้คำแนะนำนอกเวลาเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามข้อสงสัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น

3. สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน เครื่องดนตรี เอกสารตำรา และงบประมาณยังไม่เพียงพอ ในห้องสมุดขาดตำราภาษาลาว และตำราทางศิลปะและดนตรีที่ทันสมัย ทางวิทยาลัยศิลปศึกษาจึงมีการสรรหาหนังสือต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนมาเพิ่มเติมในห้องสมุดให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า และมีการให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ ทั้งวิทยุทัศน์ สื่อทางอินเทอร์เน็ต และทัศนศึกษาที่แหล่งการเรียนรู้นอกวิทยาลัย พิพิธภัณฑ์ต่างๆ นอกจากนี้ทางวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณและขอการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ ทางด้านการจัดซื้ออุปกรณ์ด้านเทคโนโลยี และเครื่องดนตรี

4. สภาพแวดล้อมยังไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ เนื่องจากมีการก่อสร้าง ซึ่งเมื่ออาคารหลังใหม่สร้างเสร็จสมบูรณ์ จะมีการปรับภูมิทัศน์และจัดสรรพื้นที่ให้เหมาะสมต่อการเรียนรู้มากขึ้น

วิทยาลัยศิลปศึกษามีจุดเด่นในเรื่องของการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมประจำชาติลาว เป็นส่วนสำคัญในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่วัฒนธรรมให้เป็นที่ประจักษ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เป็นสถาบันเดียวในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่เปิดสอนหลักสูตรสร้างศิลปศึกษาเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาเป็นครูศิลปศึกษาที่ดี เป็นนักวิชาการที่

ช่วยเหลือสังคม และประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องในศาสตร์ด้านศิลปะและดนตรีที่ได้รับการยอมรับจากสังคม โดยหลักสูตรที่วิทยาลัยศิลปศึกษาจัดการเรียนการสอน มีเนื้อหาสาระที่สร้างพื้นฐานที่ดีให้กับผู้เรียนด้านทฤษฎีและการปฏิบัติในศาสตร์ของศิลปะและดนตรี ซึ่งครบองค์ประกอบในการเป็นครูศิลปศึกษา สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศชาติ ที่ต้องการครูทางศิลปศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถในการสอน ถ่ายทอดความรู้ทางศิลปะและดนตรีได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยลดงบประมาณของประเทศชาติในการสร้างครู หากนักศึกษามีความขยัน เอาใจใส่ต่อการเรียน จะเป็นผู้มีความสามารถที่เก่งรอบด้านทั้งวิชาศิลปะและดนตรี เนื่องจากที่วิทยาลัยมีครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ แต่ยังไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้เรียน หากมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเพิ่มมากขึ้น จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดีมากยิ่งขึ้น

และในอนาคตหากมีบุคลากรครูและงบประมาณที่เพียงพอ จะดำเนินการแยกหลักสูตรสาขาศิลปศึกษาและสาขาดนตรีศึกษา รวมถึงอาจมีการเปิดสอนสาขาศิลปศึกษาในระดับปริญญาโท เพื่อสร้างและพัฒนาครูศิลปศึกษา รวมถึงนักวิชาการที่มีคุณภาพในพัฒนาการศึกษาของประเทศชาติสืบไป

5.1.3.2 มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา สำหรับประเทศลาว

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา สำหรับประเทศลาว มีองค์ประกอบสำคัญ 19 องค์ประกอบ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ 1) ชื่อสาขา/สาขาวิชา 2) ชื่อปริญญาและสาขาวิชา 3) ลักษณะของสาขาวิชา 4) คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5) มาตรฐานผลการเรียนรู้ 6) องค์กรวิชาซีพีที่เกี่ยวข้อง 7) โครงสร้างหลักสูตร 8) เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชา 9) กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ 10) การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ 11) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้ 12) คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน 13) ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ 14) แนวทางพัฒนาอาจารย์ 15) การประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน 16) การนำมาตรฐานคุณวุฒิสมาชิก/สาขาวิชาสู่การปฏิบัติ 17) การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานฯ 18) รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา 19) ภาคผนวก โดยผู้วิจัยเน้นการนำเสนอเนื้อหาสาระในการพัฒนาองค์ประกอบที่ 3 (ลักษณะของสาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว) องค์ประกอบที่ 4 (คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในสาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว) และองค์ประกอบที่ 5 (มาตรฐานผลการเรียนรู้ในสาขาวิชาดนตรีศึกษาของประเทศลาว) มีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะของสาขา

สาขาดนตรีศึกษา เป็นศาสตร์ที่บูรณาการระหว่างองค์ความรู้ทางการศึกษา และองค์ความรู้ทางด้านดนตรีในเชิงทฤษฎีและทักษะปฏิบัติดนตรี ดนตรีศึกษาเป็นสาขาที่สร้างครูดนตรี และนักการศึกษาทางดนตรี การจัดการศึกษาในสาขาดนตรีศึกษา ประกอบด้วยวิชาครูและวิชาเอกทางดนตรีศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับปรัชญา ดนตรี จิตวิทยา สังคมวิทยา สุนทรียศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความเชื่อมโยงและบูรณาการในกลุ่มสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกระแสวัฒนธรรมในศตวรรษที่ 21 สามารถถ่ายทอดดนตรีและพัฒนาความมีดนตรีการของคนในสังคมอย่างมีระบบระเบียบ เป็นผลให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปในสังคมเกิดความเข้าใจ ความรัก ความซาบซึ้งในดนตรีอย่างถ่องแท้ และมีการรักษาวัฒนธรรมดนตรีอันทรงคุณค่าให้อยู่คู่กับสังคมสืบไป

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

1. มีคุณธรรม จริยธรรม เชื้อมั่นในการทำความดี มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตอาสา เคารพกฎกติกาของสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข
2. มีความเป็นครู รักอาชีพครู มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู อุทิศตนเพื่อการศึกษา ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์ ให้ความรัก ความเมตตา ดูแลศิษย์ และมุ่งพัฒนาศิษย์ให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ
3. มีความรู้รอบและรู้ลึก มีความรู้รอบในหลายสาขาวิชา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ รวมถึงรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม มีความรู้ลึกทางด้านดนตรีศึกษา เข้าใจทฤษฎี หลักการ และสามารถประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และสังคม
4. มีความคิดที่ดี มีความเป็นเหตุเป็นผล มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหา และมีทักษะทางด้านวิชาชีพ
5. มีทักษะทางการสื่อสาร ใช้ภาษาลาวและภาษาต่างประเทศได้ดี มีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการสื่อสารและค้นคว้าข้อมูลอย่างเหมาะสม มีทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติในการศึกษาวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน และมีทักษะการบริหารจัดการ ดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย
6. มีความใฝ่รู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ มีความอดทน ใจกว้าง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ
7. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพครู รู้จักวิธีการดูแลตนเอง สามารถปรับตัวกับสถานการณ์ต่างๆได้

8. มีความเข้าใจ รัก และหวงแหนในวัฒนธรรมของชาติ สามารถประกอบอาชีพครู อยู่ร่วมกับผู้อื่นที่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรม แต่ยังคงดำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์อันดีงามของประเทศชาติ มีการสืบสาน ถ่ายทอด และทำนุบำรุงวัฒนธรรมของชาติอย่างยั่งยืน

มาตรฐานผลการเรียนรู้

1. คุณธรรม จริยธรรมต่อสังคม และวิชาชีพ

1.1 มีจิตสำนึกที่ดีในการใช้ชีวิต มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และเคารพ กฎกติกาของสังคม

1.2 มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความตรงต่อเวลา และมีความซื่อสัตย์สุจริต

1.3 มีความเข้าใจผู้อื่น เข้าใจสังคมโลก มีความเป็นมิตร มีจิตสาธารณะ และมีน้ำใจต่อผู้อื่น

1.4 มีความรู้ ความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และอุทิศตนเพื่อ การศึกษา พัฒนาศิษย์ให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

1.5 สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนร่วม

2. ความรู้และความเข้าใจ

2.1 มีความรู้ ความเข้าใจในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาที่จะสอนอย่างกว้างขวาง

2.2 มีความรู้ ความเข้าใจเชิงลึกในแนวคิด ทฤษฎีและหลักการทางดนตรี มีทักษะปฏิบัติทาง ดนตรี สามารถถ่ายทอดและสร้างสรรค์ดนตรีที่มีคุณค่า

2.3 มีความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติของสาขาดนตรีศึกษาในด้านผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร และบริบททางการเรียนการสอนอย่างลึกซึ้ง และเป็นระบบ

2.4 มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาดนตรีศึกษา ตระหนักถึง ความสำคัญของการวิจัยในการต่อยอดองค์ความรู้

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 สามารถคิดวิเคราะห์ ค้นหาข้อเท็จจริง และประเมินข้อมูลที่ได้รับ แสดงความเป็นเหตุ เป็นผล วิจัย แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ รวมถึงการทำวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ ความรู้ด้วยตนเอง

3.2 สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแก้ปัญหา เสนอแนวทางแก้ไขได้อย่างมีความ สร้างสรรค์

3.3 สามารถเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาต่างๆที่ เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้

3.4 มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ในการพัฒนาศาสตร์ทางดนตรีศึกษา และพัฒนาวิชาชีพครูได้อย่าง เป็นระบบ

3.5 มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้

4. ทักษะการสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

4.1 รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และบทบาทในการเป็นครูที่ดี มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และสังคม มีความคิดในเชิงบวก

4.2 เข้าใจผู้อื่น ให้เกียรติ เคารพในสิทธิมนุษยชน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

4.3 มีความกล้าแสดงออกในทางที่ดี เช่น ในการถ่ายทอดดนตรี การเรียนการสอน และการนำเสนอผลงานของตนเอง

4.4 มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา ผู้เรียน หรือเพื่อนร่วมงาน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

4.5 มีความขยันหมั่นเพียร แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ

4.6 มีความสามารถทางการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และสามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสมในแต่ละบุคคล

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งที่เป็นตัวเลขทางคณิตศาสตร์ หรือสถิติ ภาษาพูดและภาษาเขียน ทำให้เข้าใจองค์ความรู้ และประเด็นต่างๆได้อย่างรวดเร็ว

5.2 มีความสามารถในการประมวลผล แปลความหมาย จากข้อมูลคณิตศาสตร์และสถิติ และสามารถเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอ

5.3 มีความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

6. ทักษะการจัดการเรียนรู้

6.1 เข้าใจเทคนิคและกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์

6.2 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย

6.3 สามารถบูรณาการการจัดการเรียนรู้ในสาขาดนตรีศึกษากับศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้องได้

จากผลการวิจัยในหัวข้อคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และมาตรฐานผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยพบว่า ทั้ง 2 ประเด็นมีความสอดคล้องกัน โดยสามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 27 ตารางแสดงประเด็นที่สอดคล้องกันระหว่างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และ
มาตรฐานผลการเรียนรู้

มาตรฐานผลการเรียนรู้		คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
ด้านที่	ตัวบ่งชี้	
1. คุณธรรม จริยธรรม ต่อสังคม และวิชาชีพ	1) มีจิตสำนึกที่ดีในการใช้ชีวิต มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และ เคารพกฎกติกาของสังคม	1. มีคุณธรรม จริยธรรม เชื่อมมั่นในการทำ ความดี มีจิตอาสา เคารพกฎกติกาของสังคม และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่าง เป็นปกติสุข มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต
	2) มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต	
	3) มีความเข้าใจผู้อื่น เข้าใจสังคมโลก มีความเป็นมิตร มีจิตสาธารณะ และมีน้ำใจต่อผู้อื่น	2. มีความเป็นครู รักอาชีพครู มีจรรยาบรรณ วิชาชีพครู อุทิศตนเพื่อการศึกษา ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์ ให้ความรัก ความ เมตตา ดูแลศิษย์ และมุ่งพัฒนาศิษย์ให้เกิดการ เรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ
	4) มีความรู้ ความเข้าใจในจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ และอุทิศตนเพื่อ การศึกษา พัฒนาศิษย์ให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ	
2. ความรู้และความ เข้าใจ	5) สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกลึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนร่วม	3. มีความรู้รอบและรู้ลึก มีความรู้รอบใน หลายสาขาวิชา สามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ รวมถึง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม มีความรู้ลึกทาง ดนตรีศึกษา เข้าใจภาษาถิ่น ทัศนศึกษา และ สามารถประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และสังคม
	1) มีความรู้ ความเข้าใจในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาที่จะสอนอย่างกว้างขวาง	
	2) มีความรู้ ความเข้าใจเชิงลึกในแนวคิด ทฤษฎีและหลักการทางดนตรี มีทักษะปฏิบัติทาง ดนตรี สามารถถ่ายทอดและสร้างสรรค์ดนตรีที่มีคุณค่า	
	3) มีความรู้ ความเข้าใจในธรรมชาติของสาขาดนตรีศึกษาในด้านผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร และบริบททางการเรียนการสอนอย่างลึกซึ้ง และเป็นระบบ	
	4) มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาดนตรีศึกษา ตระหนักถึง ความสำคัญของการวิจัยในการต่อยอดองค์ความรู้	

ตารางที่ 27 ตารางแสดงประเด็นที่สอดคล้องกันระหว่างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และ
มาตรฐานผลการเรียนรู้ (ต่อ)

มาตรฐานผลการเรียนรู้		คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
ด้านที่ 3. ทักษะทางปัญญา	ตัวบ่งชี้	
	3. สามารถวิเคราะห์ประเด็นที่ซับซ้อนและประเด็นที่มีข้อมูลที่ได้รับ แสดงความเป็นเหตุเป็นผล วิเคราะห์ และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ รวมถึงการทบทวนเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ด้วยตนเอง	4. มีความคิดที่ดี มีความเป็นเหตุเป็นผล มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหา และมีทักษะทางด้านวิชาชีพ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและพัฒนาวินัยที่พึงประสงค์อย่างสม่ำเสมอ
ด้านที่ 4. ทักษะการสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล และความ รับผิดชอบต่อตนเองและ สังคม	ตัวบ่งชี้	
	3.1 สามารถเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ 3.2 มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ในการพัฒนาศาสตร์ทางดนตรีศึกษา และพัฒนาวินัยที่พึงประสงค์ได้อย่างเป็นระบบ 3.3 มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้ 3.4 รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง และบทบาทในการเป็นครูที่ดี มีคุณลักษณะทางอารมณ์ และสังคม มีความคิดเป็นเชิงบวก 3.5 เข้าใจผู้อื่น ใฝ่ใฝ่เกียรติ เคารพในสิทธิมนุษยชน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 3.6 มีความกล้าแสดงออกในทางที่ดี เช่น ในการถ่ายทอดดนตรี การเรียนการสอน และการนำเสนอผลงานของตนเอง	- มีความอดทน ใจกว้าง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี - มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพครู รู้จักวิธีการดูแลตนเอง สามารถปรับตัวกับสถานการณ์ต่างๆได้

ตารางที่ 27 ตารางแสดงประเด็นที่สอดคล้องกันระหว่างคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์และ
มาตรฐานผลการเรียนรู้ (ต่อ)

ด้านที่	มาตรฐานผลการเรียนรู้		คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์
		ตัวบ่งชี้	
4. ทักษะการสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล และความ รับผิดชอบต่อตนเองและ สังคม (ต่อ)	4) มีความผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา ผู้เรียน หรือเพื่อนร่วมงาน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	4) มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชา ผู้เรียน หรือเพื่อนร่วมงาน และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม	- มีทักษะทางการสื่อสาร ใช้ภาษาสแลงและ ภาษาต่างประเทศได้ดี
	5) มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนา ตนเองและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ	5) มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนา ตนเองและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ	
5. ทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	6) มีความสามารถทางการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และ สามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสมในแต่ละบุคคล	6) มีความสามารถทางการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และ สามารถนำเสนอข้อมูลได้อย่างเหมาะสมในแต่ละบุคคล	- มีทักษะทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการ สื่อสารและค้นหาข้อมูลอย่างเหมาะสม มี ทักษะทางคณิตศาสตร์และสถิติในการ ศึกษาวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน และมี ทักษะการบริหารจัดการ ดำเนินการจัดการ ศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย
	1) มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งที่เป็นตัวเลขทางคณิตศาสตร์ หรือสถิติ ภาษา พูดและภาษาเขียน ทำให้เข้าใจใจองค์ความรู้ และประเด็นต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว	1) มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งที่เป็นตัวเลขทางคณิตศาสตร์ หรือสถิติ ภาษา พูดและภาษาเขียน ทำให้เข้าใจใจองค์ความรู้ และประเด็นต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว	
6. ทักษะการจัดการ เรียนรู้	2) มีความสามารถในการประมวลผล แปลความหมาย จากข้อมูลคณิตศาสตร์และสถิติ และสามารถเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอ	2) มีความสามารถในการประมวลผล แปลความหมาย จากข้อมูลคณิตศาสตร์และสถิติ และสามารถเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอ	
	3) มีความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการ เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม	3) มีความสามารถทางด้านการใช้เทคโนโลยี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับการ เปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม	
6. ทักษะการจัดการ เรียนรู้	1) เข้าใจเทคนิคและกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ในรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์	1) เข้าใจเทคนิคและกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ในรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์	- มีความใฝ่รู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ และมีความสามารถในการจัดการ เรียนรู้
	2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย	2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย	
	3) สามารถบูรณาการจัดการเรียนรู้ในสาขาตนตรีศึกษากับศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องได้	3) สามารถบูรณาการจัดการเรียนรู้ในสาขาตนตรีศึกษากับศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องได้	

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย สามารถอภิปรายผลเป็นประเด็นต่างๆได้ 9 ประเด็นดังนี้ 1) ชื่อสาขาและปริญญา 2) คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน 3) หลักสูตรและกิจกรรมเสริมประสบการณ์ของผู้เรียน 4) การรักษาวัฒนธรรมของชาติในการเรียนการสอน 5) พื้นฐานทางศิลปศึกษาที่แตกต่างกันของนักศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา 6) จุดเด่นทางการรักษาวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม 7) การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา 8) แนวคิดสำคัญทางการศึกษาในปัจจุบัน และ 9) กระบวนการในการเก็บข้อมูลวิจัย โดยมีรายละเอียดในการอภิปรายผลดังนี้

5.2.1 ชื่อสาขาและปริญญา

ในปัจจุบัน ชื่อสาขาและปริญญาของหลักสูตรที่เปิดสอนในสาขาดนตรีศึกษาในประเทศไทยมีชื่อเรียกที่แตกต่างกัน เช่น ความแตกต่างขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจและการดำเนินการจัดทำหลักสูตรของแต่ละสถาบัน ในประเทศลาวยังไม่มีเปิดการเรียนการสอนสาขาดนตรีศึกษาโดยตรง แต่จะมีการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในหลักสูตรศิลปศึกษา การใช้ชื่อสาขาและปริญญามีความแตกต่างกับของประเทศไทย ดังนั้น การที่แต่ละสถาบันได้มีโอกาสจัดหลักสูตรที่มีเอกลักษณ์ในแบบของตน การกำหนดชื่อสาขาและปริญญาที่หลากหลายจึงมีความน่าสนใจ ควรมีการทดลองใช้ให้เห็นถึงจุดดีและจุดที่ควรปรับปรุง เพื่อนำมาปรับปรุงมาตรฐานคุณวุฒิให้มีมาตรฐานและมีความชัดเจน

5.2.2 คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

จากการเก็บข้อมูลวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในประเทศลาว ยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่ตรงสาขา ควรมีการพัฒนาอาจารย์ โดยสนับสนุนการเข้าร่วมการอบรมทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสาขา และมีการร่วมมือกันระหว่างสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศในการพัฒนาสาขาดนตรีศึกษาให้มีมาตรฐานและมีความก้าวหน้า นอกจากนี้ ควรมีงบประมาณสำหรับการส่งนักศึกษาและอาจารย์ไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ เพื่อพัฒนาวิชาความรู้ทางวิชาชีพ

5.2.3 หลักสูตรและกิจกรรมเสริมประสบการณ์ของผู้เรียน

หลักสูตรสร้างครุมัธยมศึกษา สายวิชาครุศิลปศึกษา ที่วิทยาลัยศิลปศึกษาใช้ในการจัดการศึกษา เป็นเป็นหลักสูตรที่กรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาจัดทำขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรแห่งชาติของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สามารถตอบสนองต่อนโยบายของชาติในการสร้างครุศิลปศึกษา ที่สามารถสอนได้ทั้งศิลปะและดนตรี เนื่องจากงบประมาณที่จำกัดทำให้ไม่สามารถแยกสาขาดนตรีศึกษาและสาขาศิลปศึกษาได้อย่างชัดเจน แตกต่างจาก

โรงเรียนศิลปะดนตรีแห่งชาติที่เน้นทางด้านดนตรี มีการแบ่งประเภทเครื่องมือเอก และสถาบันวิจิตรศิลป์แห่งชาติ ที่เน้นทางด้านศิลปะโดยตรง

หลักสูตรที่ใช้ในปัจจุบันนี้ เนื้อหาที่สอนสร้างพื้นฐานที่ดีให้กับผู้เรียนในด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ ซึ่งครอบคลุมประกอบในการเป็นครูศิลปศึกษา หากผู้เรียนมีความเอาใจใส่ต่อการเรียน และพัฒนาศักยภาพทางการเรียนอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความรู้รอบในหลักการ ทฤษฎี และมีทักษะปฏิบัติที่ครอบคลุมทั้งด้านดนตรีและศิลปะ ปัจจุบันหลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรทดลองใช้ผู้จัดทำและผู้ใช้หลักสูตรเป็นคนละหน่วยงาน เมื่อนำหลักสูตรมาใช้ในการเรียนการสอน จำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ คาดว่าในอนาคตทางวิทยาลัยศิลปศึกษามีแนวคิดที่จะแยกสาขาศิลปศึกษา และสาขาดนตรีศึกษา รวมถึงการสร้างหลักสูตรเฉพาะของทางวิทยาลัยศิลปศึกษา เพื่อตอบสนองความต้องการทางการเรียนของผู้เรียนและเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในวิชาเอกที่มากขึ้น

สำหรับกิจกรรมเสริมประสบการณ์นอกห้องเรียนของผู้เรียนทางด้านศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์มีความหลากหลาย เป็นที่ยอมรับ โดยเฉพาะดนตรีและนาฏศิลป์ได้จัดการแสดงในโอกาสสำคัญต่างๆของประเทศ ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า หากผู้เรียนมีการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู การปฏิบัติธรรม กิจกรรมอาสา และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความอดทน มีความรักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น มีจิตสาธารณะ มีจิตสำนึกที่ดีต่อตนเองและสังคม มีความเป็นครู รู้จักหน้าที่ และมีแนวทางปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ทางวิทยาลัยควรส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมวิชาการที่จัดโดยสถาบันอื่นๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ทางการศึกษา สามารถพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม

5.2.4 การรักษาวัฒนธรรมของชาติในการเรียนการสอน

วิทยาลัยศิลปศึกษามีจุดเด่นในเรื่องของการอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมประจำชาติลาว ทั้งในด้านวัฒนธรรมการแต่งกายด้วยผ้าถุงซึ่งมีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของสถาบัน การแสดงดนตรีและนาฏศิลป์พื้นเมือง วิทยาลัยศิลปศึกษามีส่วนสำคัญในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่วัฒนธรรมที่ตีงามให้เป็นที่ประจักษ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ วัฒนธรรม เป็นเอกลักษณ์ของความเป็นชาติ เป็นวิถีชีวิต และความภาคภูมิใจของคนในประเทศชาติ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้วัฒนธรรมคงอยู่คู่กับสังคม เพื่อเป็นการรักษาวัฒนธรรม ซึ่งเปรียบเสมือน การรักษาจิตวิญญาณของความเป็นชาติ สอดคล้องกับคำกล่าวของนายโกสอน พรหมวิหาร อดีตประธานประเทศแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่ว่า “การที่สูญเสียวัฒนธรรมนั้นคือการสูญเสียชาติ” (สมจิตร ไสสุวรรณ, 2548)

5.2.5 พื้นฐานทางศิลปศึกษาที่แตกต่างกันของนักศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา

วิทยาลัยศิลปศึกษามีการรับนักศึกษาใน 2 รูปแบบคือ 1) การวางเงื่อนไขและกำหนดโควตา รับนักศึกษา ให้แผนกของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา เป็นผู้คัดเลือก เพื่อเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ทุกพื้นที่ในประเทศ และ 2) การสอบตรงที่รับโดยวิทยาลัยศิลปศึกษา ผู้เรียนบางคนมีความรู้พื้นฐานมาก่อน และบางคนไม่มีความรู้พื้นฐาน ดังนั้นพื้นฐานที่แตกต่างกันเป็นปัญหาสำคัญในการจัดการเรียนการสอน และทำให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ในการเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ควรมีการเรียนปรับพื้นฐานก่อนการเปิดเทอมจริง เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน เมื่อเปิดเทอมทำให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามแผนได้เป็นอย่างดี และหากผู้เรียนคนไหนมีความก้าวหน้าทางการเรียน ครูผู้สอนควรให้การสนับสนุนเป็นพิเศษ แต่ในทางตรงกันข้าม หากผู้เรียนคนไหนมีปัญหาทางการเรียน ครูผู้สอนต้องดูแล ให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษเช่นกัน นอกจากนี้ การจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา จะทำให้เกิดประโยชน์ทางวิชาการมากยิ่งขึ้น

5.2.6 จุดเด่นทางการรักษาวินัยชีวิตแบบดั้งเดิม

จากการเก็บข้อมูลที่วิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว ผู้วิจัยได้เห็นถึงความพยายามในการรักษารูปแบบวิถีชีวิตดั้งเดิม ที่มีความเป็นอยู่แบบเรียบง่าย สังคมเป็นลักษณะเครือญาติ มีความผูกพันใกล้ชิด ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา และประชาชนในประเทศมีความตระหนักถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม และร่วมกันรักษาเอกลักษณ์ที่ดั้งเดิมของชาติไว้ แต่ในปัจจุบันวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาในประเทศลาวมากขึ้น ผ่านสังคมออนไลน์ อาจส่งผลกระทบต่อแบบแผนวิถีชีวิตและค่านิยมที่ดั้งเดิมให้สูญหายไป ดังนั้น รัฐบาลจึงเน้นให้ประชาชน รักษาวัฒนธรรมให้ดีเท่าที่จะทำได้ พยายามหลีกเลี่ยงสังคมออนไลน์ที่จะทำให้อาณาวัฒนธรรมตะวันตกเข้าไปในสังคมมากจนเกินพอดี (ทองลุน สีสุลิด, 2558)

5.2.7 การพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา

มาตรฐานคุณวุฒิเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษา ช่วยให้การจัดการศึกษามีมาตรฐานและมีความเป็นสากล แต่ขณะเดียวกันกระบวนการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิมีความยุ่งยากและซับซ้อน ใช้เวลานานในการพัฒนาให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับ ในการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษาของประเทศลาวนี้ ต้องใช้เวลาอีกหลายปีในการปรับปรุงพัฒนาในการเตรียมการและจัดทำหลักสูตร ซึ่งหากมีมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา จะทำให้เกิดแนวทางในการจัดการศึกษาสาขาดนตรีศึกษาของประเทศลาวที่เป็นระบบและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

5.2.8 แนวคิดสำคัญทางการศึกษาในปัจจุบัน

ในการพัฒนาทางการศึกษาทั้งด้านผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ควรตระหนักถึงการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นแนวคิด

สำคัญทางการศึกษาในปัจจุบันที่หลายหน่วยงานให้ความสำคัญ เช่น องค์การสหประชาชาติ องค์การยูเนสโก เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาทางการศึกษามีความสอดคล้องกับสภาพสังคมในกระแสโลกาภิวัตน์ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

5.2.9 กระบวนการในการเก็บข้อมูลวิจัย

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบปัญหาในการเก็บและรวบรวมข้อมูล เนื่องจากการเก็บข้อมูลที่ประเทศลาว ทำให้มีข้อจำกัดหลายอย่างในการเก็บข้อมูล เช่น ไม่สามารถเก็บข้อมูลจากอาจารย์ได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้ เนื่องจากอาจารย์หลายท่านติดภารกิจในการสอน ไม่สามารถเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามสำหรับนักศึกษา เนื่องจากเวลาที่เก็บข้อมูล ไม่ตรงกับช่วงเวลาว่างของนักศึกษา และส่วนใหญ่ไม่ใช้สังคมออนไลน์ ทำให้ยากต่อการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ในการเก็บข้อมูลจากอาจารย์และนักศึกษาคควรตรวจสอบตารางเรียนและการทำกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งควรมีการเตรียมแผนการสำรอง เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วน อีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญคือ ความแตกต่างในเรื่องของภาษา ถึงแม้ว่าภาษาไทยและภาษาลาวจะมีความใกล้เคียงกัน ทำให้สามารถสื่อสารกันได้ แต่ในทางด้านวิชาการ ภาษาลาวมีคำศัพท์เฉพาะ ซึ่งผู้วิจัยได้มีการตรวจสอบความถูกต้องของความหมายจากผู้เชี่ยวชาญทางภาษาลาว ก่อนที่จะนำเสนอในงานวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย ที่พัฒนาขึ้นนั้น เป็นเพียงแนวทางเบื้องต้น องค์ประกอบต่างๆในมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาดนตรีศึกษา ที่พัฒนาขึ้น สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามวัตถุประสงค์ ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจและการดำเนินการจัดทำหลักสูตรของแต่ละสถาบัน

2) ภาครัฐควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษามากขึ้น เพื่อให้ทางวิทยาลัยศิลปศึกษา ได้มีงบประมาณสำหรับจัดการศึกษาเพื่อสร้างครู แยกระหว่างศิลปศึกษาและดนตรีศึกษา อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

3) ในการจัดทำหลักสูตรดนตรีศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยาลัยศิลปศึกษา และกรมสร้างครู กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรร่วมกัน เพื่อและสามารถสร้างครูทางดนตรีศึกษาและตอบสนองต่อนโยบายของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ควรมีการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพที่มีลักษณะเฉพาะและสอดคล้องกับสาขาดนตรีศึกษา เพื่อการวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

5) หลักสูตรปัจจุบันที่วิทยาลัยศิลปศึกษาใช้จัดการเรียนการสอน มีจำนวนหน่วยกิตรวม 160 หน่วยกิต ซึ่งเกินจากที่กระทรวงศึกษาธิการ และกีฬา กำหนด ดังนั้นจึงควรปรับลดจำนวนหน่วยกิตให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

6) ในการเรียนรายวิชาปฏิบัติดนตรี เนื่องจากผู้เรียนมีจำนวนมาก ควรมีการแบ่งหมู่เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติเครื่องดนตรีอย่างทั่วถึงและมีระยะเวลาในการฝึกซ้อมที่มากขึ้น

7) ควรนำลักษณะเด่นทางการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา มาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาของประเทศไทยตามความเหมาะสม

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1) ควรมีการศึกษาพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิ สาขาดนตรีศึกษา ในแง่มุมอื่นๆ ได้แก่ การพัฒนารายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม รายละเอียดผลการดำเนินงานรายวิชา รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม และ รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางให้กับสถาบันการศึกษาต่างๆ ในการพัฒนาหลักสูตรของแต่ละสถาบัน

2) ควรมีการศึกษาภาพรวมของดนตรีศึกษา รายละเอียดการจัดการเรียนการสอน ดนตรีศึกษา และสถาบันที่มีการเรียนการสอนดนตรีในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมถึงบริบทที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน

3) ควรศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN UNIVERSITY NETWORK) ซึ่งเป็นความร่วมมือของสถาบันอุดมศึกษาระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในมหาวิทยาลัย และอาจก่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างประเทศทางด้านดนตรีศึกษา

รายการอ้างอิง

- กรมสร้างครู. (2556). *หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายวิชาครูศิลปศึกษา*. เวียงจันทน์: กรมสร้างครู
กระทรวงศึกษาธิการและกีฬา.
- กลุ่มสารสนเทศต่างประเทศ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ. (2552). *การศึกษา: รากฐานประชาคม
อาเซียน*. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มสารสนเทศต่างประเทศ สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ.
- ข่าวสดอาเซียน. (2558). 40 ปี สปป.ลาว และเส้นทางสู่ออนาคต. from
http://daily.khaosod.co.th/view_news.php?newsid=TURObWizSXlPVE13TURVMU9BPT0=
- คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2557). *มคอ.2 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 5 ปี)
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2557*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. (2558). *หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรีศึกษา*. from <http://edu.bsru.ac.th/index.php/th/2015-01-16-10-12-41/หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต/item/สาขาวิชาดนตรีศึกษา.html>
- คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2556). *หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
ดนตรีศึกษา*. Retrieved 10 มิถุนายน 2559
http://fofa.swu.ac.th/images/FOFA/Course/Detail/ED_Music_Thai.pdf
- คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2558). *หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง
พ.ศ.2558)*. Retrieved 27 มิถุนายน 2559, from
<http://fed.bpi.ac.th/2013/index.php/curriculum>
- จำลอง นักพ่อน. (2551). *นโยบาย การวางแผน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*.
- จีเหี ไพปี. (2558). *อาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา*. สัมภาษณ์.
- เจนจิรา เบญจพงศ์. (2555). *ดนตรีอุษาคเนย์*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2551). *ดนตรีลาวเดิม*. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยพหุลักษณะสังคมลุ่มน้ำโขง คณะ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2555). *ดนตรีศึกษา : หลักการและสาระสำคัญ*. (พิมพ์ครั้งที่ 9 ed.). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2556). *พฤติกรรมการสอนดนตรี* (พิมพ์ครั้งที่ 3 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- दनัย ไชโยธา. อาเซียนศึกษา. กรุงเทพฯ โอเดียนสโตร์.
- ดาร์รัตน์ เมตตาริกานนท์. (2555). ประวัติศาสตร์ลาวหลายมิติ. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.
- ทรงคุณ จันทจร. (2551). ประวัติศาสตร์ลาว (ดึกดำบรรพ์-ปัจจุบัน). มหาสารคาม: สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทีศนา แคมมณี. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา : กลยุทธ์การสอน. Retrieved 26 พฤษภาคม 2559, from <http://academic.sct.ac.th/upload/stat/92aac14329f843b4.pdf>
- ทีศนา แคมมณี. (2556). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 17 ed.). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สมบูรณ์. (2550). การศึกษาของประเทศในเอเชีย. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนิญ กระแสร์. (2555). การจัดการเรียนการสอนดนตรีที่มีผลต่อความสำเร็จของสถาบันดนตรีในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม. ปรินญาปรัชญาดุซภู๊บัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธเนศวร์ เจริญเมือง. (2538). ไทย-พม่า-ลาว-จีน : สี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ สี่เหลี่ยมวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์คบไฟ.
- ธีระ รุญเจริญ. (2542). รายงานการปฏิรูปการศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- นิรมล ศตวุฒิ. (2554). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นุช พุทธวงสา. (2558, 17 มิถุนายน): หัวหน้าฝ่ายวิจัยและการจัดการทางด้านศิลปะการแสดง สัมภาษณ์.
- บรรทม พรหมเศรษฐา. (2559, 4 เมษายน). อาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา. สัมภาษณ์.
- บรรทม พรหมเศรษฐา. (2559, 4 เมษายน). อาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา. สัมภาษณ์.
- บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. ราชอาณาจักรลาว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศยาม.
- ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์. (2557). การศึกษางานวิจัยดนตรีศึกษาในประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2545 -2554. ปรินญาศิลปศาสตรดุซภู๊บัณฑิต (ดนตรีศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พระกัญญา สุจินโณ. (2556). การจัดการเรียนการสอนในวิทยาลัยสงฆ์วัดหลวง แขวงจำปาสัก ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. ปรินญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (พระพุทธศาสนา) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2555). การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน: พื้นฐานการศึกษาด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยสัมพันธ์.

- พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และนุชนาถ สุนทรพันธ์. (2549). การศึกษาของประเทศในเอเชีย.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และ เพยาว์ ยินดีสุข. (2557). การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2553). กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ : กรณีศึกษากรอบคุณวุฒิทางการศึกษา
ของต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และคณะ. (2555). กรอบคุณวุฒิของประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2554). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย : จากทฤษฎีสู่
การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2557). หลักและเทคนิคการสอนระดับอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภัทร์ธิดา บุญเสริมสง. (2554). การนำเสนอรูปแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขา
วิทยาศาสตร์การกีฬาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ. ปริญญาครุศาสตร
ศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณฑิรา ตาเมือง. (2556). อาเซียนศึกษาเพื่อการปรับตัวและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 5. พิษณุโลก :
ภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ยุทธศักดิ์ คนบุญ. (2546). พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุ
วงศ์ ในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.
ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2555). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ: อรุณ
การพิมพ์.
- วรางคณา ทองนพคุณ. (2556). “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)
คืออะไร มีความสำคัญอย่างไร”. ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในอนาคต. คณะครุ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. .
- วันชัย วงษา. (2558, 9 มิถุนายน). อาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา. สัมภาษณ์.
- วันชัย วงษา. (2558, 22 เมษายน). อาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา. สัมภาษณ์.
- วันวิสาข์ อยู่ทอง. (2555). การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศึกษา ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

- ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาคอนตรีศึกษา ภาควิชาวิชา
ศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทย์ บัณฑิตกุล. (2555). สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์ จำกัด.
- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2556). หลักสูตรดุริยางคศาสตรบัณฑิต. [ออนไลน์]
แหล่งที่มา
http://www.music.mahidol.ac.th/th/programs/bachelor/bachelor_music.php
สืบค้นวันที่ 22 มิถุนายน 2558.
- ศรัณย์ นักรบ. (2553). ประวัติดนตรีตะวันออก. ภาควิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (อัดสำเนา).
- ศิริรัตน์ สุขชัย. (2553). การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี
สาขาธุรกิจดนตรี/ดนตรีเชิงพาณิชย์ ตามแนวทางกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
แห่งชาติ. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาคอนตรีศึกษา ภาควิชาวิชาศิลปะ ดนตรีและ
นาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์อินโดจีนศึกษา วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา. (2552). ข้อมูลพื้นฐานสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว. ชลบุรี: ศูนย์อินโดจีนศึกษา วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์. (2553). ไขประตูสู่ลาว ฉบับ 60 ปี ความสัมพันธ์ทางการทูต
ไทย-ลาว. พิมพ์ครั้งที่ 3. เวียงจันทน์ : สถานเอกอัครราชทูตไทย.
- สถานเอกอัครราชทูต ณ เวียงจันทน์. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7.
[ออนไลน์] แหล่งที่มา
<http://vientiane.thaiembassy.org/.../7th%20econ%20plan.pdf> สืบค้นวันที่ 14
พฤศจิกายน 2557.
- สมจิตร ไสสุวรรณ. (2548). การดนตรีศึกษาในสถาบันการศึกษาของรัฐ ประเทศสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. [ม.ป.ป]. แนวคิดการประกันคุณภาพการศึกษา ประสบการณ์จากนานาชาติ.
[ออนไลน์] แหล่งที่มา <http://doctor7msu.files.w...8a0e0b8b2e0b89ee0b881.ppt>
สืบค้นวันที่ 29 เมษายน 2558.
- สาววัน ไชคุณ. (2558, 22 เมษายน). อาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา. สัมภาษณ์.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (TQF:HEd). เอกสารประกอบการประชุมอธิการบดี สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2552. [อัดสำเนา].
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/FilesNews/FilesNews6/account_m1.pdf สืบค้นวันที่ 8 ตุลาคม 2557.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2555). การประชุมวิชาการระดับชาติ เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา : สู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาอาเซียน. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). (ร่าง) แผนยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางวิชาการระดับอุดมศึกษา ระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (พ.ศ. 2557 – 2561) [ออนไลน์]. แหล่งที่มา www.inter.mua.go.th/main2/files/file/CLMV/Laos.pdf สืบค้นวันที่ 15 กันยายน 2557.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2551). โครงการศึกษาจัดทำกรอบความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจระหว่างไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว : รายงานฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2555). ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ อย่างไร ? แหล่งที่มา <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/417> สืบค้นวันที่ 17 ธันวาคม 2557.
- สำนักมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา. (2557). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษายกระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักราชเลขาธิการ. (2539). พระราชกรณียกิจ : ระหว่างเดือนตุลาคม 2536-กันยายน 2537. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สิทธิกร สุมาลี. (2555). การศึกษาเปรียบเทียบหลักสูตรของประเทศสมาชิกในกลุ่มประชาคมอาเซียน เพื่อการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบวุฒิการศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์, 27 (2), 13-32.
- สิทธิพร สวยกกลาง. (2553). การนำเสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ดนตรีตะวันตกในหลักสูตรดนตรีของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต.

สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สินีนาด สิทธิเลิศประสิทธิ์, สิรินันท์ เทียนชัยอนันต์ และอัครวิน นาคี. (2548). ดนตรีในภาคพื้นเอเชีย

อาคนย์เล่ม 1 : กัมพูชา จีน ลาว. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล.

สีมาลา ลียงวา. (2557, 3 ธันวาคม). สัมภาษณ์.

สีสุก พันแพงดี. (2558, 9 มิถุนายน). รองผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา. สัมภาษณ์.

สีสุก พันแพงดี. (2558, 22 เมษายน). รองผู้อำนวยการวิทยาลัยศิลปศึกษา. สัมภาษณ์.

สุชาดา โสวัตร. (2553). การนำเสนอแนวทางการพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

สาขาวิชาศิลปศึกษาไทย ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภางค์ จันทวานิช. (2556). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 21 . กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรัชย์ ศิริไกร. (2548). การพัฒนาเศรษฐกิจและการเมืองลาว. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

สุรียา เหมตะศิลป์. (2553). ศึกษาศาสตร์กับการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. [ออนไลน์] .

แหล่งที่มา

[http://www.edu.tsu.ac.th/major/eva/files/journal/education_for_develop_to_l
ast.pdf](http://www.edu.tsu.ac.th/major/eva/files/journal/education_for_develop_to_last.pdf) สืบค้นวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2558.

สุลิวัน คำภานวงศ์. (2559, 4 เมษายน). อาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา. สัมภาษณ์.

สุวิมล ตีรภานนท์. (2551). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ : แนวทางสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 7 . กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อนินทร์ พุฒิชิต. (2547). ความสัมพันธ์เชิงนโยบายระหว่างการศึกษากับการพัฒนาเศรษฐกิจลาว ภายใต้ “จินตนาการใหม่” ค.ศ.1986-2000. ขอนแก่น: ศูนย์วิจัยพหุลักษณะสังคมลุ่มน้ำโขง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อยู่ชา, ก. (2539). สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว : ภูมิหลังทางการเมือง และสถานภาพทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ: สมาคมไทย-ลาว.

อรรถพงศ์ ภูถายาว. (2554). กระบวนการจัดการเรียนการสอนเปียโนในระดับอุดมศึกษา ของสถาบันดนตรีเว้ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม. ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- อัญธิกา ชั่งกฤษ. (2554). กระบวนการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อสร้างเสริมจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาพัฒนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อานันท์ นาคคง. (2556). เครือญาติคนตรี วิถีอาเซียน. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมอาเซียน กรุงเทพมหานคร.
- อำไพ หรคุณารักษ์. (2550). ความรู้เพื่อประชาชน ชุด การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ลำดับที่ 1 คิด...มอง...คาดการณ์...เกี่ยวกับ...“การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทไทย. นนทบุรี: สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย.
- อีแวนส์,แกรนท์. (2549). ประวัติศาสตร์สังเขปประเทศลาว : ประเทศกลางแผ่นดินใหญ่เอเชียอาคเนย์. แปลโดย ดุษฎี เฮย์มอนด์. กรุงเทพฯ: ซิลค์เวอร์ม.

ภาษาต่างประเทศ

- Abeles, H. F., Hoffer, C. R., & Klotman, R. H.. (1995). Foundations of Music Education. New York: Macmillan Publishing Company.
- Florida State University . (2016). Bachelor of Music in Music Education. [online]. Available from <http://www.music.fsu.edu/content/download/20174/130109/file/BME%20General.pdf> [2016, July 25].
- Jeremy, C.. (2007). Curriculum Design and Development in Higher Music Education. AEC Publications.
- Joyce, B. R., Weil, M. and Calhoun, E.. (2009). Models of Teaching. Boston, MA: Pearson.
- Miller, T. E.. (2009). World music : a global journey. 2nd ed. New York : Routledge.
- National Taichung University of Education. (n.d.). Bachelor of Arts in Music. [online]. Available from <http://web2.ntcu.edu.tw/music/english.php> [2016, July 25].
- New York University. (2014). Music Education Curriculum Undergraduate. [online]. Available from <http://steinhardt.nyu.edu/music/education/curriculum/undergraduate> [2016, July 25].

Quality and Deregulation Branch Department of Education , University of Canberra.

(2013). What is the AQF?. [online]. Available from

<http://www.aqf.edu.au/aqf/about/what-is-the-aqf/> [2014, December 1].

Tyler, R. W. (1971). Basic Principles of Curriculum and Instruction. Chicago: The University of Chicago Press.

The University of Kansas. (2016). Bachelor of Music Education (B.M.E.). [online].

Available from <https://music.ku.edu/BME/requirements> [2016, July 25].

The University of Sydney. (2016). BACHELOR OF MUSIC (MUSIC EDUCATION) . [online].

Available from

http://sydney.edu.au/handbooks/conservatorium/undergraduate/b_music_education_rules.shtml [2016, July 10].

Zais, R. S. (1976). Curriculum : Principles and Foundations. New York : Crowell.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.มานพ วิสุทธิแพทย์	ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านมานุษยวิทยา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. อาจารย์ ดร.ณัฐวุฒิ บริบูรณ์วิริย์	ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีศึกษา สถาบันดนตรีกัลยาณีวัฒนา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รังสิพันธุ์ แข็งขัน	ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

สาขาวิชาดนตรีศึกษาในประเทศไทย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรุทธ์ สุทธิจิตต์	ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีศึกษาและการ พัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชุดา กิจธรรรม	ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาและการ พัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ศิริรัตน์ สุขชัย	ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีศึกษาและการ พัฒนารอบมาตรฐานคุณวุฒิ คณะดนตรี มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ
4. อาจารย์สีสุก พันแพงดี	ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและ ประเมินผล วิทยาลัยศิลปศึกษา
5. อาจารย์สาววัน ไชคุน	ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีศึกษา รองหัวหน้าฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยศิลปศึกษา

แบบวิเคราะห์เอกสาร

เอกสารลำดับที่.....

ชื่อเอกสาร .....

ชนิดของเอกสาร .....

ได้รับมาจาก .....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้อมูลเบื้องต้นของเอกสาร (เช่น ผู้จัดทำ พ.ศ.ที่จัดทำ ข้อมูลทางบรรณานุกรม ฯลฯ)

.....
.....
.....

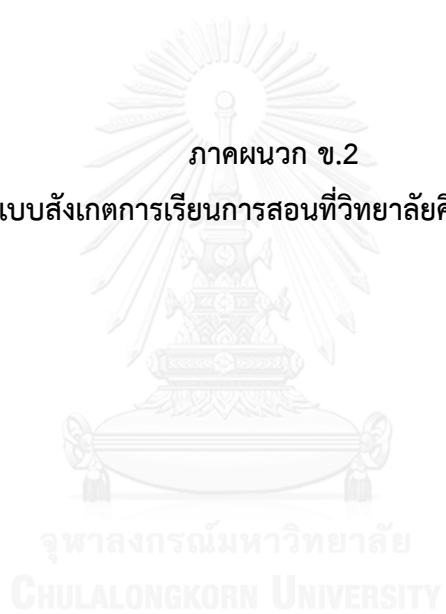
เนื้อหาโดยสรุป

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

หมายเหตุ * ชนิดของเอกสาร ได้แก่ หลักสูตรสถานศึกษา แผนการสอน แผ่นพับแนะนำสถาบัน คู่มือ
นักศึกษา วารสารประจำปี ฯลฯ

ภาคผนวก ข.2
แบบสังเกตการณ์การเรียนการสอนที่วิทยาลัยศิลปศึกษา

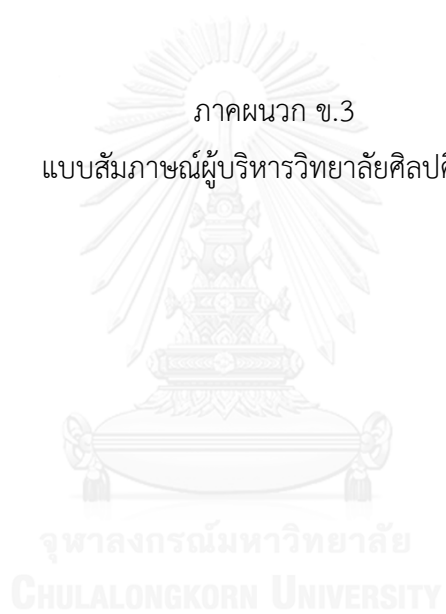
แบบสังเกตการเรียนการสอนที่วิทยาลัยศิลปศึกษา

วันที่ ..... เวลา..... ถึง ..... น.
ผู้สังเกต .....

รายการที่สังเกต	ผลการสังเกต
1. ด้านสถานที่และสภาพแวดล้อม ภายในสถานศึกษา	
2. ด้านครูผู้สอน	
3. ด้านผู้เรียน	
4. ด้านเนื้อหาและหลักสูตรในการ เรียนการสอน [ ] วิชาทฤษฎี [ ] วิชาปฏิบัติ	

รายการที่สังเกต	ผลการสังเกต
5. ด้านสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการเรียนการสอน	
6. อุปกรณ์ในการเรียนการสอน (เช่น เอกสาร ตำรา เครื่องดนตรี)	
7. จุดเด่นในการเรียนการสอน	
8. จุดที่ควรปรับปรุงในการเรียน การสอน	
9. ข้อสังเกตที่พบอื่นๆ (เช่น เนื้อหา เหมาะสมกับผู้เรียนหรือไม่ วิธีการ สอนสอดคล้องกับเนื้อหาหรือไม่ อย่างไร)	

ภาคผนวก ข.3
แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของวิทยาลัยศิลปศึกษา และลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นและลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ - นามสกุลผู้ให้สัมภาษณ์ .....
- 1.2 อายุ ..... ปี   1.3 เพศ .....
- 1.4 ตำแหน่งทางวิชาการ .....
- 1.5 ระยะเวลาในการทำงาน ตั้งแต่ปี ค.ศ. .... เป็นเวลา ..... ปี
- 1.6 วุฒิการศึกษาสูงสุด .....
- 1.7 วิชาที่สอนในวิทยาลัยศิลปศึกษา .....
- .....
- 1.8 วันที่สัมภาษณ์ ..... เวลา..... ถึง ..... น.
- 1.9 สถานที่สัมภาษณ์ .....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นและลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา

2.1 ความเป็นมาของวิทยาลัยศิลปศึกษา

.....

.....

.....

.....

2.2 หลักสูตรและสาขาวิชาที่เปิดสอนในวิทยาลัยศิลปศึกษา

2.2.1 หลักสูตรปัจจุบันที่ใช้จัดทำขึ้นปีค.ศ.ใด มีรายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรและชื่อปริญญาในแต่ละสาขาวิชาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2.2.2 ระยะเวลาในการศึกษา

.....

2.2.3 ผู้บริหารมีความคิดเห็นอย่างไรต่อหลักสูตรนี้

.....

.....

2.2.4 ในอนาคตมีแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตรอย่างไร มีความคาดหวังและจุดมุ่งหมายในหลักสูตรอย่างไร

.....

.....

2.3 จุดมุ่งหมายทางการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา

.....

.....

2.4 วิสัยทัศน์และพันธกิจของวิทยาลัยศิลปศึกษา

.....

.....

.....

2.5 จำนวนอาจารย์ และนักศึกษาสาขาดนตรีศึกษาในแต่ละชั้นปี

.....

.....

.....

2.6 คุณสมบัติในการรับนักศึกษาเข้าศึกษาในวิทยาลัยศิลปศึกษา

.....

.....

.....

2.7 โครงสร้างระบบการบริหารของวิทยาลัยศิลปศึกษามีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

2.8 การสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆของภาครัฐและเอกชน

.....
.....

2.9 ลักษณะเด่นทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา

.....
.....
.....

2.10 สภาพปัญหาที่พบและแนวทางแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา

2.10.1 ด้านการบริหารจัดการ

.....
.....
.....

2.10.2 ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....

2.11 การวางแผนพัฒนาวิทยาลัยศิลปศึกษาในอนาคต

.....
.....
.....

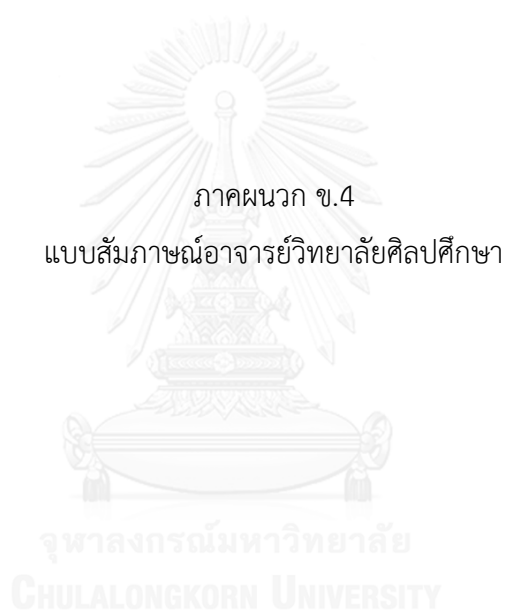
2.12 ทางวิทยาลัยศิลปศึกษามีการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร

.....
.....
.....

2.13 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา

.....
.....
.....

ผู้สัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์อาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของวิทยาลัยศิลปศึกษา และ
ลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นและลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรี
ของวิทยาลัยศิลปศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ - นามสกุลผู้ให้สัมภาษณ์ .....
- 1.2 อายุ ..... ปี   1.3 เพศ .....
- 1.4 ตำแหน่งทางวิชาการ .....
- 1.5 ระยะเวลาในการทำงาน ตั้งแต่ปี ค.ศ. .... เป็นเวลา ..... ปี
- 1.6 วุฒิการศึกษาสูงสุด .....
- 1.7 วิชาที่สอนในวิทยาลัยศิลปศึกษา .....
- .....
- 1.8 วันที่สัมภาษณ์ ..... เวลา..... ถึง ..... น.
- 1.9 สถานที่สัมภาษณ์ .....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเบื้องต้นและลักษณะการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรีของ วิทยาลัยศิลปศึกษา

2.1 ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการสอนของอาจารย์

2.1.1 อาจารย์สอนวิชาประเภทใด

- วิชาทฤษฎี   วิชาปฏิบัติ   ทั้งวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ

2.1.2 รายชื่อวิชาที่อาจารย์สอน

.....

.....

2.1.3 อาจารย์มีเทคนิคและกลวิธีการสอนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2.1.4 อาจารย์มีการวัดและประเมินผู้เรียนในแต่ละรายวิชาอย่างไร (มีการกำหนดเนื้อหาในการสอบอย่างไร ด้วยวิธีการใด)

2.1.4.1 วิชาปฏิบัติ

.....

.....

.....

2.1.4.2 วิชาทฤษฎี

.....

.....

.....

2.2 ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อหลักสูตรของวิทยาลัยศิลปศึกษาที่ใช้ในปัจจุบัน

.....

.....

.....

2.3 สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษาในด้านต่างๆ เช่น ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านงบประมาณ และด้านสื่อการเรียน

2.3.1 สภาพปัญหา/อุปสรรคที่พบ

.....

.....

.....

2.3.2 แนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

.....

.....

.....

2.4 ลักษณะเด่นทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา

.....

.....

.....

.....

2.5 ทางวิทยาลัยศิลปศึกษามีการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร

.....

.....

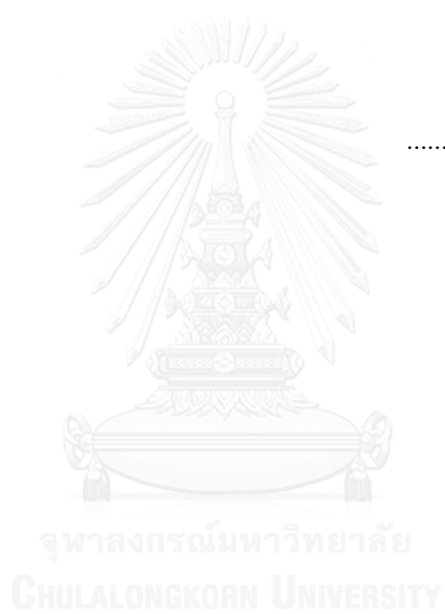
.....

2.6 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา

.....

.....

.....

.....

ผู้สัมภาษณ์

ภาคผนวก ข.5
แบบสอบถามผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา

**แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
สำหรับผู้บริหารวิทยาลัยศิลปศึกษา**

เรื่อง

**การดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว :
กรณีศึกษา วิทยาลัยศิลปศึกษา**

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา และศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปสรุปเป็นภาพรวมลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อการสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาวิชาดนตรีศึกษา เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้บริหารและอาจารย์ทุกท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ให้ครบทุกคำถามเพื่อความสมบูรณ์ในการวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไป และสุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณท่านผู้บริหารและอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง [ ] หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดเพื่อแสดง ข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ 1. [ ] ชาย 2. [ ] หญิง

2. อายุ ..... ปี

3. วุฒิการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. [ ] ปริญญาตรี 2. [ ] ปริญญาโท

3. [ ] ปริญญาเอก 4. [ ] อื่นๆ โปรดระบุ .....

4. รายวิชาที่สอน 1. [ ] วิชาทฤษฎี 2. [ ] วิชาปฏิบัติ 3. [ ] วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ

3. วุฒิการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ปริญญาตรี   2. ปริญญาโท

3. ปริญญาเอก   4. อื่นๆ โปรดระบุ .....

4. รายวิชาที่สอน 1. วิชาทฤษฎี   2. วิชาปฏิบัติ   3. วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ

**ตอนที่ 2 คำถามปลายปิดเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรีของ
วิทยาลัยศิลปศึกษา**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวเลขตามระดับ
สภาพจริงที่เกิดขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ข้อความ	ระดับ				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
1.ด้านผู้สอน					
1.1 อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่างๆมีเพียงพอ					
1.2 อาจารย์ผู้สอนจบการศึกษาตรงสาขากับวิชาที่สอน					
1.3 อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และ ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี					
1.4 อาจารย์ผู้สอนเอาใจใส่ผู้เรียน ให้ความช่วยเหลือ และ คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล					
1.5 อาจารย์ผู้สอนดำเนินการสอนตามจุดมุ่งหมายของ หลักสูตร					
1.6 อาจารย์ในวิทยาลัยมีจิตสาธารณะ เสียสละ ช่วยเหลืองาน ส่วนรวม และเป็นแบบอย่างที่ดี					
1.7 อาจารย์ผู้สอนมีความร่วมมือกันภายในและนอกสถาบัน					
1.8 ทางวิทยาลัยมีการส่งอาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมการอบรมทาง ดนตรี / การศึกษา / ศิลปศึกษา / ดนตรีศึกษา					

ข้อความ	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2.ด้านผู้เรียน					
2.1 ผู้เรียนมีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการเรียน					
2.2 ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา					
2.3 ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีทางการศึกษา การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและแผนการสอน					
2.4 ผู้เรียนมีความรู้ ควบคุมคุณธรรม					
2.5 ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางด้านศิลปะและดนตรีอย่างครบถ้วน					
2.6 การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและแผนการสอน					
2.7 ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง					
2.8 ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ทางศิลปะและดนตรีเข้ากับศาสตร์ในสาขาอื่นได้อย่างมีเหตุผล					
2.9 ผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง					
2.10 ผู้เรียนสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียน					
2.11 ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาลาวในการพูด การเขียน และนำเสนอผลงานของตนเองได้อย่างเหมาะสม					
2.12 ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ในการทำงาน สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี					
2.13 ผู้เรียนมีผลงานเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ					

ข้อความ	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3. ด้านเนื้อหาและหลักสูตร					
3.1 การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกทางด้านศิลปศึกษาและดนตรีศึกษา รวมทั้งมีความรู้รอบทางด้านศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง					
3.2 จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม					
3.3 หลักสูตรมีการบูรณาการระหว่างศิลปะ ดนตรี กับศาสตร์อื่นๆ และกับชีวิตจริง					
3.4 หลักสูตรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง					
3.5 รายวิชาในหลักสูตรมีความครอบคลุมในด้านดนตรีศึกษา / ศิลปศึกษา					
3.6 รายวิชาในหลักสูตรสะท้อนวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
3.7 การจัดการเรียนมีความเหมาะสม					
3.8 หลักสูตร เนื้อหาที่เรียนมีความทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ					
3.9 รายวิชาในหลักสูตรเน้นการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงเนื้อหาในการเรียนอย่างมีเหตุผล					
3.10 หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง					
3.11 แต่ละรายวิชาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาต่างๆ					
3.12 สอดแทรกการรักษาศิลปะและวัฒนธรรมในเนื้อหาที่เรียน					
3.13 หลักสูตรสามารถเอื้อให้นักศึกษาศึกษาในระดับที่สูงขึ้น					

ข้อความ	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3. ด้านเนื้อหาและหลักสูตร (ต่อ)					
3.14 เนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม					
3.15 รายวิชาส่วนใหญ่มีแผนการสอนที่ชัดเจน					
3.16 รายวิชาส่วนใหญ่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน					
3.17 มีความหลากหลายของรายวิชาที่เปิดสอนให้เลือกเรียนตามความสนใจ					
3.18 รายวิชาในหลักสูตรทั้งทฤษฎีและปฏิบัติเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ในการเป็นครู					
3.19 หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบ					
3.20 ภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสม					
4. ด้านการเรียนการสอน					
4.1 จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีความเหมาะสม					
4.2 มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง					
4.3 มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน					
4.4 มีการวัดและประเมินผลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย					
4.5 มีการนำผลการประเมินจากผู้เรียนมาใช้เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน					
4.6 สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา รายวิชาที่เรียน					
4.7 สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมต่างๆที่ใช้มีความทันสมัย					
4.8 จำนวนเครื่องดนตรีมีจำนวนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					

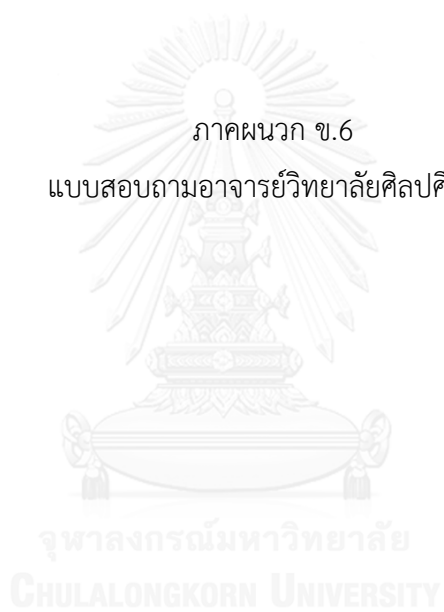
ข้อความ	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
4.ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)					
4.9 อุปกรณ์ทางการศึกษา ตำรา เอกสาร โน้ตเพลง มีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
4.10 จำนวนอุปกรณ์เทคโนโลยีมีจำนวนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
4.11 สถานที่ในการจัดการเรียนการสอน ห้องเรียนมีความเหมาะสม					
4.12 สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียนเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้					
4.13 มีการเตรียมการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน					
4.14 มีการตรวจสอบมาตรฐาน / ประกันคุณภาพทางการศึกษา					
4.15 มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษา					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ภาคผนวก ข.6
แบบสอบถามอาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยสำหรับอาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษา
เรื่อง
การพัฒนากรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา
สำหรับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา และศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์วิทยาลัยศิลปศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปสรุปเป็นภาพรวมลักษณะการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อการสร้างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรีศึกษา เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อไป ผู้วิจัยขอความกรุณาผู้บริหารและอาจารย์ทุกท่านในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ให้ครบทุกคำถาม เพื่อความสมบูรณ์ในการวิเคราะห์ผลการวิจัยต่อไป และสุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณท่านผู้บริหารและอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง [ ] หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดเพื่อแสดง ข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ 1. [ ] ชาย   2. [ ] หญิง   2. อายุ ..... ปี
3. วุฒิการศึกษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
  1. [ ] ปริญญาตรี   2. [ ] ปริญญาโท
  3. [ ] ปริญญาเอก   4. [ ] อื่นๆ โปรดระบุ .....
4. รายวิชาที่สอน 1. [ ] วิชาทฤษฎี   2. [ ] วิชาปฏิบัติ   3. [ ] วิชาทฤษฎีและปฏิบัติ

ตอนที่ 2 คำถามปลายปิดเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรีของ
วิทยาลัยศิลปศึกษา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้และทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตัวเลขตามระดับ
สภาพจริงที่เกิดขึ้นโดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ข้อความ	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1.ด้านผู้สอน					
1.1 อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่างๆมีเพียงพอ					
1.2 อาจารย์ผู้สอนจบการศึกษาตรงสาขากับวิชาที่สอน					
1.3 อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และ ความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี					
1.4 อาจารย์ผู้สอนมีการใช้จิตวิทยาและสร้างแรงจูงใจทางการ เรียนแก่ผู้เรียน					
1.5 อาจารย์ผู้สอนมีการสอดแทรกคุณธรรม และจริยธรรมใน การเรียนการสอน					
1.6 อาจารย์ผู้สอนมีการศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ๆตลอดเวลา					
1.7 อาจารย์ผู้สอนเอาใจใส่ผู้เรียน ให้ความช่วยเหลือ และ คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล					
1.8 อาจารย์ผู้สอนมีความร่วมมือกันภายในและนอกสถาบัน					
1.9 อาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมการอบรมทางดนตรี / การศึกษา / ศิลปศึกษา / ดนตรีศึกษา					

ข้อความ	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2.ด้านผู้เรียน					
2.1 ผู้เรียนมีความตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการเรียน และมีส่วนร่วมในชั้นเรียน					
2.2 ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา					
2.3 ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีทางการศึกษา การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและแผนการสอน					
2.4 ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดีในด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีความรู้ ควบคู่คุณธรรม					
2.5 ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานทฤษฎี ประวัติศาสตร์ ทักษะปฏิบัติทางศิลปะและดนตรีอย่างเหมาะสม และมีพัฒนาการที่ดี					
2.6 ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางด้านศิลปะและดนตรีอย่างครบถ้วน					
2.7 เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง					
2.8 ผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง					
2.9 ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาลาวในการพูด การเขียน และนำเสนอผลงานของตนเองได้อย่างเหมาะสม					
2.10 ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ทางศิลปะและดนตรีเข้ากับศาสตร์ในสาขาอื่นได้อย่างมีเหตุผล					
2.11 ผู้เรียนสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียน					
2.12 ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ในการทำงาน สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี					

ข้อความ	ระดับ				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
2.ด้านผู้เรียน (ต่อ)					
2.13 ผู้เรียนมีความเสียสละ มีจิตอาสา และมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น					
2.14 ผู้เรียนสามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี					
2.15 ผู้เรียนได้รับคำชี้แจงข้อบกพร่องของตนเองในการเรียน					
3.ด้านเนื้อหาและหลักสูตร					
3.1 การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกทางด้านศิลปศึกษาและดนตรีศึกษา รวมทั้งมีความรู้รอบทางด้านศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง					
3.2 จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม					
3.3 หลักสูตรมีการบูรณาการระหว่างศิลปะ ดนตรี กับศาสตร์อื่นๆ และกับชีวิตจริง					
3.4 หลักสูตรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง					
3.5 รายวิชาในหลักสูตรมีความครอบคลุมในด้านดนตรีศึกษา / ศิลปศึกษา					
3.6 การจัดแผนการเรียนมีความเหมาะสม					
3.7 หลักสูตร เนื้อหาที่เรียนมีความทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ					
3.8 รายวิชาในหลักสูตรเน้นการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงเนื้อหาในการเรียนอย่างมีเหตุผล					
3.9 หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง					
3.10 แต่ละรายวิชาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาต่างๆ					

ข้อความ	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
3.ด้านเนื้อหาและหลักสูตร (ต่อ)					
3.11 สอดแทรกการรักษาศิลปะและวัฒนธรรมในเนื้อหาที่เรียน					
3.12 หลักสูตรสามารถเอื้อให้นักเรียนสามารถศึกษาในระดับที่สูงขึ้น					
3.13 เนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม					
3.14 รายวิชาส่วนใหญ่มีแผนการสอนที่ชัดเจน					
3.15 หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบ					
3.16 ภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสม					
4.ด้านการเรียนการสอน					
4.1 จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีความเหมาะสม					
4.2 มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง					
4.3 มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน					
4.4 มีการวัดและประเมินผลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย					
4.5 มีการนำผลการประเมินจากผู้เรียนมาใช้เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน					
4.6 สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหา รายวิชาที่เรียน					
4.7 สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมต่างๆที่ใช้มีความทันสมัย					
4.8 จำนวนเครื่องดนตรีมีจำนวนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					

ข้อความ	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
4.ด้านการเรียนการสอน (ต่อ)					
4.9 อุปกรณ์ทางการศึกษา ตำรา เอกสาร โน้ตเพลง มีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
4.10 จำนวนอุปกรณ์เทคโนโลยีมีจำนวนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน					
4.11 สถานที่ในการจัดการเรียนการสอน ห้องเรียนมีความเหมาะสม					
4.12 สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียนเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

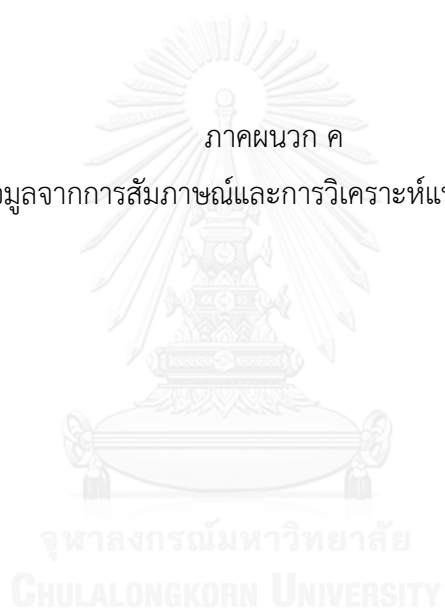
.....

.....

.....

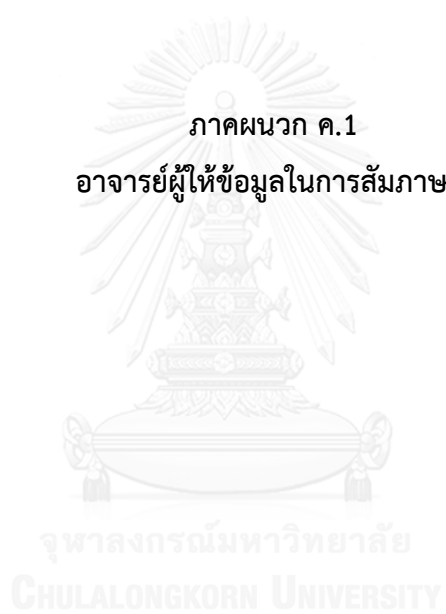
ภาคผนวก ค

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และการวิเคราะห์แบบสอบถาม

ภาคผนวก ค.1

อาจารย์ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

อาจารย์สีสุก พันแพงดี

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและติดตามประเมินผล วิทยาลัยศิลปศึกษา
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2558 และวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2558

อาจารย์สาววัน ไชคุณ

รองหัวหน้าฝ่ายวิชาการและอาจารย์ผู้สอนรายวิชาทฤษฎีดนตรี วิทยาลัยศิลปศึกษา
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2558 และวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2558

อาจารย์จิเหี ไฟปี

อาจารย์ผู้สอนรายวิชาปฏิบัติดนตรีพื้นเมือง วิทยาลัยศิลปศึกษา

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2558

อาจารย์วันชัย วงษา

อาจารย์ผู้สอนรายวิชาศิลปะ วิทยาลัยศิลปศึกษา

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 22 เมษายน พ.ศ.2558 และวันที่ 9 มิถุนายน พ.ศ.2558

อาจารย์สุลวิ้น คำภาณุวงศ์

อาจารย์ผู้สอนรายวิชาทฤษฎีดนตรีและปฏิบัติดนตรี (เปียโน) วิทยาลัยศิลปศึกษา

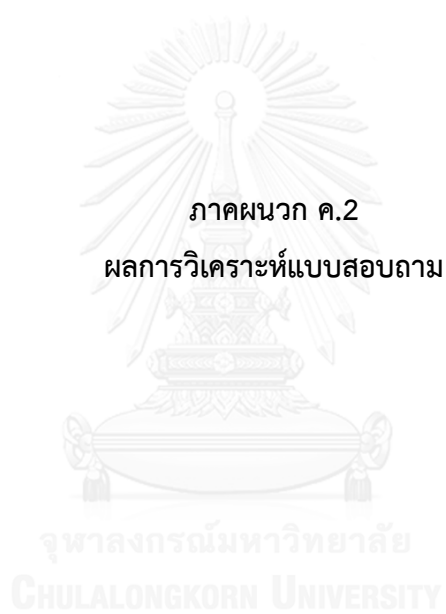
สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ.2559

อาจารย์บรรทม พรหมเศรษฐา

อาจารย์ผู้สอนรายวิชาทฤษฎีดนตรีและนาฏศิลป์ วิทยาลัยศิลปศึกษา

สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ.2559

ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามผู้บริหารและอาจารย์ของวิทยาลัยศิลปศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหาร

ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 1 คน เป็นเพศชาย อายุ 57 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี วิชาที่สอนเป็นรายวิชาทฤษฎี

อาจารย์

ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 5 คน เป็นเพศชาย 3 คน และเพศหญิง 2 คน อายุระหว่าง 24-34 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี วิชาที่สอนได้แก่รายวิชาทฤษฎี รายวิชาปฏิบัติ และทั้งรายวิชาทฤษฎีและรายวิชาปฏิบัติ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา

ข้อความ		ผู้บริหาร	อาจารย์	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	อยู่ในระดับ
1. ด้านผู้สอน						
1.1	อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาต่างๆมีเพียงพอ	✓	✓	3.50	0.84	ปานกลาง
1.2	อาจารย์ผู้สอนจบการศึกษาตรงกับวิชาที่สอน	✓	✓	4.00	1.26	มาก
1.3	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความเข้าใจในเนื้อหาที่สอนเป็นอย่างดี	✓	✓	3.67	0.82	มาก
1.4	อาจารย์ผู้สอนเข้าใจผู้เรียน ให้ความช่วยเหลือ และคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล	✓	✓	4.17	0.98	มาก
1.5	อาจารย์ผู้สอนมีการใช้จิตวิทยาและสร้างแรงจูงใจทางการเรียนแก่ผู้เรียน	-	✓	4.40	0.55	มาก
1.6	อาจารย์ผู้สอนมีการสอดแทรกคุณธรรมและจริยธรรมในการเรียนการสอน	-	✓	4.40	0.89	มาก
1.7	อาจารย์ผู้สอนมีการคำนึงว่าความรู้ใหม่จะหมดเวลา	-	✓	4.40	0.55	มาก
1.8	อาจารย์ผู้สอนดำเนินการสอนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	✓	-	3.00	-	ปานกลาง

ข้อความ		ผู้บริหาร	อาจารย์	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	อยู่ในระดับ
1.ด้านผู้สอน (ต่อ)						
1.9	อาจารย์ในวิทยาลัยมีจิตสาธารณะ เสียสละ ช่วยเหลืองานส่วนรวม และเป็นแบบอย่างที่ดี	✓	-	4.00	-	มาก
1.10	อาจารย์ผู้สอนมีความร่วมมือกันภายในและนอกสถาบัน	✓	✓	3.83	0.98	มาก
1.11	อาจารย์ผู้สอนเข้าร่วมการอบรมทางดนตรี / การศึกษา / ศิลปศึกษา / ดนตรีศึกษา	✓	✓	4.67	0.82	มากที่สุด
2.ด้านผู้เรียน						
2.1	ผู้เรียนมีความตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการเรียน และมีส่วนร่วมในชั้นเรียน	✓	✓	4.00	0.63	มาก
2.2	ผู้เรียนมีวินัย มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา	✓	✓	4.17	0.75	มาก
2.3	ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีทางการศึกษา	✓	✓	4.17	0.98	มาก
2.4	การเรียนรู้อของผู้เรียนเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและแผนการสอน	✓	✓	4.17	1.17	มาก
2.5	ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่ดีในด้านคุณธรรมและจริยธรรม	✓	✓	4.17	0.75	มาก
2.6	ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานทฤษฎี ประวัติศาสตร์ ทักษะปฏิบัติการศิลปะและดนตรีอย่างเหมาะสม	-	✓	3.20	0.45	ปานกลาง
2.7	ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ทางด้านศิลปะและดนตรีอย่างครบถ้วน	✓	✓	3.33	0.82	ปานกลาง
2.8	ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ผลงานอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง	✓	✓	3.17	0.41	ปานกลาง
2.9	ผู้เรียนสามารถบูรณาการความรู้ทางศิลปะและดนตรีเข้ากับศาสตร์ในสาขาอื่นได้อย่างมีเหตุผล	✓	✓	3.50	0.84	ปานกลาง
2.10	ผู้เรียนมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง	✓	✓	3.17	0.75	ปานกลาง
2.11	ผู้เรียนสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียน	✓	✓	3.17	1.33	ปานกลาง
2.12	ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาท่วงในกาพูด การเขียน และนำเสนอผลงานของตนเองได้อย่างเหมาะสม	✓	✓	3.67	0.82	มาก
2.13	ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ในการทำงาน สามารถปรับตัวและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี	✓	✓	3.83	0.75	มาก

ข้อความ	ผู้บริหาร	อาจารย์	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	อยู่ในระดับ
2. ด้านผู้เรียน (ต่อ)					
2.14 ผู้เรียนมีความเสียสละ มีจิตอาสา และมีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น	-	✓	4.40	0.55	มาก
2.15 ผู้เรียนสามารถเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	-	✓	3.80	0.45	มาก
2.16 ผู้เรียนได้รับคำชี้แจงข้อบกพร่องของตนเองในการเรียน	-	✓	4.00	0.71	มาก
2.17 ผู้เรียนมีผลงานเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ	✓	-	2.00	-	น้อย
3. ด้านเนื้อหาและหลักสูตร					
3.1 การจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกทางด้านศิลปศึกษาและดนตรีศึกษา รวมทั้งมีความรู้รอบทางด้านศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง	✓	✓	4.33	0.82	มาก
3.2 จำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม	✓	✓	3.67	1.03	มาก
3.3 หลักสูตรมีการบูรณาการระหว่างศิลปะ ดนตรี กับศาสตร์อื่นๆ และกับชีวิตจริง	✓	✓	3.67	0.52	มาก
3.4 หลักสูตรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	✓	✓	4.17	0.41	มาก
3.5 วิทยากรในหลักสูตรมีความครอบคลุมในด้านดนตรีศึกษา / ศิลปศึกษา	✓	✓	4.00	0.63	มาก
3.6 วิทยากรในหลักสูตรสะท้อนถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	✓	-	3.00	-	ปานกลาง
3.7 การจัดแผนการเรียนมีความเหมาะสม	✓	✓	4.33	0.82	มาก
3.8 หลักสูตร เนื้อหาที่เรียนมีความทันสมัยต่อความก้าวหน้าทางวิชาการ	✓	✓	3.33	0.82	ปานกลาง
3.9 วิทยากรในหลักสูตรเน้นการคิดวิเคราะห์ เชื่อมโยงเนื้อหาในการเรียนอย่างมีเหตุผล	✓	✓	3.33	0.82	ปานกลาง
3.10 หลักสูตรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง	✓	✓	4.00	0.63	มาก
3.11 แต่ละรายวิชาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาต่างๆ	✓	✓	4.17	0.98	มาก
3.12 สอดแทรกการรักษาศิลปะและวัฒนธรรมในเนื้อหาที่เรียน	✓	✓	4.50	0.84	มาก

ข้อความ		ผู้บริหาร	อาจารย์	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	อยู่ในระดับ
3. ด้านเนื้อหาและหลักสูตร (ต่อ)						
3.13	หลักสูตรสามารถเอื้อให้นักศึกษาสามารถศึกษาในระดับที่สูงขึ้น	✓	✓	3.50	1.05	ปานกลาง
3.14	เนื้อหาสาระในการจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพสังคม	✓	✓	4.50	0.84	มาก
3.15	รายวิชาส่วนใหญ่มีแผนการสอนที่ชัดเจน	✓	✓	4.50	0.84	มาก
3.16	รายวิชาส่วนใหญ่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน	✓	-	4.00	-	มาก
3.17	มีความหลากหลายของรายวิชาที่เปิดสอนให้เลือกเรียนตามความสนใจ	✓	-	2.00	-	น้อย
3.18	รายวิชาในหลักสูตรทั้งทฤษฎีและปฏิบัติเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ สามารถนำไปประยุกต์ในการเป็นครู	✓	-	3.00	-	ปานกลาง
3.19	หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบ	✓	✓	4.33	0.82	มาก
3.20	ภาพรวมของหลักสูตรมีความเหมาะสม	✓	✓	4.17	0.98	มาก
4. ด้านบริบททางการเรียนการสอน						
4.1	จำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีความเหมาะสม	✓	✓	3.17	0.75	ปานกลาง
4.2	มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง	✓	✓	3.83	1.17	มาก
4.3	มีการวัดและประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน	✓	✓	4.00	0.63	มาก
4.4	มีการวัดและประเมินผลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย	✓	✓	3.67	0.52	มาก
4.5	มีการนำผลการประเมินจากผู้เรียนมาใช้เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	4.33	0.82	มาก
4.6	สื่อการเรียนการสอนที่ใช้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียน	✓	✓	3.67	0.52	มาก
4.7	สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมต่างๆที่ใช้มีความทันสมัย	✓	✓	3.33	0.82	ปานกลาง
4.8	จำนวนเครื่องดนตรีมีจำนวนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	2.83	0.75	ปานกลาง

ข้อความ		ผู้บริหาร	อาจารย์	ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	อยู่ในระดับ
4.ด้านบริบททางการเรียนการสอน (ต่อ)						
4.9	อุปกรณ์ทางการศึกษา ตำรา เอกสาร โน้ตเพลง มีเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	3.33	1.03	ปานกลาง
4.10	จำนวนอุปกรณ์เทคโนโลยีมีจำนวนเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน	✓	✓	3.00	0.63	ปานกลาง
4.11	สถานที่ในการจัดการเรียนการสอน ห้องเรียนมีความเหมาะสม	✓	✓	2.67	0.82	ปานกลาง
4.12	สภาพแวดล้อมและบรรยากาศในชั้นเรียนเหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้	✓	✓	2.67	0.52	ปานกลาง
4.13	มีการเตรียมการเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	✓	-	2.00	-	น้อย
4.14	มีการตรวจสอบมาตรฐาน / ประกันคุณภาพทางการศึกษา	✓	-	2.00	-	น้อย
4.15	มีงบประมาณสนับสนุนในการจัดการศึกษา	✓	-	2.00	-	น้อย

เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน

4.51 - 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านที่ 1

- ความเป็นมาของวิทยาลัยศิลปศึกษา

วิทยาลัยศิลปศึกษา เดิมเป็นโรงเรียนสร้างครุศิลปศึกษาชั้นกลาง ก่อตั้งขึ้นเมื่อค.ศ. 1982 แต่เดิมวิทยาลัยศิลปศึกษา เป็นโรงเรียนสร้างครุศิลปศึกษาชั้นกลาง ต่อมา ค.ศ. 2009 เปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาลัยศิลปศึกษา กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาได้สร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรีและมอบหมายให้วิทยาลัยศิลปศึกษาดำเนินการจัดการเรียนการสอน เป็นหลักสูตรทดลองใช้ เปิดทำการเรียนการสอนในปีค.ศ. 2014 เป็นปีแรก

- หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่ใช้ในปัจจุบัน จัดทำขึ้นปีค.ศ.ใด และมีรายละเอียดอย่างไร

หลักสูตรปัจจุบันเป็นหลักสูตรทดลองใช้ กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาได้สร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งกรมสร้างครุ และวิทยาลัยศิลปศึกษามาร่วมร่างหลักสูตร และมอบหมายให้วิทยาลัยศิลปศึกษาดำเนินการจัดการเรียนการสอน เปิดทำการเรียนการสอนในปีค.ศ. 2014 เป็นปีแรก ตลอดหลักสูตรเรียน 4 ปี

- ทราบข่าวว่าทางวิทยาลัยได้มีการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในการร่างหลักสูตรในระดับปริญญาตรี ได้มีการนำมาปรับใช้อย่างไร

วิทยาลัยได้นำหลักสูตรในส่วนนั้นจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มาศึกษา อาจนำมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรปริญญาตรีภายหลัง ตอนนี้ทางวิทยาลัยทดลองใช้หลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาเป็นผู้สร้าง เป็นหลักสูตรที่จัดในสาขาศิลปศึกษา มีจำนวนหน่วยกิต 160 หน่วยกิต

- สาขาศิลปศึกษานี้ มีแยกระหว่างดนตรีศึกษา กับศิลปศึกษาหรือไม่ อย่างไร

ในตอนนี้อยู่ไม่แยก เพื่อช่วยภาครัฐประหยัดงบในการสร้างครุ เนื่องจากนโยบายของภาครัฐต้องการครูผู้สอนที่สอนได้ทั้งสายศิลปกรรมและศิลปดนตรี หากแยกออกจะใช้งบประมาณเยอะ นักศึกษาจะต้องเรียนทั้งศิลปศึกษาและดนตรีศึกษา เมื่อจบการศึกษาสามารถสอนได้ทั้ง 2 อย่าง ในหลักสูตรมีวิชาเลือกให้เลือกเรียนเพิ่มเติมตามความถนัด แต่ในโรงเรียนศิลปะดนตรีแห่งชาติ มีการคัดเลือกผู้เรียนเป็นเอกแยก การเรียนดนตรีเน้นเฉพาะทางดนตรี โดยเฉพาะการปฏิบัติ ไม่เรียนวิชาทางศึกษาศาสตร์

- ในอนาคตจะมีการแยกสาขาดนตรีศึกษาหรือไม่

มีการแยกอย่างแน่นอน ทางวิทยาลัยเคยมีการจัดทำหลักสูตรที่มีการแยกระหว่างศิลปศึกษา และดนตรีศึกษา แต่ยังไม่ได้นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากขณะนี้ใช้หลักสูตรที่กรมสร้างครุสร้างขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการครุศิลปศึกษาของประเทศ

- อาจารย์มีความคิดเห็นต่อหลักสูตรนี้อย่างไร

หลักสูตรที่ใช้นี้ ผู้สร้างกับผู้ใช้เป็นคนละหน่วยงาน เมื่อนำมาใช้ เจอกับสภาพจริง อาจต้องมีการปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม ควรรักษาส่วนที่ดีของหลักสูตรเดิมไว้ ส่วนที่พบปัญหาให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ในภาคหน้าทางวิทยาลัยมีแผนที่จะดำเนินการจัดสร้างหลักสูตรในสาขาศิลปศึกษา และสาขาดนตรีศึกษาโดยเฉพาะ และจัดการเรียนการสอนแยกสาขา

- หลักสูตรในปัจจุบันเป็นอย่างไร มีข้อดี หรือข้อควรปรับปรุงอย่างไร

หลักสูตรปริญญาตรีที่นำใช้ปัจจุบัน เป็นหลักสูตรใหม่ที่กรมสร้างครูได้กำหนดออก ข้อดีมีหลากหลายวิชาเข้ามาเพิ่ม เพื่อขยายความรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะในวิชาทั่วไป แต่เมื่อเทียบกับวิชาเฉพาะ จะเห็นได้ว่าชั่วโมงมีจำกัด เวลาในการเรียนน้อย ในเรื่องนี้ได้มีการประชุมกับทางผู้บริหารและทางกรมสร้างครู ในจุดที่ดีให้รักษาไว้ สิ่งที่ใช้ไม่ได้ยังต้องปรับปรุง โดยเฉพาะวิชาใดที่จำเป็นและวิชาใดที่ไม่จำเป็น ควรจะเพิ่มชั่วโมงในวิชาใด และตัดชั่วโมงในวิชาใด มีนโยบายที่จะปรับปรุงหลักสูตรหลักสูตรเรียนทั้งศิลปกรรมและศิลปดนตรี แต่ละวิชามีเนื้อหาหยาบๆ เวลาเรียนจำกัด

- อาจารย์พบปัญหาที่เกิดในหลักสูตรขึ้นอย่างไร

จำนวนหน่วยกิตเกินจากโครงสร้างที่กำหนด โดยปกติในหลักสูตรอื่นกำหนดไม่เกิน 150 หน่วยกิต แต่หลักสูตรที่ใช้มีจำนวน 160 หน่วยกิต ซึ่งเยอะเกินไป

- ทางวิทยาลัยมีกระบวนการรับนักศึกษา หรือกำหนดคุณสมบัติในการรับนักศึกษาอย่างไร

1. คัดเลือกตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา เพื่อเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่เมืองต่างๆ กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาเป็นผู้คัดเลือก และ 2. คัดเลือกโดยตรงจากทางสถาบัน โดยการสอบทฤษฎี สอบปฏิบัติ และการสัมภาษณ์ ซึ่งคุณสมบัติจะมีอยู่ในเล่มหลักสูตร

- ในด้านผู้เรียนมีปัญหาในการเรียนบ้างหรือไม่

มี เนื่องจากพื้นฐานของผู้เรียนแตกต่างกัน ทำให้บางคนเกิดความท้อแท้ในการเรียน และต้องใช้เวลาในการปรับตัว

- มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างไร มีผลที่ออกมาอย่างไร ประเมินทุกๆกี่ปี

หลักสูตรเพิ่มเริ่มใช้ การประเมินจะทำได้ต่อเมื่อ ได้สอนนักเรียนรุ่นหนึ่งจนจบการศึกษา ก่อนเรียนจบไปสอน เก็บข้อมูลจากบัณฑิตที่จบไปว่าเรียนแล้วได้นำไปใช้หรือไม่ ในแต่ละปีมีการประชุมว่า ควรจะปรับเปลี่ยนอย่างไร แต่ทุกอย่างหากจะปรับได้จะต้องขออนุญาตกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขอประเมินหลักสูตร โดยปกติจะมีการประกันคุณภาพภายในทุกปี ภายนอกมีหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ 2-3 ปีในการประเมิน ไม่ได้กำหนดชัดเจน

- มีหน่วยงานที่ดูแลเรื่องการประกันคุณภาพหลักสูตรโดยตรงหรือไม่

กระทรวงศึกษาธิการและกีฬาตั้งองค์กรการประเมินคุณภาพการศึกษา ประเมินมาตรฐานขั้นต่ำจาก “มาตรฐานหลักสูตรแห่งชาติ ค.ศ.2014” ซึ่งจะกำหนดโครงสร้างหลักสูตรและมีต้นแบบที่ดีให้

- ในหลักสูตรนี้เมื่อเรียนจบสามารถประกอบอาชีพครูได้เลยหรือไม่ หรือต้องมีใบอนุญาตก่อน
เมื่อเรียนจบไป มีสิทธิ์สอนได้ ทางวิทยาลัยจะออกใบประกาศนียบัตรให้ แต่ในอนาคตจะต้องมีหนังสืออนุญาตในการสอนเพิ่มขึ้นมา ถึงจะสอนได้
- ในประเทศลาวมีหน่วยงานที่ดูแลด้านครูโดยตรงหรือไม่
มี กรมสร้างครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ทำหน้าที่สร้างครู บำรุงครูทั่วประเทศ ดูแลมาตรฐานและคุณภาพของครู
- ในส่วนของดนตรีศึกษา ในการเรียนปฏิบัติดนตรีมีแยกเอกเครื่องดนตรีหรือไม่ อย่างไร
ไม่มีแยกเอก หลักๆจะต้องเล่นเครื่องดนตรีพื้นเมืองได้ทั้งระนาด ขิม ซอและแคน ส่วนดนตรีสากลจะมีให้เรียนคีย์บอร์ด และกีตาร์
- อาจารย์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทางด้านดนตรีศึกษาอย่างไร
มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต มีความเสียสละ เป็นตัวอย่างที่ดี เอาใจใส่ต่อเด็ก มีความรู้อย่างกว้างขวางทางด้านดนตรี และด้านการศึกษา มีความพร้อมในการเป็นครู สอนได้ในระดับมัธยมศึกษา รู้จักพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความคิดสร้างสรรค์ มีแนวทางการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงของโลก และปรับใช้ในการสอน
- ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา
ขาดบุคลากรในการจัดการเรียนการสอน
- ได้มีแนวทางแก้ไขอย่างไรบ้าง
ส่งบุคลากรไปศึกษาต่อที่ประเทศไทยและเวียดนาม
- ในด้านสื่อ อุปกรณ์มีปัญหาอย่างไรบ้าง
ขาดเอกสาร ตำราการสอนในประเทศ ปัจจุบันใช้ตำราที่มาจากต่างประเทศ
- ด้านงบประมาณเพียงพอหรือไม่ ภาครัฐให้การสนับสนุนอย่างไร
มีทุนอุดหนุนการศึกษา ให้งบประมาณสนับสนุนการศึกษาสำหรับสร้างอาคารเรียน จัดซื้ออุปกรณ์เพิ่มเติม
- จุดมุ่งหมายในการจัดการเรียนการสอน
จุดมุ่งหมายหลักของวิทยาลัยเน้นทางการสร้างคนให้มีแนวคิด คุณสมบัตินี้ดี มีความรู้ วิชาเฉพาะทางด้านศิลปะ เพื่อไปสอนและถ่ายทอดให้กับเยาวชนในโรงเรียนสามัญศึกษา (ประถม มัธยม) เพื่อสร้างพื้นฐานทางวิชาชีพให้นักศึกษามาเรียนต่อในสายอาชีพได้ แต่ว่านอกจากนั้น ไม่ได้เน้นว่าจะเป็นครูทางด้านศิลปะด้านเดียว สามารถเป็นนักวิชาการและการประกอบการอื่นๆเกี่ยวกับวิชาที่เรียน

- ในอนาคตมีแนวโน้มในการพัฒนาหลักสูตรอย่างไร มีความคาดหวังและจุดมุ่งหมายในหลักสูตรอย่างไร

พัฒนาหลักสูตรหลังจากนักศึกษาจบการศึกษาไปแล้ว 1 รุ่น เพื่อดูการทำงานของนักศึกษา และปรับปรุงหลังมีการประกันคุณภาพหลักสูตร เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมกับการเป็นครูศิลปศึกษา

- วิสัยทัศน์และพันธกิจของวิทยาลัยศิลปศึกษาคืออะไร

สร้างครูและบุคลากรทางศิลปะและดนตรี ที่มีความรู้ทั้งทางทฤษฎีและทักษะปฏิบัติเป็นที่ยอมรับของสังคม

- การสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆของภาครัฐและเอกชนเป็นอย่างไร

ภาครัฐ ได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงศึกษาธิการและกีฬา ภาคเอกชน ได้รับการสนับสนุนจากบริษัทต่างๆ เช่น เบียร์ลาว

- อาจารย์สอนวิชาใด

วิชาทฤษฎี ภาษาลาว วิธีการสอนศิลปศึกษา

- ในวิชาที่อาจารย์สอน อาจารย์มีเทคนิคกลวิธีการสอนอย่างไร

ในแต่ละวิชาจะใช้วิธีการสอนและกลวิธีต่างๆที่เหมาะสมกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชานั้นๆ โดยการเรียนการสอนจะเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เทคนิคการสอนหรือวิธีการสอน ไม่ได้มีหลักการตายตัว ขึ้นอยู่กับสภาพการสอนในแต่ละวิชา จุดประสงค์ของเนื้อหาที่นักศึกษาจะต้องได้รับ ส่วนใหญ่ใช้คำถามแลกเปลี่ยน ใช้ประสบการณ์เป็นตัวอย่าง สอนตามทฤษฎี เอกสาร ตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น นำพาสรุปว่าควรจะเป็นอย่างไร

- มาตรฐานการศึกษาที่ใช้ในการเรียนการสอน

มาจากกระทรวง กระทรวงศึกษาเป็นผู้อนุมัติ เนื่องจากมีเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรแห่งชาติ เป็นตัวกำหนดไว้ เรื่องการจัดโครงสร้าง จัดหน่วยกิต จัดชั่วโมง จัดรายวิชา จัดกิจกรรม และการประเมินผล

- หลักสูตรในอนาคต มีการพัฒนาจุดใดเพิ่มเติมจากปัจจุบัน

ในอนาคต หลักสูตรปริญญาตรีจะตัดวิชาทั่วไปที่ไม่จำเป็น หรือลดจำนวน เพื่อเอาจำนวน ชั่วโมงไปเพิ่มให้รายวิชาเฉพาะ ที่จำเป็น

- มีแผนการที่จะแยกสาขาศิลปศึกษา และดนตรีศึกษาหรือไม่

หลักสูตรนี้ฝ่ายศึกษาเป็นผู้จัดทำ แต่ทางวิทยาลัยมีแผนที่จะแยกสาขา ทางวิทยาลัยเคยร่วมมือกับสถาบันในเวียดนาม ได้ร่างโครงสร้างหลักสูตรขึ้นมา แยกเป็นสาขาศิลปกรรมและศิลปะ ดนตรี แต่ยังไม่ได้อนุมัติ นำใช้ อนาคตอาจจะลงลึกเป็นรายวิชา

- งบประมาณสนับสนุน นอกจากทางรัฐ มีงบส่วนอื่นๆจากที่ใดบ้าง

นอกจากงบประมาณของรัฐแล้ว ได้ขอการสนับสนุนบางครั้งจากบรรดาธุรกิจ ห้างผู้ประกอบการ เช่นบริษัทเปียร์ลาว

- ปัญญาที่พบในการจัดการเรียนการสอน

มีหลายด้าน สถานที่จำกัด เนื้อที่มีน้อย วิทยาลัยกำลังดำเนินการทำประเมินภายในของวิทยาลัย ตั้งแต่ปี 2008 มีการประเมินภายใน ภายนอก ในการประเมินมี 10 มาตรฐาน ตัวชี้วัด อาคารสถานที่ อุปกรณ์ การเรียนการสอน บุคลากร ครูที่บรรจุ สื่อ หลักสูตร การพัฒนาสื่อการสอน ทุกอย่างมีความยุ่งยาก สถานที่จำกัด ห้องสมุดไม่ได้มาตรฐาน ห้องแสดง ห้องปฏิบัติงานยังไม่ครบ อาคารที่สร้างใหม่ สร้างมา 2 ปีแล้วยังไม่เสร็จ งบประมาณ ถ้าได้งบเพิ่มจะเสร็จสมบูรณ์

- นักศึกษามีปัญหาทางการเรียนหรือไม่ เพราะต้องเรียนทั้งศิลปกรรมและศิลปะดนตรี

มีปัญหาพื้นฐานความรู้ทางด้านศิลปะ ไม่ได้เริ่มมาจากประถม มัธยมเหมือนไทย พอมาเรียนก็รู้สึกว่ายาก เวลาจำกัด แต่บางคนมีความสามารถทางด้านดนตรี ทางแต่มี แต่จุดประสงค์นโยบายทางการศึกษา ต้องได้ทั้งสอง เพราะเวลาออกไปสอน งบประมาณในการสร้างบุคลากรมีจำกัด ถ้าสร้างเฉพาะจะต้องใช้ขยับเยอะ ถ้าสามารถสอนได้หลายวิชาที่จะประหยัดงบ รายจ่ายได้มากขึ้น ในคุณภาพพูดได้ทฤษฎีหลักการ แต่ปฏิบัติยังไม่เก่ง แต่ก็เป็นสิ่งท้าทาย ต้องมีสิ่งดึงดูดผู้เรียนให้มีความสนใจในการเรียน จะไปสอนฟ้อน ร้องเพลง ฟ้อนไม้งาม ร้องเพลงบ่่วนก็ไม่มีใครอยากเรียน ฉะนั้น ทฤษฎีอย่างเดียวไม่ได้

- จากปัญหาที่พบมีการวางแผนทางในการแก้ไขปัญหอย่างไร

วิธีได้คิดว่า วางระเบียบ วางเงื่อนไข ส่งให้แผนกศึกษาธิการ แขวงนครหลวง คัดเลือกผู้เรียนในแต่ละเมืองที่มีพรสวรรค์ เงื่อนไขรวมบุคลิกทั้งหมด แต่ในการปฏิบัติยังมีปัญหา เพราะไม่ถูกกลุ่มเป้าหมาย ผู้ที่อยากเรียนไม่ได้รับการคัดเลือก แต่ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกไม่อยากเรียนทางด้านนี้ มาตามการสั่งสอนของพ่อแม่ ยังมีแนวคิดผู้ใหญ่อยากให้มาเรียน ตามพ่อแม่ ทางเลือกหนึ่ง ได้ตัวไหนก่อนก็เลือกก่อน เรียนไปพบปัญหา ไม่ใช่สิ่งที่อยากเรียน

- ลักษณะเด่นทางการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัย

จุดเด่นของวิทยาลัยคือ โฆษณาเผยแพร่ทางการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เน้นทักษะไม่ได้ เนื่องจาก ไม่ได้ผ่านการคัดเลือกโดยการสอบเข้า ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ จึงต้องเน้นด้านการส่งเสริมแนวคิดทางการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

- ทางวิทยาลัยศิลปศึกษามีการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร

มีการเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศในอาเซียน และมีรายวิชาที่เรียนเกี่ยวกับอาเซียน จัดการแสดงที่มีการนำศิลปะการแสดงของอาเซียนมาประยุกต์ มีแนวความคิด เรื่องภาษา วิชาวัฒนธรรมอาเซียน ทุกคนต้องได้เรียน และมีกิจกรรมเสริมหลักสูตร ฝึกการแสดง แข่งขันแต่มี เพื่อแลกเปลี่ยน

กับประเทศต่างๆ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับประเทศไทย ในวิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพ วิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีการทำ MOU กับวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด อยู่ในขั้นตอนเสนอผู้ใหญ่และจัดเตรียมเอกสาร และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ทางวิทยาลัยได้ส่งอาจารย์ไปศึกษาต่อที่ไหนบ้าง

ประเทศไทย ประเทศเวียดนาม และประเทศกัมพูชา

- นอกจากนี้มีการส่งอาจารย์สอนเปียโนไปทางศึกษาต่อในประเทศทางยุโรปหรือไม่

ยังไม่มี แต่ว่ามีองค์กรTIGA จากญี่ปุ่น เป็นอาสาสมัครมาสอนดนตรี เปียโน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านที่ 2

- รายวิชาที่อาจารย์สอน

สอนวิชาปฏิบัติ เปียโน

- อาจารย์มีเทคนิคและกลวิธีการสอนอย่างไร

สอนพื้นฐานทางด้านการอ่านโน้ตก่อน บูพื้นฐานความเข้าใจเบื้องต้นในการเล่นเปียโน และฝึกปฏิบัติซ้ำให้เกิดความคล่องในการบรรเลง เนื่องจากห้องเรียนจำกัดและจำนวนเด็กเยอะ วิธีการสอนจึงเน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม

- อาจารย์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทางด้านดนตรีศึกษาอย่างไร

ควรมีความรู้รอบทางด้านความรู้ทั่วไป และวิชาทางการศึกษา รู้ลึกในวิชาศิลปะและดนตรี รวมทั้งมีความรู้ทางด้านบริบทที่อยู่รอบตัว รักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมของชาติ มีคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพครู ทุ่มเท่ากับการสอน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น

- อาจารย์มีการวัดและประเมินผู้เรียนในแต่ละรายวิชาอย่างไร

วิชาปฏิบัติสอบย่อยเก็บคะแนน สอบกลางภาค และสอบปลายภาค เป็นรายบุคคล

- ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อหลักสูตรของวิทยาลัยศิลปศึกษาที่ใช้ในปัจจุบัน

ยังต้องมีการปรับปรุงในบางรายวิชาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และมีอาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีคุณวุฒิเหมาะสม จบการศึกษาที่สูงขึ้น

- สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษาในด้านต่างๆ เป็นอย่างไร

1. ผู้เรียนไม่มีพื้นฐานทางด้านดนตรี กระทรวงยังไม่มีหลักสูตรการเรียนดนตรีสากลที่ชัดเจน ทำให้ส่วนใหญ่เด็กที่เข้าศึกษาต่อไม่มีพื้นฐานมาก่อน การแก้ปัญหาคือ ผู้สอนดูแลเป็นรายบุคคล และให้เพื่อนสามารถเล่นได้ช่วยสอนเพื่อนที่ยังเล่นไม่ได้

2. ขาดบุคลากรที่เชี่ยวชาญ การแก้ปัญหาคือ เชิญอาจารย์ภายนอกช่วยจัดการอบรมวิธีการสอน และเชิญวิทยากรจากองค์กร TICA ประเทศญี่ปุ่นมาช่วยสอนดนตรีตะวันตก

3. เครื่องดนตรีไม่เพียงพอ การแก้ปัญหาคือเวลาเรียนให้ผู้เรียนนั่งด้วยกัน 2-3 คน สลับกันเล่น และให้ช้อนนอกเวลาเรียน

4. ขาดตำราทางด้านเปียโน และดนตรีสากล การแก้ปัญหาคือ นำตำราของประเทศญี่ปุ่นมาปรับใช้ในการเรียนการสอน

- ลักษณะเด่นทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา

เด็กที่จบการศึกษาไปสามารถฝึกสอนตามโรงเรียนต่างๆ ได้ทั้งดนตรีและศิลปะ โดยการเรียนการสอนเน้นวัฒนธรรมดนตรี ดนตรีพื้นเมือง

- ควรมีการแยกสาขาวิชาดนตรีศึกษาและศิลปศึกษาหรือไม่

ควร เพราะทำให้นักศึกษาได้รู้สึทางด้านดนตรีศึกษาและศิลปศึกษา ได้เรียนในสิ่งที่ถนัด อย่างจริงจัง แต่ในขณะนี้ยังไม่สามารถทำได้ เนื่องจากความต้องการของภาครัฐต่อการสร้างครูศิลปศึกษา

- ถ้ามีการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิจะดีหรือไม่ อย่างไร

ดี เพราะทำให้มีมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน

- ทางวิทยาลัยศิลปศึกษามีการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร

เน้นแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การแต่งกาย ดนตรี และการรำ นำมาประยุกต์กัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับประเทศต่างๆในอาเซียน เช่น ทำ MOU กับวิทยาลัยนาฏศิลป์ในประเทศไทย

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านที่ 3

- อาจารย์สอนวิชาประเภทใด

สอนปฏิบัติ

- รายชื่อวิชาที่อาจารย์สอน

วิชา Drawing เป็นการวาดเหมือน (สีน้ำ สีน้ำมัน สีอะคริลิก)

- ในการสอนในห้องเรียน อาจารย์มีเทคนิคและกลวิธีการสอนอย่างไร ให้เด็กเกิดความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้

อย่างแรกคือ ต้องสร้างแรงบันดาลใจให้นักศึกษา มีแนวคิดที่จะดำเนินไปกับผู้สอน เหมือนสานจิตใจ ทำความรู้จักกัน และหาวิธีการเปรียบเทียบในสังคม เปรียบเทียบในชีวิตประจำวัน เกี่ยวกับวิชานี้ได้ใช้งาน บูรณาการยังไง เอาวิถีชีวิตของเขาให้ใกล้ชิดกับวิชาที่เราสอนเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนมีความติดอกติดใจ และชอบในวิชาที่เราสอน หลังจากนั้น เวลาที่สอนปฏิบัติจริงๆ ควรมีการสาธิต (นักศึกษาส่วนมากเป็นนักศึกษาที่ไม่ค่อยมีพรสวรรค์มากนัก มาจากตัวแทนแต่ละจังหวัด เป็นโควตา ทูนของจังหวัดส่งมา) ฉะนั้นผู้สอนจะต้องเอาใจใส่พิเศษกับเด็กที่ไม่มีพรสวรรค์ ต้องดูแล (แขวงไม่ได้คัด) ต้องหาวิธีเกลี้ยกล่อมแนะแนวความคิด ให้มีจิตใจที่อยากเรียน มาเรียนแล้ว ตัดสินใจเรียน ต้องทำให้ได้ แต่ต้องเน้นการสาธิตให้ดูว่าการระบายสี ผสมสีอย่างไร วาดหุ่นนิ่ง จัดภาพยังไง ดำเนินการจัดโครงสร้าง ระบายสีแต่ละขั้นตอน ต้องสาธิตให้ก่อน บางครั้งอาจหาคลิป์วิดีโอมาให้ดู เอารูปภาพเหมือน ภาพเกี่ยวกับการระบายสี เน้นระบายสี ภาพเหมือน และแนะแนว drawing แต่ก็มีการวาดรูปเหมือนขาวดำ บทแรกเป็น drawing และพัฒนาไปเป็นขั้นๆ

- การวัดและประเมินผล นอกจากเก็บคะแนน มีชิ้นงานหรือการสอบอย่างไร

กำหนดว่าจะต้องมี 1.การมีส่วนร่วม 10% 2.คะแนนการบ้าน 10% 3.ความเอาใจใส่ในการมาเรียน (จิตพิสัย) 10% 4.สอบกลางภาค 30% 5.สอบปิดเทอม (สอบปลายเทอม) 40% วิทยาลัยครูจะต้องดูทุกอย่าง ถ้าวิจิตรศิลป์ หรือดนตรีแห่งชาติ จะเน้นที่ผลงานและการปฏิบัติ ต้องมีงานมา แต่ทิศทางของวิทยาลัยจะดูทุกด้าน

- ในโครงสร้างหลักสูตร นักศึกษาสามารถเลือกเรียนวิชาได้ หรือมีการกำหนดตายตัว

ในโครงสร้างหลักสูตรนี้ มีจำนวนหน่วยกิตและวิชาที่ต้องเรียนตามหน่วยกิต มีวิชาเลือกเฉพาะอีก วิชาเฉพาะที่อ.สอน เป็นวิชาเฉพาะ ทุกคนต้องได้เรียน บังคับเลือก (วิชาเอก)

- มีการแยกดนตรีกับศิลปะหรือไม่

ไม่แยกระหว่างดนตรีกับศิลปะ แต่ในศิลปะจะมีหลายวิชา รูปเหมือน ประดับประดา ลายลาว เสกต์ภาพ รูปเหมือนขาวดำ เป็นพื้นฐานทุกคนต้องได้เรียน แต่ก็จะมีวิชาเลือก เช่นสร้างสรรค์ศิลปะ กับ ปั้น ภาพพิมพ์ เป็นวิชาเลือกให้ ตามความสนใจของนักศึกษา

- ผู้เรียนดนตรี จำเป็นต้องเรียนศิลปะหรือไม่

ในการเรียนหลักสูตรปริญญาตรี เป็นวิชาบังคับทั้งหมด คือทุกคนต้องได้เรียนทั้งดนตรีและศิลปะ เป็นหลักสูตรเรียนรวม ผู้สอนเห็นใจผู้เรียน แต่โดยยุทธศาสตร์ของประเทศชาติ มันยังขาดครูทางด้านศิลปะ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ครูเพื่อไปผ่อนคลายนุเคราะห์แต่ละจังหวัดที่ขาดครู รัฐมนตรี รู้ว่าตราบนิติน้อย ดึกว่าไปสอนแล้วไม่รู้อะไรเลย ในอนาคตอาจมีแนวการปรับปรุงหลักสูตรอยู่ ทุกๆ 2 ปี จะมีการปรับปรุงหลักสูตร ประเมินว่าหลักสูตรที่เราใช้มีจุดดี จุดอ่อนอย่างไร และมีการปรับปรุง ตอนนี้ เป็นปีแรกที่เปิด ทุกคนต้องได้เรียนก่อน

- ในอนาคต อ.ว่าจะเปิดปริญญาโทได้หรือไม่

ถ้าบุคลากรเพียงพอ มีการพัฒนาวิทยาลัย อาจจะมีการพัฒนาเพิ่ม ถ้ามีจบเอก 3 ใน 5 คน ปริญญาโทต้องมี 5 คน เอก 3 คน ตามนโยบายของรัฐบาล อิงใช้ความจำเป็นของประเทศชาติ จำเป็นจะต้องได้เปิด

- มีแนวโน้มแยกระหว่างดนตรีศึกษา กับศิลปศึกษาหรือไม่

มีแน่นอน เพราะว่าครูทุกคนที่อยู่ในสายวิชาเฉพาะ ความเข้าใจทุกคนอยากให้แยก แต่โดยรวมประเทศไทยยังต้องการครูด้านนี้ 2-3 ปี ถ้าครูศิลปะเพียงพอ ค่อยปรับโดยใช้มาตรฐานจริง แต่ว่า ความเข้าใจของครูทุกคนเข้าใจว่า การสอนในปีนี้ ทุกคนจะเข้าใจว่า ความไม่สอดคล้องกับนักศึกษาแต่สอดคล้องกับประเทศชาติ ต้องบูรณาการระหว่างผู้เรียนกับประเทศชาติ เน้นประเทศไทย แต่การปรับปรุงมีแน่นอน

- มาตรฐานหลักสูตร และ ปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ 2 ปี นอกจากการดำเนินการในวิทยาลัย มีการดำเนินการภายนอกหรือไม่

มี ทุกครั้งที่ปรับปรุงหลักสูตรจะต้องมีคนของกระทรวงศึกษา กรมที่รับผิดชอบ ที่วิทยาลัย ขึ้นตรงกับกรมพลและศิลปศึกษา กระทรวงศึกษา การปรับปรุงหลักสูตรและวางยุทธศาสตร์ของวิทยาลัยต้องผ่านการอนุมัติจากสายที่เราขึ้นตรง และจะมีวิชาการข้างนอกเข้ามาประชุมด้วย เชิญครูที่เกี่ยวข้องกับวิชาการศึกษาเข้ามาสังเกตการณ์และให้ความคิดเห็น โดยเฉพาะจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว จะต้องเชิญทุกภาคส่วน

- มีการประกันคุณภาพ หรือมีมาตรฐานขั้นต่ำ หรือตามที่กระทรวงกำหนด

ตอนนี้ภายในวิทยาลัย มีหน่วยงานวัดและประเมินผล หรือห้องกร ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินครูสอน หลักสูตร มาตรฐานการศึกษา และทุกๆปี จะมีกรมศึกษาธิการขั้นสูง ของกระทรวง จะเชิญวิทยาไปประเมินคุณภาพการศึกษา มาตรฐานการสร้างและผลิตครูจะต้องมีเกณฑ์ ผ่านเกณฑ์หรือไม่ เช่น จบป.ตรีจบม.7 หรือ จบชั้นกลาง ถึงจะเรียนได้ ขั้นสูงต้องจบม.7 ชั้นกลางจบม.ต้น หรือวิชาเฉพาะก็ได้ หลักสูตรต้องมีเกณฑ์ว่า สร้างมา 4 ปี มีการรับประกันพื้นฐานอย่างไร กระทรวงต้องเห็นดีด้วย ตัดวัด จากหลักสูตรกรมสร้างครูเป็นผู้สร้าง ไม่ใช่จากวิทยาลัยเป็นผู้สร้าง เป็นหลักสูตรที่

กระทรวงกำหนด มอบหมายให้วิทยาลัยสร้างหรือผลิตครู แต่วิทยาลัยมีมาแต่เดิม เฉพาะหลักสูตรมีชั้นสูงและกลาง วิทยาลัยสร้าง แต่ป.ตรี กรมสร้างครู อยากรแยกแถม(เลือก)เฉพาะลงไปอีก ดนตรีหลักสูตรรวมกรมสร้างครูมอบหมายให้สร้างบุคลากรทางนี้ก่อน แต่สิทธิ์ต่างๆเช่นการออกใบประกาศนียบัตรเป็นของวิทยาลัย เวลาสร้างกรมสร้างครูร่วมกับคนของวิทยาลัย วางยุทธศาสตร์

- หลักสูตรของวิทยาลัย มีจุดแข็ง จุดอ่อนอย่างไร

จุดดี มีความตอบสนองความจำเป็นของประเทศชาติได้ สร้างมา 100 คน แทนที่จะต้องหาบุคลากรทั้งศิลปะ และดนตรี 2 คน งบประมาณ รับ 2 คน แต่จบของวิทยาลัยรับคนเดียวแต่สามารถสอน 2 วิชาได้เลย สอนทั้งวาดรูปและดนตรี จะช่วยประเทศชาติลดรายจ่าย ลดงบประมาณ อิงใช้ความจำเป็นของประเทศชาติ ที่เราเพิ่งบุกเบิกด้านศิลปศึกษา ทำให้เด็กที่มีความขยันและเอาใจใส่ เป็นคนที่เก่งรอบด้าน ทั้งการแถม และดนตรี จะช่วยให้สังคมมีคนที่ดีเด่น เป็นวิชาการด้านศิลปศึกษาครบถ้วน เป็นนักวิชาการ ประหยัดงบประมาณและสังคมยอมรับ นอกจากวิชาดนตรี และศิลปะ ยังมีวิชาครู และศึกษาทั่วไป

- ห้องเรียนของระดับปริญญาตรี

ยังไม่มีห้องเรียนครบ ใช้ห้องประชุมชั้นบน(ห้องแสดง) เป็นห้องหลักสำหรับปริญญาตรี แต่วิชาเฉพาะแยกย้ายไปเรียนแต่ละห้อง

- มีนักศึกษาที่จบจากชั้นกลางหรือชั้นสูงมาต่อปริญญาตรีหรือไม่ อย่างไร

มี ตามระเบียบต้องผ่านชั้นสูงก่อน แต่มีบางคนที่สอบเข้าได้ ก็สามารถเรียนได้ ในปีที่แล้ว นอกจากโควตาทางจังหวัด (เช่นรับ 4 คนต่อจังหวัด ตามขนาดของจังหวัด) นอกจากนั้นมิโควตาให้สอบเอาทุน ปีที่แล้วรับเด็กในทุนประมาณ 50 คน เด็กในโควตา 60 หรือ 40 ส่วนที่เหลือก็จะสอบเอาลงประกาศในหนังสือพิมพ์ หรือวารสาร เปิดสอบและคัด คัดเป็นลำดับคะแนนที่ได้ ไม่ว่าจะสูงหรือกลาง สอบได้ก็มาเรียนได้

- สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา ในด้านต่างๆ เช่น ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านงบประมาณ และด้านสื่อการเรียน

1.สภาพจิตใจของผู้เรียน ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ในการเรียน ซึ่งในการเรียนหลักสูตรระดับปริญญาตรี จะต้องเรียนทั้งวิชาศิลปะและดนตรี ไม่ได้แบ่งเป็นวิชาเอก ผู้เรียนจะต้องเรียนให้เกิดความรู้รอบ เพื่อที่จะไปเป็นครูสอนศิลปศึกษา ที่สามารถสอนได้ทั้งศิลปะและดนตรี เนื่องจากภาครัฐมีงบประมาณที่จำกัดในการสร้างครู ทำให้ผู้เรียนต้องมีความสามารถทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติในวิชาดนตรีและศิลปะ วิชาที่ต้องเรียนมีหลายวิชา จำเป็นต้องใช้ความพยายามในการเรียนมาก ครูผู้สอนจึงคอยดูแล มีการเสริมแรงในด้านต่างๆ ปลุกฝังให้ผู้เรียนมีใจรักในการเป็นครูศิลปศึกษา มี

การสอนเพิ่มเติมนอกเวลา ให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางการเรียนและให้กำลังใจอย่างใกล้ชิด รวมถึงเพื่อนนักศึกษาจะคอยช่วยเหลือ และสอนเพิ่มเติมในสิ่งที่เพื่อนยังไม่สามารถทำได้

2. ผู้สร้างหลักสูตรและผู้ใช้หลักสูตรเป็นคนละหน่วยงานกัน ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่สามารถเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนดได้ทั้งหมด ในการแก้ปัญหา ทางวิทยาลัยและกรมสร้างครูซึ่งเป็นผู้สร้างหลักสูตร ได้มีการประชุมและประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงในโอกาสต่อไป

3. สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน เครื่องดนตรี เอกสารตำราและงบประมาณยังไม่เพียงพอ ในห้องสมุดขาดตำราภาษาลาว และตำราทางศิลปะและดนตรีที่ทันสมัย ทางวิทยาลัยศิลปศึกษาจึงมีการสรรหาหนังสือต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนมาเพิ่มเติมในห้องสมุด

4. สถานที่ที่มีจำกัด อาคารเรียนไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน ในบางวิชาต้องใช้ห้องจัดการแสดงเป็นห้องเรียน เนื่องจากมีขนาดกว้างและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียนมากที่สุด บางครั้งการเรียนศิลปะและดนตรีเรียนในห้องที่ใกล้กัน เสียงดนตรีที่ตั้ง รบกวนการสร้างงานศิลปะ ซึ่งต้องใช้สมาธิ ทำให้ทางวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณในการสร้างตึกเพิ่ม ในขณะนี้ได้ทำการสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน จัดสรรห้องจัดการแสดง และห้องเรียนดนตรี ห้องเรียนศิลปะให้มีความเป็นสัดส่วนมากขึ้น

- เด็กต้องจ่ายเงินเรียนหรือมีทุนการศึกษาให้

ทั้ง 2 ส่วนต้องจ่ายค่าเล่าเรียน แต่สอบเข้าอาจจ่ายมากกว่า แต่ เฉลี่ยต่อปี 5,000 บาท รวมทั้งพัก มีครูอาจารย์ดูแลหอพัก ดูแลความเรียบร้อยของนักศึกษา ดูแลแบบครอบครัว

- การเตรียมการเข้าสู่อาเซียน

ไม่ได้ระบุเชื่อมโยงอาเซียนแต่พยายามเชื่อมโยงในทุกๆกิจกรรม เตรียมพร้อม และแสดงในการประชุมศึกษาอาเซียน วิทยาลัยรับผิดชอบการแสดงทั้งการแสดงเปิดและปิด ให้ทางกระทรวง มีชื่อเสียงทางการแสดง มีความร่วมมือกับไทย มีการแสดงร่วมกัน กับไทย มศว. แลกเปลี่ยนกิจกรรมร่วมมือกับนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด แสดงแลกเปลี่ยน นาฏศิลป์กรุงเทพ

- อาจารย์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทางด้านดนตรีศึกษาอย่างไร

เป็นครูศิลปศึกษาที่ดี มีความรู้ด้านทฤษฎีและการปฏิบัติศิลปกรรมและศิลปะดนตรี สามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการเรียน มีคุณธรรม รักในการเป็นครู สามารถช่วยเหลือสังคม รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการสื่อสาร การพูด การเขียน สามารถสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มีสุขภาพกายและจิตใจที่ดี

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านที่ 4

- รายวิชาที่อาจารย์สอน

สอนวิชาทฤษฎีและปฏิบัติ อ่านซอลฟา ระนาด และนาฏศิลป์

- อาจารย์มีเทคนิคและกลวิธีการสอนอย่างไร

ในการสอนระนาด เนื่องจากเครื่องดนตรีมีน้อย จึงต้องผลัดกันเล่น ครูสาธิตให้ดู และผู้เรียนฝึกตามที่ละท่อน และฝึกเคาะจังหวะ ในการสอนนาฏศิลป์ เริ่มต้นตั้งแต่พื้นฐานและค่อยๆเพิ่มท่ารำ เน้นจังหวะและความพร้อมเพียงระหว่างมือและเท้า ครูให้เด็กรำให้ดู แนะนำวิธีการเป็นกลุ่ม ให้เพื่อนช่วยเหลือกัน

- อาจารย์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทางด้านดนตรีศึกษาอย่างไร

มีความรู้เพียงพอต่อการสอนดนตรีศึกษา และวิชาอื่นๆ มีความรับผิดชอบ มีความคิดที่ดี มีสมรรถนะในการพัฒนาตนเองในการเป็นครู รักษาวัฒนธรรมของชาติ ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี รักการเป็นครู ขยันหมั่นเพียร ใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

- อาจารย์มีการวัดและประเมินผู้เรียนในแต่ละรายวิชาอย่างไร

วิชาปฏิบัติ สังเกตพฤติกรรมของเด็ก สอบย่อยเก็บคะแนนรายสัปดาห์ สอบทั้งเพลงเป็นรายบุคคล ดูพัฒนาการของเด็ก ส่วนรายวิชาทฤษฎี ทำงานเป็นกลุ่ม ดูความตั้งใจของแต่ละคน มีการให้ทำแบบฝึกหัดหน้าชั้นเรียน และสอบปลายภาค

- ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อหลักสูตรของวิทยาลัยศิลปศึกษาที่ใช้ในปัจจุบัน

หลักสูตรเป็นฉบับทดลองใช้ ยังต้องมีการปรับปรุงให้ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับบริบทและความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งมีการพัฒนาผู้สอนในแต่ละรายวิชา

- สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษาในด้านต่างๆ เป็นอย่างไร

1. สถานที่ยังคับแคบ การแก้ไขปัญหาคือ ทางวิทยาลัยได้สร้างอาคารเรียนเพิ่ม
2. อุปกรณ์การเรียนการสอนน้อย การแก้ไขปัญหาคือ ทางวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนอุปกรณ์ต่างๆ
3. เด็กไม่มีพื้นฐาน และบางคนมีพัฒนาการยังไม่ดีเท่าที่ควร การแก้ปัญหาคือ ครูดูแลเป็นรายบุคคล แบ่งกลุ่ม ฝึกซ้อมนอกเวลา และมีครูมีการประชุมร่วมกันเพื่อแก้ไข
4. ในการเรียนระดับปริญญาตรี บางวิชามีความซ้ำซ้อนกับระดับชั้นสูง ซึ่งเด็กต้องเรียนซ้ำทำให้ไม่ได้ความรู้ใหม่ๆ การแก้ไขปัญหาคือ ครูผู้สอนใช้เวลาว่างในการเพิ่มเติมความรู้ให้กับผู้เรียน ในอนาคตอาจมีการปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

- ลักษณะเด่นทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา

เป็นสถาบันครูศิลปศึกษาแห่งเดียวในลาว เน้นองค์รวมของศิลปะทุกอย่าง ทั้งทัศนศิลป์ ดนตรีและนาฏศิลป์ มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในเวลาเรียน และนอกเวลาเรียนอย่างเต็มที่ การแต่งกายของนักศึกษาหญิงที่มีผ้าถุงเป็นลายเฉพาะของสถาบัน มีการช่วยเหลือชุมชน

- ควรมีการแยกสาขาวิชาดนตรีศึกษาและศิลปศึกษาหรือไม่

ควร เพราะจะทำให้มีรายละเอียดการเรียนการสอนที่เด่นชัด เฉพาะทางมากขึ้นและได้รับความรู้ที่เป็นวิชาเอกมากขึ้น

- ถ้ามีการจัดทำรอบมาตรฐานคุณวุฒิจะดีหรือไม่ อย่างไร

ดี เพราะทำให้มีแนวทางในการปฏิบัติที่ชัดเจนและปรับใช้ได้

- ทางวิทยาลัยศิลปศึกษามีการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดกิจกรรมร่วมกับประเทศในอาเซียน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านที่ 5

- รายวิชาที่อาจารย์สอน

สอนวิชาทฤษฎี การอ่านซอลฟา

- อาจารย์มีเทคนิคและกลวิธีการสอนอย่างไร

สอนในลักษณะของการบรรยาย ให้ผู้เรียนซักถาม ในเบื้องต้นนักศึกษาจะช่วยเหลือกันทางการเรียน เพื่อนช่วยเพื่อนในการฝึกอ่านโน้ต โดยมีครูผู้สอนคอยแนะนำ ดูแลอย่างใกล้ชิด

- อาจารย์มีการวัดและประเมินผู้เรียนในแต่ละรายวิชาอย่างไร

สังเกตพฤติกรรมของเด็ก สอบย่อยเก็บคะแนนรายสัปดาห์ ทำงานที่ได้รับมอบหมาย สอบกลางภาค และสอบปลายภาค

- ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อหลักสูตรของวิทยาลัยศิลปศึกษาที่ใช้ในปัจจุบัน

หลักสูตรเพิ่งเริ่มต้นทดลองใช้ ยังต้องมีการปรับปรุงให้เหมาะสมอีกมาก

- สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขในการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษาในด้านต่างๆ เป็นอย่างไร

1. งบประมาณสนับสนุนในการเรียนการสอนยังไม่เพียงพอ เบื้องต้นทางวิทยาลัยได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอการสนับสนุนทางงบประมาณ

2. ผู้เรียนในชั้นเรียนมีจำนวนมาก ทำให้ได้รับการดูแลจากผู้สอนไม่ทั่วถึง ซึ่งครูผู้สอนได้มีการให้คำแนะนำนอกเวลาเรียน และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ซักถามข้อสงสัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น

3. สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน เครื่องดนตรี เอกสารตำรายังไม่เพียงพอ ในห้องสมุดขาดตำราภาษาลาว และตำราทางศิลปะและดนตรีที่ทันสมัย ทางวิทยาลัยศิลปศึกษาจึงมีการสรรหาหนังสือต่างๆที่เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนมาเพิ่มเติมในห้องสมุดให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า และมีการให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งต่างๆ ทั้งวิทยุทัศน์ สื่อทางอินเทอร์เน็ต

- ลักษณะเด่นทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา

เปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีทางด้านศิลปศึกษาแห่งเดียว เน้นการอนุรักษ์ศิลปศึกษาของชาติ

- ควรมีการแยกสาขาวิชาดนตรีศึกษาและศิลปศึกษาหรือไม่

ควร และมีแนวโน้มที่จะแยกหากมีงบประมาณเพียงพอ เนื่องจากการจัดการศึกษาเฉพาะทางมากขึ้น

- ทางวิทยาลัยศิลปศึกษามีการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร

มีวิชาที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับประเทศไทย กัมพูชา และเวียดนาม

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ท่านที่ 6

- วิชาที่อาจารย์สอน

รายวิชาปฏิบัติ ดนตรีพื้นเมือง

- อาจารย์มีเทคนิคและกลวิธีการสอนอย่างไร

สาธิตการบรรเลงและให้นักศึกษาบรรเลงตาม โดยแบ่งกลุ่มในการเรียน สลับกันเล่นเครื่องดนตรีครั้งละ 15 นาที เริ่มต้นจากพื้นฐานและเทคนิคการบรรเลงที่สูงขึ้น เพลงที่เรียนเป็นเพลงสองชั้น เพลงสั้นๆ ไม่เน้นเพลงเดี่ยวและดูพัฒนาการของนักศึกษาเป็นรายบุคคล

- นักศึกษามีการเตรียมตัวในการเรียนอย่างไร

ทางด้านดนตรีในการสอบทฤษฎี นักศึกษาจะจดสรุปประเด็นสำคัญ อ่านทบทวนบทเรียน ค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมโดยการศึกษาจากห้องสมุดของวิทยาลัย หอสมุดแห่งชาติ สอบถามครูอาจารย์ หรือผู้รู้ และค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ต ส่วนในการสอบปฏิบัติ นักศึกษาทำความเข้าใจกับบทเพลงที่จะต้องเล่น แบ่งเวลาในการฝึกซ้อมทั้งบทเพลงและวิธีการเล่นให้ถูกต้อง และหากมีข้อบกพร่องจะปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์แนะนำ

- อาจารย์มีการวัดและประเมินผู้เรียนในแต่ละรายวิชาอย่างไร

กำหนดเพลงที่ใช้ในการสอน มีการประเมินผลตั้งแต่ก่อนเรียนจนถึงหลังเรียน มีการสอบเก็บคะแนน

- ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อหลักสูตรของวิทยาลัยศิลปศึกษาที่ใช้ในปัจจุบัน

เป็นหลักสูตรที่ให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาทางศิลปะ ดนตรี และวิชาทั่วไปที่หลากหลาย นำไปใช้ในการสอนระดับมัธยมศึกษาได้

- สภาพปัญหา/อุปสรรคที่พบในการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา

จำนวนเครื่องดนตรี และเอกสารตำราไม่เพียงพอ

- แนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

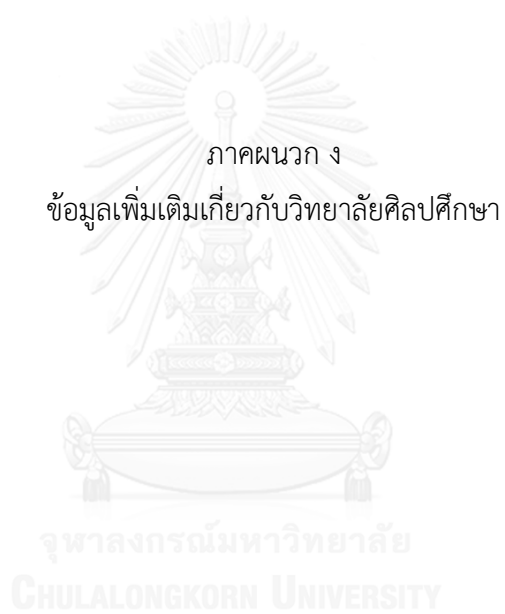
จัดสรรงบประมาณสำหรับซื้อเครื่องดนตรี และได้รับความอนุเคราะห์จากหน่วยงานต่างๆ ในการบริจาคเครื่องดนตรีให้กับทางวิทยาลัย

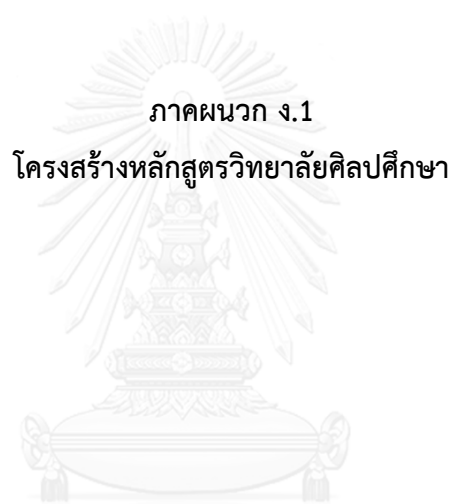
- ลักษณะเด่นทางการจัดการเรียนการสอนดนตรีศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา

เน้นการอนุรักษ์วัฒนธรรม การจัดการเรียนการสอนศิลปศึกษา ทั้งศิลปะดนตรีและศิลปกรรม เป็นวิทยาลัยแห่งเดียวในประเทศลาวที่เปิดสอนทางด้านครูดนตรีและศิลปะในระดับปริญญาตรี

- ทางวิทยาลัยศิลปศึกษามีการเตรียมตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอย่างไร

มีรายวิชาที่เกี่ยวกับอาเซียน เรียนรู้ดนตรีอาเซียน

ภาคผนวก ง.1

โครงสร้างหลักสูตรวิทยาลัยศิลปศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

**ตารางแสดงโครงสร้างหลักสูตรวิทยาลัยศิลปศึกษา
(หลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา สายศิลปศึกษา)**

รายวิชาในแต่ละหมวดวิชา	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4	
	ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา	
	1	2	1	2	1	2	1	2
1.หมวดวิชาความรู้ทั่วไป 20 หน่วยกิต								
1.1 คอมพิวเตอร์ 1	1(0-2-0)							
1.2 คอมพิวเตอร์ 2		1(0-2-0)						
1.3 คอมพิวเตอร์ 3			1(0-2-0)					
1.4 คอมพิวเตอร์ 4				1(0-2-0)				
1.5 ICT		2(1-2-0)						
1.6 เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน	2(1-2-0)							
1.7 พลศึกษา		3(2-2-0)						
1.8 วัฒนธรรมลาว , อาเซียนและมรดก			2(2-0-0)					
1.9 ภาษาลาวนำใช้	3(2-2-0)							
1.10 คณิตศาสตร์นำใช้		3(2-2-0)						
1.11 ป้องกันชาติ ป้องกันความสงบ		1(0-0-6)						

รายวิชาในแต่ละหมวดวิชา	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4	
	ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา	
	1	2	1	2	1	2	1	2
2. หมวดวิชาความรู้พื้นฐานวิชาเฉพาะ 45 หน่วยกิต								
2.1 ภาษาอังกฤษ 1	2(1-2-0)							
2.2 ภาษาอังกฤษ 2		2(1-2-0)						
2.3 ภาษาอังกฤษ 3			2(1-2-0)					
2.4 ภาษาอังกฤษ 4				2(1-2-0)				
2.5 ภาษาอังกฤษ 5					2(1-2-0)			
2.6 วิทยาศาสตร์การเมือง 1	1(1-0-0)							
2.7 วิทยาศาสตร์การเมือง 2		1(1-0-0)						
2.8 วิทยาศาสตร์การเมือง 3			1(1-0-0)					
2.9 จิตวิทยาทั่วไป		2(2-0-0)						
2.10 วิเคราะห์หลักสูตรม.ต้นและม.ปลาย				4(2-4-0)				
2.11 การวิจัย							3(2-2-0)	
2.12 วัดและประเมินผลการศึกษา							2(2-0-0)	
2.13 เทคโนโลยีการศึกษา	2(1-2-0)							
2.14 จิตวิทยาสังคม				2(2-0-0)				
2.15 วิธีสอนวิชาศิลปะศึกษา 1					2(2-0-0)			
2.16 วิธีสอนวิชาศิลปะศึกษา 2						2(0-4-0)		
2.17 ประสบการณ์ 1				1(0-2-0)				
2.18 ประสบการณ์ 2					1(0-2-0)			
2.19 ประสบการณ์ 3						1(0-2-0)		
2.20 ศึกษาศาสตร์ทั่วไป 1				2(1-2-0)				
2.21 ศึกษาศาสตร์ทั่วไป 2					2(2-0-0)			
2.22 บริหารการศึกษา						2(2-0-0)		
2.23 จิตวิทยาพัฒนาการ					2(2-0-0)			

รายวิชาในแต่ละหมวดวิชา	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4	
	ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา	
	1	2	1	2	1	2	1	2
3. หมวดวิชาเฉพาะ 91 หน่วยกิต								
ก. วิชาศิลปะดนตรี 43 หน่วยกิต								
3.1 ทฤษฎีพื้นฐานดนตรี 1	2(2-0-0)							
3.2 ทฤษฎีพื้นฐานดนตรี 2		2(2-0-0)						
3.3 ทฤษฎีพื้นฐานดนตรี 3			2(2-0-0)					
3.4 อ่านซอลฟา 1	1(0-2-0)							
3.5 อ่านซอลฟา 2		1(0-2-0)						
3.6 อ่านซอลฟา 3			1(0-2-0)					
3.7 อ่านซอลฟา 4				1(0-2-0)				
3.8 อ่านซอลฟา 5					1(0-2-0)			
3.9 อ่านซอลฟา 6						1(0-2-0)		
3.10 อ่านซอลฟา 7							2(0-2-3)	
3.11 ดนตรีพื้นเมือง (แคน,ระนาด,ซิม,ชอ) 1			2(2-0-0)					
3.12 ดนตรีพื้นเมือง (แคน,ระนาด,ซิม,ชอ) 2				2(1-0-3)				
3.13 ดนตรีพื้นเมือง (แคน,ระนาด,ซิม,ชอ) 3					2(2-0-0)			
3.14 เรียนเสพดนตรี (เปียโน) 1			2(2-0-0)					
3.15 เรียนเสพดนตรี (เปียโน) 2				2(1-0-3)				
3.16 ฟ็อน (พื้นเมือง,ท้องถิ่น และสมัย) 1		1(0-2-0)						
3.17 ฟ็อน (พื้นเมือง,ท้องถิ่น และสมัย) 2			2(1-2-0)					
3.18 ฟ็อน (พื้นเมือง,ท้องถิ่น และสมัย) 3				3(1-2-3)				

รายวิชาในแต่ละหมวดวิชา	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4	
	ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา	
	1	2	1	2	1	2	1	2
3.19 ขับลำท่องถิ่น 1						2(2-0-0)		
3.20 ขับลำท่องถิ่น 2							2(0-4-0)	
3.21 ร้องเพลง 1						2(2-0-0)		
3.22 ร้องเพลง 2							2(0-4-0)	
3.23 ประวัติศาสตร์ดนตรีลาว-สมัย	2(2-0-0)							
3.24 คุณลักษณะเครื่องดนตรี							1(0-2-0)	
3.25 จัดสร้างรายการ							2(2-0-0)	
ข. วิชาศิลปกรรม 37 หน่วยกิต								
3.26 ทฤษฎีสี	2(2-0-0)							
3.27 ประวัติศาสตร์ศิลปะ	2(2-0-0)							
3.28 จัดภาพ						2(2-0-0)		
3.29 กายวิภาคศาสตร์	2(2-0-0)							
3.30 ศิลปะลายลาว						3(1-2-3)		
3.31 สร้างสรรค์ศิลปะ 1		2(2-0-0)						
3.32 สร้างสรรค์ศิลปะ 2			2(1-2-0)					
3.33 ทัดสินีภาพ						2(1-2-0)		
3.34 ประดับประดา 1			2(1-2-0)					
3.35 ประดับประดา 2				2(1-2-0)				
3.36 รูปเหมือน 1						2(2-0-0)		
3.37 รูปเหมือน 2						2(1-2-0)		
3.38 ปั้น 1						2(2-0-0)		
3.39 ปั้น 2							2(1-2-0)	
3.40 ภาพพิมพ์ 1						2(2-0-0)		
3.41 ภาพพิมพ์ 2							2(1-2-0)	
3.42 แกะสลัก 1						2(2-0-0)		
3.43 แกะสลัก 2							2(0-2-3)	

รายวิชาในแต่ละหมวดวิชา	ชั้นปีที่ 1		ชั้นปีที่ 2		ชั้นปีที่ 3		ชั้นปีที่ 4	
	ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา		ภาคการศึกษา	
	1	2	1	2	1	2	1	2
ค. การเรียนและป้องกันบพจบชั้น 11 หน่วยกิต								
3.44 บทโครงการจบชั้น (Final-Report)								2(0-0-12)
3.45 ฝึกหัดสอน (Teaching Practice)								9(0-18-0)
4. หมวดวิชาเลือก 4 หน่วยกิต								
4.1 ศิลปะดนตรี (เสพรวม)								
4.2 ศิลปกรรม						4(2-2-6)		
รวมทั้งหมด 160 หน่วยกิต	22 (16-12-0)	22 (14-14-6)	20 (14-12-0)	22 (10-18-9)	21 (15-10-3)	22 (15-12-6)	20 (8-20-6)	11 (0-18-12)
จำนวนวิชาต่อภาคการศึกษา	12	12	11	11	11	11	10	สอน

ภาคผนวก ง.2

รายชื่อครูผู้สอนในหลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา วิทยาลัยศิลปศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายชื่อครูผู้สอนในหลักสูตรสร้างครูมัธยมศึกษา วิทยาลัยศิลปศึกษา ประเทศลาว

1. สายเรียน : ศิลปะดนตรี

ลำดับ ที่	ชื่อและนามสกุล	วิชาที่สอน	วุฒิการศึกษา
1	อ.จ คำเที๋ອນ ແສງດາວວິງ	แคน	ปริญญาตรี
2	อ.จ ແກ້ງ ບໍາລຸງບຸນ	เสพรวมวง	ปริญญาตรี
3	อ.จ ອາຮັກ ບະຖັມວິງ	ฟ้อน (พื้นเมือง, ท้องถิ่น และสะหม)	ปริญญาตรี
4	อ.จ ສາວວັນ ໄຊຄູນ	อ่านซอลฟา	ปริญญาตรี
5	อ.จ ລັດຕະນະພອນ ກຸງພະຫຼວງ	จัดสร้างรายการ	ปริญญาตรี
6	อ.จ ຂາວພອນ ແສງວິງສິດ	เรียนเสพดนตรี (เปียโน)	ปริญญาตรี
7	อ.จ ໄພທອງ ແກ່ນດວງສີ	ซิม	ปริญญาตรี
8	อ.จ ສຸວິພິນ ສຸກແສງຕາ	ระนาด	ปริญญาตรี
9	อ.จ ບຸນມິ ສິນທອງບຸລົມ	ร้องเพลง	ปริญญาตรี
10	อ.จ ພອນທິບ ອຸ່ນໄຊ	ซอ	ปริญญาตรี
11	อ.จ ອາມອນລັດ ສັນຕິວິງ	ทฤษฎีพื้นฐานดนตรี	ปริญญาตรี
12	อ.จ ແກ້ວບັງອອນ ຈັນທະວິສຸກ	คุณลักษณะเครื่องดนตรี	ปริญญาตรี
13	อ.จ ຄໍາຫຼ້າ ບານໃຈ	ประวัติศาสตร์ดนตรีลาว-สากล	ปริญญาตรี
14	อ.จ ບິ້ມ ລຸ່ມແຍ້ນ	ขับลำท้องถิ่น	ปริญญาตรี

2. ສາຍເຮື້ຍນ : ສິລປກຣຣມ

ລຳດັບ ທີ່	ຊື່ແລະນາມສກຸລ	ວິຊາທີ່ສອນ	ວຸທິການຊື່ກິດຊາ
1	ອ.ຈ ຄຳຫຼ້າ ໄຊຍະສອນ	ກາຍວິກາສາສຕຣ໌	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
2	ອ.ຈ ສຸວິຍະ ຈຸລາມະນີ	ສິລປກຣຣມ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
3	ອ.ຈ ຈັນທະສອນ ພິວາໄວ	ປື້ນ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
4	ອ.ຈ ສີຈ່ອຍ ຍາດວິເກດ	ການວິຈັຍ	ປຣິຣຸຣຸຣາໂທ
5	ອ.ຈ ວັນໄຊ ວົງສາ	ສິລປະລາຍລາວ, ປະຣດັບປະຣະຕາ	ປຣິຣຸຣຸຣາໂທ
6	ອ.ຈ ຕຸ້ງແທ່ງ ຄູນມິໄຊ	ທັດນິຍາກາພ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
7	ອ.ຈ ຄຳສິງ ແກ້ວທອງຄຳ	ກາພພິມພ໌	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
8	ອ.ຈ ສົມເພັດ ຈັນທະວາ	ຈັດກາພ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
9	ອ.ຈ ວິລະສັກ ຈັນທິລາດ	ແກະສັດັກ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
10	ອ.ຈ ສອນເພັດ ທະວິຈິດ	ສ້າງສຣຣະກິສິລປະ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
11	ອ.ຈ ມະນີຈັນ ສີທາລາດ	ຮູປເໝືອນ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
12	ອ.ຈ ເພັດສະໄໝ ແສງດາວວົງ	ທຸຣຸຣຸຣາກິສິ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
13	ອ.ຈ ມານະໄຊ ຈຸລາມະນີ	ປະຣະວັດສາສຕຣ໌ສິລປະ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌

3. ສາຍເຮື້ຍນ : ກວາມຮູ້ທົ່ວໄປ

ລຳດັບ ທີ່	ຊື່ແລະນາມສກຸລ	ວິຊາທີ່ສອນ	ວຸທິການຊື່ກິດຊາ
1	ອ.ຈ ວິລະວັນ ບຸນສຸກໄທ	ການເມືອງ, ບຣິຫາຣການຊື່ກິດຊາ	ປຣິຣຸຣຸຣາໂທ
2	ອ.ຈ ສີສຸກ ພັນແພງດີ	ກາຣາລາວ, ວິຣິການສອນວິຊາສິລປຊື່ກິດຊາ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
3	ອ.ຈ ສຸວິເດດ ຄອງທຳ	ກາຣາອັງກຣຸຣ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
4	ອ.ຈ ດາວສະຫວັນ ງອຍມະນີ	ສິດຊາສາສຕຣ໌ທົ່ວໄປ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
5	ອ.ຈ ຄຳແພງ ສາຍຈຸມມະວິ	ວັດທນຣຣມລາວ, ອາເຊີຍນ ແລະມຣດກ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
6	ອ.ຈ ເພັດສະໜອນ ທອງມະນີ	ກອມພິວເຕອຣ໌	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
7	ອ.ຈ ສຸກມິໄຊ ບາລິນ	ຟລຊິດຊາ	ຊັ້ນສູງ
8	ອ.ຈ ລາສີ ອິນສຸພາ	ຈິດວິທາທົ່ວໄປ, ສັງຄມ ແລະພັດທນາການ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌
9	ອ.ຈ ຫຼຸພອນ ສຸກລຳລາວ	ວັດ ແລະ ປະເມີນຜລການຊື່ກິດຊາ	ປຣິຣຸຣຸຣາຕຣ໌

4. ครูผู้ช่วยที่มีประสิทธิภาพทางด้านวิชาเฉพาะ

ลำดับ ที่	ชื่อและนามสกุล	วิชาที่สอน	วุฒิการศึกษา
1	อ.จ ออมมะณี ธิงเวียงทา	ภาษาอังกฤษ	ปริญญาตรี
2	อ.จ วัฒน์ อ่าพอนปะดิด	ภาษาอังกฤษ	ปริญญาตรี
3	อ.จ จิตรี ไพบี	ดนตรีพื้นเมือง	ชั้นสูง
4	อ.จ บุนสวอน อິนທະວົງ	เพื่อน,ซอ	ชั้นสูง
5	อ.จ ฉันทอม วัฒนะวົງ	เพื่อน	ชั้นสูง
6	อ.จ ทัศนาวทอน อ่าบุนมิ	хим	ชั้นสูง
7	อ.จ ไอ่แซก อິນທະວົງ	เพื่อน	ชั้นสูง
8	อ.จ ดอวงเดด ฉັນທະມາວີ	แต้ม	ชั้นกลาง

5. ครูสอนรับเชิญ (ครูพิเศษ) จากภายนอก

ลำดับ ที่	ชื่อและนามสกุล	วิชาที่สอน	วุฒิการศึกษา
1	ท่าน ดร ดอวงจำปี อุดธิสฎก	ดนตรีสากล	ปริญญาเอก
2	ท่าน อ่าวัฒน์ สິທີวัต	ดนตรีสากล	ปริญญาเอก
3	ท่าน อ่าสฎก แคว้อวົງฉาย	แต้มด้วยคอมพิวเตอร์	ปริญญาเอก
4	ท่าน ไฉยะสิน สິโอดจุนนะมาວີ	ดนตรีสากล	ปริญญาโท
5	ท่าน ไผ่ไข ฉັນທະວົງສາ	ขับลำ, จัดสร้างรายการ	ปริญญาตรี

รายวิชาที่ยังขาดครูสอน

ก. หมวดวิชาทั่วไป

1. ICT
2. เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน
3. คณิตศาสตร์นำใช้

ข. หมวดวิชาความรู้พื้นฐาน

- 1.วิเคราะห์หลักสูตร ม.ต้นและม.ปลาย
2. เทคโนโลยีการศึกษา

ภาคผนวก ง 3

ภาพวิทยาลัยศิลปศึกษา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพที่ 1 ภาพห้องเรียนและบรรยากาศการเรียนการสอนของวิทยาลัยศิลปศึกษา
(จिरกานต์ สิริกวินกอบกุล, 2558)

ภาพที่ 2. ภาพห้องเรียนดนตรีพื้นเมือง (ระนาด) ของวิทยาลัยศิลปศึกษา
(จिरกานต์ สิริกวินกอบกุล, 2558)

ภาพที่ 3 ภาพห้องเรียนดนตรีตะวันตก (เปียโน) ของวิทยาลัยศิลปศึกษา
(จिरกานต์ สิริกวินกอบกุล, 2558)

ภาพที่ 4 ภาพอาคารสโมสรของวิทยาลัยศิลปศึกษา
(จिरกานต์ สิริกวินกอบกุล, 2558)

ภาพที่ 5 ภาพห้องจัดการแสดงและห้องเรียนนักศึกษาปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา (บริเวณที่นั่ง)

(จिरกานต์ สิริกวินกอบกุล, 2558)

ภาพที่ 6 ภาพห้องจัดการแสดงและห้องเรียนนักศึกษาปริญญาตรีของวิทยาลัยศิลปศึกษา (หน้าเวที)

(จिरกานต์ สิริกวินกอบกุล, 2558)

ภาพที่ 7 ภาพอาคารเรียนของวิทยาลัยศิลปศึกษา
(ด้านขวา คือ อาคารเรียนหลังปัจจุบัน และด้านซ้าย คือ อาคารเรียนหลังใหม่)
(จिरกานต์ สิริกวินกอบกุล, 2558)

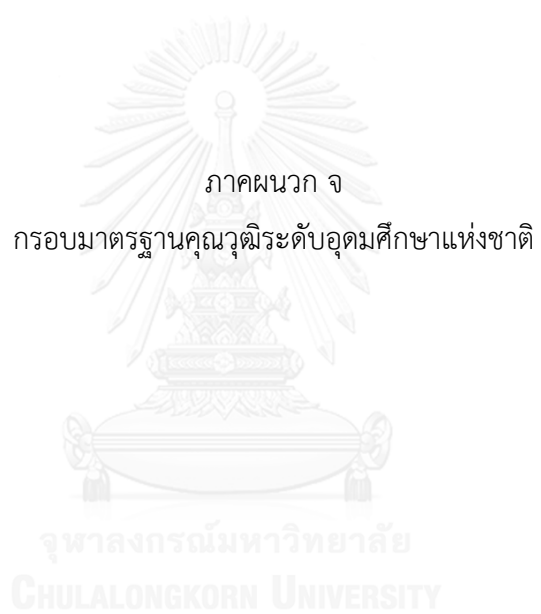
ภาพที่ 8 ภาพป้ายวิทยาลัยศิลปศึกษา
(จिरกานต์ สิริกวินกอบกุล, 2558)

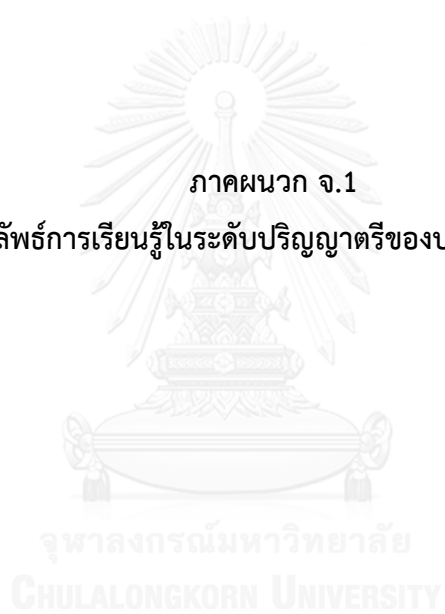
ภาพที่ 9 ภาพด้านหลังอาคารเรียนของวิทยาลัยศิลปศึกษา
(จिरกานต์ สิริกวินกอบกุล, 2558)

ภาพที่ 10 ภาพหอพักนักศึกษาของวิทยาลัยศิลปศึกษา
(จिरกานต์ สิริกวินกอบกุล, 2558)

ภาคผนวก จ.1
ผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับปริญญาตรีของประเทศต่างๆ

ตารางเปรียบเทียบผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับปริญญาตรีของประเทศต่างๆ

ระดับคุณวุฒิ / ผลลัพธ์การเรียนรู้	สหภาพยุโรป	อังกฤษ	สก็อตแลนด์	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	มาเลเซีย	ฮ่องกง
ความรู้และความเข้าใจ	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ขั้นสูงในสาขาที่เรียน / การทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเป็นแง่มุมที่เรียน เข้าถึงรายละเอียดของความรู้ - สามารถทบทวนรวบรวมองค์ความรู้ - อย่างเป็นระบบและมีความสอดคล้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ที่ครอบคลุมและผสมผสานของข่ายคำศัพท์เฉพาะ และธรรมเนียมปฏิบัติที่สำคัญของเนื้อหาวิชาได้ - ความรู้ความเข้าใจที่มี - วิจารณ์ญาณของหลักการ ทฤษฎี แนวความคิดที่สำคัญได้ - ความรู้ความเข้าใจเฉพาะทาง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้เชื่อมโยงที่เป็นระบบ โดยใช้ความรู้ หลักการ และข้อเท็จจริง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้เชื่อมโยงที่เป็นระบบ โดยใช้ความรู้ หลักการ และข้อเท็จจริง - มีความรู้ทางเทคนิค / วิชาการเฉพาะทาง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรู้ และความเข้าใจในหลักการพื้นฐานของสาขาวิชา - ความรู้และความเข้าใจที่มีแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงสาขาวิชาที่ ออกไปประกอบอาชีพ 	-

ระดับคุณวุฒิ / ผลลัพธ์การเรียนรู้	สภาพอยู่จริง	อังกฤษ	สัปดาห์แรก	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	มาเลเซีย	ฮ่องกง
ความรู้และ ความเข้าใจ (ต่อ)	-	-	-	-	-	-	-
ทักษะชาวปัญญา	- มีความเข้าใจใน การวิพากษ์วิจารณ์ นวัตกรรม หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ต่างๆ - มีความรอบรู้และ ความสามารถเชิง นวัตกรรม มีทักษะ การแก้ปัญหาที่ ซับซ้อนและปัญหา ที่ไม่สามารถคาด เดาได้ในการ ทำงาน/เรียน - มีทักษะการ ตัดสินใจใน	- มีความสามารถ ถ่ายทอดทักษะเชิง วิจัยและทักษะ การสร้างสรรคใน สถานการณ์ต่างๆ - มีการพิจารณา ตัดสินใจที่เหมาะสม ในกรวางแผน	- สามารถนิยาม สรุป และวิเคราะห์ อย่างมีวิจารณ์ภายใน สถานการณ์ ปัญหาที่ยาก ซับซ้อนระดับสูงได้ - แสดงภูมิปัญญา การตีความ วิธีการ แก้ปัญหาใน สถานการณ์ ประเด็นปัญหา ต่างๆได้ - วิเคราะห์วิจารณ์ และรวบรวมความรู้ ความคิด ทักษะ ปฏิบัติในเนื้อหา	- มีความสามารถ เชื่อมโยง หลักการ แนวคิด - สามารถประมวล และประเมินข้อมูล แนวคิด หลักฐาน จากแหล่งข้อมูล ต่างๆที่มีความ หลากหลายได้	- มีทักษะทางซอร์ซ ปัญญาอย่างอิสระ - มีทักษะการ วิเคราะห์ ประยุกต์ ประเมินแนวคิด/ ข้อมูลเชิงนามธรรม - มีทักษะการ แก้ปัญหาเชิง นามธรรม	- ได้แจ้งและ แก้ปัญหาใน สาขาวิชาที่เลือกได้	- พัฒนาความคิด โดยใช้การวิเคราะห์ ข้อมูลข่าวสารและ ความคิดรวบยอด - ทักษะความคิด สร้างสรรค์ และ ความคิดรวบยอด - วิเคราะห์ จัดรูปแบบและ ประเมินข้อมูลในวง กว้าง - วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตั้ง ข้อมูลมาเพื่อช่วยใน การตัดสินใจ

ระดับคุณวุฒิ / ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ต่อ)	สหภาพยุโรป	อังกฤษ	สก็อตแลนด์	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	มาเลเซีย	ฮ่องกง
ทักษะชาวปัญญา	สถานการณ์ที่ไม่สามารถคาดเดาได้ในการทำงาน / เรียน	-	รายวิชาได้ - ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการจัดการกับ สถานการณ์ระดับสูง - มีทักษะการประเมินค่าข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องหรือไม่จากแหล่งต่างๆได้	-	-	-	-
สมรรถนะ	- มีความสามารถในการบริหารจัดการเชิงเทคนิค การจัดการกิจกรรม/โครงการที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษที่ซับซ้อน - มีความรับผิดชอบ	- มีความสามารถจัดการการเรียนรู้ของตนเอง ใช้ข้อสันนิษฐานทางวิชาการงานวิจัยมาเป็นแหล่งอ้างอิงได้ - สามารถประเมินข้อโต้แย้งอย่างมีเหตุผลสรุปแนวคิดและข้อมูลเชิงนามธรรม	- ใช้ทักษะการคำนวณ การสื่อสารและเทคโนโลยี สารสนเทศพื้นฐานทั่วไป - มีความรับผิดชอบในการทำงาน ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นได้ - ทำงานภายใต้คำแนะนำอย่างมี	- มีความสามารถในการนำความคิดไปใช้ได้ อย่างเป็นระบบ - ทักษะการสื่อสาร - มีทักษะในการแก้ปัญหา - มีทักษะในการทำงานทางวิชาการ - มีคุณลักษณะการทำวิจัยระดับพื้นฐาน	- มีทักษะในการเรียนรู้โดยการนำตนเอง - มีทักษะการท้าวิจัยและงานวิชาการในสาขาเฉพาะ - สามารถทำงานในบริบทที่มีความซับซ้อน ไม่มั่นคง และมีลักษณะเฉพาะทาง	- ได้แย่งและแก้ไขปัญหาในสาขาวิชาที่เลือกได้ - มีความสามารถในการค้นคว้าและใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ - สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและนำเสนอข้อมูลแนวคิด และการแก้ปัญหา	- ใช้ทักษะทั่วไปและทักษะขั้นสูงเพื่อช่วยในการปฏิบัติในสาขาวิชา - ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนการทำงาน - สามารถแปลข้อมูลที่เป็นตัวเลขและตารางเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย

ระดับคุณวุฒิ / ผลลัพธ์การเรียนรู้ (ต่อ)	สหภาพยุโรป	อังกฤษ	สกอตแลนด์	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	มาเลเซีย	ฮ่องกง
สมัครงาน	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถตัดสินใจ และมีกรอบ แนวทางในการ แก้ปัญหา หรือ แยกแยะขอบเขต ของปัญหา - สามารถสื่อสาร ข้อมูลแนวคิดและ วิธีการแก้ไขปัญหา ไปสู่ผู้ฟังที่มีลักษณะ ไม่เหมือนกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - มนุษย์สัมพันธ์อันดี ได้ - ทำงานร่วมกับ ผู้อื่นที่นำไปสู่การ เปลี่ยนแปลง พัฒนาความคิด ใหม่ ๆ ได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - สามารถศึกษาหา ความรู้ได้ขึ้น พื้นฐานได้ด้วย ตนเอง - มีการเรียนรู้อย่าง ต่อเนื่องตลอดชีวิต - สามารถทำงาน เป็นทีมได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีทักษะการ สื่อสาร - มีทักษะการวิจัย ชั้นพื้นฐานที่ข้าม สาขาวิชา - มีความสามารถใน การวางแผนและ จัดการภายใต้การ ความคุมได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำงานเป็นทีม และการมี ปฏิสัมพันธ์อย่าง เหมาะสมในการ ทำงานในวิชาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดไว้ - การนำเสนอ ข้อมูลทั้งที่เป็น ทางการและไม่เป็น ทางการในหัวข้อที่ เป็นมาตรฐานทั่วไป ที่เหมาะสมกับผู้ฟัง 	
จริยธรรมต่อสังคม และวิชาชีพ	-	<ul style="list-style-type: none"> - มีความรับผิดชอบ ในการกำหนดและ การบรรลุผลลัพธ์ ทั้งส่วนบุคคลและ กลุ่ม - มีทักษะการริเริ่ม การตัดสินใจด้วย ตนเองและ รับผิดชอบในการ กระทำส่วนบุคคล 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้ความเป็นอิสระ และการสร้างสรรค์ ในกิจกรรมระดับสูง หรือเทียบเท่าได้ - แสดงความมี คุณธรรมจริยธรรม ชั้นสูง ที่สอดคล้อง จรรยาบรรณ วิชาชีพได้ - สักมีถึงระเบียบ กฎเกณฑ์และ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีความสามารถใน การนำตนเอง 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการทำงานอย่าง โปร่งใส 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเองเพื่อสามารถ ศึกษาต่อในระดับ การศึกษาที่สูงขึ้น - มีความสามารถใน การค้นคว้าและใช้ ข้อมูลในการ ตัดสินใจโดย คำเนียงถึงประเด็น ด้านสังคม วิทยาศาสตร์ และ 	<ul style="list-style-type: none"> - ดูแลเรื่อง จริยธรรมโดยรับฟัง คำแนะนำจากผู้อื่น ตามความเหมาะสม - รับผิดชอบภายใต้ ข้อจำกัด เพื่อให้ ได้มาซึ่งผลลัพธ์

ระดับคุณวุฒิ / ผลลัพธ์การเรียนรู้	สภาพยุโรป	อังกฤษ	สก็อตแลนด์	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	มาเลเซีย	ฮ่องกง
จริยธรรมต่อสังคม และวิชาชีพ (ต่อ)	-		แสดงทางแนวทางที่เหมาะสมได้	-	-	จริยธรรมที่เกี่ยวข้อง	
ทักษะปฏิบัติเฉพาะทาง	- มีทักษะขั้นสูง	- มีทักษะเชิงเทคนิคเฉพาะหรือทักษะเชิงวิชาการ มีทักษะการวิจัย - มีความต้องการเรียนรู้ การปฏิบัติ การฝึกอบรม เพื่อสร้างความสมดุลทางวิชาชีพ หรือ ธรรมชาติ	- ใช้ทักษะวิธีการปฏิบัติ และ/หรือ เครื่องมือ ที่สำคัญ ต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชา - มีปฏิสัมพันธ์ใน	-	-	-	- มีทักษะความชำนาญเฉพาะทาง

ภาคผนวก จ.2
มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา ในระดับปริญญาตรีที่ได้รับการอนุมัติและประกาศโดย
กระทรวงศึกษาธิการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางแสดงมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา ในระดับปริญญาตรีที่ได้รับการอนุมัติและประกาศ
โดยกระทรวงศึกษาธิการ

สาขา/สาขาวิชา	วันที่ประกาศโดย กระทรวงศึกษาธิการ	วันที่ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา
1. สาขาคอมพิวเตอร์	17 กันยายน 2552	25 พฤศจิกายน 2552
2. สาขาพยาบาลศาสตร์	16 พฤศจิกายน 2552	11 มกราคม 2553
3. สาขาโลจิสติกส์	30 พฤศจิกายน 2552	29 เมษายน 2553
4. สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม	12 เมษายน 2553	21 มิถุนายน 2553
5. สาขาวิศวกรรมศาสตร์	10 กันยายน 2553	1 พฤศจิกายน 2553
6. สาขาวิชาการบัญชี	30 กันยายน 2553	13 ธันวาคม 2553
7. สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี)	15 มีนาคม 2554	3 มิถุนายน 2554
8. สาขาวิชาภาษาไทย	30 ธันวาคม 2554	23 มีนาคม 2555
9. สาขาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	30 ธันวาคม 2554	23 มีนาคม 2555
10. สาขาการแพทย์แผนไทยประยุกต์	30 ธันวาคม 2554	23 มีนาคม 2555
11. สาขาวิชากายภาพบำบัด	9 สิงหาคม 2556	23 กันยายน 2556
12. สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์	28 สิงหาคม 2557	5 พฤศจิกายน 2557
13. สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์	29 ธันวาคม 2557	6 มีนาคม 2558
14. สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์	26 มิถุนายน 2558	22 กรกฎาคม 2558
15. สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ (หลักสูตร 6 ปี)	30 ธันวาคม 2558	29 มกราคม 2559
16. สาขาศิลปกรรมศาสตร์	30 ธันวาคม 2558	29 มกราคม 2559

ภาคผนวก จ.3

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาคหศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.

2554

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางแสดงรายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา และเนื้อหาสาระของมาตรฐานคุณวุฒิ
สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554
1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา	ชื่อสาขา ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	<p>ภาษาไทย ครุศาสตรบัณฑิต (* .....)</p> <p>ค.บ. (* .....) หรือ</p> <p>ศึกษาศาสตรบัณฑิต (* .....)</p> <p>ศษ.บ. (* .....) หรือ</p> <p>การศึกษบัณฑิต (* .....)</p> <p>กศ.บ. (* .....)</p> <p>ภาษาอังกฤษ Bachelor of Education (* .....)</p> <p>B.Ed. (* .....)</p> <p>* ใ้ระบุวิชาเอก</p>
3. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา	<p>สาขาครุศาสตร์ /ศึกษาศาสตร์ เป็นศาสตร์เกี่ยวกับศิลปะและจิตวิทยาการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ การผลิตครูใหม่หรือการเตรียมครู และบุคลากรทางการศึกษาก่อนประกอบประจำการ รวมทั้งการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ สำหรับการศึกษาระบบ การศึกษา นอกกรอบ และการศึกษาดนอรัยาศัยหรือการเรียนรู้ที่ไม่เป็นทางการ การจัดการศึกษาในสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ประกอบด้วยวิชา ครูและวิชาเอกที่จะสอน ทั้งในด้านมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จึงมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ ซึ่งเชื่อมโยงและบูรณาการกับสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เพื่อพัฒนาคนทั้งในวัยเรียนและนอกรัยเรียนให้มีคุณภาพ สามารถพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้การพัฒนาที่ยั่งยืน</p>

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิตระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554
4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	<p>1. มีคุณธรรม มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู และมีความรับผิดชอบต่อวิชาการ วิชาชีพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>2. มีความอดทน ใจกว้างและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการทำงานร่วมกับผู้เรียนและผู้ร่วมงานทุกกลุ่ม</p> <p>3. มีความรอบรู้และมีความสามารถประยุกต์ความรู้ เข้าใจตนเองและในทฤษฎี และระเบียบวิธีการศึกษาวิชา เพื่อสร้างความรู้ใหม่</p> <p>4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งโดยการแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการแสวงหาทางเลือกใหม่ที่เหมาะสมและปฏิบัติได้</p> <p>5. มีความสามารถในการพิจารณาแสวงหา และเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการ วิชาชีพ และสังคมอย่างมีเหตุผลที่สมเหตุสมผล โดยการบูรณาการศาสตร์แบบสหวิทยาการและพหุวิทยาการเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p>6. มีความสามารถในการติดตามพัฒนาการของศาสตร์ทั้งศาสตร์ และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาสมรรถนะของตนเองอยู่เสมอ</p>
5. มาตรฐานผลการเรียนรู้	<p>5.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>1) แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีคุณธรรมที่เสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความเข้าใจผู้อื่น เข้าใจโลก มีจิตสาธารณะ เสียสละ และเป็นแบบอย่างที่ดี</p> <p>2) สามารถจัดการและคิดแก้ปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครูเชิงสัมพัทธ์โดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น และประโยชน์ของสังคมส่วนรวม</p> <p>5.2 ด้านความรู้</p> <p>1) มีความรอบรู้ในด้านความรู้ทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาที่จะสอนอย่างกว้างขวางลึกซึ้ง และเป็นระบบ</p> <p>2) มีความตระหนักถึงหลักการและทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการ ทั้งการบูรณาการข้ามศาสตร์ และการบูรณาการกับโลกแห่งความเป็นจริง</p> <p>3) มีความเข้าใจความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้ง ตระหนักถึงความสำคัญองงานวิจัยและการวิจัยในการต่อยอดความรู้</p>

<p>มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา</p>	<p>มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554</p>
<p>5. มาตรฐานผลการเรียนรู้ (ต่อ)</p>	<p>4) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าองค์ความรู้ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>5.3 ด้านทักษะทางปัญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทักความเข้าใจ และประเมินข้อมูลสารสนเทศและแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน การวินิจฉัยแก้ปัญหา และทำการวิจัยเพื่อพัฒนาองคความรู้ได้ด้วยตนเอง 2) สามารถคิดแก้ปัญหาที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออก และนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ และผลกระทบจากการตัดสินใจ 3) มีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ และการพัฒนาศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ร่วมทั้งการพัฒนาทางวิชาชีพอย่างมีนวัตกรรม <p>5.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่น เข้าใจผู้อื่น มีมุมมองเชิงบวก มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และทางสังคม 2) มีความเอาใจใส่ช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มและระหว่างกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ 3) มีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม <p>5.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์ตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีความไวในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสารทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติ หรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูดและภาษาเขียน อันมีผลให้สามารถเข้าใจองค์ความรู้ หรือประเด็นปัญหาได้อย่างรวดเร็ว 2) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ดำเนินการประมวลผล แปลความหมาย และเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง 3) มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูด การเขียน และนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและกลุ่มที่มีความแตกต่างกัน

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิตะดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554
5. มาตรฐานผลการเรียนรู้ (ต่อ)	<p>5.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลายทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ(Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์ 2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม 3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ
6. องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)	ครุสภา
7. โครงสร้างหลักสูตร	<p>โครงสร้างของหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะด้าน (วิชาชีพครูและวิชาเอก) และหมวดวิชาเลือกเสรี มีจำนวนหน่วยกิตแต่ละหมวดและหน่วยกิตรวมทั้งหลักสูตร ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต 2) หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ <ol style="list-style-type: none"> 2.1) วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 46 หน่วยกิต 2.2) วิชาเอก ไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> (โดยมีวิชาประสบการณ์ภาคสนามหรือการปฏิบัติการสอนในวิชาเอก ในระยะสองภาคการศึกษาปกติ รวมแล้วไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต) 2.2.1) วิชาเอก แบ่งเป็น 2 แบบ คือ <ol style="list-style-type: none"> (1) วิชาเอกเดี่ยว ไม่น้อยกว่า 68 หน่วยกิต (2) วิชาเอกคู่ ไม่น้อยกว่าวิชาเอกละ 34 หน่วยกิต 2.2.2) วิชาการสอนวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 2.2.3) เลือกวิชาเอกหรือวิชาการสอนวิชาเอกเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต 3) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต หน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต

<p>มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา</p>	<p>มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาเศรษฐศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554</p>
<p>8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา</p>	<p>บูรณาการผลการเรียนรู้ที่ครอบคลุมไม่น้อยกว่าหัวข้อต่อไปนี้</p> <p>8.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป</p> <p>8.1.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) คุณธรรมค่านิยมสากล: พรหมวิหาร 4 (ธรรมประจำใจอันประเสริฐ) สังคหวัตถุ 4 (ธรรมยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชน) 2) ธรรมคัมภีร์ครองโลก: ทิริ โอตตัมปะ 3) คุณธรรมจริยธรรมเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืน เช่น จริยธรรมของเวลา สิทธิและความรับผิดชอบต่อมนุษย์ ความเป็นธรรมระหว่างคนรุ่นปัจจุบันกับคนรุ่นหลัง ความใจกว้าง และความอดทน 4) คุณธรรมจริยธรรมของพลเมืองที่มีหัวใจประชาธิปไตย และมีจิตสำนึกต่อสังคม <p>8.1.2 ด้านความรู้</p> <p>การบูรณาการความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม สังคม เศรษฐกิจ และประเด็นปัญหาระดับโลกด้วยวิธีการเชิงระบบที่ครอบคลุมไม่น้อยกว่าหัวข้อต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ด้านสิ่งแวดล้อม <ul style="list-style-type: none"> แนวคิด ระบบ และประเด็นปัญหาทางนิเวศวิทยา กลยุทธ์การเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม 2) ด้านสังคม <ul style="list-style-type: none"> แนวคิด ระบบ และประเด็นปัญหาทางสังคม กลยุทธ์การเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมสังคม 3) ด้านเศรษฐกิจ <ul style="list-style-type: none"> แนวคิด ระบบ และประเด็นปัญหาทางเศรษฐกิจ กลยุทธ์การเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อเศรษฐกิจ

<p>มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา</p>	<p>มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศาสนศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554</p>
<p>8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา (ต่อ)</p>	<p>4) ด้านวิธีการเชิงระบบ</p> <p>การพึ่งพาซึ่งกันและกันของมนุษย์ เศรษฐกิจที่ดี สังคมที่ดี สิ่งแวดล้อมที่ดี วิธีการเชิงระบบ และเชิงองค์รวมในการประเมินประเด็นปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นกับตนเองและชุมชน และผลของวิถีชีวิตส่วนบุคคลที่มีต่อประเด็นปัญหา</p> <p>8.1.3 ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงในการประมวลสารสนเทศ การแสวงหาความรู้ การสรุป การตีความ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า โดยเน้นการบูรณาการและเชื่อมโยงสู่สังคม</p> <p>8.1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>การพัฒนาทักษะการรับรู้ความรู้สึกรู้ใจของผู้อื่น มุมมองเชิงบวก ภูมิภาวะทางอารมณ์ และสังคม การเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี การแก้ปัญหาภายในกลุ่ม และระหว่างกลุ่มอย่างสร้างสรรค์ และมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม</p> <p>8.1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร ทั้งที่เป็นตัวเลขเชิงสถิติหรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูด ภาษาเขียน ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมทั้งการประมวลผล การแปลความหมาย และดุลยพินิจในการเลือกใช้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารอย่างเหมาะสม</p> <p>8.2 หมวดวิชาเฉพาะด้าน (วิชาชีพครู)</p> <p>8.2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) คุณธรรมจริยธรรมสำหรับครู เช่น กัลยาณมิตรธรรม 7 2) จรรยาบรรณวิชาชีพครู ที่กำหนดโดยองค์กรวิชาชีพ คือ ครูสภา <p>8.2.2 ด้านความรู้</p> <p>บูรณาการของความรู้เกี่ยวกับการศึกษาและวิชาชีพครูที่ครอบคลุมไม่น้อยกว่าหัวข้อต่อไปนี้</p>

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554
<p>8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา (ต่อ)</p>	<p>1) ความรู้วิชาชีพครู (Pedagogical Knowledge)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1) หลักการศึกษา ปรัชญาการศึกษา วิชาชีพครู และความเป็นครู 1.2) จิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการศึกษา 1.3) การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร 1.4) การออกแบบและจัดการเรียนรู้ 1.5) การจัดการชั้นเรียนและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ 1.6) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครู 1.7) การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา 1.8) การวัดและประเมินผลการศึกษา 1.9) การศึกษาพิเศษ 1.10) การวิจัยทางการศึกษา 1.11) การบริหารการศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง <p>2) ความรู้เชิงบูรณาการระหว่างวิชาชีพครูกับวิชาเฉพาะ (Pedagogical-Content Knowledge)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1) จิตวิทยาความรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้แต่ละระดับการศึกษาและวิชาเอก 2.2) การพัฒนาหลักสูตรวิชาเฉพาะสำหรับการจัดการเรียนรู้แต่ละระดับการศึกษาและวิชาเอก 2.3) การจัดการเรียนรู้วิชาเฉพาะสำหรับการจัดการศึกษาแต่ละระดับการศึกษาและวิชาเอก 2.4) การจัดการชั้นเรียนแต่ละระดับการศึกษาและวิชาเอก 2.5) นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษาสำหรับการจัดการเรียนรู้แต่ละระดับการศึกษาและวิชาเอก 2.6) การวัดและประเมินผลการศึกษาวิชาเฉพาะสำหรับการจัดการเรียนรู้แต่ละระดับการศึกษาและวิชาเอก

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554
<p>8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา (ต่อ)</p>	<p>8.2.3 ด้านทักษะทางปัญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) สามารถคิดค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและประเมินข้อมูลสารสนเทศ และแนวคิดจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานสอนและงานครุกรรมทั้งการวิจัยผู้เรียน และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 2) สามารถคิดแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่มีความสลับซับซ้อน เสนอทางออก และนำไปสู่การแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ 3) มีความเป็นผู้นำทางปัญญาในการคิดพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีวิสัยทัศน์ <p>8.2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีความไวในการรับความรู้สึกลึกซึ้งของผู้เรียนด้วยความเข้าใจ และความรู้สึกเชิงบวก มีคุณลักษณะทางอารมณ์และสังคม 2) มีความเอาใจใส่ มีส่วนช่วยเหลือและเอื้อต่อการแก้ปัญหาความสัมพันธ์ในกลุ่มและระหว่างกลุ่มผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ 3) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน เป็นผู้นำและผู้ติดตามที่มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม <p>8.2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีความไวในการวิเคราะห์และเข้าใจข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากผู้เรียนอย่างรวดเร็ว ทั้งที่เป็นตัวเลขสถิติหรือคณิตศาสตร์ ภาษาพูด หรือภาษาเขียน 2) มีความสามารถในการใช้ดุลยพินิจที่ทันในการประมวลผล แปลความหมายและเลือกใช้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาที่สอน และงานครูที่รับผิดชอบโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้ดี 3) มีความสามารถในการสื่อสารกับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูด การเขียน และการนำเสนอด้วยรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้เรียน <p>8.2.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์ 2) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ ผู้เรียนที่มีความสามารถปานกลาง และผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม

<p>มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา</p>	<p>มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554</p>
<p>8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา (ต่อ)</p>	<p>3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการการเรียนรู้ในวิชาเอกที่จะสอนอย่างบูรณาการ</p> <p>8.3 หมวดวิชาเฉพาะด้าน (วิชาเอก) วิชาเอกดนตรีศึกษา</p> <p>1) ด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณธรรมจริยธรรมสำหรับครูสอนดนตรีศึกษา</p> <p>2) ด้านความรู้ บูรณาการของความรู้ดนตรีศึกษาที่ครอบคลุมไม่น้อยกว่าหัวข้อต่อไปนี้</p> <p>2.1) ทักษะดนตรี</p> <p>(1) ทักษะพื้นฐานที่สำคัญทั้งในเครื่องมืองเอกของตนและทักษะเบื้องต้นของการขับร้องและบรรเลงเครื่องดนตรีอื่นๆ</p> <p>(2) การพัฒนาโน้ต ทักษะการขับร้องและการบรรเลงร่วมกันเป็นกลุ่ม</p> <p>2.2) ทฤษฎีดนตรี</p> <p>ทฤษฎีดนตรีเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับการสร้างงานดนตรี ระบบประสานเสียงทั้งในระบบสากล และระบบของดนตรีไทย</p> <p>2.3) ประวัติศาสตร์ และวรรณคดีดนตรี</p> <p>(1) การจัดระบบการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ดนตรีทั้งของไทยและในระบบสากล</p> <p>(2) วรรณคดีสำคัญในยุคต่างๆ</p> <p>2.4) สุนทรียศาสตร์</p> <p>3) ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้อในศาสตร์สาขาดนตรีศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ แก้ปัญหาการพัฒนาผู้เรียน และการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้ มีความเป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติงานอย่างมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการสอนดนตรีศึกษา</p>

<p>มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา</p> <p>8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา (ต่อ)</p>	<p>มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรทวิปี) พ.ศ.2554</p> <p>4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>มีความไวในการรับรู้ความรู้สึกรู้สึกของผู้เรียนตนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เอาใจใส่ในการรับฟัง และพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างมีความรับผิดชอบ</p> <p>5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>มีความไวในการวิเคราะห์สรุปความ คิดรวบยอดข้อมูลข่าวสารด้านคณิตศาสตร์จากผู้เรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สามารถสื่อสาร มีดุลยพินิจในการเลือกใช้และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้เรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้อย่างเหมาะสม</p> <p>6) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้</p> <p>6.1 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ดนตรีที่มีรูปแบบหลากหลาย ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการ (Formal) รูปแบบกึ่งทางการ (Non-formal) และรูปแบบไม่เป็นทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์</p> <p>6.2 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ดนตรีสำหรับผู้เรียนที่หลากหลาย ทั้งที่มีความสามารถพิเศษ ที่มีความสามารถปานกลาง และที่มีความต้องการพิเศษอย่างมีนวัตกรรม</p> <p>6.3 มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ในวิชาเอกดนตรีศึกษาอย่างบูรณาการ</p>
<p>9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้</p>	<p>9.1 กลยุทธ์การสอน</p> <p>9.1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>(1) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (Dialectics) ในประเด็นวิกฤตด้านคุณธรรมจริยธรรมของสังคมและวิชาการ รวมทั้งประเด็นวิกฤตของจรรยาบรรณวิชาชีพครู</p> <p>(2) การเรียนรู้โดยการปฏิบัติสัมพันธ์เชิงปฏิบัติการ (Interactive action learning)</p> <p>(3) การใช้กรณีศึกษา (Case study)</p> <p>(4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>

<p>มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา</p> <p>9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ (ต่อ)</p>	<p>มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554</p> <p>9.1.2 ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้และการเรียนรู้แบบสืบสอบ (Inquiry method) (2) การทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้ (3) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตขององค์ความรู้และทฤษฎี (4) การเรียนรู้ร่วมมือ (Collaborative learning) เพื่อประยุกต์และประเมินค่าองค์ความรู้ในสถานการณ์โลกแห่งความเป็นจริง (5) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร <p>9.1.3 ด้านทักษะทางปัญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพ และทางสังคม (Problem-based learning) (2) การทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ (Research-based learning) (3) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอย่างมีวิสัยทัศน์ (Research and Development และ Vision-based learning) (4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร <p>9.1.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การเรียนแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Participative learning through action) (2) การเป็นผู้นำแบบมีส่วนร่วม (Shared leadership) ในการนำเสนองานวิชาการ (3) การคิดให้ความเห็นและการรับฟังความเห็นแบบสะท้อนกลับ (Reflective thinking) (4) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร <p>9.1.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาจากข่าวหนังสือพิมพ์ (2) การสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (3) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร
--	--

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	<p style="text-align: center;">มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554</p> <p>9.1.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา (2) การปฏิบัติการสอนเต็มเวลาในสถานศึกษา (Field based learning through action) (3) การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเข้มแข็ง เป็นรายปีตลอดหลักสูตร <p>9.2 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>9.2.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรม</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (2) วัดและประเมินจากกลุ่มเพื่อน (3) วัดและประเมินจากผลงานกรณีศึกษา (4) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเข้มแข็ง เป็นรายปีตลอดหลักสูตร <p>9.2.2 ด้านความรู้</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ความรู้ (2) วัดและประเมินจากผลการทบทวนวรรณกรรมและสรุปสถานะขององค์ความรู้ (3) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี (4) วัดและประเมินจากการเรียนรู้ร่วมมือ (5) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเข้มแข็ง เป็นรายปีตลอดหลักสูตร <p>9.2.3 ด้านทักษะทางปัญญา</p> <ol style="list-style-type: none"> (1) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธีเกี่ยวกับประเด็นวิกฤตทางวิชาการ วิชาชีพ และทางสังคม (2) วัดและประเมินจากผลการทำวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ (3) วัดและประเมินจากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม
-----------------------------	---

<p>มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา</p>	<p>มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554</p>
	<p>(4) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>9.2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการเรียนแบบรวมมือ</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการศึกษาค้นคว้า/แก้โจทย์</p> <p>(3) วัดและประเมินจากผลนำเสนอผลงานกลุ่ม และการเป็นผู้ผู้นำในการอภิปรายซักถาม</p> <p>(4) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>9.2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการติดตามวิเคราะห์ และนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษา</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการสืบค้นและนำเสนอรายงานประเด็นสำคัญด้านการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(3) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p> <p>9.2.6 ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้</p> <p>(1) วัดและประเมินจากผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูก่อนปฏิบัติการสอน</p> <p>(2) วัดและประเมินจากผลการปฏิบัติการสอนเต็มเวลา</p> <p>(3) วัดและประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครู เป็นรายปีตลอดหลักสูตร</p>
<p>10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้</p>	<p>10.1 มีคณะกรรมการตรวจสอบรายละเอียดของรายวิชา รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม และกิจกรรมเสริมความเป็นครูตลอดหลักสูตร รวมทั้งการกำกับให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตร</p> <p>10.2 สถานศึกษาที่รับนิสิตนักศึกษาไปปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเฉพาะด้านหรือวิชาเอกมีการประเมินนิสิตนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ และกลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>10.3 ผู้ใช้บัณฑิตมีส่วนร่วมในการทวนสอบผลการเรียนรู้</p> <p>10.4 มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกร่วมทวนสอบผลการเรียนรู้</p>

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554
11. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้	<p>11.1 คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า มีความถนัดทางวิชาชีพครู มีบุคลิกภาพและจิตใจที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู และมีความรู้เบื้องต้นที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด</p> <p>11.2 การเทียบโอนหน่วยกิตและผลการเรียนรู้ ให้เทียบโอนหน่วยกิตจากสถาบันอุดมศึกษาและผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้เรียนตามระเบียบที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด</p>
12. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน	คณาจารย์ประจำหลักสูตรให้มีจำนวนและคุณภาพตามข้อกำหนดในประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ
13. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ	<p>สถาบันอุดมศึกษามีทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการที่มีประสิทธิภาพที่ครอบคลุมไม่น้อยกว่าหัวข้อต่อไปนี้</p> <p>13.1 ห้องเรียนที่มีอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนเหมาะสม ได้แก่ คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการนำเสนอหน้าชั้นเรียนโดยมีการจัดตารางการใช้ห้องเรียนอย่างเป็นระบบ</p> <p>13.2 ห้องปฏิบัติการ ได้แก่ ห้องปฏิบัติการสอนจุลภาค (micro teaching) ห้องปฏิบัติการผลิต สื่อการสอน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องปฏิบัติการทางดนตรีและนาฏศิลป์ ห้องปฏิบัติการทางศิลปะ ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งห้องปฏิบัติการที่จำเป็นตามหลักสูตรวิชาเอกที่เปิดสอน</p> <p>13.3 ห้องเรียนแบบสื่อหรือสื่อการเรียนการสอนแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)</p> <p>13.4 ห้องสมุด ประกอบด้วยสื่อต่างๆ เช่น ตำราเรียน หนังสือ วารสาร สื่อทัศนวัสดุ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ วิทยานิพนธ์ ฐานข้อมูลข่าวการศึกษา ฐานข้อมูลวารสารทางการศึกษา เป็นต้น โดยสื่อต่างๆที่มีความทันสมัย มีจำนวนเพียงพอตามวิชาเอกที่เปิดสอน</p> <p>13.5 โรงเรียนเครือข่ายในการปฏิบัติการสอน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ผ่านการรับรองจากสำนักงานอุดมศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)</p> <p>13.6 แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และปราชญ์ชาวบ้าน</p> <p>13.7 ทรัพยากรอื่นๆ ที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ</p>

<p>มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา</p>	<p>มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ. 2554</p>
<p>14. แนวทางการพัฒนาคุณวุฒิ</p>	<p>บูรณาการของแนวทางการพัฒนาคุณวุฒิที่ครอบคลุมไม่น้อยกว่าหัวข้อต่อไปนี้</p> <p>14.1 คณาจารย์ใหม่</p> <p>(1) การปฐมนิเทศ</p> <p>(2) การฝึกอบรมคุณวุฒิใหม่ด้านการจัดการเรียนการสอน กัลยาณิการสอยและการประเมินผล</p> <p>(3) การพัฒนาด้านกรวิจัย การจัดเงินทุนสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อผลิตผลงานวิจัย และการเข้าร่วมเป็นคณะผู้วิจัยร่วมกับนักวิจัยอาวุโส</p> <p>14.2 คณาจารย์ประจำการ</p> <p>(1) การพัฒนาการเรียนการสอน เช่น การอบรมความรู้จากหน่วยงานภายในและหน่วยงานภายนอก รวมทั้งการประชุมสัมมนาวิชาการต่าง ๆ ศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน</p> <p>(2) การพัฒนาวิชาการ ส่งเสริมการจัดทำผลงานเพื่อพัฒนาเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการส่งเสริมให้คณาจารย์ไปศึกษาต่อ</p> <p>(3) การพัฒนาด้านกรวิจัย การจัดเงินทุนเพื่อผลิตผลงานวิจัยเพื่อให้มีผลงานตีพิมพ์ในระดับชาติและนานาชาติ</p>
<p>15. การประกันคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>15.1 มีการประกันคุณภาพภายใน</p> <p>15.2 มีการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในต่อสภาสถาบัน</p> <p>15.3 มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงหลักสูตร</p> <p>15.4 ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมิน ควรมีอย่างน้อย 5 ข้อ ดังต่อไปนี้</p> <p>(1) มีการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานคุณวุฒิฯ</p> <p>(2) มีการวางแผนดำเนินการหลักสูตร ดังนี้</p> <p>(2.1) จัดทำรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2</p> <p>(2.2) จัดทำรายละเอียดของรายวิชา ตามแบบ มคอ.3</p> <p>(2.3) จัดทำรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม ตามแบบ มคอ.4</p> <p>(3) มีการดำเนินการตามแผน และการจัดทำรายงานผล ดังนี้</p>

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554
15. การประกันคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)	<p>(3.1) รายงานผลการดำเนินการรายวิชา ตามแบบ มคอ.5</p> <p>(3.2) รายงานผลการดำเนินการประกันคุณภาพตามแบบ มคอ.6</p> <p>(3.3) รายงานผลการดำเนินการหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7</p> <p>(4) มีการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน และการประเมินผลการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา</p> <p>(5) มีการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิฯ</p> <p>15.5 มีการกำหนดตัวชี้และเกณฑ์การประเมิน ที่สะท้อนการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณวุฒิฯ</p>
16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสู่การปฏิบัติ	<p>16.1 การจัดทำรายละเอียดของหลักสูตร(Programme Specification)</p> <p>(1) สถาบันอุดมศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ /ศึกษาศาสตร์ อย่างน้อย 5 คน ซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกอย่างน้อย 2 คน แทนองค์วิชาชีพร่วมเป็นกรรมการด้วยอย่างน้อย 1 คนเพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ /ศึกษาศาสตร์ โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบมคอ. 2 (รายละเอียดของหลักสูตร)</p> <p>(2) การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ /ศึกษาศาสตร์ ตามข้อ (1) นั้น ในหัวข้อผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจกามาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์ /ศึกษาศาสตร์ นั้นแล้ว สถาบันฯ อาจเพิ่มเติมผลการเรียนรู้ซึ่งสถาบันฯต้องการให้บัณฑิตสาขาครุศาสตร์ /ศึกษาศาสตร์ ในระดับคุณวุฒิปริญญาตรีมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตระดับคุณวุฒิเดียวกันของสถาบันฯ อื่นๆ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบันฯ และเป็นต้นใจของบุคคลที่จะเลือกเรียนหลักสูตรของสถาบันฯ หรือผู้ใช้บัณฑิตสนใจที่จะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนที่มีการกระจายความรับผิดชอบต่อผลการเรียนรู้จากหลักสูตรรายวิชา(Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบรับผิดชอบต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใด</p>

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554
<p>16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสู่การปฏิบัติ (ต่อ)</p>	<p>16.2 การจัดทำรายละเอียดของรายวิชา (Course Specification) และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Specification)</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาต้องมอบหมายให้คณาจารย์ผู้สอนรับผิดชอบในการจัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชาในหลักสูตร และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.3 รายละเอียดของรายวิชา และแบบ มคอ.4 รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม</p> <p>16.3 การขออนุมัติหลักสูตรต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอนโดยสภาสถาบันฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม หรือฝึกงานให้ชัดเจน</p> <p>16.4 การเสนอหลักสูตรต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาต้องเสนอหลักสูตรซึ่งสภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติให้เปิดสอนแล้วให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วัน นับแต่สภาสถาบันฯ อนุมัติ</p> <p>16.5 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน</p> <p>(1) สถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตครู ต้องกำหนดให้การผลิตครู เป็น “วาระแห่งสถาบัน” (campus agenda) มีซึ่งเป็นของคณะใดคณะหนึ่ง โดยมีคณะกรรมการครุศึกษา (Teacher Education Board) ระดับสถาบันทำหน้าที่ประสานให้ทุกคณะ/สาขาวิชา ร่วมกันจัดการศึกษาเพื่อการผลิตครูที่มีคุณภาพ</p> <p>(2) สถาบันอุดมศึกษาต้องพัฒนาอาจารย์ทั้งด้านวิชาการและวิธีการสอนที่มุ่งเน้นการพัฒนามาตรฐานผลการเรียนรู้ของบัณฑิตอย่างน้อยตามที่กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กำหนดอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประกาศหลักการพัฒนาการเรียนรู้อย่างชัดเจน</p> <p>(3) สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดสร้างทรัพยากรเพื่อการเรียนการสอนและการวิจัยให้เพียงพอที่จะจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ รวมทั้งอาจประสานกับสถาบันอุดมศึกษาและ /หรือหน่วยงานอื่นเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกันในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ</p> <p>(4) สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ครอบคลุมมาตรฐานผลการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้านตามที่กำหนดไว้ใน</p>

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554
<p>16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554</p>	<p>รายละเอียดของหลักสูตรนั้น ๆ</p> <p>16.6 การจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา (Course Report) รายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (Field Experience Report) (ถ้ามี) และรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร (Programme Report)</p> <p>(1) เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนการสอนของแต่ละภาคการศึกษา / ปีการศึกษา เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน การประเมินผลและการทบทวนสอบผลการเรียนรู้ของแต่ละรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนามในแต่ละภาคการศึกษาให้ผู้สอนจัดทำรายงานผลการดำเนินงานผลการดำเนินการของรายวิชาที่สอน การประเมินผลและการทบทวนสอบผลการเรียนรู้ในรายวิชาที่ตนรับผิดชอบพร้อมปัญหา / อุปสรรคและข้อเสนอแนะให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรประมวล / วิเคราะห์ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานและจัดทำรายงานประจำภาคการศึกษาของแต่ละภาคการศึกษา โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.5 (รายงานผลการดำเนินการของรายวิชา) และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนามตามแบบ มคอ.6 และเมื่อสิ้นสุดปีการศึกษาให้จัดทำรายงานในภาพรวมประจำปีการศึกษา เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการสอน ตลอดจนการประเมินผลและแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นและหากจำเป็นจะต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือการจัดการเรียนการสอนก็สามารถทำได้ โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 (รายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร)</p> <p>(2) เมื่อครบรอบหลักสูตร (เช่น หลักสูตร 5 ปี) ให้ผู้รับผิดชอบหลักสูตรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย วิเคราะห์ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรในภาพรวมว่าบัณฑิตบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ และนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงและพัฒนาต่อไป โดยมีหัวข้ออย่างน้อยตามแบบ มคอ.7 เช่นเดียวกับการรายงานผลการดำเนินการของแต่ละภาคการศึกษาหรือปีการศึกษา</p>
<p>17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่</p>	<p>17.1 เป็นหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติจากสภาสถาบันอุดมศึกษา ก่อนเปิดสอนและได้แจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รับทราบภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่สภาสถาบันอุดมศึกษาอนุมัติหลักสูตรนั้น</p> <p>17.2 ผลการประเมินคุณภาพภายในตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับคุณภาพภายในจะต้องมีคะแนนเฉลี่ยระดับดีขึ้นไปต่อเนื่องกัน 2 ปี นับตั้งแต่เปิดสอน</p>

<p>มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา (Thai Qualifications Register: TQR)</p>	<p>มาตรฐานคุณวุฒิตะดับปริญญาตรีสาขาครุศาสตร์ และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรห้าปี) พ.ศ.2554</p>
<p>18.รายชื่อและหน่วยงานของ คณะกรรมการจัดทำมาตรฐาน คุณวุฒิ</p>	<p>หลักสูตรที่ได้พัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิตะดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เว้นแต่หลักสูตรที่ได้มาตรฐานคุณวุฒิสถาษา/สาขาวิชาที่กำหนดตัวบ่งชี้และ/หรือเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติม ผลการประเมินคุณภาพจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิสถาษา/สาขาวิชาในข้อกำหนด จึงจะได้รับการเผยแพร่ กรณีหลักสูตรใดมีครึ่งระยะเวลาของหลักสูตร 1 ปี หรือน้อยกว่าให้พิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในของปีแรกที่เปิดสอนด้วยหลักเกณฑ์เดียวกัน</p> <p>17.3 หลักสูตรที่ไม่ได้รับการเผยแพร่ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการปรับปรุงตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาจะกำหนดจากผลการประเมินต่อไป</p> <p>17.4 กรณีหลักสูตรใดได้รับการเผยแพร่แล้ว สถาบันอุดมศึกษาจะต้องกำกับดูแลให้มีการรักษาคุณภาพให้มีความตรงตามอยู่เสมอ โดยผลการประเมินคุณภาพภายในต้องมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีขึ้นไป หรือ</p> <p>เป็นไปตามที่มาตรฐานคุณวุฒิสถาษา/สาขาวิชาในกำหนดทุกปี หลังจากได้รับการเผยแพร่ หากต่อมาปรากฏว่าผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรใดไม่เป็นไปตามที่กำหนด ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อพิจารณาถอนการเผยแพร่หลักสูตรนั้น จนกว่าสถาบันอุดมศึกษาในจะได้มีการปรับปรุงตามเงื่อนไขของคณะกรรมการการอุดมศึกษา</p>
<p>19. ภาคผนวก (ถ้ามี)</p>	<p>-</p>

ภาคผนวก จ.4

มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางแสดงรายละเอียดมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา และเนื้อหาสาระของมาตรฐานคุณวุฒิ
สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558
1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา	<p>ชื่อสาขาศิลปกรรมศาสตร์</p> <p>สาขาวิชา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้</p> <p>1.1 กลุ่มวิจิตรศิลป์ มี 3 กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาทัศนศิลป์ กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ และกลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง</p> <p>1.2 กลุ่มประยุกต์ศิลป์ มี 1 กลุ่มสาขาวิชา คือ กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ</p>
2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา	<p>ภาษาไทย ศิลปบัณฑิต (.....)</p> <p>ศด.บ. (.....)</p> <p>ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (.....)</p> <p>ศป.บ. (.....)</p> <p>ภาษาอังกฤษ Bachelor of Fine Arts (.....)</p> <p>B.F.A. (.....)</p> <p>Bachelor of Fine and Applied Arts (.....)</p> <p>B.F.A. (.....)</p>
3. ลักษณะของสาขา/สาขาวิชา	<p>สาขาศิลปกรรมศาสตร์เป็นศาสตร์ในลักษณะเชิงวิชาชีพหรือกึ่งวิชาชีพ เกี่ยวข้องกับกลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มประยุกต์ศิลป์ มีทฤษฎีและปฏิบัติเป็นศิลป์วิทยา เพื่อการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสต่างๆ เช่น การรับรู้ภาษาเขียน ภาษากาย และการเคลื่อนไหวผ่านทางตา การรับรู้ภาษาเสียงผ่านทางหู การรับรู้กลิ่นผ่านทางจมูก การรับรู้รสผ่านทางลิ้น และการสัมผัสสัมผัสอื่น อันเป็นลักษณะของความรู้ทั้งแบบเฉพาะด้านของสาขาวิชาและความรู้เชิงสหวิทยาการ การบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ที่เริ่มจากภายในสาขาวิชา ชำนาญสาขาวิชา โดยมีฐานศาสตร์ทางศิลปกรรมเป็นปัจจัยและองค์ประกอบหลักที่ชัดเจนและฐานศาสตร์อื่นเป็นองค์ประกอบรองไปตามระดับของเหตุผลเพื่อช่วยเสริมแนวทางการจัดการทางความคิดให้สมบูรณ์ขึ้น</p>

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558
<p>4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์</p>	<p>4.1 มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะในสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ มีความรับผิดชอบตนเองและสังคม</p> <p>4.2 มีความรู้ในหลักของฐานศาสตร์ทางศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะเพื่อประกอบอาชีพได้</p> <p>4.3 มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินคุณค่าทางสุนทรียะได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ</p> <p>4.4 มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการจัดการทางศิลปกรรม</p> <p>4.5 สามารถสื่อสารและนำเสนอแนวคิดที่เป็นรูปธรรม ผ่านผลงานทางศิลปกรรม</p> <p>4.6 สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีได้</p> <p>4.7 สามารถแสดงออกและพัฒนาทักษะทางศิลปะได้ตามความถนัดและความสามารถเฉพาะตน</p>
<p>5. มาตรฐานผลการเรียนรู้</p>	<p>5.1 คุณธรรม จริยธรรม</p> <p>5.1.1 ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม</p> <p>5.1.2 มีทัศนคติที่เปิดกว้าง ยอมรับฟังแนวคิดของผู้อื่น</p> <p>5.1.3 มีจิตอาสา จิตสำนึกสาธารณะ</p> <p>5.2 ความรู้</p> <p>5.2.1 รอบรู้ในศาสตร์ทางศิลปกรรม และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง</p> <p>5.2.2 มีความสามารถในการค้นคว้า แก้ปัญหา และพัฒนาทางศิลปกรรมศาสตร์อย่างเป็นระบบ</p> <p>5.2.3 มีความรู้ในทางศิลปะที่สัมพันธ์กับบริบททางสังคม ภูมิปัญญา และวัฒนธรรม</p> <p>5.2.4 มีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานหรือธรรมเนียมปฏิบัติในการประกอบอาชีพด้านศิลปกรรมศาสตร์ในสาขาวิชาที่ศึกษา</p> <p>5.3 ทักษะทางปัญญา</p> <p>5.3.1 สามารถค้นคว้า รวบรวม และประเมินข้อมูล จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างมีวิจารณ์ญาณ</p> <p>5.3.2 สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเสนอแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์</p> <p>5.3.3 สามารถบูรณาการความรู้กับศาสตร์อื่นเพื่อสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการและวิชาชีพได้</p>

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	<p style="text-align: center;">มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558</p>
5. มาตรฐานผลการเรียนรู้ (ต่อ)	<p>5.3.4 มีความคิดสร้างสรรค์ และมีปฏิภาณไหวพริบในการสร้างผลงาน</p> <p>5.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>5.4.1 มีภาวะผู้นำ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง รับผิดชอบของตนเอง และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี</p> <p>5.4.2 มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>5.4.3 สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตรงไปตรงมา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง</p> <p>5.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>5.5.1 สามารถสื่อสารด้วยการพูด ฟัง อ่าน เขียนในการสื่อสารโดยทั่วไป ตลอดจนใช้วิธีการสื่อสารทางศิลปกรรม และนำเสนองานได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>5.5.2 สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานหรือการนำเสนอผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>5.5.3 มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เชิงตัวเลข หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับงานศิลปกรรม</p> <p>5.6 ทักษะพิเศษ</p> <p>สามารถใช้ทักษะปฏิบัติทางศิลปกรรมศาสตร์ในการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง</p>
6. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)	ไม่มีองค์กรวิชาชีพ
7. โครงสร้างหลักสูตร	<p>เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี และเนื่องจากสาขาศิลปกรรมศาสตร์ครอบคลุมเนื้อหาที่หลากหลาย ทั้งด้านหลักการและทฤษฎีด้านการปฏิบัติ ตลอดจนด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรมสู่การนำไปใช้งาน จึงกำหนดหมวดวิชาเฉพาะเป็นกลุ่มย่อย 2 กลุ่มดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) วิชาแกน หมายถึง วิชาที่จำเป็นต่อเรียนเพื่อเป็นความรู้พื้นฐานสำหรับการเรียนวิชาเฉพาะด้าน ได้แก่ แกนสาขาศิลปกรรมศาสตร์ และแกนในกลุ่มสาขาวิชา 2) วิชาเฉพาะด้าน หมายถึง วิชาเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมองค์ความรู้ระดับต้นของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ จำแนกเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มทัศนศิลป์ กลุ่มดุริยางคศิลป์ กลุ่มศิลปะการแสดง และกลุ่มการออกแบบ

<p>มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา</p>	<p style="text-align: center;">มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558</p> <p>อนึ่ง มาตรฐานคุณวุฒิฉบับนี้ไม่ได้กำหนดรายวิชาในแต่ละสาขาวิชา แต่เสนอแนวทางการจัดความล้มพื้นฐานของแต่ละสาขาวิชากับกลุ่มวิชา และองค์ความรู้แต่ละด้านไว้ในภาคผนวก ตามเนื้อหาสาระสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยแต่ละสถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดรายวิชาและหน่วยกิตได้ตามจุดมุ่งหมายและโครงสร้างหลักสูตร นอกจากนี้แต่ละสถาบันยังสามารถกำหนดให้มีประสบการณ์ภาคสนาม ซึ่งอาจเป็นการฝึกในสถานประกอบการ หรือสหกิจศึกษา โดยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของหมวดวิชาเฉพาะ</p> <p>ในกลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ จำนวนหน่วยกิตรวม ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต</p> <ul style="list-style-type: none"> - หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต - หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต <ol style="list-style-type: none"> 1) วิชาแกน ให้มีเนื้อหาอย่างน้อยเกี่ยวกับความรู้ทางประวัติศาสตร์ 2) วิชาเฉพาะด้าน ให้มีเนื้อหาเชิงทฤษฎีดนตรี และทักษะปฏิบัติ <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มวิชาความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี - กลุ่มวิชาเทคโนโลยีดนตรี 3) วิชาเอก ให้มีกลุ่มวิชาที่สอดคล้องกับสาขาวิชา <ul style="list-style-type: none"> - กลุ่มวิชาบังคับ - กลุ่มวิชาดุริยางคศิลป์ - ประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) <p>- หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต</p>
<p>8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขา/สาขาวิชา</p>	<p>เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาศิลปกรรมศาสตร์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ด้านศิลปกรรมศาสตร์จำแนกตามกลุ่ม โดยในกลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้</p> <p>ลักษณะเฉพาะของกลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ มุ่งเน้นการแสดงออกของงานดนตรีศิลป์ เพื่อสื่อทางเสียงด้วยสีสันทันผ่านทักษะความสามารถ และความชำนาญด้านปฏิบัติและการแสดงออกเกี่ยวกับเครื่องดนตรี หรือการขับร้อง การอ่านวงเพลง มีความรอบรู้</p>

<p>มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา</p>	<p>มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558</p> <p>ด้านทฤษฎีดนตรี ประวัติดนตรี การสร้างสรรค์ผลงานดนตรี ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการนำเสนอคุณค่า และความไพเราะ ด้วยภาษาเสียง</p> <p>กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ประกอบด้วยองค์ความรู้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ความรู้ทางประวัติศาสตร์ เช่น ดนตรีไทย ดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีตะวันตก ดนตรีร่วมสมัย ดนตรีนานาชาติ ฯลฯ 2) ทฤษฎีดนตรี เช่น ทฤษฎีดนตรีพื้นบ้าน ทฤษฎีดนตรีตะวันตก ทฤษฎีดนตรีนานาชาติ โสตทัศนยะ ฯลฯ 3) ทักษะปฏิบัติ เช่น ปฏิบัติเดี่ยว และปฏิบัติกลุ่ม โดยยึดมาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนด 4) ความคิดสร้างสรรค์ทางดนตรี เช่น การประพันธ์เพลง การสร้างสรรค์ผลงานทางด้านดนตรีในรูปแบบต่างๆ ฯลฯ 5) เทคโนโลยีทางดนตรี เช่น เทคโนโลยีเพื่อช่วยงานดนตรี เทคโนโลยีเฉพาะทางดนตรี ฯลฯ 6) ดุริยนิพนธ์ และ/หรือการนำเสนอผลงานทางดนตรี
<p>9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้</p>	<p>9.1 กลยุทธ์การสอน</p> <p>การศึกษาและการเรียนการสอน</p> <p>9.1.1 ศึกษาศาสตร์การเรียนรู้ 3 ด้าน คือ ภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ และการสร้างสรรค์ รวมทั้งความรู้ที่สามคุณลักษณะเน้นความรู้ความสามารถในเชิงสหวิทยาการ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ เข้าถึงธรรมชาติของศิลปกรรมศาสตร์ โดยเรียนรู้จากโลกภายนอกที่เป็นธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่มองเห็นได้ สัมผัสรับรู้ได้จากอวัยวะต่างๆ และโลกภายในที่เป็นความคิด จินตนาการ ผ่านอารมณ์ความรู้สึก</p> <p>9.1.2 การเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการค้นคว้าเฉพาะตัว กำหนดแนวทางการค้นคว้าวิจัย นักศึกษาเสนอแนวทางการค้นคว้าวิจัย มีการวิพากษ์วิจารณ์ทั้งของนักศึกษาที่เรียนและของอาจารย์ การสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการสาธิตจากอาจารย์ผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ สอดแทรกเนื้อหา/กิจกรรมที่ส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ในการเรียนการสอนต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ สืบค้นข้อมูลในอินเทอร์เน็ตโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารกับผู้อื่น ทักษะการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ การรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในตนเอง วิจัยและพัฒนาสิ่งสังคม</p>

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558
<p>9. ก่อรูปทัศนคติสรสสอนและภาารประเมินผลการเรียนรู้ (ต่อ)</p>	<p>นอกจากนี้ การสอนควรเน้นการได้มาซึ่งทฤษฎีและกฎเกณฑ์ต่างๆในเชิงวิเคราะห์และชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีกับปรากฏการณ์ต่างๆในสังคม ให้ผู้เรียนได้ทำการปฏิบัติจริงและมีโอกาสใช้เครื่องมือของตนเอง ได้มีการฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ เพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยตนเองโดยสร้างทักษะ ในการอภิปรายและนำเสนอด้วยการแสดงผลงานสู่สาธารณชน</p> <p>9.2 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้</p> <p>9.2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินหลากหลายวิธี โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียน และผลการเรียนรู้ที่ต้องการวัด เช่น การสอบ การนำเสนอผลงาน การทดสอบทักษะการปฏิบัติงาน การอภิปรายในชั้นเรียน การสังเกตพฤติกรรม ซึ่งอาจเป็นการประเมินโดยตนเอง โดยผู้สอน และโดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง</p> <p>9.2.2 เกณฑ์การวัดและประเมินผลควมรู้ อาศัยเกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่ม ตามพัฒนาการของผู้เรียนสำหรับภาระให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตามนโยบายการวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา</p>
<p>10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้</p>	<p>10.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาขณะที่กำลังศึกษา</p> <p>การทวนสอบปีในระดับปริญญา มีการประเมินทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และมีคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมของข้อสอบให้เป็นไปตามแผนการสอน ส่วนการทวนสอบในระดับหลักสูตร มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา</p> <p>10.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจกนักศึกษาค้นคว้าสำเร็จการศึกษา</p> <p>การกำหนดกลวิธีทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาหลังสำเร็จการศึกษา เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและหลักสูตร รวมทั้งประเมินคุณภาพหลักสูตรอาจใช้การประเมินจากตัวอย่างต่อไปนี้</p> <p>10.2.1 ภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิต โดยประเมินจากบัณฑิตแต่ละรุ่นที่สำเร็จการศึกษาในด้านของระยะเวลาในการทงานทำ ความเห็นต่อความรู้ ความสามารถ ความมั่นใจของบัณฑิตในการประกอบการงานอาชีพ</p> <p>10.2.2 การทวนสอบจากผู้ประกอบการ เพื่อประเมินความพึงพอใจบัณฑิตที่จบการศึกษา และเข้าทำงานในสถานประกอบการนั้นๆ</p>

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558
10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ (ต่อ)	<p>10.2.3 การประเมินจากสถานศึกษาอื่น ถึงระดับความพึงพอใจในด้านความรู้ความพร้อม และคุณสมบัติด้านอื่นๆ ของบัณฑิตที่เข้าศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาในสถานศึกษานั้นๆ</p> <p>10.2.4 การประเมินจากบัณฑิตที่ไปประกอบอาชีพ ในส่วนของความพร้อมและความรู้จากสาขาที่เรียนตามหลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการปรับหลักสูตรให้ดียิ่งขึ้น</p> <p>10.2.5 มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้ประกอบการ มาประเมินหลักสูตร</p>
11. คุณสมบัติผู้เข้าศึกษาเทียบโอนผลการเรียนรู้	<p>11.1 คุณสมบัติผู้เข้าศึกษา</p> <p>11.1.1 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปลายหรือเทียบเท่า</p> <p>11.1.2 ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ/หรือ เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการคัดเลือกของสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนด</p> <p>11.2 การเทียบโอนผลการเรียนรู้</p> <p>การเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และระเบียบข้อบังคับสถาบันศึกษากำหนด</p>
12. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน	<p>12.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องมีจำนวนและคุณวุฒิเป็นไปตาม</p> <p>12.1.1 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน</p> <p>12.2.2 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน</p> <p>12.2 อาจารย์ต้องมีคุณสมบัติความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนและเป็นผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา และมีประสบการณ์ที่วิจัยหรือประสบการณ์ประกอบวิชาชีพในสาขาวิชาที่สอน</p> <p>12.4 ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญจากภาคธุรกิจ หรือภาคอุตสาหกรรมที่มีประสบการณ์ตรงในรายวิชาต่างๆ มาเป็นวิทยากรหรืออาจารย์พิเศษ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา</p>

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิตระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558
12. คณาจารย์และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ต่อ)	12.5 สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
13. ทรีพียกรการเรียนการสอนและการจัดการ	13.1 มีการจัดทรัพยากรการเรียนการสอนสำหรับภาคทฤษฎีที่เหมาะสม และเพียงพอกับผู้เรียน เช่น ตำรา และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น 13.2 มีการจัดหาและจัดการห้องปฏิบัติการสำหรับภาคปฏิบัติที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอนอย่างเพียงพอการเรียนการสอน
14. แนวทางการพัฒนาคณาจารย์	14.1 มีการประชุมนิเทศหรือแนะนำจากภายนอกใหม่ ให้มีความรู้และเข้าใจนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา คณะ และหลักสูตรที่เปิดสอน รวมทั้งอบรมวิธีการสอนแบบต่างๆ 14.2 ส่งเสริมอาจารย์ให้มีการเพิ่มพูนความรู้ สร้างเสริมประสบการณ์ในสาขาที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมการสอนและการวิจัยอย่างต่อเนื่อง และให้การสนับสนุนการศึกษาต่อ ฝึกอบรม ดูงานทางวิชาการและวิชาชีพในองค์กรต่างๆ การประชุมทางวิชาการทั้งในประเทศ หรือต่างประเทศ หรืออาเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ 14.3 มีการเพิ่มพูนทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลให้ทันสมัย 14.4 มีส่วนร่วมในกิจกรรมบริหารวิชาการแก่ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้และคุณธรรม 14.5 สนับสนุนให้อาจารย์จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการมีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น
15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการเรียนการสอนสาขาวิชานี้ต้องสามารถประกันคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิตระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์โดยกำหนดตัวบ่งชี้หลักและเป้าหมายผลการดำเนินงาน ดังนี้ 1) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวนการดำเนินงานหลักสูตร 2) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิตระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ 3) มีรายละเอียดของรายวิชา และ รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา 4) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขา ศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558
<p>15. การประกันคุณภาพหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน (ต่อ)</p>	<p>มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา</p> <p>5) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา</p> <p>6) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา</p> <p>7) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้ จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7 ปีที่แล้ว</p> <p>8) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมุนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน</p> <p>9) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง</p> <p>10) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี</p> <p>11) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0</p> <p>12) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.51 จากคะแนนเต็ม 5.0</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาอกกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบัน หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการรับรองมาตรฐานหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ต้องมีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมด อยู่ในเกณฑ์ต่อเนื่อง 2 ปีการศึกษา เพื่อติดตามการดำเนินการตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินผ่าน คือ มีการดำเนินงานตามข้อ 1-5 และอย่างน้อร้อยละ 80 ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี</p>
<p>16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสู่การปฏิบัติ</p>	<p>16.1 ให้สถาบันศึกษาพิจารณาความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักสูตรให้หัวข้อต่างๆ ที่กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์</p>

มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558
<p>16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสู่การปฏิบัติ (ต่อ)</p>	<p>16.2 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ อย่างน้อย 5 คน ซึ่งประกอบด้วย อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรอย่างน้อย 2 คน เพื่อดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ โดยมีหัวข้อของหลักสูตรอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ในแบบ มคอ.2 รายละเอียดของหลักสูตร</p> <p>16.3 การพัฒนาหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ตามข้อ 16.2 นั้น ในหัวข้อมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง นอกจากมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์แล้ว สถาบันอุดมศึกษาอาจเพิ่มเติมมาตรฐานผลการเรียนรู้ ซึ่งสถาบันฯ ต้องการให้นักศึกษาศิลปกรรมศาสตร์ของตนเองมีคุณลักษณะเด่นหรือพิเศษกว่าบัณฑิตในระดับคุณวุฒิ และสาขาวิชาเดียวกันของสถาบันฯ เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาและปณิธานของสถาบันฯ และเป็นต้นใจของบุคคลที่จะเลือกรับหลักสูตรของสถาบันฯ หรือผู้ที่สนใจจะรับบัณฑิตเข้าทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษา โดยให้แสดงแผนทางการกระจายความรู้ที่มีขอบข่ายมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping) เพื่อให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาในหลักสูตรมีความรับผิดชอบต่อการหรือความรู้ที่คาดหวังต่อมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านใดบ้าง</p> <p>16.4 จัดทำ มคอ.3 (รายละเอียดรายวิชา) และ มคอ.4 (รายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม) (ถ้ามี) ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร พร้อมทั้งแสดงให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ใด สถาบันฯ ต้องมอบหมายให้เห็นว่าแต่ละรายวิชาจะทำให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในเรื่องใด สถาบันฯ ต้องมอบหมายให้ภาคสนาม/ สาขาวิชา จัดทำรายละเอียดของรายวิชาทุกรายวิชา รวมทั้งรายละเอียดประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา</p> <p>16.5 สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอสภาสถาบันอนุมัติให้ความเห็นชอบรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งได้จัดทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์แล้วก่อนเปิดสอน โดยสภาสถาบันฯ ควรกำหนดระบบและกลไกของการจัดทำและอนุมัติให้ความเห็นชอบรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชาและรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ให้ชัดเจน</p> <p>16.6 สถาบันอุดมศึกษาต้องเสนอรายละเอียดของหลักสูตร ซึ่งสภาสถาบันฯ อนุมัติ/ให้ความเห็นชอบให้เปิดสอนแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบภายใน 30 วัน นับตั้งแต่สภาสถาบันอนุมัติ</p>

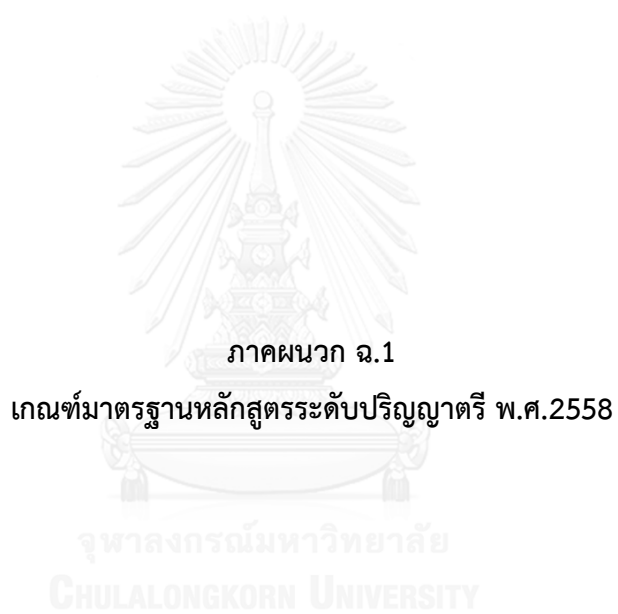
มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา	มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558
16. การนำมาตรฐานคุณวุฒิสู่การปฏิบัติ (ต่อ)	16.7 เมื่อสภาพสถาบันฯ อนุมัติให้ความเห็นชอบตามข้อ 16.5 แล้วให้มอบหมายอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลยุทธ์การสอนและประเมินผลที่กำหนดยุติในรายละเอียดของหลักสูตร รายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประกอบกิจกรรมภาคสนาม (ถ้ามี) ให้บรรลุมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของสาขาศิลปกรรมศาสตร์
17. การเผยแพร่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิฯ ซึ่งบันทึกในฐานข้อมูลหลักสูตรเพื่อการเผยแพร่ (Thai Qualifications Register: TOR)	ให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552
18. รายชื่อและหน่วยงานของคณะกรรมการจัดทำมาตรฐานคุณวุฒิ	-
19. ภาคผนวก	<p>รายละเอียดของสาขาศิลปกรรมศาสตร์</p> <p>มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ มีธรรมชาติสาขาที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามฐานศาสตร์ด้านการศึกษาของภาษาไทย และภาษาการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามสังคม วัฒนธรรมด้านต่างๆ โดยลำดับเพื่อให้มีความรู้ด้านทฤษฎี ปฏิบัติ สร้างสรรค์และด้านคุณค่าทางศิลปกรรมศาสตร์ มีความเจริญก้าวหน้าในระดับชาติ และนานาชาติ</p> <p>อนึ่ง เพื่อให้การนำมาตรฐานฯ นี้ไปใช้ในการพัฒนาสาขาวิชาต่อไปอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสถาบันฯ ที่เปิดสอนในแต่ละแห่งได้อย่างกว้างขวางและสอดคล้องกับธรรมชาติของแต่ละสาขาวิชาตามแนบข้างต้น จึงให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญซึ่งแต่งตั้งโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และองค์การวิชาการ คือ สภาคุณวุฒิทางศิลปะแห่งประเทศไทย และ/หรือองค์การวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้คำชี้ขาด โดยยึดคุณค่าสำคัญของสาขา</p>

<p>มาตรฐานคุณวุฒิสาขา/สาขาวิชา</p>	<p>มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ.2558</p>
<p>19. ภาคผนวก (ต่อ)</p>	<p>ศิลปกรรมศาสตร์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กลุ่มวิชาทัศนศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่แสดงออกมาทางสื่อที่ต่อเนื่องกันตามภาษาภาพที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาทัศนศิลป์ สาขาวิชาจิตรกรรม สาขาวิชาประติมากรรม สาขาวิชาภาพพิมพ์ สาขาวิชาศิลปะไทย สาขาวิชาศิลปะสื่อผสม และ/หรือ ศิลปะที่สื่อภาษาการเห็นในรูปแบบอื่นเฉพาะฐานศาสตร์เดี่ยว หรือสาขาวิชาทัศนศิลป์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านหลายสาขาวิชาในฐานศาสตร์เดียวกัน หรือต่างฐานศาสตร์มาเป็นหลักในการเรียนรู้ 2. กลุ่มสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ หมายถึง สาขาวิชาศิลปะที่แสดงออกมาทางสื่อที่ต่อเนื่องกันตามภาษาเสียง เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ สาขาวิชาคีตศิลป์ สาขาวิชาดนตรีสากล 3. กลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง หมายถึง สาขาวิชาทางด้านศิลปะที่สื่อสารผ่านการรำ การเต้น การเคลื่อนไหว และ/หรือการแสดงละคร การออกแบบเพื่อการแสดง เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา เช่น สาขาวิชาศิลปะการแสดง สาขาวิชาการละครหรือสาขาวิชาการละครคอนสาขาวิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏศิลป์ สาขาวิชานาฏกรรมไทย รวมถึงการนำศาสตร์เหล่านี้ไปใช้ร่วมกับศาสตร์อื่น เช่น ศิลปะการแสดงประยุกต์ นาฏศิลป์การละคร ฯลฯ 4. กลุ่มสาขาวิชาการออกแบบ หมายถึง การประดิษฐ์คิดค้น สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อประโยชน์ใช้สอย โดยคำนึงถึงความงาม วัสดุ เทคโนโลยี สอดคล้องกับวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้วิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา รวมถึงการประยุกต์ศาสตร์ทางการออกแบบกับศาสตร์อื่นๆ เช่น สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ สาขาวิชาการออกแบบแฟชั่น สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ สาขาวิชาศิลปะดิจิทัล สาขาวิชาศิลปะภาพถ่าย สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ สาขาวิชาเครื่องเคลือบดินเผา สาขาวิชาประยุกต์ศิลปศึกษา สาขาวิชาเมทีดศิลป์ ฯลฯ

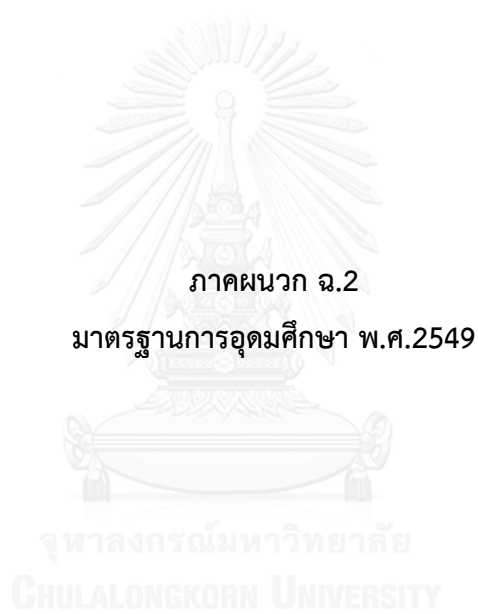
เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตร	รายละเอียด
1) ปรัชญาและ วัตถุประสงค์ของ หลักสูตร	มุ่งให้การผลิตบัณฑิตมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนา การศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็น สากล ให้การผลิตบัณฑิตระดับอุดมศึกษาอยู่บนฐานความเชื่อว่า กำลังคนที่มีคุณภาพต้องเป็นบุคคลที่มีจิตสำนึกของความเป็นพลเมืองดี ที่สร้างสรรค์ประโยชน์ต่อสังคม และมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองบน ฐานของภูมิปัญญาไทย ภายใต้กรอบศีลธรรมจรรยาอันดีงาม เพื่อ นำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและทัดเทียมมาตรฐานสากล
2) ระบบการจัด การศึกษา	ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้กำหนด ระยะเวลา และจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับ การศึกษาภาคปกติ ระบบไตรภาค 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์ สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียด เกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วย กิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน
3) การคิดหน่วยกิต	รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบท วิภาค รายวิชาภาคปฏิบัติที่ให้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายที่ ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาค การศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตร	รายละเอียด
4) จำนวนหน่วยกิตรวม และระยะเวลา การศึกษา	<p>หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่เกิน 12 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา</p> <p>หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา</p> <p>หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา</p>
5) โครงสร้างหลักสูตร	<p>ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวด ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติตนเอง ผู้อื่น และสังคม <p>สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการใด ๆ ก็ได้โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษาและกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต</p> <p>อนึ่ง การจัดวิชาศึกษาทั่วไปสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้นรายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้นดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต</p>

เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตร	รายละเอียด
	<p>2. หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐาน วิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยหลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต และหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต</p> <p>3. หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจตามที่ตนเองถนัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต</p> <p>สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ความสามารถที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่ระบบการศึกษาในระบบและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอนของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา</p>
6) จำนวนและคุณสมบัติอาจารย์	ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ซึ่งมีคุณวุฒิตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า 5 คน และในจำนวนนั้นต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วย

เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตร	รายละเอียด
	ศาสตราจารย์อย่างน้อย 2 คน ทั้งนี้อาจารย์ประจำในแต่ละหลักสูตรจะเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้
7) คุณสมบัติของผู้เข้า ศึกษา	<p>1. หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี 5 ปี และไม่น้อยกว่า 6 ปี) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า</p> <p>2. หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา (3 ปี) หรือเทียบเท่าตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัยหรือตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ. 2548</p>
8) การลงทะเบียนเรียน	<p>ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลาและจะสำเร็จการศึกษาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 14 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา - หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 17 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา - หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 4 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา <p>สำหรับการลงทะเบียนเรียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต</p> <p>หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตแตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้</p>

เกณฑ์มาตรฐาน หลักสูตร	รายละเอียด
	แต่ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ ต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร
9) เกณฑ์การวัดผลและ การสำเร็จการศึกษา	ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้รับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าจบหลักสูตรปริญญาตรี และสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการวัดผลและการสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้
10) ชื่อปริญญา	สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้น ในกรณีที่ปริญญาใดยังมีได้กำหนดชื่อไว้พระราชกฤษฎีกา หรือกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชาและอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อตามหลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด
11) การประกันคุณภาพ ของหลักสูตร	ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นหลัก 4 ประเด็น คือ การบริหารหลักสูตร ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน การสนับสนุน และการให้คำแนะนำนักศึกษา ความต้องการตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต
12) การพัฒนาหลักสูตร	ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุงดัชนีด้านมาตรฐาน และคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างน้อยทุกๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี

มาตรฐานการอุดมศึกษา เป็นมาตรฐานสำคัญที่คณะกรรมการอุดมศึกษาจัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา (2549) ได้กำหนดมาตรฐานไว้ 3 ด้าน 12 ตัวบ่งชี้ได้แก่

ตารางแสดงมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ.2549

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้
<p>1.มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต</p> <p>มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและพลโลก</p>	<p>(1) มีความรู้ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคม ให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล</p> <p>(2) มีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบ โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม</p> <p>(3) มีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแล เอาใจใส่ รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้อง เหมาะสม</p>
<p>2.มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา</p> <p>มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีดุลยภาพ</p>	<p>ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา</p> <p>(1) มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคมเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>(2) มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการจัดการศึกษาผ่านระบบและวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน</p> <p>(3) มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p> <p>ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา</p>

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้
	<p>(1) มีหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภท สถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนแบบผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้ และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัย เป็นฐาน มีการประเมินและใช้ผลการประเมินเพื่อ พัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจน มีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้อง กับหลักสูตรและการเรียนการสอน</p> <p>(2) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็น การขยายพรมแดนความรู้และทรัพย์สินทางปัญญา ที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และ สิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบัน มีการ สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการ แข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและประเทศชาติ</p> <p>(3) มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามระดับความ เชี่ยวชาญของประเภทของสถาบัน มีการประสานความ ร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจ อุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศเพื่อเสริมสร้างความ เข้มแข็งและความยั่งยืนของสังคมและประเทศชาติ</p> <p>(4) มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการ ปรับใช้ศิลปะ วัฒนธรรมต่างประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ</p>

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้
<p>3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนา สังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการ เรียนรู้การแสวงหา</p> <p>การสร้างและการจัดการความรู้ตาม แนวทาง/หลักการอันนำไปสู่สังคม ฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้</p>	<p>(1) มีการแสวงหา การสร้าง และการใช้ประโยชน์ความรู้ ทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทศ เพื่อเสริมสังคม ฐานความรู้</p> <p>(2) มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้ หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่าย และหลักการประสานความ ร่วมมือร่วมพลัง อันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้</p>

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวจิรกานต์ สิริกวินกอบกุล เกิดเมื่อวันเสาร์ที่ 24 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2533 ที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) เกียรตินิยมอันดับ 1 สาขาวิชาดนตรีไทย จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2555 และได้เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาดนตรีศึกษา ภาควิชาศิลปะ ดนตรีและนาฏศิลป์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2556

